సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 14 వెల: ₹ 6.50

సంపుటి: 17 సంచిక: 79

సోమవారం 2-12-2024

'జల ప్రాజెక్టులపై జనం ఎన్నెన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నారు. వాళ్ల నమ్మకం వమ్ము కాకుండా పనిచేయాలి'

సింధు నిరీక్షణ ముగిసె..

రెండేళ్ల తర్వాత మళ్లీ టైటిల్ గెలిచిన భారత బ్యాడ్మింటన్ స్టార్ - 12లో

ఐసీసీ చైర్మన్‌గా జైషా

అంతర్జాతీయ క్రికెట్ మండలి నూతన చైర్మన్‌గా బాధ్యతలు స్వీకరణ - 12లో

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT CHENNAI | DELHI | VIJAYAWADA | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

ఢిల్లీ ఎన్నికల్లో ఒంటరిపోరు

ఢిల్లీ ఎన్నికల్లో ఎవరితో పొత్తు పెట్టుకోవట్లేదని.. ఒంటరిగానే పోటీ చేస్తామని ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ జాతీయ కన్వీనర్ కేజ్రీవాల్ స్పష్టం చేశారు.

వివరాలు 6లో ▸

సిరియాలో మళ్లీ అంతర్యుద్ధం

సిరియా భగ్గుమంటోంది. సైన్యం, తిరుగుబాటు సేనల మధ్య ఘర్షణ తారస్థాయికి చేరడంతో మళ్లీ అంతర్యుద్ధం రాజుకుంది.

వివరాలు 6లో ▸

డిప్యూటీ సీఎంగా శ్రీకాంత్ షిండే!

మహారాష్ట్రలో ఉప ముఖ్యమంత్రి పదవికి ఏక్‌నాథ్ షిండే విముఖంగా ఉండటంతో ఆయన కొడుకు పేరు తెరపైకి వచ్చింది.

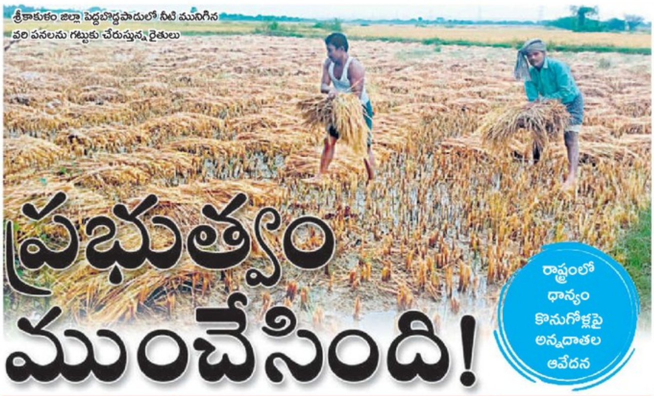
వివరాలు 6లో ▸

తెలంగాణలో భారీ ఎన్‌కౌంటర్

తెలంగాణలోని ఏటూరునాగారం మండలంలో జరిగిన ఎన్‌కౌంటర్‌లో ఏడుగురు మావోయిస్టులు మరణించారు.

వివరాలు 10లో ▸

శ్రీకాకుళం జిల్లా పెద్దబొడ్డపాడులో నీట మునిగిన వరి పనలను గట్టుకు చేరుస్తున్న రైతులు

ప్రభుత్వం ముంచేసింది!

రాష్ట్రంలో ధాన్యం కొనుగోళ్లపై అన్నదాతల ఆవేదన

రైతు సేవా కేంద్రాల్లో నిరాశ తప్ప.. భరోసా కరువు

తుపాను హెచ్చరికల్లోనూ రైతులను రోడ్డుపై వదిలేసిన సర్కారు

మిల్లర్లు, దళారుల దందాతో మద్దతు ధరలో అడ్డంగా కోత

75 కిలోల బస్తాకు రూ.300–400 వరకు నష్టపోతున్న అన్నదాతలు

వర్షాల సాకుతో ఇచ్చే రూ.1,400 రేటులోను మరింత దోపిడీ

2లో

- ఇలా ఎకరాకు రూ.8 వేల నుంచి రూ.9 వేలకు పైగా అన్నదాత కష్టం ఆవిరి
- వర్షాల్లో యుద్ధప్రాతిపదికన ధాన్యం తరలించకుండా సర్కారు చోద్యం
- ధాన్యం తడుస్తుంటే పట్టించుకునే దిక్కులేక రైతులు గగ్గోలు
- తూ.గోదావరి, కోనసీమ, ప.గోదావరి మిల్లులకు తరలించుకోవాలని ఉచిత సలహా
- సిండికేట్‌గా మారిన మిల్లర్లు, దళారులతో రైతుల నిలువు దోపిడి
- వాట్సాప్‌లో 'హాయ్' పెడితే గంటల్లో సరుకు తరలిస్తామన్నది ఉట్టిదే
- కనీసం గోనె సంచులు కూడా అందించలేని దుస్థితిలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగం

బాధ్యత మరచి ఎదురుదాడా!

ప్రభుత్వంలో కొనసాగుతూనే విమర్శల డ్రామాలు

అధికారంలోకి వచ్చి ఆరు నెలలు అయినా జగన్‌పైనే కూటమి నేతల నెపం

- బాబు డైరెక్షన్‌లో ఊరురా పచ్చ నేతలకే బెల్టు షాపులు.. ఇప్పుడు బెల్టు తీస్తామంటూ బాబు బీరాలు
- మిల్లర్లకు సీఎంఆర్ బిల్లుల చెల్లింపులో కమీషన్ల దందా నుంచి ప్రజల దృష్టి మళ్లించడానికే కాకినాడ కేంద్రంగా బియ్యం డ్రామా
- వలంటీర్లపై వేటు వేసి.. ఇంటివద్దకే పౌర సేవలంటూ సీఎం చంద్రబాబు ప్రకటనలు
- విద్యుత్ చార్జీలు తగ్గిస్తామంటూ హామీ ఇచ్చి ఆరు నెలలు తిరగకుండానే జనం నెత్తిన రూ.15,485.36 కోట్ల భారం
- రైతుకు 'మద్దతు' లేదు.. వర్షాలకు ధాన్యం తడిచి దయనీయ పరిస్థితి
- అప్పులపై పూటకో మాట.. నోటికొచ్చిన లెక్కలు

5లో

యావత్తు అధికార యంత్రాంగం వారిదే..! ఆరు నెలలుగా ప్రభుత్వాన్ని నడుపుతున్నదీ వాళ్లే..

అధికారంలో కొనసాగుతున్న ప్రజాప్రతినిధులూ వారే..! మళ్లీ విమర్శలు చేసేదీ వారే!!

ప్రభుత్వంలో కొనసాగుతూ వైఫల్యాలకు బాధ్యత వహించాల్సిన వారే బాధ్యతారాహిత్యంగా ప్రశ్నలు వేస్తుంటారు!!

తప్పులు చేసేదీ వారే.. తప్పించుకుని తిరిగేదీ వారే!!

రాష్ట్రంలో డైవర్షన్ రాజకీయాలతో రక్తికట్టిస్తున్న కూటమి నేతలు

చైనాలో బంగారు పంట

1,000 టన్నుల నిల్వలు వెలుగులోకి

విలువ రూ.7 లక్షల కోట్ల పైమాటే!

చైనాలో భారీ స్థాయిలో బంగారం నిల్వలు బయటపడ్డాయి. సెంట్రల్ హునాన్ ప్రావిన్స్‌లో వాంగూ గోల్డ్ ఫీల్డ్‌లో జరిపిన తవ్వకాల్లో వీటిని గుర్తించారు. ఇక్కడ ఏకంగా 1,000 టన్నులకు పైగా పసిడి లోహం ఉన్నట్లు శాస్త్రవేత్తలు అంచనా వేస్తున్నారు. ఒకేచోట ఈ స్థాయిలో నిల్వలను గుర్తించడం ప్రపంచంలో ఇదే తొలిసారి. దీని విలువ రూ.7 లక్షల కోట్లకు పైగా ఉంటుందని చెబుతున్నారు. ప్రపంచ గోల్డ్ మార్కెట్‌ను డ్రాగన్ దేశం శాసించే రోజులు రాబోతున్నాయని నిపుణులు చెబుతున్నారు.

6లో

బలహీనపడిన తుపాను

తిరుపతి, చిత్తూరు, నెల్లూరు జిల్లాల్లో భారీ వర్షాలు

పుత్తూరులో 18 సెంటీమీటర్ల వర్షం.. తీవ్ర వాయుగుండంగా మారిన ఫెంగల్

తీరం దాటినా మందగమనమే

2లో

నేను చెవిరెడ్డిపై కేసు పెట్టలేదు

పోలీసులు కేసును తారుమారు చేస్తారన్న భయంతో చెవిరెడ్డి భాస్కర్‌రెడ్డిని పిలిచా

ఆయన వచ్చి నా బిడ్డను పరామర్శించి.. మాకు అండగా నిలిచారు

- అత్యాచారం జరిగిందని చెవిరెడ్డి మాట్లాడలేదు
- నా బిడ్డ శరీరం మీద గాయాలు చూసి ఆరోజు నేనే మీడియా ముందుకు వచ్చా
- నేను చదువుకోలేదు.. పోలీసులు సంతకం చేయమంటే చేశా
- దానిని ఉపయోగించుకొని చెవిరెడ్డిపై తప్పుడు కేసులు పెట్టారు
- ప్రజలకు వాస్తవాలు తెలియజేయాలనే ఇప్పుడు మీడియా ముందుకు వచ్చాం

3లో

- 'ఎర్రావారిపాలెం' బాలిక తండ్రి వెల్లడి
- చెవిరెడ్డిపై పోక్సో తప్పుడు కేసు అని బాలిక తండ్రి మాటలతో తేలిపోయింది: భూమన కరుణాకర్‌రెడ్డి
- వైఎస్సార్‌సీపీ నేతల గొంతు నొక్కేందుకు పోలీసులను ప్రభుత్వం వాడుకుంటోందని ఆగ్రహం
- ఎవరి కళ్లల్లో ఆనందం చూడటానికి తప్పుడు కేసులు పెడుతున్నారో పోలీసులు చెప్పాలని డిమాండ్
- ఏదైనా జరిగితే పరామర్శకు వెళ్లకూడదనే ఇలా చేస్తున్నారా? అని మండిపాటు

మా ఎమ్మెల్యేకు నెలనెలా రూ.30 లక్షలు ఇవ్వాలట

- నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉన్నా ఆయన చెప్పిన పనులు చేయాలంట.. లేదంటే సెలవు పెట్టి వెళ్లిపోవాలని బెదిరిస్తున్నారు
- పార్టీ అనుకూల పత్రికల్లో వ్యతిరేక వార్తలు రాయించి వేధిస్తున్నారు
- టీడీపీ ఎమ్మెల్యే షాజహాన్ బాషాపై సీఎం, మంత్రులు లోకేశ్, 'అనగాని'కి తహసీల్దార్ స్వయంగా ఫిర్యాదు

3లో

రాష్ట్ర వాణిజ్యం.. తిరోగమనం!

- నవంబర్‌లో 10 శాతం పడిపోయిన జీఎస్టీ వసూళ్లు
- గతేడాది రూ.4,093 కోట్లు కాగా.. ఈ ఏడాది రూ.3,699 కోట్లకు పరిమితం
- దేశవ్యాప్తంగా జీఎస్టీ వసూళ్లలో 9.38% వృద్ధి

14లో

క్లుప్తంగా...

ఏడాది కిందటి పోస్టులపై ఇప్పుడు మనోభావాలు దెబ్బతినడం ఏమిటో!

- ఫిర్యాదులు, కేసుల వెనుక లోగుట్టు తెలుస్తూనే ఉంది
- టీవీ చానళ్ల డిబేట్లలో సినీ దర్శకుడు రామ్‌గోపాల్‌వర్మ

సాక్షి, అమరావతి: 'నేను ఏడాది కిందట సోషల్ మీడియాలో పెట్టిన పోస్టులపై ఇప్పుడు కొందరి మనోభావాలు హఠాత్తుగా దెబ్బతినడం ఏమిటో అర్థం కావడం లేదు. పత్రికల్లో ప్రచురించే కార్టూన్ల మాదిరిగానే నేను కూడా కొన్ని పోస్టులను సోషల్ మీడియాలో పోస్ట్ చేశా. పత్రికలకు ఉన్నట్టే వ్యక్తులకు కూడా కాస్త భావప్రకటన స్వేచ్ఛ ఉంది. కాస్త వ్యంగ్యంగా వ్యాఖ్యానించవచ్చు. ఆ పోస్టులు పెట్టినప్పుడు.. అంటే ఏడాది కిందట ఎవరూ తమ మనోభావాలు దెబ్బతిన్నాయని అనలేదు. పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయనూ లేదు. ఆ పోస్టుల్లో నేను పేర్కొన్న వారు కూడా కనీసం అప్పుడు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయనేలేదు. కానీ హఠాత్తుగా ఏడాది తరువాత.. అదీ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని వేర్వేరు ప్రాంతాల్లోని వ్యక్తులకు ఒకేసారి మనోభావాలు దెబ్బతినడం ఏమిటో..! వాళ్లు ఒకేసారి వేర్వేరు పోలీస్‌స్టేషన్లలో ఫిర్యాదు చేయడం ఏమిటో..! పోలీసులు వెంటనే కేసులు పెట్టడం ఏమిటో..! దీన్నిబట్టి ఈ ఫిర్యాదులు, కేసుల వెనుక ఏం జరిగిందన్నదీ.. ఎంత పక్కా స్క్రిప్ట్ ఉందన్నదీ స్పష్టం అవుతునే ఉంది..' అని సినీ దర్శకుడు రామ్‌గోపాల్ వర్మ అన్నారు. ఆయన ఆదివారం వివిధ టీవీ చానళ్ల డిబేట్లలో మాట్లాడుతూ ఈ వ్యాఖ్యలు చేశారు.

రోజాపై కర్నూలులో ఫిర్యాదు!

సాక్షి ప్రతినిధి, కర్నూలు: దళితులను అవమానించేలా ప్రవర్తించిన మాజీమంత్రి ఆర్కే రోజాపై కేసు నమోదు చేయాలని కర్నూలు మూడవ పట్టణ పోలీస్ స్టేషన్లో రాయలసీమ దండోరా నాయకులు ఫిర్యాదు చేశారు. రోజా మంత్రిగా ఉన్న సమయంలో మనోహర్ అనే ప్రభుత్వ ఉద్యోగి చేత చెప్పులు మోయించారని ఇది దళితులను అవమానపరచడమే అని రాయలసీమ దండోరా అధ్యక్షుడు అనంతరత్నం త్రీ టౌన్ పోలీసులకు శనివారం ఫిర్యాదు చేశారు. సీఐ శేషయ్యకు ఫిర్యాదు అందజేశారు. దళితులంటే రోజాకు చులకన భావం ఉందని ఆమెపై కేసు నమోదు చేయాలని ఫిర్యాదులో పేర్కొన్నారు

ఆయిల్ పామ్‌లో ఏపీకి స్కోచ్ సిల్వర్ మెడల్

2023–24లో సాధించిన పురోగతికి గుర్తింపుగా అవార్డు

స్కోచ్ ప్రతినిధుల నుంచి అవార్డు అందుకుంటున్న డాక్టర్ దేవమునిరెడ్డి

సాక్షి, అమరావతి: ఆయిల్ పామ్‌లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం 2023–24 సంవత్సరంలో సాధించిన పురోగతికి ప్రతిష్టాత్మక స్కోచ్ సిల్వర్ మెడల్ లభించింది. న్యూఢిల్లీలో శనివారం జరిగిన కార్యక్రమంలో స్కోచ్ ఆర్గనైజేషన్ వ్యవస్థాపకులు సమీర్‌కోచెర్, గురుచరణ్ చేతుల మీదుగా ఈ అవార్డును ఏపీ ఉద్యాన శాఖ సంయుక్త సంచాలకుడు డాక్టర్ దేవమునిరెడ్డి అందుకున్నారు. వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ప్రోత్సాహం వల్లే ఆయిల్ పామ్ రంగం ఏపీలో గణనీయమైన పురోగతిని సాధించిందని ఈ సందర్భంగా స్కోచ్ ప్రతినిధులు పేర్కొన్నారు.

25 శాతం తేమవరకు ధాన్యం కొంటాం: నాదెండ్ల

తెనాలి: తుపాను కారణంగా మారిన వాతావరణం, జల్లులతో రైతులు ఆందోళన పడవద్దని రాష్ట్ర పౌరసరఫరాలశాఖ మంత్రి నాదెండ్ల మనోహర్ సూచించారు. ఆయన ఆదివారం తెనాలిలో రైతులతో సమావేశమయ్యారు. మంత్రి మాట్లాడుతూ క్షేత్రస్థాయిలో దళారులు రైతులను ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారన్నారు. రైతుల వద్ద ఆఖరి బస్తా వరకు ధాన్యాన్ని ప్రభుత్వమే కొనుగోలు చేస్తుందని చెప్పారు. తేమ శాతం 25 వరకు కొనుగోలు చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు.

ధాన్యం కొనుగోలు కోసం రైతు సంఘాల ఉద్యమ బాట

సాక్షి, అమరావతి: ధాన్యం కొనుగోలు విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వైఖరిని నిరసిస్తూ ఏపీ రైతు, కౌలు రైతు సంఘాలు ఉద్యమ బాటపట్టాయి. తేమ శాతంతో సంబంధం లేకుండా ధాన్యం కొనుగోలు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ సోమ, మంగళవారాల్లో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా గ్రామ, మండల స్థాయిల్లో ధర్నాలకు పిలుపునిచ్చాయి. ఈ మేరకు ఆయా సంఘాల అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు వి.కృష్ణయ్య, వై.రాధాకృష్ణ, కె.ప్రభాకరరెడ్డి, ఎం.హరిబాబు ఆదివారం ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు.

ప్రభుత్వం ముంచేసింది!

విజయవాడ-మచిలీపట్నం రహదారిపై నిడుమోలు వద్ద రోడ్డు పక్కన నిల్వ చేసిన ధాన్యం రాశుల చుట్టూ చేరిన వర్షం నీరు వెళ్లే ఏర్పాటు చేస్తున్న రైతు

రాష్ట్రంలో ధాన్యం కొనుగోళ్లపై అన్నదాతల ఆవేదన
రైతు సహాయ కేంద్రాల్లో నిరాశ తప్ప.. భరోసా కరువు
తుపాను హెచ్చరికలు ఉన్నా రైతులను రోడ్డుపై వదిలేసిన సర్కారు

సాక్షి, అమరావతి : రాష్ట్రంలో అన్నదాతలను టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం ముంచేసింది. తుపాను హెచ్చరికలున్నా ముందస్తు చర్యలు చేపట్టకుండా వారిని నడిరోడ్డుపై వదిలేసింది. కోసిన పంటను కొనుగోలు చేసే దిక్కులేకపోవడంతో రైతులు నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. వర్షాలకు క్షౌదుటే తడిసిపోతున్న ధాన్యాన్ని కాపాడుకోలేక నిస్సహాయ స్థితిలో కుంగిపోతున్నారు. ఆరుగాలం కష్టించి పండించిన తిండి గింజలను అమ్ముకోవడానికి హీనమైన దుస్థితి అనుభవిస్తున్నారు.

వాస్తవానికి.. ఈ ఖరీఫ్ సీజన్‌లో ధాన్యం కొనుగోళ్ల ప్రారంభం నుంచే దళారులు, మిల్లర్ల దందాకు టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం గేట్లు తెరిచింది. ఫలితంగా గ్రామాల్లో రైతుసేవా కేంద్రాలకు వెళ్లిన కర్షకులకు నిరాశ తప్ప భరోసా దక్కట్లేదు. వర్షాల సాకుతో మద్దతు ధరలో మరింత కోత పెట్టేందుకు వారు కుట్రలు చేస్తున్నా సర్కారు కళ్లుండీ కబోదిలా వ్యవహరిస్తోంది. దీంతో వారు ఆడింది ఆట.. పాడింది పాటగా పరిస్థితి తయారైంది. ఫలితంగా మిల్లర్లు, దళారులు ధాన్యం కొనడం నిలిపేశారు. రైతులు బతిమాలితే నామమాత్రపు ధర ఇచ్చి సరిపెడుతున్నారు. ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో ఎక్కడచూసినా ఇలాంటి దోపిడీయే సాక్షాత్కరిస్తోంది. 75 కిలోలకు మద్దతు ధరలో కోత పెట్టడంతో పాటు అదనంగా మరో కేజీ దండుకుంటూ రైతులను నిలువుదోపిడీ చేస్తున్నారు. మరోవైపు.. అకాల వర్షానికి ధాన్యాన్ని కాపాడుకోలేక.. రంగు మారుతుందన్న భయంతో.. మొలక వస్తుందన్న దిగులుతో రోడ్లపైనే ధాన్యం రాశుల వద్ద రైతులు పడిగాపులు పడుతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం క్వింటా సాధారణ రకం ధాన్యానికి రూ.2,300, ఏ–గ్రేడ్‌కు రూ.2,320గా మద్దతు ధర ప్రకటించింది. ఇందులో 75 కిలోల బస్తాకు సాధారణ రకం రూ.1,725, ఏ–గ్రేడ్‌కు రూ.1,740 గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వాలి. కానీ, కూటమి ప్రభుత్వంలో రైతు 75 కేజీల బస్తాకు రూ.300 నుంచి రూ.400కి పైగా నష్టపోతున్నాడు. ఇలా ఎకరాకు సుమారు రూ.8 వేల నుంచి రూ.9 వేలకు పైగా మద్దతు ధరను దళారులు, మిల్లర్లు దోచేస్తున్నారు.

రైతుకు అన్యాయం జరుగుతోంది..

"నేను **టీడీపీ కార్యకర్తను. శ్రీకాకుళం** డిస్ట్రిబ్యూటరీ కమిటీ అధ్యక్షుడి (నీటి సంఘాలు)గా పనిచేశా. కిందటేడాది మద్దతు ధరకు తేమ శాతంతో సంబంధం లేకుండా ధాన్యం అమ్ముకున్నాం. ఇప్పుడు రైతుకు అన్యాయం జరుగుతోంది. తేమ శాతం పేరుతో మిల్లర్లు దగా చేస్తున్నారు. నేను 20 ఎకరాలు సొంతంగా వ్యవసాయం చేస్తున్నాను. తొమ్మిది ఎకరాల్లో '1061' రకం సాగుచేశా. ధాన్యాన్ని రూ.1,500 (76 కిలోల బస్తా) అమ్ముకున్నా. ఇక్కడే ఒక బస్తాకు రూ.23 నష్టపోతున్నాను. మరో పదెకరాల్లో '1262' రకాన్ని సాగుచేశా. ఇప్పుడు కోసి ఆరబెట్టా. దీనిని కొనేవాడు లేడు. సంచులు కూడా ఇవ్వట్లేదు. కేవలం రూ.1,400 అయితే కొంటామని బేరగాళ్లు చెబుతున్నారు. అలా అమ్ముకోవడానికి ఇష్టంలేక కాపాడుకోవడానికి నానా యాతన పడుతున్నాను"..

..ఇదీ కృష్ణాజిల్లా శ్రీకాకుళం గ్రామానికి చెందిన రైతు దోనేపూడి గోపీకృష్ణ ఆవేదన. రైతుగా తనకు జరుగుతున్న నష్టాన్ని ఆయన వీడియో రూపంలో సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా వెల్లడిస్తున్నారు.

కృష్ణా జిల్లా మద్దూరు-కాసరనేనివారిపాలెం రోడ్లపైనే ధాన్యం రాశులు, శ్రీకాకుళం జిల్లా చిట్టివలసలో తక్కువ ధరకే దళారులకు ధాన్యం విక్రయిస్తున్న రైతులు

విజయనగరం జిల్లా గంట్యాడ మండలం మురపాకలో నీట మునిగిన వరి పనలు

మాఫియాకే 'మద్దతు'!

రాష్ట్రంలో ధాన్యం కొనుగోళ్ల వ్యవహారం మాఫియాను తలదన్నేలా జరుగుతోంది. పేరుకే ప్రభుత్వం పంటను కొనుగోలు చేస్తున్నట్లు రికార్డుల్లో చూపిస్తోంది. నిజానికి.. ప్రభుత్వమే రైతుల నుంచి పంటను కొనుగోలు చేస్తే పూర్తిగా మేలు జరుగుతుంది. కానీ, పంట కొనుగోలు చేయాలని ప్రభుత్వం దగ్గరకు రైతు వెళ్తే.. 'సంచుల్లేవు.. కూలీల్లేరు.. ఇప్పుడు కొనలేం'.. అంటూ నిరుత్సాహపరిచే సమాధానాలు ఎదురవుతున్నాయి. పోనీ బయట అమ్ముకుందామంటే మిల్లర్లు, దళారులు మొత్తం సిండికేట్ అయిపోయారు. వారి ఆజ్ఞలేనిదే రైతుకు సంచులు, హమాలీలు వచ్చే పరిస్థితిలేదు. సంచులు వస్తేనే పంటను బస్తాల్లో నింపుకుని తరలించేందుకు వీలుంటుంది. వీటన్నింటివల్ల రైతులు నిస్సహాయ స్థితిలో గతిలేక దళారులు, మిల్లర్లు చెప్పిన రేటుకే పంటను అమ్ముకోవాల్సిన అగత్యం ఏర్పడింది. పైగా తేమ శాతం పేరుతో కోత కూడా విధిస్తున్నారు. దళారులు మాత్రం రైతుల పేరుతోనే ప్రభుత్వానికి విక్రయించి పూర్తి మద్దతు ధరను సొమ్ము చేసుకుంటున్నారు. మరోవైపు.. రైతుసేవా కేంద్రంలో తేమ శాతం సక్రమంగా ఉన్నప్పటికీ పూర్తి మద్దతు ధర వస్తుందన్న గ్యారంటీ లేదు.

గతంలో ఎంతో మేలు..

గతంలో ప్రభుత్వం గోనె సంచులు, హమాలీలు, రవాణా నిమిత్తం రైతుకు జీఎల్టీ చెల్లించేది. సొంత వాహనాలున్న రైతులు హాయిగా తమకు ట్యాగ్ చేసిన మిల్లులకు లోడును తీసుకెళ్లే వారు. వాహనాల్లేని రైతుల కోసం ప్రభుత్వం రవాణా సౌకర్యం ఏర్పాటుచేసేది. ఇప్పుడు పరిస్థితి మొత్తం తల్లకిందులైంది. రైతే సొంతంగా మిల్లుకు ధాన్యాన్ని తోలుకుంటే జీఎల్టీ రాకపోగా పూర్తి మద్దతు ధర కూడా దక్కడంలేదు. గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో 39 లక్షల మంది రైతుల నుంచి రూ.68 వేల కోట్ల విలువైన 3.53 కోట్ల టన్నుల ధాన్యాన్ని సంపూర్ణ మద్దతు ధరకు సేకరించారు.

పక్క జిల్లాల మిల్లులకు తీసుకెళ్లండి

ఇదిలా ఉంటే.. ఫెంగల్ తుపాను దెబ్బకు కోస్తాలో అకాల వర్షాలు కురిశాయి. ముఖ్యంగా కృష్ణాజిల్లాలోని రైతాంగం కుదేలైంది. కోసిన పంట వర్షానికి తడిసిపోగా.. కోతకొచ్చిన పంట నేలవాలిపోయింది. తుపాను హెచ్చరికలకు వారానికి ముందు కోసిన పంటలను కూడా ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేయలేదు. విజయవాడ నగర శివారు నుంచి మచిలీపట్నం వరకు జాతీయ రహదారికి ఇరువైపుల సుమారు 60 కిలోమీటర్ల మేర వర్షంలో తడుస్తున్న ధాన్యపు రాశులే దర్శమిస్తున్నాయి. ఇక్కడ యుద్ధప్రాతిపదికన పంటను తరలించి రైతులను ఆదుకోవాల్సిన ప్రభుత్వం ప్రేక్షకపాత్రకు పరిమితమైంది. మరోవైపు. కొన్న అరకొర ధాన్యం కాస్తా మిల్లుల బయట రోజుల తరబడి వాహనాల్లో నానుతోంది. దీంతో రైతులను తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కోనసీమలోని మిల్లులకు ధాన్యాన్ని తరలించుకోవాలని అధికారులు ఉచిత సలహా ఇస్తున్నారు. వ్యయ ప్రయాసలు కోర్చి అలా తరలించినా అక్కడ అన్‌లోడింగ్‌కు రోజులు తరబడి సమయంపడుతోంది. సుమారు 100 నుంచి 250 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న మిల్లులకు లోడును తీసుకెళ్తే రవాణ ఖర్చు తడిసిమోపుడు అవుతోందని రైతులు వాపోతున్నారు. అక్కడ వెంటనే దిగుమతి చేయకుంటే వాహనానికి వెయిటింగ్ చార్జీలు గుదిబండలా మారుతాయని భయపడుతున్నారు. ఇలా పక్క జిల్లా మిల్లులకు తరలించుకుంటే నష్టం తప్ప పైసా లాభంలేదని వారు పెదవి విరుస్తున్నారు. ఇక కృష్ణాజిల్లాలో ధాన్యం తరలింపునకు ప్రభుత్వం అసలు కాంట్రాక్టరునే నియమించలేదని తెలుస్తోంది. ఫలితంగా రైతులు సొంతంగా లోడును తరలించుకోలేక.. మిల్లరు వాహనం పంపిస్తే.. వాళ్లు చెప్పిన ధరకే పంటను విక్రయించాల్సి వస్తోంది.

'హాయ్' అన్నా పలకని ప్రభుత్వం..

పౌరసరఫరాల సంస్థలో వాట్సాప్ ద్వారా రైతులు 'హాయ్' అని సందేశం పంపి వివరాలు నమోదుచేస్తే గంటల వ్యవధిలోనే ధాన్యం కొనుగోలు చేస్తామంటూ పౌరసరఫరాల శాఖ మంత్రి నాదెండ్ల మనోహర్ ఇటీవల ఆర్భాటంగా ప్రకటించారు. దీనిపై సోషల్ మీడియాలో విస్తృత ప్రచారం కూడా చేసుకున్నారు. కానీ, రైతులు 'హాయ్' అంటుంటే అటు నుంచి కనీస స్పందన కరువైంది. పైగా.. తమ గోడు చెప్పుకునేందుకు టోల్ ఫ్రీ నంబర్‌కు ప్రయత్నించినా ఉలుకూ.. పలుకూ ఉండట్లేదని రైతులు వాపోతున్నారు.

11,157 ఎకరాల్లో దెబ్బతిన్న పంటలు

- అత్యధికంగా 10,426 ఎకరాల్లో వరిపంటకే నష్టం
- ఆ తర్వాత వేరుశనగ, అపరాలకు..
- అంచనా వేసిన వ్యవసాయశాఖ

సాక్షి, అమరావతి: ఫెంగల్ తుపాను ప్రభావంతో తిరుపతి, చిత్తూరు, శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు, డాక్టర్ బీఆర్ అంబేద్కర్ కోనసీమ జిల్లాల్లో పెద్ద ఎత్తున పంటలకు నష్టం వాటిల్లింది. వ్యవసాయశాఖ ప్రాథమిక అంచనాల ప్రకారం 11,157 ఎకరాల్లో పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. దీంట్లో 10,426 ఎకరాల్లో వరి పంట ముంపునకు గురైనట్లు గుర్తించారు. 501 ఎకరాల్లో వేరుశనగ, 180 ఎకరాల్లో మినుము, 50 ఎకరాలల్లో కంది, పెసర, మొక్కజొన్న పంటలు ముంపునకు గుర్యయాయి. అత్యధికంగా తిరుపతి జిల్లాలో 9,612 ఎకరాలు, నెల్లూరులో 643 ఎకరాలు, చిత్తూరులో 522 ఎకరాలు, డాక్టర్ బీఆర్ అంబేద్కర్ కోనసీమ జిల్లాలో 380 ఎకరాల్లో పంటలు దెబ్బతిన్నట్లు అధికారులు అంచనా వేశారు.

భయమేస్తోంది..

నేను కౌలుకు సాగుచేస్తున్నా. 40 ఎకరాల్లో వరి వేశా. ఇప్పుడు 20 ఎకరాల్లో కోత కోశాను. వర్షాలు పడుతుండడంతో పంటను మిల్లులకు తరలించా. ఇంకా 20 ఎకరాల్లో పంట కోతకు సిద్ధంగా ఉంది. రెండ్రోజులుగా తుపానుతో వీస్తున్న గాలులకు పంట నేలవాలింది. ఇంకా వర్షం అధికంగా వస్తుందని చెబుతున్నారు. నేలవాలిన పంటను కోత కోయడానికి ఎకరాకు పదివేల వరకు అడుగుతున్నారు. కనీసం పెట్టుబడి చేతికి రాకపోగా నష్టం వస్తుందేమోనని భయమేస్తోంది.

– యనమదల వెంకటేశ్వరరావు, కౌలు రైతు, మద్దూరు, కంకిపాడు మండలం, కృష్ణాజిల్లా

కొనేవారు కరువయ్యారు..

'1318' రకం ధాన్యం సాగుచేశాను. ఐదెకరాలకు పైగా పంటను కోశాను. ధాన్యం కొనేందుకు ప్రభుత్వం ముందుకు రావట్లేదు. ఇంతలో వర్షం రావడంతో తడిసిపోయింది. మిల్లర్లు కూడా స్పందించట్లేదు. రైతుసేవా కేంద్రాల దగ్గరకు వెళ్తే సంచులిస్తాం.. లారీలో మండపేటకు తీసుకెళ్లమని చెబుతున్నారు. పచ్చి ధాన్యం సంచుల్లో నింపితే రంగుమారి, మొలకలు వస్తాయి. రూ.1,400కు ఇచ్చేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నా ఎవ్వరూ కొనట్లేదు.

– వీరంకి చెన్నకేశవులు, జుజ్జువరం, పామర్రు మండలం, కృష్ణాజిల్లా

అన్ని విధాలా నష్టపోయాం..

పంట కోతకు రావడంతో కోసేశాం. ఇంతలో తుపాను వచ్చింది. వడ్లను ఆరబెట్టుకునే లోగా తడిసిపోయాయి. పంటను తీసుకెళ్లే దారి లేకపోవడంతో రోడ్ల పక్కనే టార్పాలిన్లు కప్పి ఉంచాం. ఆవిరికి రంగుమారి చెడిపోయే ప్రమాదం ఉంది. ఏంచేయాలో దిక్కుతోచట్లేదు. కౌలుకు చేసుకుంటున్న మేం అన్ని విధాలా నష్టపోయాం.

– నాంచారమ్మ, జుజ్జువరం, పామర్రు మండలం, కృష్ణాజిల్లా

గతంలో ఇలా ఇబ్బంది పడలేదు

పండించిన పంటను అమ్ముకోవడానికి నానా అవస్థలు పడుతున్నాం. ప్రభుత్వ అధికారులు సంచులు కూడా ఇవ్వలేదు. వర్షం వస్తోందని తెలిసి మిల్లరు దగ్గరకు వెళ్తే సంచులు ఇచ్చాడు. ఇప్పుడు సరుకు అక్కడికి తీసుకెళ్తేగాని రేటు చెప్పరు. ఇక తేమ ఎక్కువగా ఉంది.. ఆరబెట్టుకోండని రైతుసేవా కేంద్రంలో చెప్పారు. ఈ వర్షాల్లో ధాన్యాన్ని ఎక్కడ ఆరబోసుకుంటాం. ఒక్కరోజు ఆలస్యమైతే రంగుమారి పోతుంది. గతంలో మాకెప్పుడూ ఇబ్బందిలేదు. ఇప్పుడు తక్కువకు అడుగుతున్నారు. మద్దతు ధర రాకపోయినా.. అమ్ముకోక తప్పదు. మద్దతు ధర వచ్చినా రాకపోయినా కౌలు పూర్తిగా చెల్లించాలి కదా?.

– పి. వెంకటేశ్వరరావు, రామరాజుపాలెం, గూడూరు మండలం, కృష్ణాజిల్లా

బలహీనపడిన తుపాను

- తిరుపతి, చిత్తూరు, నెల్లూరు జిల్లాల్లో భారీ వర్షాలు
- పుత్తూరులో 18 సెంటీమీటర్ల వర్షం
- తీవ్ర వాయుగుండంగా మారిన ఫెంగల్
- తీరం దాటినా మందగమనమే

అన్నమయ్య జిల్లా రైల్వేకోడూరు మండలంలో తెగిపోయిన గంగురాజుపోడు రహదారి, వర్షపు నీటితో తిరుమల ఆలయ ప్రాంగణం

సాక్షి, అమరావతి/నెట్‌వర్క్: ఫెంగల్ తుపాను ఉత్తర తమిళనాడు, పుదుచ్చేరి వద్ద నెమ్మదిగా బలహీనపడింది. తీరం దాటిన తర్వాత కూడా 6 గంటలకు పైగా భూమిపై తుపానుగానే స్థిరంగా కొనసాగింది. ఆదివారం సాయంత్రానికి తీవ్ర వాయుగుండంగా బలహీనపడింది. ప్రస్తుతం ఇది పుదుచ్చేరి సమీపంలోని కడలూరుకు 30 కి.మీ., విల్లుపురానికి 40 కి.మీ., చెన్నైకి 120 కి.మీ. దూరంలో కేంద్రీకృతమై ఉంది. రాత్రికి ఇంకా బలహీనపడి వాయుగుండంగా.. ఆ తర్వాత అల్పపీడనంగా మారే అవకాశం ఉన్నట్టు వాతావరణ శాఖ తెలిపింది.

మూడు జిల్లాల్లో ఎడతెగని వర్షాలు

తుపాను ప్రభావంతో చిత్తూరు, తిరుపతి, శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లాల్లో ఆదివారం కూడా ఎడతెగని వర్షాలు కురిశాయి. మిగిలిన కోస్తా జిల్లాల్లో ఓ మోస్తరు వర్షాలు పడ్డాయి. 24 గంటల వ్యవధిలో తిరుపతి జిల్లా పుత్తూరులో 18.7 సెం.మీ. అత్యధిక వర్షపాతం నమోదైంది. అదే జిల్లా పుత్తూరు మండలం రాచలపాలెంలో 15.2 సెం.మీ. వర్షం కురిసింది. తిరుపతి జిల్లా సూళ్లూరుపేట, తడ, చిత్తమూరు, దొరవారిసత్రం, నాయుడుపేట, వెంకటగిరిలో భారీ వర్షాలు కురిశాయి. చిత్తూరు జిల్లా నగరి, నింద్ర, కార్వేటినగరం, పాలసముద్రం మండలాలు, నెల్లూరు జిల్లాలోని మనుబోలు, కొడవలూరు, సైదాపురం మండలాల్లో విస్తృతంగా వర్షాలు కురిశాయి. కోస్తా జిల్లాల్లోనూ చాలాచోట్ల భారీ వర్షాలు పడ్డాయి. డాక్టర్ బీఆర్ అంబేద్కర్ కోనసీమ జిల్లా కాట్రేనికోనలో 10 సెం.మీ. వర్షం కురిసింది. తిరుపతి జిల్లాల్లో లోతట్టు ప్రాంతాలు నీటితో నిండిపోయాయి. వాగుల్లోకి పెద్దఎత్తున నీరు చేరి ఆకస్మిక వరదలు వచ్చే అవకాశం ఉందని వాతావరణ శాఖ హెచ్చరించింది. చెన్నైలో ఇంకా తీవ్రంగా వర్షాలు పడుతుండటంతో నెల్లూరు, తిరుపతి, చిత్తూరు ప్రాంతాల నుంచి అక్కడికి వెళ్లే అనేక బస్సులను రద్దు చేశారు. సోమవారం కూడా ఓ మోస్తరు వర్షాలు కురుస్తాయని, ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలని వాతావరణ శాఖ సూచించింది.

తిరుపతి జిల్లాలో జోరువాన

తిరుపతి జిల్లాలో 3 రోజులుగా వర్షాలు కురుస్తుండటంతో జనజీవనానికి అంతరాయం ఏర్పడింది. సత్యవేడు, గూడూరు, శ్రీకాళహస్తి నియోజకవర్గంలోని పలు ప్రాంతాల్లో విద్యుత్ సరఫరాలో సమస్యలు తలెత్తాయి. వర్షం ప్రభావంతో 116 ఆర్టీసీ సర్వీసులను నిలుపుదల చేశారు. 21 గ్రామీణ ప్రాంతాలకు ఆర్టీసీ సర్వీసులు వెళ్లడం లేదు. చెన్నైకి వెళ్లే పలు సర్వీసులకు బ్రేక్ పడింది. ఏసీ సర్వీసులను నిలుపుదల చేశారు. జిల్లాలో మామిడి కాలువ, పాముల కాలువ, కార్వేటి కాలువ, ఈదులకాలువ, సున్నపు కాలువ తదితర 21 కాలువలు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తున్నాయి.

ఇతర ప్రాంతాల్లోనూ వానలు

కృష్ణా జిల్లా పెనమలూరు, పెడన, పామర్రు, అవనిగడ్డ ప్రాంతాల్లో ఆదివారం కూడా వర్షాలు కురిశాయి. 19,500 ఎకరాల్లో వరి నేలవాలింది. కోతలు పూర్తయిన చోట్ల ధాన్యాన్ని రోడ్లపైనే రాశులు పోయగా.. తడిసిపోయింది. ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో అక్కడక్కడా మోస్తరు జల్లులు కురిశాయి. పూత దశలో ఉన్న కంది, మిరప గాలులకు రాలిపోయింది. మబ్బుల కారణంగా పంటలు తెగుళ్ల బారిన పడే ప్రమాదం ఉందని రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. గుంటూరు జిల్లా కొల్లిపర మండలంలో 9.2 మి.మీ. వర్షం పడగా, అత్యల్పంగా వట్టిచెరుకూరు మండలంలో 1.6 మి.మీ. వర్షం కురిసింది. కొల్లిపర, దుగ్గిరాల, తెనాలి, పొన్నూరు, తాడేపల్లి, మంగళగిరి మండలాల్లో కోతకు వచ్చిన వరి పంట పలుచోట్ల నేల వాలింది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ఆదివారం చిరు జల్లుల కారణంగా సార్వా మాసూళ్ల (నూర్పిడి) పనులు నిలిచిపోయాయి. విజయనగరం జిల్లాలో రెండు రోజులుగా కురుస్తున్న వర్షాలతో పంటను కాపాడుకునేందుకు రైతులు అష్టకష్టాలు పడుతున్నారు. భోగాపురం, గరివిడి, ఎస్.కోట, డెంకాడ, గుర్ల, చీపురుపల్లి, పూసపాటిరేగ, కొత్తవలస, బొండపల్లి, గజపతినగరం, వేపాడ, నెల్లిమర్ల, మెంటాడ, విజయనగరం, రామభద్రపురం మండలాల్లో ఎక్కువ వర్షపాతం నమోదైంది. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో చెదురుమదురు జల్లులు పడ్డాయి. కాకినాడ జిల్లాలో తేలికపాటి జల్లులు పడుతున్నాయి. అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లాలో వరి చేలు నేలకొరిగాయి. సుమారు 30 శాతం వరిచేలు నేలనంటాయి. ముమ్మిడివరం, అమలాపురం, రాజోలు, పి.గన్నవరం వ్యవసాయ సబ్ డివిజన్ పరిధిలో వరిపై వర్షాల ప్రభావం అధికంగా ఉంది. కూనవరం మొగ మూసుకుపోవడంతో ముంపు నీరు దిగడం లేదు. ఉమ్మడి ఉభయ గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాల్లో రొయ్యల చెరువుల్లో ఆక్సిజన్ శాతం పడిపోయింది. రొయ్యలను కాపాడుకునేందుకు ఆక్వా రైతులు అష్టకష్టాలు పడుతున్నారు.

తిరుమలలో విరిగిపడుతున్న కొండ చరియలు

కొండ చరియలు తొలగిస్తున్న టీటీడీ సిబ్బంది

తిరుమలలోని రెండో ఘాట్ రోడ్‌లో కొండ చరియలు విరిగిపడుతున్నాయి. సకాలంలో టీటీడీ సిబ్బంది వాటిని తొలగిస్తున్నారు. రెండు ఘాట్ రోడ్లలోనూ దట్టమైన పొగమంచు కమ్ముకోవడంతో వాహన చోదకులు తీవ్ర ఇబ్బందులు గురవుతున్నారు. తిరుమలలో ఆదివారం కూడా ఎడతెరిపిలేకుండా వర్షం కురిసింది. భక్తులు తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురయ్యారు. చలి తీవ్రత పెరగడంతో చంటి పిల్లలు, వృద్ధులు తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. వైఎస్సార్ జిల్లాలోని పలు మండలాల్లో వర్షం కురిసింది. గాలుల తీవ్రతకు పలు మండలాల్లో వరి పంట నేలకొరిగింది. అన్నమయ్య జిల్లా వ్యాప్తంగా రెండు రోజులుగా వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. రైల్వేకోడూరు నియోజకవర్గంలో భారీ వర్షం కురిసింది. వరి, టమాటా, బొప్పాయి ఇతర ఆకు కూరల తోటలు దెబ్బతిన్నాయి. పొగ మంచు రావడంతో రహదారులపై వాహనదారులు కష్టతరంగా ప్రయాణాన్ని సాగిస్తున్నారు.

అగ్రిటెక్ స్టార్టప్‌లు.. ఫండింగ్ అంతంతే

అగ్రిటెక్ స్టార్టప్‌లకు ఫండింగ్ ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తగ్గుతూ వస్తోంది. 2021, 2022లలో ఏటా 10.9 బిలియన్ డాలర్లు ఫండింగ్ రాగా, 2023లో ఇది 5.2 బిలియన్ డాలర్లకు తగ్గిపోయింది. మనదేశం విషయానికొస్తే.. 2019లో 370 మిలియన్ డాలర్ల నుంచి 2021లో 1.25 బిలియన్ డాలర్లకు పెరిగింది. ఆ తరవాత నుంచి భారీగా తగ్గిపోయింది. 2024 మే 27 నాటికి దేశంలో పరిశ్రమలు, అంతర్గత వాణిజ్య ప్రోత్సాహక విభాగం (డీపీఐఐటీ) గుర్తించిన స్టార్టప్‌లు 1.3 లక్షలు కాగా ఇందులో అగ్రి స్టార్టప్‌లు 4.7 శాతం. ఫండింగ్ శాతాన్ని బట్టి చూస్తే అత్యధిక అగ్రిటెక్ కంపెనీలు ఉన్న దేశం అమెరికా.

దేశం	ఫండింగ్ ఉన్న కంపెనీల శాతం
అమెరికా	43.2
చైనా	14.4
కెనడా	12
భారత్	8.5
ఫ్రాన్స్	4.3
యూకే	2.6
ఇజ్రాయెల్	2.4
ఇండోనేషియా	1.4
జర్మనీ	1.1
నెదర్లాండ్స్	1.1

రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా

నేను చెవిరెడ్డిపై కేసు పెట్టలేదు

పోలీసులు కేసును తారుమారు చేస్తారన్న భయంతో చెవిరెడ్డి భాస్కర్‌రెడ్డిని పిలిచా

'ఎర్రావారిపాలెం' బాలిక తండ్రి వెల్లడి

సాక్షి ప్రతినిధి, తిరుపతి: బాధిత బాలికను పరామర్శించేందుకు వెళ్లి, న్యాయం కోసం నిలబడిన వైఎస్సార్‌సీపీ నేత, చంద్రగిరి మాజీ ఎమ్మెల్యే చెవిరెడ్డి భాస్కర్‌రెడ్డిపై పోలీసులు నమోదు చేసిన పోక్సో కేసు వెనుక 'అసలు నిజం' బయటపడింది. బాలిక తల్లిదండ్రులు రమణ, అరుణ ఆదివారం మీడియా ముందుకు వచ్చి వాస్తవాలను వెల్లడించారు. తాను ఎవ్వరిపైనా కేసు పెట్టలేదని బాలిక తండ్రి రమణ స్పష్టం చేశాడు. తాను చదువుకోలేదని.. మీడియా వాళ్లు తమ వద్దకు రాకుండా చూస్తామంటూ పోలీసులు తనతో సంతకం చేయించుకున్నారని వెల్లడించాడు. తీరా చూస్తే తమ కుటుంబానికి అండగా నిలిచి.. సాయం చేసిన చెవిరెడ్డి భాస్కర్ రెడ్డిపైనే తన ఫిర్యాదు మేరకు పోలీసులు కేసులు పెట్టారని తెలుసుకొని షాక్‌కు గురయ్యానని చెప్పాడు. తాను పిలిస్తేనే చెవిరెడ్డి భాస్కర్‌రెడ్డి వచ్చారని.. అటువంటి వ్యక్తిపై తానెలా కేసు పెడతాను? అని బాలిక తండ్రి ఆవేదన వ్యక్తం చేశాడు.

ప్రజలకు వాస్తవాలు చెప్పేందుకు..

తిరుపతి జిల్లా ఎర్రావారిపాలెం మండలం యలమందకు చెందిన ఓ బాలికపై ఇటీవల గుర్తుతెలియని వ్యక్తులు దాడి చేశారు. బాలిక తండ్రి అభ్యర్థన మేరకు చెవిరెడ్డి భాస్కర్‌రెడ్డి యలమందకు వెళ్లి బాధిత కుటుంబానికి అండగా నిలిచారు. కానీ చెవిరెడ్డితో పాటు స్థానిక వైఎస్సార్‌సీపీ నేత నాగార్జున రెడ్డి, తదితరులపై బాలిక తండ్రి ఫిర్యాదు మేరకు పోక్సో, ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ సహా పలు కేసులు నమోదు చేసినట్లు పోలీసులు ప్రకటించారు. ఈ విషయం తెలుసుకున్న బాలిక తండ్రి.. మాజీ ఉప ముఖ్యమంత్రి నారాయణస్వామిని ఆశ్రయించారు. అసలు వాస్తవమేంటో ప్రజలకు తెలియజేయాలనుకుంటున్నామని చెప్పడంతో.. బాలిక తల్లిదండ్రుల కోరిక మేరకు ఆదివారం తిరుపతిలో వైఎస్సార్‌సీపీ చిత్తూరు జిల్లా అధ్యక్షుడు భూమన కరుణాకర్ రెడ్డి నివాసంలో మీడియా సమావేశం ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సమావేశంలో బాలిక తండ్రి రమణ వెల్లడించిన విషయాలు ఆయన మాటల్లోనే..

మీడియాతో మాట్లాడుతున్న బాలిక తల్లిదండ్రులు, చిత్రంలో భూమన, నారాయణస్వామి

అత్యాచారం జరిగిందని చెవిరెడ్డి మాట్లాడలేదు..

నా బిడ్డ విషయం చెప్పగానే చెవిరెడ్డి.. యల్లమందలోని ఆస్పత్రికి వచ్చారు. ఏం జరిగిందని నన్ను అడిగితే.. ఇద్దరు గుర్తుతెలియని వ్యక్తులు నా బిడ్డపై అఘాయిత్యం చేశారని చెప్పా. ఆయన ఆస్పత్రి లోపలకు వెళ్లి.. అక్కడ పోలీసులు పాపను గుచ్చి గుచ్చి ప్రశ్నిస్తుంటే 'లేడీ పోలీసు రావాలి కదా.. మీరెలా విచారిస్తారు' అని ప్రశ్నించారు. ఆ తర్వాత చెవిరెడ్డి బయటకు వచ్చేశారు. నేను అక్కడ మీడియా వాళ్లతో పాపకు జరిగిన అన్యాయం గురించి చెబుతా ఉంటే.. చెవిరెడ్డి నన్ను పిలిచి.. 'పాప విషయం కదా.. భవిష్యత్‌లో ఏదైనా ఇబ్బంది వస్తుందేమో ఒకసారి ఆలోచించుకో' అని నాతో అన్నారు. ఏం కాదులే అన్నా.. ఇంతకన్నా ఏమవుతుందన్నాను. నా బిడ్డ శరీరం మీద రక్తగాయాలు చూసి నా మనస్సుకు బాధ కలిగి నేనే మీడియా వాళ్ల ముందుకు వెళ్లా. నా బిడ్డను ఇలా చేసిన వారిని ఉరితీయాలని, అప్పుడే మాకు న్యాయం జరుగుతుందని చెప్పా. మా బిడ్డ గురించి చెవిరెడ్డి ఎక్కడ కూడా అత్యాచారం జరిగిందని చెప్పలేదు. మమ్మల్ని ఎక్కడా కించపరచలేదు. మా పరువుకు నష్టం కలిగించేలా ఏమీ చేయలేదు. పాపకు మెరుగైన వైద్యం కావాలంటే.. ఎక్కడకు తీసుకెళ్లినా సాయం చేస్తానని భరోసా ఇచ్చారు. ఆయనపై నేను కేసు పెట్టాననడం దారుణం'' అని బాలిక తండ్రి రమణ వాపోయాడు.

మీడియా పేరు చెప్పి.. కాగితంపై పోలీసులు సంతకం చేయించుకున్నారు

''మాజీ ఎమ్మెల్యే చెవిరెడ్డి భాస్కర్‌రెడ్డిపై కేసు పెట్టాలని నేను పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయలేదు. చెవిరెడ్డి ఒక్కరి మీదే కాదు.. అక్కడకు వచ్చిన వారెవ్వరి మీదా నేను ఫిర్యాదు చేయలేదు. నా బిడ్డకు అన్యాయం జరిగిందని తెలిసిన వెంటనే పోలీసులు ఆ కేసును తారుమారు చేస్తారన్న భయంతో.. నేనే చెవిరెడ్డి భాస్కర్‌రెడ్డికి ఫోన్ చేసి రమ్మన్నాను. నేను పిలిస్తేనే ఆయన వచ్చారు. అలాంటి వ్యక్తి మీద నేను ఎందుకు కేసు పెడతా? నా బిడ్డకు ఏదో అన్యాయం జరిగిందని వచ్చిన వ్యక్తి మీద నేను కేసు పెట్టాననడం పాపం కదా! నేను ఎవ్వరి మీదా కేసు పెట్టలేదు. నాకేమో చదువురాదు. పోలీసులు నా దగ్గరకు వచ్చి.. 'మీడియా వాళ్లు మీ పాప గురించి పదేపదే అడుగుతున్నారు.. వాళ్లు పోస్టులు పెట్టకుండా ఉండాలంటే ఈ కాగితంలో సంతకం పెట్టు' అని నా దగ్గర సంతకం పెట్టించుకున్నారు.

పోలీసులు తప్పుడు కేసులు పెట్టారని తెలిసి బాధపడ్డాం..

బాలిక తల్లి అరుణ మాట్లాడుతూ.. 'మా బిడ్డకు ధైర్యం చెప్పి మాకు అండగా నిలిచేందుకు వచ్చిన చెవిరెడ్డి మీద తప్పుడు కేసు పెట్టడం దారుణం. పోలీసులు ఇలా చేస్తారని మాకు తెలియదు. ఒక కాగితం మీద సంతకం పెట్టమని పోలీసులు అడిగితే.. నా భర్త సంతకం పెట్టారు. దానిని ఉపయోగించుకొని ఇదంతా చేశారని తెలిసి బాధపడ్డాం' అని చెప్పారు.

ప్రభుత్వం కుట్ర బయటపడింది: భూమన

ప్రజల పక్షాన పోరాడుతున్న వైఎస్సార్‌సీపీ నేతల గొంతు నొక్కే ప్రయత్నంలో భాగంగా పోలీసులను ఉపయోగిస్తూ.. వ్యక్తుల్ని, వ్యవస్థలను ప్రభుత్వం భయభ్రాంతులకు గురిచేస్తోందని వైఎస్సార్‌సీపీ నేత భూమన కరుణాకర్‌రెడ్డి మండిపడ్డారు. చెవిరెడ్డిపై పెట్టిన 'పోక్సో'.. తప్పుడు కేసు అని బాలిక తండ్రి మాటలతో తేలిపోయిందన్నారు. ప్రభుత్వం కుట్ర పూర్తిగా బయటపడిందన్నారు. అసలు బాధిత కుటుంబానికే తెలియకుండా కేసులు పెట్టారంటే.. ఎవరి కళ్లలో ఆనందం చూడటానికి పోలీసులు ఇదంతా చేస్తున్నారో చెప్పాలని నిలదీశారు. సభ్యసమాజంలో ఎవరైనా ఇలాంటి దారుణాలకు ఒడిగడతారా? అని భూమన నిలదీశారు. ఎవరికైనా ఏదైనా జరిగితే పరామర్శకు వెళ్లకూడదని తప్పుడు కేసులు పెడుతున్నారా? అని ప్రశ్నించారు. సమావేశంలో మాజీ ఉప ముఖ్యమంత్రి నారాయణస్వామి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వక్ఫ్‌బోర్డును రద్దుచేయడం దుర్మార్గం

- ప్రభుత్వ నిర్ణయంపై న్యాయపోరాటం చేస్తాం
- మాజీ డిప్యూటీ సీఎం ఎస్‌బీ అంజద్ బాషా

కడప కార్పొరేషన్: 2023లో వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం రాజ్యాంగబద్ధంగా నియమించిన వక్ఫ్ బోర్డును ఉపసంహరిస్తూ టీడీపీ ప్రభుత్వం జీఓ–75 జారీచేయడం దుర్మార్గమని మాజీ డిప్యూటీ సీఎం అంజద్ బాషా మండిపడ్డారు. ఆదివారం కడపలో ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. 2023లో వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వం రాజ్యాంగబద్ధంగా జీఓ–47 జారీచేసి వక్ఫ్ బోర్డు నియామకం చేసిందన్నారు. కానీ, చంద్రబాబు సర్కారు శనివారం ఆ జీఓను ఉపసంహరించుకోవడం దుర్మార్గమన్నారు. టీడీపీ ప్రభుత్వంలో 2014 నుంచి 2018 వరకు నాలుగేళ్లపాటు వక్ఫ్ బోర్డు నియామకం జరగలేదని, 2018లో ఎన్నికల ముందు వక్ఫ్ బోర్డును నియమించారన్నారు. 2019లో వైఎస్సార్‌సీపీ అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత అప్పుడు ఎమ్మెల్యేల కేటగిరిలో చైర్మన్‌గా ఉన్న జలీల్‌ఖాన్ ఓటమిపాలవడంతో అర్హత కోల్పోయారని, ఇద్దరు డైరెక్టర్లు రాజీనామా చేశారన్నారు. మరో ఇద్దరు స్కాలర్లకు అర్హతలేనందున ఆ ఖాళీలను మాత్రమే భర్తీచేశామన్నారు. చంద్రబాబులా బోర్డు మొత్తాన్ని రద్దుచేయలేదని అంజద్‌బాషా గుర్తుచేశారు. ఐదేళ్ల తర్వాత 2023లో పూర్తిస్థాయిలో వక్ఫ్ బోర్డును నియమించామన్నారు. బోర్డు సభ్యులు చైర్మన్‌ను ఎన్నుకునే క్రమంలో ఆనాడు టీడీపీ వారు కోర్టులో నాలుగు రిట్‌పిటిషన్లు వేసి నిలుపుదల చేశారన్నారు. ఆ అంశం ఇప్పటికీ కోర్టులోనే ఉందన్నారు. కోర్టు పరిధిలో ఉన్న వక్ఫ్ బోర్డు కమిటీని ఎలా రద్దుచేస్తారని ఆయన ప్రశ్నించారు. వక్ఫ్ కమిటీకి ఐదేళ్ల పదవీ కాలం ఉందని.. ఆ కమిటీలో టీడీపీ సానుభూతిపరులను నియమించుకుని వక్ఫ్ ఆస్తులను దురాక్రమణ చేయాలనే దురాలోచనతోనే గత జీఓను రద్దుచేశారని ఆయన ఆరోపించారు.

ప్రజలపై పెనుభారం మోపుతారా!

- ఐదున్నర నెలల్లోనే రూ.15,485 కోట్ల భారం
- బెల్టు షాపుల తొలగింపు బెల్టు తీసినంత ఈజీ కాదు
- బూడిద కోసం చంద్రబాబు పంచాయితీ పెట్టడం సిగ్గుచేటు
- వైఎస్సార్‌సీపీ అనంతపురం జిల్లా అధ్యక్షుడు అనంత వెంకటరామిరెడ్డి

అనంతపురం (కార్పొరేషన్): విద్యుత్ చార్జీలు పెంచి పేద, మధ్య తరగతి ప్రజలపై సీఎం చంద్రబాబు ఐదున్నర నెలల్లో రూ.15,485 కోట్ల పెనుభారం మోపారని.. తిరిగి మరోసారి విద్యుత్ చార్జీలు పెంచేందుకు నిర్ణయించడం దుర్మార్గమని వైఎస్సార్‌సీపీ అనంతపురం జిల్లా అధ్యక్షుడు అనంత వెంకటరామిరెడ్డి విమర్శించారు. ఆదివారం పార్టీ స్థానిక కార్యాలయంలో మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. అధికారంలోకి వస్తే విద్యుత్ చార్జీలు పెంచబోమని చెప్పిన చంద్రబాబు ఐదున్నర నెలల్లోనే మాట తప్పారని ధ్వజమెత్తారు. ఇప్పటికే నిత్యావసర సరుకుల ధరలు పెరిగి ప్రజలు అవస్థలు పడుతున్నారని, ఇప్పుడు విద్యుత్ చార్జీల పెంపుతో మరింత ఇబ్బంది పడే దుస్థితి నెలకొందన్నారు. తాము అధికారంలోకి వస్తే విద్యుత్ చార్జీలు పెంచబోమని ఎన్నికల ముందు హామీ ఇచ్చిన చంద్రబాబు మాట తప్పారన్నారు. ఆ హామీని నిలబెట్టుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. పెంచిన విద్యుత్ చార్జీలను తగ్గించకపోతే ప్రజల పక్షాన ఉద్యమిస్తామని హెచ్చరించారు.

బెల్టు తీసినంత సులభం కాదు..

బెల్టు షాపుల మాఫియాను అరికట్టడం బెల్టు తీసినంత సులభం కాదని చంద్రబాబుకు అనంత చురకలంటించారు. రాష్ట్రంలో విచ్చలవిడిగా బెల్టు షాపులు పెట్టడానికి కారణం చంద్రబాబే అన్నారు. వేలం పాట వేసి మరీ బెల్టు షాపులను తన కార్యకర్తలకు కట్టబెడుతున్నారన్నారు. ఇప్పుడేమో బెల్టు తీస్తా అని తనకేమీ తెలియనట్టు మాట్లాడుతున్నారని ధ్వజమెత్తారు. బూడిద కోసం రెండు జిల్లాల పోలీసులను సరిహద్దుల్లో బందోబస్తు పెట్టడం, ఈ విషయంపై సీఎం చంద్రబాబు పంచాయితీ పెట్టడం చూస్తుంటే ఇంతకన్నా సిగ్గు చేటు మరొకటి లేదని మండిపడ్డారు.

వక్ఫ్ బోర్డు కమిటీ రద్దు.. బాబు కుట్రే.!

ఏపీ హజ్ కమిటీ మాజీ చైర్మన్ గౌస్ లాజమ్

సాక్షి, అమరావతి: రాజకీయ కుట్రలో భాగంగానే వక్ఫ్‌బోర్డు కమిటీని చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రద్దు చేసిందని ఏపీ హజ్ కమిటీ మాజీ చైర్మన్ బీఎస్ గౌస్ లాజమ్ ఆరోపించారు. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా వక్ఫ్‌బోర్డు కమిటీని రద్దు చేయడాన్ని తప్పుబడుతూ ఆయన ఆదివారం ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. రాజ్యాంగబద్ధంగాద్దంగా ఏర్పాటు చేసే వక్ఫ్‌బోర్డు కమిటీ ఐదేళ్ల పదవీకాలంలో ఉంటుందన్నారు. గతంలో టీడీపీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన వక్ఫ్‌బోర్డు సభ్యుల పదవీకాలం ఐదేళ్లు పూర్తికాకపోవడంతో ఆ తర్వాత అధికారం చేపట్టిన వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలోనూ కొనసాగించిన విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేశారు. ఇప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చిన కూటమి ప్రభుత్వం గత ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన కమిటీని కొనసాగించకూడదనే రాజకీయ దురుద్దేశంతో జీవో నంబర్ 47ను రద్దు చేయడం సమర్థనీయం కాదన్నారు.

దక్షిణ భారత్‌లోనూ 'పార్లమెంట్' నిర్వహించాలి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఏడాదిలో జరిగే పార్లమెంట్ మూడు సమావేశాల్లో ఏదైనా ఒక సెషన్‌ను దక్షిణ భారతదేశంలో నిర్వహించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని తిరుపతి వైఎస్సార్‌సీపీ ఎంపీ మద్దిల గురుమూర్తి కోరారు. ఈ మేరకు ప్రధాని మోదీకి లేఖ రాశారు. లోక్‌సభలో దక్షిణాది రాష్ట్రాల నుంచి 134 మంది ఎంపీలు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు. ఈ క్రమంలో మూడు సెషన్‌లు జరిగే పార్లమెంట్ సమావేశాల్లో.. ఒక సెషన్‌ను దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లోని ఏదో ఒక ప్రాంతంలో నిర్వహించాలని కోరారు.

మా ఎమ్మెల్యేకు నెలనెలా

రూ.30 లక్షలు ఇవ్వాలట..

నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉన్నా ఆయన చెప్పిన పనులు చేయాలంట

- లేదంటే సెలవు పెట్టి వెళ్లిపోవాలని బెదిరిస్తున్నారు
- పార్టీ అనుకూల పత్రికల్లో వ్యతిరేక వార్తలు రాయించి వేధిస్తున్నారు
- మదనపల్లె టీడీపీ ఎమ్మెల్యే షాజహాన్ బాషాపై సీఎం, మంత్రులు లోకేశ్, 'అనగాని'కి తహసీల్దార్ స్వయంగా ఫిర్యాదు
- తనను ప్రశాంతంగా ఉద్యోగం చేసుకునే పరిస్థితి కల్పించాలని వేడుకోలు

మదనపల్లి: 'మా ఎమ్మెల్యే నన్ను పనిచేసుకోనివ్వట్లేదు. ప్రతినెలా రూ.30 లక్షలు కప్పం కట్టమంటున్నారు. ఆయన పురమాయించిన పనులు నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ చేసి తీరాల్సిందేనని పట్టుబడుతున్నారు. ఆయన అక్రమాలకు సహకరించకపోతే సెలవు పెట్టి వెళ్లిపోవాలని బెదిరిస్తున్నారు. నేను అవినీతిపరురాలినని.. పార్టీ అనుకూల పత్రికల్లో వార్తలు రాయించి వేధింపులకు గురిచేస్తున్నారు'.. అంటూ అన్నమయ్య జిల్లా మదనపల్లె తహసీల్దార్ ఖాజాబీ ఏకంగా సీఎం చంద్రబాబు, ఐటీ మంత్రి లోకేశ్, రెవెన్యూ మంత్రి అనగాని సత్యప్రసాద్‌ను స్వయంగా కలిసి చెప్పుకున్న గోడు ఇది. తాను ప్రశాంతంగా ఉద్యోగం చేసుకునే పరిస్థితులు కల్పించాలని ఆమె వారిని వేడుకున్నారు. అధికార పార్టీకి చెందిన మదనపల్లె టీడీపీ ఎమ్మెల్యే షాజహాన్ బాషాపై అక్కడి తహసీల్దార్ నేరుగా ముఖ్యమంత్రినే కలిసి ఆరోపించడం ఇప్పుడు స్థానికంగా సంచలనంగా మారింది. పాలనా వ్యవహారాల్లో టీడీపీ కూటమి ప్రజాప్రతినిధుల అరాచకం ఈ సంఘటనకు అద్దంపడుతోంది. తన ఫిర్యాదులో తహసీల్దార్ ఖాజాబీ ఇంకా ఏం పేర్కొన్నారంటే..

ఆఫీసుకు రాకుండా అడ్డుకుంటున్నారు..

'ఆయన చెప్పిన పనులు వీలుకాక పోయినా చేసి తీరాల్సిందేనంటున్నారు. తహసీల్దార్ కార్యాలయంలో జరిగే ప్రతీపని తనకు చెప్పి చేయాలని బెదిరిస్తున్నారు. మండలంలోని బసినికొండ గ్రామం సర్వే నంబర్లు 718/8ఎ, 774/3, 510/1ఏ/2, వెంకప్పకోట సర్వే నంబర్.71/2కు సంబంధించి రెవెన్యూ చట్టం ప్రకారం సరిగ్గా ఉండడంతో మ్యుటేషన్ చేశానని, ఎమ్మెల్యేకు చెప్పకుండా ఎందుకు చేశావంటూ బెదిరిస్తూ, నన్ను ఆఫీసుకు రానివ్వకుండా అడ్డుకుంటున్నారు. ఇక కోళ్లబైలు గ్రామం సర్వే నంబర్ 965/5, 595లో 1.80 ఎకరాల్లో లేఔట్ వేసి రెండు సెంట్ల చొప్పున ఎమ్మెల్యే మనుషులకు ఇవ్వాలన్నారు. కానీ, ప్రభుత్వ నిబంధనల ప్రకారం రెండు సెంట్లు ఇచ్చే అవకాశంలేదని చెబితే వినిపించుకోలేదు. ల్యాండ్ కన్వర్షన్లు, మ్యుటేషన్లు తదితర రెవెన్యూ సేవలు ఎమ్మెల్యేకు చెప్పకుండా చేయరాదని హుకుం జారీచేశారు. అలాగే, తహసీల్దార్ కార్యాలయంలో డిప్యూటీ తహసీల్దార్ అస్లాం బాషాను ఎమ్మెల్యే తన చెప్పుచేతల్లో ఉంచుకుని, రికార్డులను సబ్ కలెక్టరేట్, కలెక్టరేట్‌కు పంపకుండా, పాలనాపరమైన పనులు జరగనీయకుండా అడ్డుకుంటూ, మానసికంగా నన్ను తీవ్ర ఒత్తిడులకు గురిచేస్తున్నారు. పైగా.. టీడీపీ అనుకూల పత్రికలో నాపై అసత్యాలు ప్రచారం చేయించారు'.. అంటూ ఆమె సీఎం, లోకేశ్ వద్ద ఆవేదన వ్యక్తంచేశారు.

అడ్డొస్తే... శాల్తీలు లేచిపోతాయ్..!

మసీదు కమిటీ సభ్యులకు మంత్రి సవిత భర్త బెదిరింపులు

సాక్షి టాస్క్‌ఫోర్స్: 'ఎవరైనా అడ్డొస్తే పరిణామాలు తీవ్రంగా ఉంటాయి. శాల్తీలు లేచిపోతాయ్.. బాడీలు కూడా కనపడకుండా చేస్తా. ఇక్కడికి వైఎస్సార్‌సీపీ కౌన్సిలర్ సద్దాం వస్తే మర్యాదగా ఉండదు' అంటూ రాష్ట్ర బీసీ సంక్షేమ, చేనేత, జౌళి శాఖ మంత్రి సవిత భర్త వెంకటేశ్వరరావు బెదిరించారు. ఈ ఘటన ఆదివారం శ్రీసత్యసాయి జిల్లా, పెనుకొండలో చోటు చేసుకుంది. వివరాల్లోకెళితే.. పెనుకొండ ఆర్టీసీ బస్టాండ్ ఎదురుగా ఖబరస్థాన్ వద్ద రోడ్డు పక్కన పలువురు దుకాణాలు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. ఇవన్నీ 40 ఏళ్లకు పైగా జామియా మసీదు కమిటీ ఆధ్వర్యంలో కొనసాగుతున్నాయి. ఇక్కడ దుకాణం పెట్టుకున్న నయాజ్ దాన్ని కొంతకాలం క్రితం రియాజ్ అనే వ్యక్తికి స్నేహ పూర్వకంగా ఇచ్చి ముంబై వెళ్లాడు. ఇటీవల తిరిగొచ్చిన అతను, తన షాపు తనకు ఇవ్వాలని కోరగా రియాజ్ నిరాకరించాడు. వీరి మధ్య వివాదం కొనసాగుతుండగానే రియాజ్ ప్రస్తుతమున్న షాపును శ్మశానం వైపు పొడిగించి పెద్ద షెడ్డు వేస్తుండడంతో మసీదు కమిటీ సభ్యులు అభ్యంతరం చెప్పారు. రియాజ్ వారి మాటను పట్టించుకోకపోవడంతో దుకాణానికి తాళం వేశారు. దీంతో టీడీపీ కార్యకర్త అయిన రియాజ్ మంత్రి సవిత భర్త వెంకటేశ్వరరావు వద్దకు వెళ్లి విషయాన్ని చెప్పాడు. దీంతో కోపోద్రిక్తుడైన ఆయన పోలీసులతో చేరుకుని దుకాణం తాళాలను పగులగొట్టడమే కాకుండా అక్కడున్న జామియా మసీదు కమిటీ సభ్యులను తీవ్రంగా బెదిరించారు. ఆయనతో పాటు టీడీపీ నాయకులు దాదు, నిషార్, షమి, సన్నా తదితరులు దౌర్జన్యానికి దిగారు. ఎస్‌ఐ వెంకటేశ్వర్లు సర్ది చెప్పి రెండు వర్గాలను అక్కడి నుంచి పంపించి వేశారు. ఈ సందర్భంగా మంత్రి భర్త దౌర్జన్యంపై ముస్లింలు మండిపడ్డారు.

ఘటనా స్థలంలో మంత్రి సవిత భర్త వెంకటేశ్వరరావు

దోమ కుడితే మలేరియా రావడం సాధారణమే... కానీ దోమలు కుడితే... మలేరియా రాకుండా పోవడం గురించి తెలుసా? మామూలుగా వ్యాధులు రాకుండా వ్యాక్సిన్లు ఇస్తుంటారు. కానీ మలేరియాను వ్యాప్తి చేసేదోమలతోనే వ్యాక్సిన్లు చేసే పనిని చేయించే సరికొత్త విధానాన్ని శాస్త్రవేత్తలు అభివృద్ధి చేశారు.అంటే.. ఈ దోమలు కుడితే మలేరియా పరార్ అన్నమాట. ఆ వివరాలేమిటో తెలుసుకుందామా...

దోమలు కుడితే.. మలేరియా పరార్

వ్యాక్సిన్ తరహాలో ఇమ్యూనిటీ కోసం..

సాధారణంగా ఏదైనా వ్యాధిని కలిగించే వైరస్‌లు, బ్యాక్టీరియాల వంటి సూక్ష్మజీవులను చంపి, లేదా నిర్వీర్యం చేసి వ్యాక్సిన్లను రూపొందిస్తారు. వ్యాక్సిన్లు ఇచ్చినప్పుడు మన రోగ నిరోధక వ్యవస్థ అవి సాధారణ సూక్ష్మజీవులేనని భావించి.. ప్రతిరక్షకాలను విడుదల చేస్తుంది. దీనితో ఆ వ్యాధికి సంబంధించిన అసలైన వైరస్, బ్యాక్టీరియా సోకడానికి ముందే మనలో ఇమ్యూనిటీ సిద్ధంగా ఉంటుంది. మలేరియాకు చెక్ పెట్టడంపై పరిశోధన చేస్తున్న శాస్త్రవేత్తలు.. ఇదే టెక్నిక్‌ను వినూత్న తరహాలో అమలు చేసే పరిశోధన చేపట్టారు. మలేరియాను కలిగించే పారసైట్స్‌లో జన్యు మార్పులు చేసి.. దోమల ద్వారానే వాటిని వ్యాపింపజేసి పరిశీలించారు.

మలేరియా పారసైట్స్‌నే మార్చి..

మనలో మలేరియా వ్యాధికి కారణమయ్యేది ప్లాస్మోడియం ఫాల్సిపారం అనే పరాన్నజీవి. శాస్త్రవేత్తలు ఈ పరాన్నజీవిలో జన్యుమార్పులు చేసి.. 24 గంటల్లోనే విస్తరించడం ఆగిపోయే 'జీఏ1'రకాన్ని... ఆరు రోజుల తర్వాత విస్తరించడం ఆగిపోయే 'జీఏ2'రకాన్ని సృష్టించారు.

మనుషులను కుట్టించి, పరీక్షించి..

ఈ పరిశోధన కోసం కొందరు వలంటీర్లను ఎంపిక చేసి మూడు గ్రూపులుగా విభజించారు. మొదటి గ్రూప్ వారికి మలేరియా పారసైట్లేవీ లేని సాధారణ దోమలతో కుట్టించారు. రెండో గ్రూప్ వారిని 'జీఏ1'పారసైట్లను ఎక్కించిన దోమలతో... మూడో గ్రూప్ వారిని 'జీఏ2'పారసైట్లను ఎక్కించిన దోమలతో కుట్టించారు. పదిహేను రోజుల తర్వాత ఈ మూడు గ్రూపుల వారందరినీ అసలైన మలేరియా పారసైట్లు ఎక్కించిన దోమలతో కుట్టించారు. తర్వాత అందరినీ పది రోజుల పాటు అబ్జర్వేషన్‌లో పెట్టి వైద్య పరీక్షలు చేస్తూ, లక్షణాలను గమనించారు.

సాధారణ దోమలతో కుట్టించిన వారిలో అందరికీ మలేరియా వ్యాధి సోకినట్టు గుర్తించారు.

24 గంటల జీవితకాలం మాత్రమే ఉన్న 'జీఏ1'రకంతో ఇన్‌ఫెక్ట్ చేసినవారిలో 87 శాతం మందికి మలేరియా సోకింది. అంటే 13 శాతం మందికే ఇమ్యూనిటీ వచ్చింది.

6 రోజుల జీవితకాలం ఉన్న 'జీఏ2'రకంతో ఇన్‌ఫెక్ట్ చేసినవారిలో.. కేవలం 11 శాతం మందికే మలేరియా సోకింది. అంటే మిగతా 89 శాతం మందిలో ఇమ్యూనిటీ అభివృద్ధి చెందిందని శాస్త్రవేత్తలుగుర్తించారు.

6 రోజుల ఎఫెక్ట్ ఎందుకు?

మలేరియా పరాన్నజీవి మన శరీరంలోకి ప్రవేశించాక.. మొదట కాలేయంలోకి చేరుతుంది. ఇందుకోసం నాలుగైదు రోజులకుపైనే పడుతుంది. తర్వాత పరాన్నజీవులు కాలేయంలో విపరీతంగా అభివృద్ధి చెంది ఎర్ర రక్తకణాలకు సంక్రమించి మలేరియా వ్యాధిని కలుగజేస్తాయి. ఈ కారణంతోనే ఒక రోజే జీవితకాలం ఉన్న 'జీఏ1'రకం ప్రభావం చూపించలేదని... ఆరు రోజుల జీవితకాలం ఉన్న 'జీఏ2'ప్రభావం చూపించిందని శాస్త్రవేత్తలు తేల్చారు. అయితే ఆరు రోజులు కాగానే.. 'జీఏ2'రకం ఆటోమేటిగ్గా నిర్వీర్యం అయిపోయిందని, శరీరంలో మాత్రం ఇమ్యూనిటీ వచ్చేసిందని గుర్తించారు.

వ్యాక్సిన్ల రూపకల్పనకు అద్భుత తోడ్పాటు

ఈ పరిశోధన మలేరియా వ్యాక్సిన్ల అభివృద్ధి దిశగా అద్భుతమైన తోడ్పాటు అని లండన్ స్కూల్ ఆఫ్ హైజీన్ అండ్ ట్రాపికల్ మెడిసిన్ శాస్త్రవేత్త జులియస్ హఫల్లా పేర్కొన్నారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా మలేరియా కారణంగా ఏటా లక్షల మంది మరణిస్తున్నారని.. వారిని కాపాడేందుకు ఈ పరిశోధన ఉపయోగపడుతుందని తెలిపారు. అయితే దీనిపై మరింత విస్తృత పరిశోధన చేసి, అందుబాటులోకి తేవాల్సి ఉంటుందని స్పష్టం చేశారు.

- సాక్షి సెంట్రల్ డెస్క్

వ్యక్తీకరణ లేని అందం విసుగు తెప్పిస్తుంది.
- రాల్ఫ్ వాల్డో ఎమర్సన్

సాక్షి
సోమవారం, 2 డిసెంబర్ 2024

మానని గాయం

ఆధునిక కాలంలో మనిషి అంతరిక్షాన్ని అందుకోగలిగాడు; చంద్రమండలం మీద అడుగు మోపగలిగాడు; సహజ మేధకు పోటీగా కృత్రిమ మేధను సృష్టించాడు; విశ్వామిత్ర సృష్టిని తలపించేలా మనుషులకు దీటైన మరమనుషులను సృష్టించాడు. ఇంతటి మహత్తర ఘనతలను చూసినప్పుడల్లా 'మానవుడే మహనీయుడు/ శక్తియుతుడు యుక్తిపరుడు మానవుడే మహనీయుడు... జీవకోటి సర్వములో శ్రేష్ఠతముడు మానవుడే!' అనుకుంటూ గర్వంతో ఉప్పొంగిపోతాం. రేపో మాపో అంగారక గ్రహం మీద ఆవాసాలను ఏర్పాటు చేసే దిశగా మనుషులు ముమ్మర ప్రయత్నాలు సాగిస్తున్నట్లు తెలుసుకున్నప్పుడు ఉత్సాహంతో ఉబ్బి తబ్బిబ్బయిపోతాం. మనిషి సాధించిన ఘన విజయాలను ఏకరువు పెట్టాలంటే, ఎన్ని గ్రంథాలైనా చాలవు.

చరిత్రలో ఇన్ని ఘన విజయాలు సాధించిన మనిషికి అనాది పరాజయాలు కూడా ఉన్నాయి. ఆధునికత సంతరించుకుని, అంతరిక్ష పరిజ్ఞానాన్ని పెంపొందించుకున్న మనిషి–అమరత్వాన్ని సాధించే దిశగా కూడా ప్రయత్నాలు సాగిస్తున్నాడు. అయితే, ఆకలి సమస్యకు శాశ్వత పరిష్కారాన్ని నేటికీ కనుక్కోలేకపోవడం మాత్రం ముమ్మాటికీ మనిషి వైఫల్యమే! యుద్ధాలలో ఉపయోగించడానికి అధునాతన ఆయుధాలను ఎప్పటికప్పుడు తయారు చేయగలుగుతున్న మనిషి – అసలు యుద్ధాల అవసరమే లేని శాంతియుత ప్రపంచాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోలేకపోవడం కూడా వైఫల్యమే!

ప్రపంచంలో మనిషికి క్షుద్బాధను మించిన దుర్భర బాధ మరొకటేదీ లేదు. పురాణ సాహిత్యం నుంచి ఆధునిక సాహిత్యం వరకు ఆకలి ప్రస్తావన మనకు విరివిగా కనిపిస్తుంది. తాను ఆకలితో అలమటిస్తున్నా, అతిథికి అన్నం పెట్టి పుణ్యలోకాలకు వెళ్లిన రంతిదేవుడి కథ తెలిసినదే! ఆకలికి తాళలేక కుక్కమాంసం తిన్న విశ్వామిత్రుడి కథ పురాణ విదితమే! ఆకలి బాధ మనిషిని ఎంతకైనా దిగజారుస్తుంది. అందుకు విశ్వామిత్రుడి కథే ఉదాహరణ. పురాణాల్లో అక్షయపాత్రలు పుణ్యాత్ముల ఆకలి తీర్చిన గాథలు ఉన్నాయే గాని, సామాన్యుల ఆకలి తీర్చిన ఉదంతాలు లేవు. ఆకలితో అలమటిస్తున్నా, త్యాగం చేయడం గొప్ప సుగుణమని చెప్పే పురాణాలు – ఆకలికి శాశ్వత పరిష్కారాన్ని మాత్రం చెప్పలేదు.

ఆధునిక సాహిత్యంలో ఆకలి ప్రస్తావనకు కరవు లేదు. స్వాతంత్ర్యోద్యమం ఉద్ధృతంగా సాగుతున్న కాలంలో 'మాకొద్దీ తెల్లదొరతనము' అని ఎలుగెత్తిన గరిమెళ్ల – ఆ పాటలోనే 'పన్నెండు దేశాలు పండుతున్నాగాని/ పట్టెడన్నమె లోపమండీ/ ఉప్పు పట్టుకుంటే దోషమండీ/ నోట మట్టీ కొట్టుకుపోతామండీ/ అయ్యో కుక్కలతో పోరాడి కూడు తింటామండీ' అంటారు. స్వాతంత్ర్యం రాక ముందు మన దేశంలోని ఆకలి బాధలు అలా ఉండేవి. ప్రపంచమంతా ఆర్థికమాంద్యంతో అతలాకుతలమైన హంగ్రీ థర్టీస్ కాలంలో కలాలతో కవాతు చేసిన కవులందరూ ఆకలి కేకలు వినిపించినవారే! 'ఆకలి ఆకలి తెరిచిన/ రౌరవ నరకపు వాకిలి/ హృదయపు మెత్తని చోటుల గీరే జంతువు ఆకలి/... ఈ ఆకలి హోరు ముందు/ పిడుగైనా వినిపించదు/ ఆకలి కమ్మిన కళ్లకు/ ప్రపంచమే కనిపించదు' అన్న బైరాగి 'ఆకలి' కవిత పాఠకులను విచలితులను చేస్తుంది. 'అన్నపూర్ణ గర్భగుడిని/ ఆకలి గంటలు మ్రోగెను/ ఆరని ఆకలి కీలలు/ భైరవ నాట్యము చేసెను/ ఘోర పరాజయమా ఇది?/ మానవ మారణ హోమం/ తల్లీ! ఆకలి... ఆకలి!' అంటూ సోమసుందర్ ఆకలి కేకలు వినిపించారు.

'నేను ఆకలితో ఉన్నాను/ నువ్వు చంద్రుడి వద్దకు వెళ్లావు... నేను తిండిలేక నీరసిస్తున్నాను/ నాకు వాగ్దానాలు మేపుతున్నావు' అంటూ ఆధునిక శాస్త్ర సాంకేతిక పురోగతి ఒకవైపు, ఆకలి బాధలు మరోవైపుగా ఉన్న ఈ లోకంలో పాలకుల తీరును శ్రీశ్రీ ఎత్తిపొడుస్తారు. ఇప్పటికీ లోకం తీరు పెద్దగా మారలేదు. మానవుడు పంపిన ఉపగ్రహాలు అంగారకుడి వద్దకు వెళ్లినా, ఆకలి బాధలు సమసిపోలేదు; ఆకలి చావులు ఆగిపోలేదు.

మనిషి ఘన విజయాల చరిత్రలో ఆకలి, అశాంతి– రెండూ మాయని మరకలు. ఈ రెండు మరకలూ పూర్తిగా చెరిగిపోయేంత వరకు మనిషి ఎన్ని విజయాలు సాధించినా, అవేవీ మానవాళికి ఊరటనూ ఇవ్వలేవు; మానవాళిని ఏమాత్రం ఉద్ధరించనూ లేవు. ఆకలికి, అశాంతికి మూలం మనుషుల్లోని అసమానతలే! ప్రపంచంలో అసమానతలు తొలగిపోనంత వరకు ఆకలిని రూపుమాపడం, శాంతిని నెలకొల్పడం అసాధ్యం. నిజానికి సంకల్పం ఉంటే, సాధ్యం కానిదంటూ ఏదీ లేదు గాని, అసమానతలను రూపుమాపే సంకల్పమే ఏ దేశంలోనూ పాలకులకు లేదు. అందువల్లనే ఆకలి, అశాంతి మనుషులను తరతరాలుగా పట్టి పీడిస్తున్నాయి. అకాల మరణాలకు కారణమవుతున్నాయి.

ఆకలి వల్ల ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రతిరోజూ దాదాపు పాతికవేల నిండు ప్రాణాలు గాల్లో కలిసిపోతున్నాయి. అంటే, ఏడాదికి సగటున ఏకంగా తొంభై లక్షల మంది ఆకలికి బలైపోతున్నారు. ఆకలితో మరణిస్తున్న వాళ్లలో పసిపిల్లలు కూడా ఉంటున్నారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా సంభవిస్తున్న శిశుమరణాల్లో దాదాపు యాభై శాతం ఆకలి చావులే! నాణేనికి ఇదొకవైపు అయితే, మరోవైపు వంద కోట్లమందికి ఆకలి తీర్చడానికి తగినంత ఆహారం ప్రతిరోజూ వృథా అవుతోంది. ఈ పరిస్థితిని గమనించే 'అన్నపు రాసులు ఒకచోట/ ఆకలి మంటలు ఒకచోట' అని కాళోజీ వాపోయారు. ప్రపంచ ఆర్థిక శక్తుల్లో ఐదో స్థానంలో ఉన్న మన దేశం– ఆకలి సూచిలో నూట ఐదో స్థానంలో ఉండటం ఒక కఠోర వాస్తవం. అమృతోత్సవ భారతంలో ఆకలి సమస్య ఒక మానని గాయం!

మృత్యుకుహరంగా మహానగరం

విశ్లేషణ

డా॥ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు

'కాలుష్యం రేపటి తరాలకు శాపం' అన్నది ఒకప్పటి మాట. నేటి పరిణామాలు గమనిస్తే రేపు కాదు, నేడే ప్రాణాంతకంగా మారింది. అందుకు ఉదాహరణ దేశ రాజధాని న్యూఢిల్లీ. ఒకప్పుడు ప్రపంచంలోనే అందమైన, ఆహ్లాదకర నగరాలలో ఒకటి. దశాబ్ద కాలం పైబడి మానవ తప్పిదాలు, ప్రభుత్వాల ఉదాసీనత కారణంగా కాలుష్య కాసారంలో పడి మానవ మనుగడ ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతోంది. నిజానికి దేశంలోని అన్ని పెద్ద నగరాలూ ఈ సమస్యతో సతమతమవుతున్నాయి. వాయుకాలుష్యాన్ని పర్యావరణ సమస్యగానే పరిగణించకుండా, ప్రజారోగ్యానికి సంబంధించిన అంశంగా చూసి, దాన్నుంచి బయటపడిన కొన్ని దేశాల అనుభవాలు మనకు ఆచరణీయం. కావాల్సిందల్లా తక్షణ నివారణ చర్యల్ని అమలు చేయగలిగే చిత్తశుద్ధి.

ఎక్కడైనా గాలి నాణ్యత స్థాయి (ఎయిర్ క్వాలిటీ ఇండెక్స్– ఏక్యూఐ) 50 నుంచి 100 వరకు ఉంటేనే ఆరోగ్యకరంగా ఉన్నట్టు! దేశంలోని అనేక పట్టణాలు, నగరాలలో ఇది 150 దాటుతున్నట్లు గణాంకాలు వెల్లడిస్తున్నాయి. ముంబై, చెన్నై, కలకత్తా, బెంగళూరులలో ఏక్యూఐ ప్రమాద ఘంటికలను మోగిస్తోంది. హైదరాబాద్‌లో ప్రస్తుత ఏక్యూఐ సగటున 130గా నమోదవుతోంది.

ఊపిరాడేనా?

ఢిల్లీలో నవంబర్ రెండో వారం నాటికి ఏక్యూఐ 467 పాయింట్లకు చేరింది. అక్కడి జహంగీర్‌పూర్‌లో అయితే ఏకంగా 567 పాయింట్లు నమోదైంది. ఊపిరాడని కాలుష్య తీవ్రతకు తోడుగా శీతకాలంలో వచ్చే పొగమంచు ఢిల్లీ ప్రజానీకానికి కంటి మీద కునుకు లేకుండా చేస్తోంది. ఢిల్లీ రన్‌వేపై 400 మీటర్ల తర్వాత ఏముందో కనిపించనంతగా దృశ్య గోచరత (విజిబిలిటీ) తగ్గిపోవడంతో, పలు విమానాల సర్వీసుల్ని రద్దు చేశారు. ఢిల్లీకి వెళ్లే, ఢిల్లీ నుంచే బయలుదేరే రైళ్ల రాకపోకలకు సైతం అంతరాయం ఏర్పడింది. చిన్న పిల్లల ఆరోగ్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఢిల్లీలోని అన్ని స్కూళ్ల ప్రైమరీ క్లాసుల్ని ఆన్‌లైన్‌లో నిర్వహిస్తున్నారు. రోడ్ల మీద పెట్రోల్, డీజిల్ వాహనాల రాకపోకలను నిలిపివేసి, కేవలం విద్యుత్, సీఎన్‌జీలతో నడిచే వాహనాలనే అనుమతిస్తున్నారు. ప్రజారవాణా తప్ప సొంత వాహనాలలో బయటకు వెళ్లే అవకాశం లేని దయనీయ దుస్థితి ఏర్పడింది.

ఒక్క సమస్య పలు ఇతర సమస్యలకు పుట్టిల్లు అవుతుందని ఓ సామెత. దశాబ్దకాలంగా ఢిల్లీ, చుట్టుపక్కల ప్రాంతాలను వేధిస్తూ వస్తున్న వాయు, నీటి కాలుష్యాలు అనేక అనర్థాలకు దారితీశాయి. వాటిని పరిష్కరించక పోవడం వల్లనే నేడు కోట్లాది మంది ప్రజల ఆరోగ్యం, భవితవ్యం ప్రశ్నార్థకంగా మారాయి. ఇప్పటికే వాయు కాలుష్యం వల్ల ఢిల్లీలో స్థిర నివాసం ఉంటున్న ప్రజలలో చాలామందికి శ్వాసకోశ సమస్యలు మొదలుకొని క్యాన్సర్ వంటి ప్రాణాంతక వ్యాధులకు గురవుతున్నారు. నిజానికి, ఢిల్లీ వాయుకాలుష్యంపై అనేక సందర్భాలలో సర్వోన్నత న్యాయస్థానం జోక్యం చేసుకోవడంతోనే... కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కొన్ని చర్యలనైనా చేపట్టాయి. ఈ అరకొర చర్యలు ప్రజానీకాన్ని రక్షించగలవా?

విదేశాల అనుభవాలు

ప్రపంచంలోని అనేక నగరాలు ఏదో ఒక సమయంలో కాలుష్యం బారిన పడినవే. పరిశ్రమల ఏర్పాటు, భవన నిర్మాణాలు ముమ్మరం కావడం, పట్టణీకరణ పెరగడం తదితర అంశాల వల్ల వాయు, నీటి కాలుష్యాలు అన్నిచోట్లా తీవ్రస్థాయికి చేరాయి. 1952లో లండన్ నగరాన్ని కాలుష్య భూతం కాటేసింది. 'గ్రేట్ స్మాగ్' అని పిలిచే ఆ ఉత్పాతానికి 1,200 మంది బలయ్యారు. దాంతో, 1956లో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం 'క్లీన్ ఎయిర్ యాక్ట్ 1956' తెచ్చి కఠినంగా అమలు

ఢిల్లీని ఆవరించిన వాయు కాలుష్యం

చేసింది. లండన్ నగరంలోని అన్ని పరిశ్రమలనూ సుదూర ప్రాంతాలకు తరలించింది. నగరంలోని ఖాళీ స్థలాలను పార్కులుగా అభివృద్ధి పరిచి పచ్చదనం పెంచింది.

అలాగే, 2008లో 'బీజింగ్ ఒలింపిక్స్' నిర్వహించిన చైనా ప్రభుత్వానికి కూడా వాయుకాలుష్యం సవాలు విసిరింది. భారీ నిర్మాణాలు చేపట్టిన ఆ సందర్భంలో, గాలి నాణ్యత తగ్గకుండా చైనా ప్రభుత్వం అన్ని రకాల పరిశ్రమలనూ దూర ప్రాంతాలకు తరలించింది. వాహనాలను క్రమబద్ధీకరించడమేకాక, ప్రజా రవాణాను ఉపయోగించుకొనేలా ప్రజలను సమాయత్తం చేసింది. బీజింగ్‌లో వాయు కాలుష్యం తగ్గాక, అక్కడి ప్రజల ఆయుర్దాయం సగటున నాలుగేళ్లు పెరిగిందని చైనా ప్రభుత్వం వెల్లడించింది.

పారిశ్రామికంగా ఎంతో ముందంజ వేసిన అమెరికా, మెక్సికో, జపాన్‌లు ఒకప్పుడు వాయుకాలుష్యాన్ని ఎదుర్కొన్నప్పటికీ, వేగంగా ఆ సమస్య నుండి బయటపడ్డాయి. ప్రభుత్వం, ప్రజలు ఉమ్మడిగా ఆ సమస్యను ఎదుర్కొన్న తీరు అనన్య సామాన్యం. వాయు కాలుష్యాన్ని ఆ ప్రభుత్వాలు కేవలం పర్యావరణ సమస్యగానే పరిగణించలేదు, ప్రజారోగ్యానికి సబంధించిన అంశంగా చూశాయి. ప్రభుత్వంలోని అన్ని శాఖలు సమీకృతంగా సమస్యను ఎదుర్కోవడానికి కృషి చేశాయి.

అటువంటి రోడ్ మ్యాప్ మన దేశంలో లేకపోవడంతోనే 'ఇంతింతై వటుడింతయై...' అన్నట్లు కాలుష్య సమస్య పెనుభూతంగా మారింది. పారిశ్రామిక వ్యర్థాలు, వాహనాలు వెలజల్లే కార్బన్ డయాక్సైడ్, భవన నిర్మాణాల కారణంగా గాలిలో కలిసే ధూళి; ఎండిన చెట్లు, చెత్తా, చెదారాలన్నింటినీ తగల బెట్టడం ద్వారా వచ్చే పొగ... ఇవన్నీ వాయు కాలుష్యానికి కారణం అవుతున్నాయి. ఢిల్లీకి పక్కనే ఉన్న యమునా నదిలో పారిశ్రామిక వ్యర్థాలను విచ్చలవిడిగా వదలడంతో ఆ ప్రాంతం పూర్తిగా కలుషితమైంది. ఢిల్లీకి సమీపంలో ఉన్న హరియాణా, పంజాబ్ రాష్ట్రాలలో ప్రతి వ్యవసాయ సీజన్ ముగిశాక పంట వ్యర్థాలను కాల్చడంతో... దట్టమైన పొగలు కమ్మేస్తున్నాయి. వీటికితోడు దీపావళి, కొన్ని వివాహ వేడుకల సందర్భంగా వినోదం కోసం టపాసుల్ని పేల్చడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. ఇవి కూడా సమస్యను తీవ్రతరం చేస్తున్నాయి.

ప్రభుత్వాల ముందున్న కర్తవ్యం

ఢిల్లీని పీడిస్తున్న వాయుకాలుష్యం చాలావరకు స్వయం కృతమే. ఢిల్లీ పరిధిలో 9,000 హోటళ్లు ఇప్పటికీ పెద్ద ఎత్తున బొగ్గు ఉపయోగిస్తున్నట్లు తేలింది. తందూరీ వంటకాలు చేసే హోటళ్లు బొగ్గును వాడుతున్నాయి. వంటకు గ్యాస్ బదులు కట్టెలు, వ్యవసాయ వ్యర్థాలు, పిడకలు వాడుతున్నవారి సంఖ్య ఢిల్లీలో దాదాపు 20 లక్షలు ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు. ఢిల్లీలో రోజుకు సగటున 500 టన్నుల మునిసిపల్ సాలిడ్ వేస్ట్ (ఇళ్ల నుంచి సేకరించే వ్యర్థాల)ను కాలుస్తున్నట్టు ఓ నివేదిక వెల్లడించింది. భవన నిర్మాణాలు జరిగేటప్పుడు, నిర్మాణ స్థలాల్ని పూర్తిగా కవర్ చేయడం; సిమెంట్, ఫ్లయ్ యాష్ వంటి నిర్మాణరంగ మెటీరియల్స్‌ను కప్పి ఉంచడం తప్పనిసరిగా చేయాల్సి ఉన్నప్పటికీ... ఆ నిబంధనల్ని చాలావరకు పాటించడం లేదు.

చమురు శుద్ధి ప్లాంట్ల నుంచి ప్రాణాంతకమైన సల్ఫర్ డయాక్సైడ్, నైట్రోజన్ ఆక్సైడ్ వెలువడుతుంటాయి. వీటిని నిరోధించే టెక్నాలజీని అమెరికా, చైనా ఉపయోగిస్తుండగా మనకు అందుబాటులోకి రాలేదు. కాలుష్యాన్ని ఎక్కువ వెదజల్లే పెట్రోల్, డీజిల్ వాహనాల సంఖ్యను అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు 30 శాతానికి తగ్గించాయి. అధునాతన ఫిల్టర్లను ఉపయోగిస్తూ వాయు కాలుష్యాన్ని గణనీయంగా తగ్గించాయి. చాలా దేశాలలో పంట వ్యర్థాలను తగులబెట్టకుండా వాటిని బయోగ్యాస్ ఉత్పత్తికి, పశువుల దాణాకు వాడుతున్నారు. పెట్రోల్ బంకుల్లో డీజిల్, పెట్రోల్ నింపేటప్పుడూ(అన్‌లోడింగ్), వాహనాల్లో ఇంధనం పోసేటప్పుడూ గాలిలో ప్రమాదకర ఆర్గానిక్ వ్యర్థాలు కలుస్తాయి. చాలా దేశాలలో ఇంధనం లోడింగ్, అన్‌లోడింగ్ సమయాలలో 'వేపర్ రికవరీ సిస్టమ్' టెక్నాలజీని ఉపయోగిస్తూ దీన్ని నివారించగలుగుతున్నారు.

ఢిల్లీని వణికిస్తున్న వాయు కాలుష్య భూతం మాటేసిన మృత్యువులా ఉంది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, ప్రజల భాగస్వామ్యంతో యుద్ధ ప్రాతిపదికన తక్షణ నివారణ చర్యల్ని చిత్తశుద్ధితో అమలు చేయాలి. లేకుంటే, దేశ రాజధాని ఆరోగ్య భద్రతను కాపాడుకోలేకపోతోందనే అపప్రథ ప్రభుత్వంపై పడుతుంది. అంతర్జాతీయ సమాజంలో తలదించుకోవాల్సి వస్తుంది.

వ్యాసకర్త కేంద్ర మాజీ మంత్రి, శాసనమండలి సభ్యులు

సోషల్ మీడియా

సోషల్ నెట్ వర్కింగ్ వెబ్‌సైట్లు ఫేస్‌బుక్, ట్విట్టర్‌లలో సెలబ్రిటీల 'మనసులోని మాట'లు తాజాగా ఇలా...!

చెయ్యాల్సిన పరీక్ష

నాలుగు కోట్ల మంది భారతీయులు తమకు తెలియకుండానే తలసేమియా జన్యువులను మోస్తున్నారు. తల్లితండ్రుల్లో ఒకరు ఈ జన్యువును కలిగి ఉంటే, సమస్య లేదు. కానీ ఇద్దరికీ ఉంటే, పిల్లవాడు జీవితాంతం బాధపడతాడు. నిరంతరం రక్తమార్పిడి అవసరమవుతుంది. భయంకరమైన శాపం! అందుకే పెళ్లికి ముందు రక్తపరీక్ష తప్పనిసరి చేయాలని నా మనవి.

– జవహర్ సర్కార్, రాజ్యసభ మాజీ సభ్యుడు

అందరూ నాయకులే!

ప్రతి ఒక్కరూ నాయకత్వ సామర్థ్యం కలిగి ఉంటారు. అదేమీ ఒక నిర్దిష్ట పాత్ర లేదా పదవికి పరిమితం కాదు. నాయకత్వం అనేది ఒక మనస్తత్వం. ఇంకా ముఖ్యంగా, అదొక చర్య.

– రవి వెంకటేశన్, వెంచర్ క్యాపిటలిస్ట్

మీరు ఏమిటి?

మీరు మీ పదాల శక్తిని గ్రహిస్తే, మీరొక ఉద్దేశ్యంతో మాట్లాడతారు. మీ ఆలోచనల శక్తిని అర్థం చేసుకుంటే, మీరొక లక్ష్యంతో ఆలోచిస్తారు. మీ ఉనికి శక్తిని తెలుసుకుంటే, మీరు ఉండాల్సిన స్థలాన్ని జాగ్రత్తగా ఎంపిక చేసుకుంటారు. మీ విలువ తెలుసుకోండి.

– హర్ష్ గోయెంకా, పారిశ్రామికవేత్త

దిద్దుబాటు లేదు!

మన ప్రజాస్వామ్యంలో ఉన్న సమస్య, ఈవీఎంలు తారుమారు కావడం కాదు... దాన్ని సరిదిద్దడానికి ఎలాంటి సంస్థలూ లేకపోవడమే అసలు సమస్య.

– దీక్షా నితిన్ రౌత్, పైలట్

తవ్వకం పని

పద్నాలుగేళ్ల చిన్నారిని ఆర్కియాలజీ చదివించేందుకు ఒప్పించే ప్రయత్నంలో ఉన్నాను. ఆధునిక భారత దేశంలో, పాత వస్తువులను తవ్వడం మంచి లాభసాటి వృత్తి కానుంది.

– ప్రసేన్‌జిత్ దత్తా, కాలమిస్ట్

పిడుగులతో జాగ్రత్త!

వర్షాకాలంలో తరచూ పిడుగులు పడి మనుషులూ, పశువులూ చనిపోవడం తెలిసిందే. నిపుణులు చెప్పిన జాగ్రత్తలు పాటిస్తే పిడుగుపాటు నుంచి బయట పడవచ్చు. వర్షం రాగానే చెట్ల కిందికి పరుగెత్తకూడదు. ఒంటరి చెట్టు అత్యంత ప్రమాదకరం. చెట్లు, స్తంభాల కిందకు వెళ్లకుండా ఇళ్లకు, సురక్షిత భవనాలకు చేరుకోవాలి. కారులో ఉంటే అందులో కూర్చొని, కిటికీ అద్దాలు మూసివేయాలి. చేతులు ఒళ్లో పెట్టుకోవాలి. లోహపు తలుపులను తాకరాదు. ఇంటిలో ఉన్నప్పటికీ కొన్ని జాగ్రత్తలు అవసరం. విద్యుత్ పరికరాలను ఆపేయాలి. ఛార్జింగ్ చేస్తున్న ఫోన్ తాకకూడదు. కాంక్రీటు గోడలను, నేలను తాకకూడదు. బాల్కనీ, కిటికీలకు దగ్గరగా ఉండకూడదు. నల్లా నీటిని తాకరాదు. తాము నిలబడిన భూమి పొడిగా ఉండాలి. తడిగా ఉంటే దగ్గరలో పిడుగు పడితే విద్యుత్‌ఘాతానికి గురి కావచ్చు.

చర్మంపై గుచ్చినట్లున్నా, వెంట్రుకలు నిక్క బొడిచినా వెంటనే పిడుగు పడ బోతోందని అర్థం (ఈ సూచికలు గుర్తించే అవకాశం ప్రతిసారీ ఉండకపోవచ్చు). పొలాల్లో ఉన్నప్పుడు కాలి మునివేళ్ళ పైన తల వంచి, చెవులు మూసుకొని కూర్చోవడం ఒక మార్గం. ఇందువల్ల నేరుగా పిడుగు పడే అవకాశాలు తగ్గుతాయి. రెండు కాలి మడమలు '']' ఆకారంలో వెనక తాకి ఉండాలి. ఇందువల్ల భూమిపై పిడుగు పడితే ఒక కాలిలోకి ప్రవేశించిన విద్యుత్ మరో కాలిలోంచి భూమిలోకి త్వరగా వెళ్ళిపోతుంది.

అడవిలో ఉంటే గుంపుగా ఉన్న చిన్న చెట్ల కింద ఉండవచ్చు. అప్పటికే కొండపై ఉంటే ఏదేని గుహ కనిపిస్తే వెళ్ళవచ్చు. తాటి చెట్లు ఎత్తుగా, తడిగా ఉండటం వల్ల సహజంగా పిడుగులను ఆకర్షించి భూమిలోకి విద్యుత్తును ప్రవహింపచేస్తాయి. ఇంటిలో ఉండడం క్షేమమే, అయినా పక్కనే పెద్ద చెట్టు ఉంటే ఏమి జరుగుతుందో సూర్యారావుపాలెం పిడుగుపాటు చెబుతోంది. చెట్టుకు దగ్గరలో ఎండు కర్రలు, దహనశీల పదార్థాలు ఉంటే అగ్ని తీవ్రత పెరుగుతుంది. కానీ అసలు చెట్లే లేకపోతే మైదాన ప్రాంతంలో కూడా పిడుగు పడుతుంది. కనుక గ్రామాల్లో చెట్లు అన్నీ ఒకే ఎత్తులో ఉండేట్లు పై కొమ్మలు తొలగిస్తే ప్రమాదావకాశాలు కొంత తగ్గుతాయి. మైదాన ప్రాంతంలో ఉండే పాన్ డబ్బాల దగ్గర మరీ ప్రమాదకరం.

'పిడుగు వాహకాలు' (లైట్నింగ్ కండక్టర్) గ్రామాల్లో ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. ఇవి 20 ఏళ్ళకు పైగా పని చేస్తాయి. పిడుగు వాహకాలు కొద్ది మీటర్ల మేరకే రక్షణ కల్పిస్తాయి గనుక అన్ని ఎత్తైన ఇళ్ళపై ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. కేంద్ర భూవిజ్ఞాన శాఖ 'దామిని' అనే యాప్‌ను తీసుకొచ్చింది. రానున్న 40 నిమిషాల్లో చుట్టూ 20 కిలోమీటర్ల పరిధిలో ఉన్న ప్రదేశంలో పిడుగు పడుతుందో లేదో ఈ యాప్ ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు. పిడుగులను గుర్తించేందుకు దేశవ్యాప్తంగా 83 ప్రాంతాల్లో నెట్ వర్క్ కేంద్రాలను ఏర్పాటుచేశారు.

– శ్రీనివాస్ మాధవ్, సమాచార హక్కు పరిశోధకులు

ప్రపంచాన్ని నడిపించే సరికొత్త ఇంధనం

విశ్లేషణ

బి.టి. గోవిందరెడ్డి

ఈవీలు కలకాలం నిలుస్తాయా? వీటికంటే మెరుగైన, పర్యావరణ హితమైన వాహనాలు వస్తాయా? చాలామందిని వేధించే ప్రశ్నలివి. ఆ ఇంధనం పెట్రోలు, డీజిళ్ల మాదిరి కాలుష్యాన్ని మిగల్చదు. ఈవీ బ్యాటరీల్లో మాదిరిగా లిథియం వంటి ఖరీదైన, అరుదైన ఖనిజాలు అస్సలు వాడదు. ఏమిటా అద్భుత ఇంధనం? అదే హైడ్రోజన్!

మీకు తెలుసా? పెట్రోలు, డీజిల్ ఇంజిన్ల ద్వారా సుమారు 80 శాతం శక్తి వృథా అవుతోందని? లీటర్ పెట్రోలు లేదా డీజిల్ పోసి కారు నడిపితే 20–25 శాతం వరకు మాత్రమే ప్రయాణానికి ఉపయోగపడుతుంది. మిగిలిన 75–80 శాతం ఇంజన్‌లో ఆహుతి కాని ఇంధనం, వేడి పొగ రూపంలో పొగగొట్టం నుంచి బయటకు వెళ్లిపోతుంది. ఇంజిన్‌లో ఇంధనం మండటం వల్ల పుట్టే వేడి, దానిని చల్లార్చే కూలింగ్ వ్యవస్థ రూపంలో వృథా అవుతూంటుంది! విద్యుత్తు బ్యాటరీలు కాలుష్య కారక పొగలు కక్కవు కానీ... వీటి బ్యాటరీల తయారీకి మూడంటే మూడు దేశాల్లో ఉన్న లిథియంపై ఆధారపడాలి. పైగా ఇదే లిథియం మన స్మార్ట్ ఫోన్లతోపాటు ఈ కాలపు ఎలక్ట్రానిక్స్ అన్నింటి బ్యాటరీలకూ కావాలి. విద్యుత్తుతో నడిచే వాహనాలు పర్యావరణానికి మేలు చేసేవే అయినప్పటికీ ఛార్జ్ చేసుకునేందుకు ఎక్కువ సమయం పడుతూండటం, పూర్తిస్థాయిలో రీఛార్జింగ్ నెట్‌వర్క్ లేకపోవడం వంటివి వీటి విస్తృత వినియోగానికి అడ్డుగా ఉన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలోనే పెట్రోలు, డీజిల్, విద్యుత్తుల కంటే మెరుగైన, చౌకైన, సమర్థమైన ఇంధనం కోసం దశాబ్దాలుగా పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయి. హైడ్రోజన్ లభ్యత భూమండలం మీద అనంతం. ఒక లీటర్ (మంచి) నీటి నుంచి ఎలక్ట్రోసిస్ చర్య ద్వారా 1.2 లీటర్ల హైడ్రోజన్‌ను వేరు చేయవచ్చు. గాలి నుంచి కూడా తీసుకోవచ్చు.

ప్రపంచంలోనే మొట్టమొదటి హైబ్రిడ్ కారు(పెట్రోలు + విద్యుత్తు) 'ప్రియస్'ను తయారు చేసిన రికార్డు టయోటాదే. అలాగే అందరికంటే ముందు హైడ్రోజన్ ఫ్యుయెల్ సెల్ (అక్కడికక్కడ హైడ్రోజన్‌ను ఉత్పత్తి చేసే బ్యాటరీ లాంటిది) వాహనం 'మిరాయి' కూడా టయోటా సృష్టే. ఈ నేపథ్యంలోనే తాము విద్యుత్తు వాహనాల కంటే హైడ్రోజన్ వాహనాలకే ప్రాధాన్యమిస్తామని టయోటా ఛైర్మన్ అకిడో టయోడా ఇటీవల చేసిన ప్రకటన అందరి దృష్టినీ హైడ్రోజన్ పైకి మళ్లించింది. విద్యుత్తు వాహనాల వల్ల ఉపాధి కోల్పోతారని ఆందోళన చెందుతున్న కోట్లాదిమంది టెక్నీషియన్లకు హైడ్రోజన్ ఇంధనం ఆ దుఃస్థితి రానివ్వదు.

హైడ్రోజన్ ఫ్యుయల్ సెల్స్ టెక్నాలజీతో ఎన్నో లాభాలున్నాయి. పెట్రోలు, డీజిళ్ల మాదిరిగా హైడ్రోజన్‌ను నిమిషాల వ్యవధిలో నింపుకోవచ్చు. చల్లటి వాతావరణమైనా, విపరీతమైన వేడి ఉన్నా వాహనం నడపడంలో ఎలాంటి సమస్యలూ ఉండవు. భారీ బ్యాటరీల అవసరం

ఉండదు. బ్యాటరీ వాహనాల కంటే చాలా ఎక్కువ మైలేజీ వస్తుంది. ఫలితంగా భారీ ట్రక్కుల్లాంటివి దూర ప్రాంతాలకు నిరాటంకంగా ప్రయాణించవచ్చు. సౌర, పవన వంటి పునరుత్పత్తి ఇంధనాల సాయంతో హైడ్రోజన్‌ను ఉత్పత్తి చేస్తే పర్యావరణ కాలుష్యమూ గణనీయంగా తగ్గుతుంది. పెరిగిపోతున్న భూతాపాన్ని కట్టడి చేసేందుకు ప్రపంచ దేశాలన్నీ చేస్తున్న ప్రయత్నాలు ఫలించేందుకు హైడ్రోజన్ పనికొస్తుంది. హైడ్రోజన్ ఇంధనంతో ఇప్పటికే జర్మనీ, ఆస్ట్రియా, నెదర్లాండ్స్, ఇటలీ, యూకే, కెనడా, జపాన్, దక్షిణ కొరియా చైనా దేశాలు రైళ్లను నడుపుతున్నాయి. కొన్ని దేశాలు ప్రోటో టైపులను రూపొందించి త్వరలో పట్టాలెక్కించేందుకు సిద్ధమవుతున్నాయి. రైళ్లకు హైడ్రోజన్ ఇంధనం వాడటం వల్ల ఎలక్ట్రిక్ లైన్లు ఏర్పాటు, నిర్వహణ వ్యయాలు తగ్గుతాయి.

ఈ టెక్నాలజీని ఇప్పటికే నాసా అంతరిక్ష ప్రయోగాల్లోనూ విజయవంతంగా పరీక్షించారు. అంటే రోడ్లు, నీటిపై తిరిగే వాహనాలకు మాత్రమే కాకుండా... అంతరిక్ష ప్రయోగాల్లోనూ దీన్ని వాడే అవకాశాలు ఉన్నాయన్న మాట. భవిష్యత్తులో విమానాలు హైడ్రోజన్ ఇంధనంపైనే నడుస్తాయి. ఇన్ని ప్రయోజనాలు ఉన్న నేపథ్యంలో హైడ్రోజన్ సరుకు రవాణాకు, బ్యాటరీలు వ్యక్తిగత రవాణాకు పరిమితమవుతాయని నిపుణులు చెబుతున్నారు. అయితే... ప్రస్తుతానికి హైడ్రోజన్ వాహనం ఉత్పత్తి ఖర్చు కొంచెం ఎక్కువే. కానీ... సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలో వస్తున్న మార్పుల కారణంగా 2030 నాటికి ఈ ఖర్చు సగమవుతుందనీ, ఆ వెంటనే విస్తృత వినియోగమూ పెరుగుతుందనీ హైడ్రోజన్ కౌన్సిల్ అంచనా వేస్తోంది.

హైడ్రోజన్ బాటన ప్రపంచం

గత ఏడాది ప్రపంచ హైడ్రోజన్ ఫ్యుయల్ సెల్ అమ్మకాలు 30 శాతం వరకూ పెరిగాయి. ఈ రంగం విలువ 2022 నాటికే రూ. 1.08 లక్షల కోట్లకు చేరుకోగా 2030 నాటికి రూ. 3.32 లక్షల కోట్లకు చేరుతుందని అంచనా. అలాగే కొరియా, జపాన్‌లతో పాటు యూరోపియన్ యూనియన్ కూడా హైడ్రోజన్ వాహనాల ఉత్పత్తిని పెంచేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాయి. పెట్రోలు బంకుల మాదిరిగానే హైడ్రోజన్ బంకుల్లాంటివి వందల సంఖ్యలో ఏర్పాటు చేసేలా ప్రణాళికలు సిద్ధం చేశాయి. కొరియాలో 2040 నాటికి 1,200 బంకుల ఏర్పాటుకు ప్రయత్నిస్తుండగా జపాన్ 2030 నాటికే ఎనిమిది లక్షల వాహనాలు, 900 రీఫ్యుయలింగ్ స్టేషన్ల కోసం ఏర్పాట్లు చేస్తోంది. యూరోపియన్ యూనియన్ 2050 నాటికల్లా ఐదు లక్షల హైడ్రోజన్ ట్రక్కులు ఉత్పత్తి చేసే దిశగా అడుగులేస్తోంది. ఆ యా దేశాల ప్రభుత్వాలే కాకుండా... ప్రైవేట్ రంగం కూడా చురుకుగా హైడ్రోజన్ మార్కెట్‌లోకి ప్రవేశిస్తుండటం గమనార్హం. టయోటాతో పాటు హ్యుండయ్, హోండా, బీఎండబ్ల్యూ, మెర్సిడిస్, ఫోర్డ్ వంటి దిగ్గజ వాహన కంపెనీలు కూడా హైడ్రోజన్ టెక్నాలజీలో పరిశోధనలకు పెద్దపీట వేస్తున్న కారణంగా ఇంకొన్నేళ్లలోనే ఈ ఇంధనం ప్రపంచం మొత్తాన్ని నడిపిస్తుందని అంచనా.

వ్యాసకర్త సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అజ్ఞానమే చీకటి

మనలోని అజ్ఞానమే మనల్ని పెనవేసిన చీకటి. పెనవేసిన చీకటి పొరల్ని తొలగించడానికి గురువు చెప్పే ప్రతి వాక్కూ జ్యోతిర్మయమే అవుతుంది. చీకటికి చిహ్నాలు చాలా ఉన్నాయి. వాటిని తొలగించేవీ ఇంకెన్నో ఉన్నాయి. అలాగే గురువు చెప్పేవి మాత్రమే వెలుగు కానక్కర్లేదు. గురువు స్థానంలో ఉండే తల్లితండ్రులు, పెద్దలు, మంచి స్నేహితులు కూడా ఉంటారు. వారి అనుభవపూర్వకమైన సూచనల్ని స్వీకరించడం ద్వారా కూడా సమస్యకు పరిష్కారం లభిస్తుంది. చీకటిలో ఉన్న మన ఆదిమ ఋషులు అరుణోదయ సమయాన సూర్యుణ్ణి ఆహ్వానిస్తూ, మమ్ము కూడా ఈ చీకటి నుంచి కాంతివైపు నడిపించుమయా అని వేడుకున్నారు. 'తమసోమా జ్యోతిర్గమయా' అని ప్రార్థించారు.

ఓ సారి ప్రభు శిష్యులు సముద్రంలో పయనిస్తున్నప్పుడు, పెద్ద పెద్ద అలలతో, సముద్రం అల్లకల్లోల స్థితిలో ఉంది. భయకంపితులైపోయారు శిష్యులు. సముద్రంపై ప్రభువు నడచి వస్తూ ఉన్నాడు. ఆయన్ను గుర్తు పట్టకమునుపు భీతిల్లిన శిష్యులు దగ్గరకు రాగా ఆనవాలు పట్టి ఆనందించారు. వారి మదిలోని చీకటి వెలుగైపోయింది.

ప్రభువును చూచి పేతురు తాను కూడా అలలపై నడవాలని ఆశపడ్డాడు. ప్రభువు ధైర్యంగా నడవమన్నాడు. పేతురు నాలుగడుగులు వేశాడో లేదో అనుమానం చీకటిలా అవరించేసింది.

ప్రభువు శిలువపై హత్య చేయబడ్డాడు. అప్పుడు శిష్యుడు థామస్ అక్కడ లేడు. ప్రభు మరణాన్ని చూడనే లేదు. పునరుత్థాన ప్రభువును చూచిన తరువాత 'నీ గాయాలలో నన్ను వేలు పెట్టనీ, అప్పుడుగానీ నీ మరణాన్ని అంగీకరించలేను' అని తన అవిశ్వాసాంధకారాన్ని బయటపెడతాడు. ఇలా అజ్ఞానాలూ అనేక రకాలు. సమయాన్ని బట్టి విజ్ఞానంగా మార్చుకోవాలి.

– డా॥ దేవదాసు బెర్నార్డ్ రాజు

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, హేమంత ఋతువు, మార్గశిరమాసం, **తిథి:** శు.పాడ్యమి ప.12.02 వరకు, తదుపరి విదియ, **నక్షత్రం:** జ్యేష్ఠ ప.3.55 వరకు, తదుపరి మూల, **వర్జ్యం:** రా.12.15 నుండి 1.45 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** ప.12.14 నుండి 1.02 వరకు తదుపరి ప.2.27 నుండి 3.15 వరకు, **అమృతఘడియలు:** ఉ.6.30 నుండి 8.11 వరకు ; **రాహుకాలం:** ఉ.7.30 నుండి 9.00 వరకు, **యమగండం:** ఉ.10.30 నుండి 12.00 వరకు, **సూర్యోదయం:** 6.17, **సూర్యాస్తమయం:** 5.20.

క్లుప్తంగా...

కేసుల సత్వర పరిష్కారానికి.. జడ్జిల సంఖ్య పెరగాలి

సుప్రీంకోర్టు రిటైర్డ్ జడ్జి జస్టిస్ జాస్తి చలమేశ్వర్

న్యాయవాది కొమాండూరి చిత్రపటం వద్ద నివాళులర్పిస్తున్న న్యాయమూర్తులు

నరసాపురం: కేసులు వేగంగా పరిష్కారమవ్వాలంటే కోర్టుల్లో న్యాయమూర్తుల సంఖ్య పెరగాలని సుప్రీంకోర్టు రిటైర్డ్ జడ్జి జస్టిస్ జాస్తి చలమేశ్వర్ అన్నారు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా నరసాపురం బార్ అసోసియేషన్‌లో 42 ఏళ్ల పాటు న్యాయవాదిగా సేవలందించిన కొమాండూరి శ్రీనివాస్ చిత్రపటం ఆవిష్కరణ సభను ఆదివారం నిర్వహించారు. ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న జస్టిస్ చలమేశ్వర్.. శ్రీనివాస్‌తో అనుబంధాన్ని గుర్తు చేసుకున్నారు. న్యాయవ్యవస్థలోని అవరోధాలు, ఆధునిక నాగరిక సమాజానికి అనుగుణంగా యువ న్యాయవాదులు ఎలాంటి వృత్తి నైపుణ్యాలను అలవర్చుకోవాలనే అంశాలను జస్టిస్ చలమేశ్వర్ ప్రస్తావించారు. రాష్ట్ర హైకోర్టు జడ్జి, జిల్లా అడ్మినిస్ట్రేటివ్ జడ్జి జస్టిస్ కె.సురేష్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ మాట్లాడుతూ సీనియర్ న్యాయవాదుల వద్ద యువ న్యాయవాదులు సలహాలు తీసుకోవాలని సూచించారు. హైకోర్టు రిటైర్డ్ జడ్జి జస్టిస్ ఏవీ శేషసాయి మాట్లాడుతూ న్యాయవాదులకు రిటైర్‌మెంట్ ఉండదన్నారు.

'సచివాలయ ఉద్యోగులను టార్గెట్ చేయడం తగదు'

పలమనేరు: సచివాలయాల ఉద్యోగులను కూటమి ప్రభుత్వం టార్గెట్ చేయడం తగదని రాష్ట్ర సచివాలయాల సంక్షేమ సంఘ ఉపాధ్యక్షులు మురళీనాథ్ ఆదివారం ఓ ప్రకటనలో ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక తమను రకరకాల సర్వేల పేరిట ఒత్తిళ్లకు గురిచేస్తోందని ఆరోపించారు. గత ప్రభుత్వంలో ఎంతోమందికి విస్తృతమైన సేవలందించిన తమకు సేవలు చేయడం కొత్త కాదని తెలిపారు. పింఛన్లు బట్వాడా చేసే తొలిరోజే టార్గెట్‌లు ఎందుకు తగ్గాయంటూ అధికారులు సచివాలయ ఉద్యోగులకు షోకాజ్ నోటీసులను ఇవ్వడం సమంజసం కాదని పేర్కొన్నారు.

ప్రజారోగ్యవ్యవస్థ బలోపేతమే లక్ష్యం

ఐఎంఏ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు డాక్టర్ నందకిషోర్

తిరుపతి కల్చరల్: ప్రజారోగ్యవ్యవస్థను బలోపేతం చేయడమే లక్ష్యంగా తమ సంఘం కృషిచేస్తుందని ఐఎంఏ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు గార్లపాటి నందకిషోర్ చెప్పారు. తిరుపతిలో ఆదివారం మీడియాతో మాట్లాడుతూ ప్రతి జిల్లాలో ఐఎంఏ కనీసం 4 గ్రామాలను దత్తత తీసుకుని ప్రజల సంపూర్ణ ఆరోగ్య పరిరక్షణకు కృషిచేస్తున్నట్టు చెప్పారు. ఫార్మసిస్టులు, అసిస్టెంట్లకు ఏఎంఆర్‌పై శాస్త్రీయ అవగాహన కల్పిస్తామని చెప్పారు.

బాధ్యత మరచి ఎదురుదాడా!

ప్రభుత్వంలో కొనసాగుతూనే విమర్శల డ్రామాలు.. ఆరు నెలలుగా అదే తంతు

సాక్షి, అమరావతి: టీడీపీ కూటమి సర్కారు అధికారంలోకి వచ్చి ఆర్నెల్లు గడుస్తున్నా తన వైఫల్యాలను, తప్పిదాలను ఒప్పుకోకుండా వైఎస్సార్ సీపీపై బురద చల్లేందుకు ఆపసోపాలు పడటం సిగ్గుచేటనే విమర్శలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. సూపర్ సిక్స్ హామీలను అమలు చేయకుండా ప్రజలపై రూ.15 వేల కోట్లకుపైగా విద్యుత్తు చార్జీల భారాన్ని మోపడం.. మరోవైపు నిత్యం జగన్ జపం చేస్తూ ఎల్లో మీడియాలో బురద కథనాలకే పరిమితమైందని రాజకీయ పరిశీలకులు పేర్కొంటున్నారు. ఇసుక నుంచి మద్యం వరకు.. కాకినాడలో పీడీఎస్ బియ్యం నుంచి ధాన్యం రైతులను తుపాన్‌కు వదిలేయడం దాకా అడుగడుగునా కూటమి సర్కారు వైఫల్యాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయని గుర్తు చేస్తున్నారు. ఇసుకలో లూటీ చేసేదీ వారే..! బెల్టు షాపులకు అనుమతి ఇచ్చేదీ వారే..! బియ్యాన్ని ఎగుమతి చేసేది వారే.. మళ్లీ స్మగ్లింగ్ జరుగుతోందంటూ హడావుడి చేసేదీ వారేనని పేర్కొంటున్నారు. అసలు కాకినాడ పోర్టుకు రేషన్ బియ్యం ఎందుకు వస్తోంది? పీడీఎస్ బియ్యం వస్తుంటే గత ఆర్నెల్లుగా ఈ ప్రభుత్వం ఏం చేస్తున్నట్లు? ఎవరు పంపుతున్నట్లు? కూటమి పార్టీల ప్రజాప్రతినిధులే దోపిడీ చేసి అమ్ముకుంటున్నారు కదా? తన పార్టీకి చెందిన మంత్రి పౌరసరఫరాల శాఖను పర్యవేక్షిస్తుంటే డిప్యూటీ సీఎం వచ్చి హడావుడి చేయడం ఏమిటని ప్రశ్నిస్తున్నారు. స్థానిక ఎంపీ కూడా అదే పార్టీకి చెందిన వారని ప్రస్తావిస్తున్నారు. సీఎంఆర్ బియ్యం బకాయిల విడుదలలో కమీషన్ల పర్వం వెలుగులోకి రావడంతో దీని నుంచి ప్రజల దృష్టి మళ్లించడం.. మాజీ ఎమ్మెల్యే ద్వారంపూడి చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి, గత సర్కారుపై బురద చల్లడమే లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తున్నట్లు స్పష్టమవుతోందంటున్నారు.

ఊరూరా బెల్ట్ షాపులు తెరిచి.. బెల్ట్ తీస్తామంటారా?

మద్యం దుకాణాలను లాటరీ పేరుతో కూటమి శ్రేణులకు కట్టబెట్టిన ప్రభుత్వ పెద్దలు.. టీడీపీ కార్యకర్తలకు లబ్ధి చేకూర్చడం కోసం ఊరూరా బెల్ట్ షాపులను తెరిపించారు. సీఐ, ఎస్‌ఐలను పంపి ఇతరులకు మద్యం దుకాణాలు దక్కకుండా బెదిరింపులకు పాల్పడ్డారు. ఊరూరా ఒక్కో బెల్ట్ షాపును వేలం వేసి వచ్చిన డబ్బులను టీడీపీ కార్యకర్తలకు పంచిపెట్టారు. రూ.2 లక్షల నుంచి మూడు లక్షల దాకా వసూలు చేస్తూ నీకింత.. నాకింత! అని వాటాల దందా నడిపిస్తున్నారు. బెల్ట్ షాపులతో వాడవాడలా మద్యం ఏరులై పారుతోంది. ఈ అక్రమాల నుంచి ప్రజల దృష్టి మళ్లించేందుకు.. బెల్ట్ షాపులు పెడితే బెల్ట్ తీస్తానంటూ సీఎం చంద్రబాబు బీరాలు పలుకుతుండటంపై ఎక్సైజ్‌శాఖ వర్గాలే విస్మయం వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. స్వయంగా హోంమంత్రి అనిత ఇలాకాలో కూడా బెల్టు షాపుల దందా తాజాగా వెలుగులోకి వచ్చిన విషయం తెలిసిందే.

కాకినాడ కేంద్రంగా బియ్యం డ్రామా!

ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థ ద్వారా బియ్యం పంపిణీ కోసం సేకరించిన వరి ధాన్యాన్ని మర ఆడించేందుకు పౌరసరఫరాల శాఖ మిల్లర్లకు అప్పగిస్తుంది. మిల్లర్లు మర ఆడించి సీఎంఆర్ కింద బియ్యాన్ని తిరిగి అప్పగిస్తారు. దీనికి సంబంధించి సుమారు రూ.1,600 కోట్ల వరకు మిల్లర్లకు ప్రభుత్వం చెల్లించాలి. ఆ బిల్లుల చెల్లింపులో భారీ ఎత్తున కమీషన్లు చేతులు మారాయని రాష్ట్రవ్యాప్తంగా చర్చ జరుగుతోంది. ఈ కుంభకోణం నుంచి ప్రజల దృష్టి మళ్లించేందుకు కాకినాడ కేంద్రంగా సరి కొత్త డ్రామాకు తెర తీశారు. స్మగ్లింగ్‌కు కాకినాడ పోర్టు అడ్డాగా మారిందని డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్ ఆరోపించడం విస్మయానికి గురి చేస్తోంది. కాకినాడ యాంకరేజ్ పోర్టు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధీనంలోనే ఉంటుంది. బియ్యం ఎగుమతి.. ఎరువుల దిగుమతి అంతా యాంకరేజ్ పోర్టు మీదుగానే సాగుతుంది. కాకినాడ యాంకరేజ్ పోర్టుకు.. కాకినాడ పోర్టుకు ఎలాంటి సంబంధం ఉండదు. అలాంటప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధీనంలో ఉన్న యాంకరేజ్ పోర్టు ద్వారా బియ్యం అక్రమ రవాణా ఎలా సాధ్యమవుతుందని అధికార వర్గాలే ప్రశ్నిస్తున్నాయి.

పారదర్శక పాలన తొలగించి ఇంటికే పౌర సేవలా?

ప్రభుత్వ సేవలు, పథకాలను పారదర్శకంగా ఇంటి గుమ్మం వద్దే ప్రజలకు అందించే లక్ష్యంతో వైఎస్సార్‌సీపీ అధికారంలో ఉండగా దేశంలోనే ఎక్కడా లేనివిధంగా గ్రామ, వార్డు సచివాలయాలు, వలంటీర్ల వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టింది. తాము అధికారంలోకి వస్తే వలంటీర్ల గౌరవ వేతనాన్ని రూ.5 వేల నుంచి రూ.10 వేలకు పెంచుతామని ఎన్నికల ప్రచారంలో చంద్రబాబు నమ్మబలికారు. తీరా అధికారంలోకి వచ్చాక 2.60 లక్షల మంది వలంటీర్లను తొలగించి దారుణంగా వంచించారు. వలంటీర్ వ్యవస్థను రద్దు చేసిన సీఎం చంద్రబాబు తాజాగా ఇంటి గుమ్మం వద్దకే పౌర సేవలు అందిస్తానని చెప్పడంపై విస్తుపోతున్నారు. వలంటీర్లు లేకపోవడంతో టీడీపీ నేతలు లబ్ధిదారులను పెన్షన్ల కోసం ఇళ్ల వద్దకు రప్పించి చుట్టూ తిప్పుకుంటున్నారు. సచివాలయాల వద్ద ప్రజలు పడిగాపులు కాస్తున్న ఫోటోలు మీడియాలోనూ వచ్చాయి. మరోవైపు కూటమి సర్కారు దాదాపు లక్షన్నర పెన్షన్లను కుదించింది. ఇక పౌరసేవలు, పథకాలను ప్రజలకు చేరవేయడంలో కీలక పాత్ర పోషించిన గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వం షోకాజ్ నోటీసులు జారీ చేయడంపై ఆందోళన వ్యక్తమవుతోంది.

విద్యుత్ చార్జీలు తగ్గిస్తామంటూ బాదుడే బాదుడు..

కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వస్తే విద్యుత్ చార్జీలను ఏమాత్రం పెంచబోమని.. వాటిని తగ్గిస్తామని ఎన్నికల్లో చంద్రబాబు ఊరూవాడా ప్రచారం చేశారు. అయితే హామీని నిలబెట్టుకోకుండా అధికారంలోకి వచ్చాక ఇప్పటికే రూ.15,485.36 కోట్ల భారాన్ని విద్యుత్ చార్జీల రూపంలో ప్రజలపై మోపారు. విద్యుత్ చార్జీల మంటతో వినియోగదారులు గగ్గోలు పెడుతున్నారు. దాంతో ఆ నెపాన్ని వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంపై నెడుతూ సీఎం చంద్రబాబు బురద చల్లుతున్నారు.

అప్పులపై అవే అబద్ధాలు..

వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం రాష్ట్రాన్ని అప్పులకుప్పగా మార్చిందని.. రూ.పది లక్షల కోట్లు.. రూ.12 లక్షల కోట్లు.. రూ.14 లక్షల కోట్లు అప్పు చేసిందని ఎన్నికలకు ముందు చంద్రబాబు, కూటమి నేతలు, ఎల్లో మీడియా ప్రచారం చేసింది. ఎన్నికల్లో సూపర్ సిక్స్‌తోపాటు వందల హామీలను ప్రజలకు చంద్రబాబు ఇచ్చారు. అధికారంలోకి వచ్చాక సూపర్ సిక్స్‌తోసహా ఎన్నికల హామీల అమలు నుంచి ప్రజల దృష్టి మళ్లించడానికి అప్పులతోపాటు రోజుకో డ్రామాకు తెర తీస్తున్నారు. అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన 2024–25 బడ్జెట్ సాక్షిగా రాష్ట్ర అప్పు రూ.6.46 లక్షల కోట్లేనని కూటమి ప్రభుత్వమే అంగీకరించింది. అయినా సరే రాష్ట్రం అప్పు రూ.పది లక్షల కోట్లు కంటే ఎక్కువ ఉందంటూ సీఎం చంద్రబాబు పచ్చి అబద్ధాలను వల్లె వేస్తూ.. ఆర్థిక పరిస్థితి సంక్లిష్టంగా ఉండటం వల్లే హామీలను అమలు చేయలేకపోతున్నానని సమర్థించుకోవడానికి శతవిధాలా ప్రయత్నిస్తున్నారు.

పోలవరానికి ద్రోహం..

వైఎస్సార్‌సీపీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు పోలవరం ఎత్తును 41.15 మీటర్లకే తగ్గిస్తున్నారంటూ చంద్రబాబు, టీడీపీ నేతలు దుష్ప్రచారం చేశారు. అయితే ఇప్పటికే స్పిల్ వేను 45.72 మీటర్ల ఎత్తులో నీటిని నిల్వ చేసేలా నిర్మించామని.. పోలవరం ప్రధాన డ్యామ్‌ను కూడా అదే రీతిలో నిర్మిస్తామని.. కావాలంటే టేపు తీసుకుని వచ్చి కొలుచుకోవాలని నాడు సీఎంగా ఉన్న వైఎస్ జగన్ సవాల్ విసరడంతో తోక ముడిచారు. పోలవరంలో నీటిని నిల్వ చేసే ఎత్తును 45.72 మీటర్ల నుంచి ఒక్క అంగుళం కూడా తగ్గించబోమని అప్పటి కేంద్ర జల్ శక్తి శాఖ మంత్రి గజేంద్రసింగ్ షెకావత్ సైతం పార్లమెంట్ ఉభయ సభల్లో అనేక మార్లు స్పష్టం చేశారు. కానీ.. టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక ఈ ఏడాది ఆగస్టు 28న పోలవరంలో 41.15 మీటర్ల ఎత్తు వరకే నీటి నిల్వను పరిమితం చేస్తూ కేంద్ర కేబినెట్ తీర్మానం చేయడం గమనార్హం. దీనిపై ఆ సమావేశంలో పాల్గొన్న టీడీపీకి చెందిన కేంద్ర మంత్రి కె.రామ్మోహన్‌నాయుడు నోరు మెదపలేదు. పోలవరానికి కూటమి ప్రభుత్వం తలపెట్టిన ద్రోహానికి ఇంతకంటే సాక్ష్యం ఏం కావాలి? దీన్ని కప్పిపుచ్చుకోవడానికి ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు చేసిన దుష్ప్రచారాన్నే సీఎం చంద్రబాబు, మంత్రి నిమ్మల ఇప్పుడూ చేస్తుండటం గమనార్హం.

ఇసుకపై ఇష్టారాజ్యంగా..

ఇసుక ఉచితంగా ఇస్తామంటూ ఎన్నికల సమయంలో చంద్రబాబు హామీలిచ్చారు. వర్షాకాలంలో అవసరాల కోసం గత సర్కారు స్టాక్ పాయింట్లలో నిల్వ చేసిన 80 లక్షల టన్నుల ఇసుకలో 40 లక్షల టన్నులను అధికారంలోకి వచ్చిన పది రోజుల్లోనే టీడీపీ నేతలు తెగనమ్మి సొమ్ము చేసుకున్నారు. అందరూ దసరా పండుగ సందడిలో ఉన్న సమయంలో కేవలం రెండు రోజులే గడువు ఇచ్చి ఇసుక రీచ్‌లకు టెండర్లు నిర్వహించారు. ఇసుక రీచ్‌లన్నీ టీడీపీ నేతలకే కట్టబెట్టారు. ఇసుక ధరలను పచ్చ ముఠాలు ఇష్టారాజ్యంగా వసూలు చేయడంపై వెల్లువెత్తుతున్న ప్రజాగ్రహాన్ని తప్పించుకునేందుకు సీఎం చంద్రబాబు డైవర్షన్ పాలిటిక్స్‌కు తెరతీశారు.

ధాన్యం రైతుకు దగా..

ధాన్యం రైతులకు మద్దతు ధర కల్పించి ఆదుకోవడంలో కూటమి సర్కారు దారుణంగా విఫలమైంది. ఎమ్మెస్పీ దక్కకపోవడంతో అన్నదాతకు బస్తాకు రూ.300 – రూ.400 వరకు నష్టం వాటిల్లింది. దళారులకు అయినకాడికి అమ్ముకోవాల్సిన దుస్థితి నెలకొంది. ఇప్పుడు తుపాన్ కారణంగా అన్నదాతల పరిస్థితి దయనీయంగా మారింది. నాలుగు రోజులు ముందే తుపాన్ హెచ్చరికలున్నా సీఎం చంద్రబాబు అధికారులతో సమీక్షించి ముందస్తు జాగ్రత్తలు చేపట్టలేదు. ప్రభుత్వం పంటను కొనుగోలు చేయకుండా చోద్యం చూసింది. గోనె సంచులు సమకూర్చలేదు. పంట చేతికందే సమయంలో వర్షాలకు ధాన్యం తడిచిపోవడంతో రైతుల పరిస్థితి అగమ్య గోచరంగా ఉంది.

వైద్యశాఖలో అవినీతిపై తీవ్ర దుమారం

- మహిళా డాక్టర్ ఆడియో మెసేజ్ వైద్యుల వాట్సాప్ గ్రూప్‌లో హల్‌చల్
- డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయాల అవినీతిపై ఐక్యంగా పోరాడదామని ఆమె పిలుపు

సాక్షి, అమరావతి: వైద్య, ఆరోగ్య శాఖలోని డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయాల్లో అవినీతి తారాస్థాయికి చేరిందని రాష్ట్రవ్యాప్తంగా తీవ్ర దుమారం రేగుతోంది. ఇటీవల డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లాలో పీహెచ్‌సీ మెడికల్ ఆఫీసర్(ఎంవో)లు అధికారిక వాట్సాప్ గ్రూప్‌లోనే డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయం వసూళ్లపై కుండబద్దలు కొట్టారు. ఇది దావానంలా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మిగిలిన జిల్లాలకు వ్యాపిస్తోంది. వైద్యులు, సిబ్బంది అవినీతి వ్యవహారంపై తిరుగుబాటు చేస్తున్నారు. ఇందులో భాగంగా ఆదివారం ఒక మహిళా వైద్యురాలి ఆడియో మెసేజ్ వాట్సాప్ గ్రూపుల్లో హల్‌చల్ చేసింది. డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయాల అవినీతిపై వైద్య శాఖలో పని చేస్తున్న అందరూ మూకుమ్మడిగా పోరాటం చేయాలని ఆమె పిలుపునిచ్చారు. ఐక్యమత్యంగా అందరూ పోరాడితే వసూళ్ల వ్యవహారానికి తెరపడుతుందన్నారు. ఇన్‌సర్వీస్ కోటా కుదింపుపై పీహెచ్‌సీ వైద్యులందరూ ఏకమై పోరాడినట్టే అవినీతిపైనా ఉద్యమం చేయాలని ఆమె సూచించారు. ప్రతి పనికి ఓ రేటును ఖరారు చేసి ఉద్యోగుల రక్తాన్ని జలగల్లాగా పీలుస్తున్నారని ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. ప్రతి జిల్లాలోని యూనియన్ నాయకులు చొరవ తీసుకుని తమ పరిధిలోని వైద్యులు, కింది స్థాయి సిబ్బంది డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయానికి ముడుపులు చెల్లించిన ఘటనలపై ఫిర్యాదులు స్వీకరించాలన్నారు. అందరూ మనకెందుకులే అని అనుకుంటే ఉన్నతాధికారుల వసూళ్లకు అడ్డూ, అదుపు లేకుండా పోతుందన్నారు. నిబంధనల ప్రకారం చేయాల్సిన సర్వీస్ చేస్తున్నప్పటికీ లంచాలు ఇచ్చుకోవాల్సిన దరిద్రం తమకెందుకని ఆవేదన వ్యక్తంచేశారు.

ప్రజలను నిలువునా మోసగించిన బాబు

- విద్యుత్ చార్జీల పెంపుతో ప్రజల నెత్తిన రూ.15,485 కోట్ల భారం
- మరోసారి చార్జీలు పెంచేందుకు డిస్కంలకు అనుమతి ఇవ్వడం దారుణం
- ప్రభుత్వాలు మారతాయన్న విషయాన్ని పోలీసులు గుర్తెరగాలి
- మాజీ మంత్రి కారుమూరి నాగేశ్వరరావు

తణుకు అర్బన్: ఎన్నికల ముందు 'బాబు ష్యూరిటీ.. భవిష్యత్‌కు గ్యారంటీ' అని టీడీపీ నేతలు ఊదరగొడితే.. ఇప్పుడు 'బాబు ష్యూరిటీ.. వీరబాదుడు గ్యారంటీ' అన్నట్టుగా పాలన తయారైందని ప్రజలు మండిపడుతున్నారని కారుమూరి వెంకట నాగేశ్వరరావు ఎద్దేవా చేశారు. ఆదివారం పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా తణుకులో మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. విద్యుత్ చార్జీలు పెంచి ప్రజలపై పెనుభారం మోపిన చంద్రబాబు ప్రజలను నిలువునా మోసం చేశారని విమర్శించారు. ఎన్నికల ముందు నాణ్యమైన విద్యుత్ ఇస్తామని, విద్యుత్ చార్జీలు పెంచబోమని, అవసరమైతే తగ్గించేందుకు కృషి చేస్తామని ఇచ్చిన హామీని చంద్రబాబు తుంగలో తొక్కారన్నారు. విద్యుత్ చార్జీల రూపంలో రూ.15,485 కోట్ల భారాన్ని ప్రజలపై మోపారని దుయ్యబట్టారు. తాజాగా మరోసారి ప్రజలపై విద్యుత్ భారం మోపేందుకు డిస్కంలకు చంద్రబాబు అనుమతి ఇచ్చారన్నారు. ప్రజలకు మంచి పాలన అందించలేక కక్షలు, కార్పణ్యాలు, పగ, ప్రతీకారాలకు తెరతీసి ఇబ్బందుల పాల్జేస్తున్నారని ధ్వజమెత్తారు. ముఖ్యంగా ఎస్సీలపై వేధింపులు పెరిగిపోయాయని, రానున్న రోజుల్లో వీటన్నిటికీ చంద్రబాబు భారీ మూల్యం చెల్లించక తప్పదని కారుమూరి హెచ్చరించారు.

సోషల్ మీడియా పేరుతో వేధింపులా

సోషల్ మీడియా యాక్టివిస్టుల పట్ల పోలీసుల వేధింపులు పెరిగిపోయాయని కారుమూరి మండిపడ్డారు. అభ్యంతకర పోస్టులు పెట్టని వారిని సైతం వేధిస్తుండటం, కేసులు నమోదు చేయడం ఇకనైనా మానుకోవాలని హితవు పలికారు. వైఎస్ జగన్ కుటుంబం పట్ల అనుచిత పోస్టులు చేసిన వారిపై కూడా పోలీసులు కేసులు నమోదు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. పోలీసులు శాశ్వతంగా రాష్ట్రంలోనే ఉద్యోగాలు చేసుకోవాలని, ప్రభుత్వాలు మారుతాయన్న విషయాన్ని గుర్తుంచుకోవాలని సూచించారు.

నారాయణరావుకు ఏపీఎస్టీఏ మద్దతు

సాక్షి, అమరావతి: ఉమ్మడి ఉభయ గోదావరి జిల్లాల ఉపాధ్యాయ ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల్లో పోటీ చేస్తోన్న గంధం నారాయణరావుకి మద్దతు ప్రకటిస్తున్నట్లు ఏపీ స్కూల్ టీచర్స్ అసోసియేషన్ (ఏపీఎస్టీఏ) రాష్ట్ర అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు శ్రీనివాసులు, చందనరావు తెలిపారు. 34 ఏళ్ల పాటు ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో అధ్యాపకుడిగా, ప్రిన్సిపాల్‌గా సేవలు అందించి, పదవీ విరమణ అనంతరం విద్యాసేవ చేస్తున్న నారాయణరావుకు తమ సంఘం సంపూర్ణ మద్దతు ఇస్తుందని చెప్పారు.

బోధనకే పరిమితం చేయండి: ఏపీటీఎఫ్ అమరావతి

సాక్షి, అమరావతి: ఉపాధ్యాయులను బోధనకే పరిమితం చేస్తామన్న ప్రభుత్వం అందుకు విరుద్ధంగా విద్యాశాఖ కార్యాలయాల్లో డెప్యుటేషన్‌పై క్లరికల్ విధుల్లో నియమిస్తోందని, ఇది సరైన విధానం కాదని ఏపీటీఎఫ్ అమరావతి రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు సి.వి.ప్రసాద్ ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. తక్షణం ఉపాధ్యాయుల డిప్యూటేషన్లు రద్దుచేసి పాఠశాలలకు పంపాలని విజ్ఞప్తి చేశారు.

క్రీడా నైపుణ్యం వెలికితీసేలా పోటీలు

విశాఖ విద్య: ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ ఫుట్‌బాల్ జట్టు ఎంపికలను ఆదివారం ఏయూ గోల్డెన్ జూబ్లీ క్రీడా మైదానంలో రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య ఇ.ఎన్.ధనుంజయరావు ప్రారంభించారు. ఈ పోటీలకు ఏయూ ఎఫిలియేషన్ కళాశాలల నుంచి వంద మందికి పైగా ఫుట్‌బాల్ క్రీడాకారులు హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా రిజిస్ట్రార్ మాట్లాడుతూ విద్యార్థుల ఆసక్తి మేరకు వారిలో దాగి ఉన్న క్రీడా నైపుణ్యాన్ని వెలికితీసేందుకే పోటీలు నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఫుట్‌బాల్ పోటీల్లో ప్రతిభ సాధించిన క్రీడాకారులు ఏయూ జట్టు తరఫున పాల్గొనే అవకాశం లభిస్తుందన్నారు. ఏయూ డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్, స్పోర్ట్స్ బోర్డ్ కార్యదర్శి ఆచార్య ఎన్.వి జయమోహన్ మాట్లాడుతూ క్రీడాకారులు పోటీల్లో క్రీడా స్ఫూర్తితో ఆడాలన్నారు. కార్యక్రమంలో సెలక్షన్ కమిటీ సభ్యులు డాక్టర్ లంకపల్లి బుల్లయ్య కళాశాల పీడీ డాక్టర్ లక్ష్మణ్‌రెడ్డి, ఐఐపీఈ క్రీడాధికారి డాక్టర్ వెంకటేశ్వర్లు, సీనియర్ ఫుట్‌బాల్ క్రీడాకారుడు పి.శ్రీనివాసరావు, పరిశోధకుడు సురేష్, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కబడ్డీని అన్ని రకాలుగా ప్రోత్సహిస్తాం

మంత్రి కొండపల్లి శ్రీనివాస్

బీచ్‌రోడ్డు: గ్రామీణ క్రీడ కబడ్డీని రాష్ట్రంలోని కూటమి ప్రభుత్వం అన్ని రకాలుగా ప్రోత్సహిస్తుందని రాష్ట్ర సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్యతరహా మంత్రి కొండపల్లి శ్రీనివాస్ అన్నారు. విశాఖలో ఆదివారం జరిగిన రాష్ట్ర కబడ్డీ అసోసియేషన్ విస్తృత స్థాయి సమావేశానికి ఆయన ముఖ్య అతిథిగా హాజరై, మాట్లాడారు. క్రీడలకు అత్యంత ప్రాధాన్యం ఇస్తున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గ్రామీణ క్రీడ అయిన కబడ్డీని కూడా బాగా ప్రోత్సహిస్తోందన్నారు. సీఎం చంద్రబాబునాయుడు క్రీడాకారులకు విద్య, ఉపాధి అవకాశాల్లో 2 శాతంగా ఉన్న రిజర్వేషన్లను 3 శాతానికి పెంచిన విషయాన్ని గుర్తు చేశారు. కబడ్డీని జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో మరింతగా తీసుకెళ్లేందుకు తన వంతు కృషి చేస్తానని పేర్కొన్నారు. అనంతరం టీడీపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు, గాజువాక ఎమ్మెల్యే పల్లా శ్రీనివాసరావును రాష్ట్ర కబడ్డీ అసోసియేషన్ ఛైర్మన్‌గా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నట్లు ప్రకటించారు. గౌరవ అధ్యక్షుడిగా మంత్రి కొండపల్లి శ్రీనివాస్, అధ్యక్షుడిగా విశాఖ దక్షిణ ఎమ్మెల్యే వంశీకృష్ణ శ్రీనివాస్‌లను ఎన్నుకున్నారు.

మాటలు లేని కాలంలో ఆదివాసీలు లయబద్ధంగా వేసిన గెంతులే నేడు ప్రపంచదేశాల్లో గొప్ప నృత్యంగా వెలుగొందుతున్నాయి. అలాంటి వాటిలో ఒకటైన గిరిజనుల కొమ్ముకోయ నృత్యం అత్యంత పురాతన కళారూపంగా ప్రసిద్ధి చెందింది. కోయ జాతి గిరిజనులు మాత్రమే చేసే ఈ నృత్యం దేశవ్యాప్తంగా విశేష ఆదరణ పొందింది. ఈ నృత్యం పేరు చెబితే చింతూరు మండలంలోని కోయజాతికి చెందిన కళాకారులు గుర్తుకువస్తారు.

పతాక స్థాయిలో కొమ్ముకోయ నృత్యం

కొండకోనల్లో నృత్య సౌందర్యం

పురాతన కళారూపం ఆదివాసీల కొమ్ముకోయ నృత్యం

కామన్‌వెల్త్, ఐపీఎల్‌లో ప్రదర్శనలు... సంప్రదాయ ప్రదర్శనలతో ఆదాయం

ప్రత్యేకత చాటుతున్న కోయజాతి కళాకారులు

చింతూరు: సంస్కృతి, సంప్రదాయంలో భాగమైన కొమ్ముకోయ నృత్యంతో తమ ప్రత్యేకతను దేశం నలుమూలలా చాటుతున్నారు కోయజాతికి చెందిన గిరిజన కళాకారులు. ఈ నృత్యం పేరు చెబితే మండలంలోని తుమ్మలకు చెందిన గిరిజన కళాకారులు ముందుగా గుర్తుకొస్తారు. సొంత శుభకార్యాలతో ప్రారంభమైన ఈ నృత్యం రాష్ట్రంలో వివిధ పండుగల సందర్భంగా జరిగే సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల్లో ఓ భాగమైంది. అనంతర కాలంలో దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాల్లో జరిగే సాంస్కృతిక ప్రదర్శనలతో పాటు కామన్‌వెల్త్ గేమ్స్, ఐపీఎల్ ప్రారంభం, ముగింపు సంబరాల్లో సైతం ఈ నృత్యం ఎంతో ప్రాచుర్యం పొందింది.

20 బృందాలు...

మండలంలో తుమ్మలతోపాటు బుర్కనకోట, సరివెల, వేకవారిగూడెం, సుద్దగూడెం తదితర గ్రామాలకు చెందిన గిరిజన కళాకారులు సైతం ఈ నృత్యాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నారు. ఆయా ప్రాంతాల్లో సుమారు 20 బృందాల వరకు ఉన్నాయి. ఈవెంట్‌ను బట్టి ఒక్కో బృందంలో 20 నుంచి 40 మంది మహిళలు, పురుషులు ఉంటారు.

→ గిరిజన సంస్కృతికి తగ్గట్టుగా దుస్తులు ధరించి పురుషులు అడవి బర్రె కొమ్ములను పోలిన ఆకృతులు, నెమలి ఈకలతో కూడిన తలపాగా చుట్టుకుని, పెద్ద డోలు పట్టుకుని దానిని వాయిస్తూ ఉంటారు. మహిళలు తలకు రిబ్బన్ చుట్టుకుని అందులో ఈకలను పెట్టుకుని, కాళ్లకు గజ్జెలు కట్టుకుని పురుషుల డోలు వాయిద్యానికి అనుగుణంగా నాట్యం చేస్తుంటారు. ముందు నెమ్మదిగా ప్రారంభమయ్యే ఈ నృత్యం క్రమేపీ పుంజుకుంటుంది.

→ నృత్యం ముగింపులో పొట్టేళ్ల మాదిరిగా పురుషులు తమ కొమ్ములతో ఒకరినొకరు గుద్దుకోవడం ప్రత్యేక ఆకర్షణ. దుస్తుల అలంకరణ వైవిధ్యంగా ఉంటుంది. పురుషులు ఎర్ర దుస్తులు ధరిస్తే మహిళలు పచ్చ దుస్తులు ధరిస్తారు.

సాంస్కృతిక విభాగాల ఆధ్వర్యంలో..: సెంట్రల్ మినిస్ట్రీ ఆఫ్ కల్చర్, రాష్ట్ర సాంస్కృతిక శాఖ ఆధ్వర్యంలో దేశంలో, రాష్ట్రంలో జరిగే వివిధ సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల్లో కొమ్ముకోయ నృత్య కళాకారుల ప్రదర్శనలకు అవకాశం కల్పిస్తున్నారు. వివిధ పండుగల సందర్భంగా నిర్వహించే సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల్లో కూడా వీరు పాల్గొంటున్నారు.

→ మన్యంలో చిత్రీకరించే కొన్ని సినిమాల్లో సైతం కొమ్ముకోయ నృత్య ప్రదర్శనకు చోటు దక్కింది. పుష్ప–2, గేమ్‌చేంజర్, దేవదాసు–2, ఊరి పేరు భైరవకోన, దొంగలబండి, అమ్మాయి నవ్వితే.. శ్లోకం వంటి చిత్రాల్లో తమ ప్రదర్శనకు అవకాశం వచ్చినట్టు నృత్య కళాకారులు తెలిపారు.

రోజుకు రూ.వెయ్యి

→ ప్రదర్శనల్లో పాల్గొన్నందుకు రవాణా ఖర్చులు, వసతి కల్పించడంతో పాటు ఒక్కొక్కరికీ రోజుకు రూ. వెయ్యి చొప్పున చెల్లిస్తారని వారు పేర్కొన్నారు. ఒకొక్క కళాకారుడు ఏడాదికి సుమారు రూ.20 నుంచి రూ.30 వేల వరకు ఆదాయం పొందుతుంటారు.

→ ఎంతో ఖ్యాతి పొందినా కళాకారులు మాత్రం వ్యవసాయం, కూలిపనులపై కూడా ఆధారపడుతుంటారు.

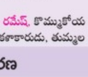
ఐటీడీఏ సహకరించాలి

కొమ్ముకోయ నృత్యం ద్వారా ఆదివాసీ సంస్కృతి, సంప్రదాయాలను దేశవ్యాప్తంగా చాటుతున్న తమకు సహకారం అందించాలి. ఐటీడీఏ ద్వారా తమకు మరిన్ని అవకాశాలు కల్పిస్తే తాము ప్రదర్శనలు ఇచ్చేందుకు అవకాశం ఉంటుంది.

– పత్రా రమేష్, కొమ్ముకోయ కళాకారుడు, తుమ్మల

ఎంతో ఆదరణ

ఆదివాసీ సంస్కృతిలో భాగంగా ప్రకృతి ఒడిలో తాము నేర్చుకున్న ఈ నృత్యానికి ఇతర ప్రాంతాల్లో ఎంతో ఆదరణ లభిస్తోంది. వివిధ రాష్ట్రాల్లో ప్రదర్శనల ద్వారా అక్కడి సంస్కృతిని తాము తెలుసుకునే అవకాశం కలుగుతోంది. ప్రభుత్వం నుంచి మాలాంటి కళాకారులకు పూర్తిస్థాయిలో సహకారంఅందించాలి.

– వుయికా సీత, కొమ్ముకోయ నృత్య కళాకారిణి

డోలు వాయిస్తున్న కళాకారులు

ప్రస్థానమిలా..

చింతూరు మండలం తుమ్మ లకు చెందిన పత్రా ముత్యం తమ గ్రామానికి చెందిన కొంతమంది కళాకారులతో కలసి ఓ బృందాన్ని ఏర్పాటుచేసి వివిధ పాంతాల్లో ప్రదర్శనలు ఇవ్వడం ద్వారా కొమ్ముకోయ నృత్య ప్రస్థానం ప్రారంభమైంది. ఆయన మృతి అనంతరం అతని కుమారుడు రమేష్ సంప్రదాయ వృత్తిగా ఈ నృత్యాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు.

చైనాలో బంగారు పంట

1,000 టన్నుల నిల్వలు వెలుగులోకి

విలువ రూ.7 లక్షల కోట్ల పైమాటే!

బీజింగ్: చైనాలో అతి భారీ స్థాయిలో బంగారం నిల్వలు బయటపడ్డాయి. సెంట్రల్ హునాన్ ప్రావిన్స్‌లో పింగ్‌జియాంగ్ కౌంటీలోని వాంగూ గోల్డ్ ఫీల్డ్‌లో ఇటీవల తవ్వకాల్లో వీటిని గుర్తించారు. ఇక్కడ ఏకంగా 1,000 టన్నులకు (10 లక్షల కిలోలకు) పైగా పసిడి లోహం ఉన్నట్లు శాస్త్రవేత్తలు అంచనా వేస్తున్నారు. ఒకేచోట ఈ స్థాయిలో నిల్వలను గుర్తించడం ప్రపంచంలో ఇదే తొలిసారి. భూ ఉపరితలం నుంచి 2 కి.మీ. దిగువన 300 టన్నులు, 3 కి.మీ. దిగువన 700 టన్నులు ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు. దీని విలువ 80 బిలియన్ డాలర్ల (రూ.6.76 లక్షల కోట్లు) పైమాటే! సెంట్రల్ హునాన్ ప్రావిన్స్‌ను ప్రపంచంలోనే అత్యధిక బంగారం నిల్వలు ఉన్న ప్రాంతంగా చెప్పుకోవచ్చు. సాధారణంగా ప్రతి టన్ను మట్టిలో 8 గ్రాముల బంగారముంటేనే దాన్ని హెచ్చు నాణ్యత కలిగిన ముడి ఖనిజంగా పరిగణిస్తారు. అలాంటిది హునాన్‌లో టన్ను మట్టిలో ఏకంగా 138 గ్రాముల చొప్పున స్వచ్ఛమైన స్వర్ణం ఉందని తేల్చారు. అంటే అత్యధిక నాణ్యత కలిగిన ముడి ఖనిజమని పేర్కొంటున్నారు. కళ్లు చెదిరే రీతిలో బంగారం నిల్వలు బయటపడడంతో చైనా గోల్డ్ పరిశ్రమకు మరింత ప్రోత్సాహం లభించనుంది. ప్రపంచ గోల్డ్ మార్కెట్‌ను డ్రాగన్ దేశం శాసించే రోజులు రాబోతున్నాయని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఇప్పటికే బంగారం ఉత్పత్తిలో చైనా కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది. ప్రపంచమంతటా ఏటా ఉత్పత్తయ్యే బంగారంలో చైనా వాటా 10 శాతం. ఇకపై అది మరింత పెరుగబోతోంది. రోజురోజుకూ పసిడి ధరలు పెరుగుతున్న నేపథ్యంలో చైనా భారీగా లబ్ధి పొందనుంది.

ప్రపంచంలో అత్యధిక బంగారం నిల్వలున్న ప్రాంతాలు

దేశం	ప్రాంతం	బంగారం (టన్నుల్లో)
దక్షిణాఫ్రికా	సౌత్ డీప్	929
ఇండొనేషియా	గ్రాస్‌బర్గ్	856
రష్యా	ఒలింపియాడ్	737
పపువా న్యూగినియా	లిహిర్	680
చిలీ	నార్టే అబీర్టో	657
అమెరికా	కార్లిన్ ట్రెండ్	353
ఆస్ట్రేలియా	బాడింగ్టన్	350
దక్షిణాఫ్రికా	ఎంపొనెంగ్	330
డొమినికన్ రిపబ్లిక్	పాబ్లో వీజో	309
అమెరికా	కార్టెజ్	246

బ్రిక్స్ కరెన్సీ తెస్తే...
100 శాతం సుంకాలు

సభ్యదేశాలకు ట్రంప్ హెచ్చరికలు

వాషింగ్టన్: అమెరికా కాబోయే అధ్యక్షుడు ట్రంప్ వాణిజ్యపరంగా సంచలన నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారు. ఇప్పటికే పలు దేశాల దిగుమతులపై భారీ సుంకాలు విధిస్తానని ప్రకటించిన ఆయన తాజాగా భారత్, చైనా, రష్యా, బ్రెజిల్, దక్షిణాఫ్రికా తదితర బ్రిక్స్ దేశాలకు గట్టి హెచ్చరికలు జారీ చేశారు. బ్రిక్స్ కూటమి కొత్త కరెన్సీ తేవాలని చూస్తే సభ్య దేశాల దిగుమతులపై ఏకంగా వంద శాతం సుంకాలు విధిస్తానని సంచలన ప్రకటన చేశారు. ఈ మేరకు తాజాగా సొంత సోషల్ మీడియా హ్యాండిల్ ట్రూత్‌లో పోస్ట్ చేశారు. ''బ్రిక్స్ దేశాలు డాలర్ నుంచి వైదొలగాలని ప్రయత్నిస్తున్నాయి. దానికి ప్రత్యామ్నాయంగా సొంత కరెన్సీని సృష్టించాలని చూస్తున్నాయి. ఆ ప్రయత్నాలు మానుకోవాలి. డాలర్‌కు బదులుగా కొత్త బ్రిక్స్ కరెన్సీని సృష్టించబోమని, మరే కరెన్సీకి మద్దతివ్వబోమని ప్రకటించాలి. లేదంటే ఆ దేశాలపై 100% సుంకాలు విధిస్తాం. అంతేకాదు అమెరికాతో వాణిజ్యానికి కూడా అవి స్వస్తి పలకాల్సి ఉంటుంది'' అని పేర్కొన్నారు. మెక్సికో, కెనడా, చైనా వస్తువులపై సుంకాలను భారీగా పెంచుతామని ట్రంప్ ప్రకటించడం తెలిసిందే.

రష్యా, చైనా సుముఖత

2011లో ఏర్పాటైన బ్రిక్స్‌లో ఇటీవలే ఇరాన్, సౌదీ అరేబియా, యూఏఈ, ఇథియోపియా, ఈజిప్ట్ కూడా చేరాయి. మరో 34 దేశాలు కూడా చేరడానికి ఆసక్తిగా ఉన్నాయి. అమెరికా డాలర్‌పై ఆధారపడటాన్ని తగ్గించుకోవడానికి ఉమ్మడి కరెన్సీ ప్రతిపాదనను బ్రెజిల్ అధ్యక్షుడు లూలా డా సిల్వా 2023లో తెరపైకి తెచ్చారు. ఉక్రెయిన్‌పై దాడి తర్వాత ఆర్థిక ఆంక్షలతో సతమతమవుతున్న రష్యా, డాలర్ ఆధిపత్యాన్ని సవాలు చేసే ఉద్దేశంతో చైనా ఈ యోచనకు సుముఖంగానే ఉన్నాయి. అయితే బ్రిక్స్ కూటమి ఆర్థిక, భౌగోళిక విభేదాల కారణంగా కొత్త కరెన్సీకి అవకాశాలు చాలా తక్కువేనన్నది నిపుణుల మాట.

సిరియాలో మళ్లీ...
అంతర్యుద్ధం!

తిరుగుబాటుదార్ల చేతికి అలెప్పో ● అమెరికా, పశ్చిమ దేశాల అండ

అసద్‌ను గద్దె దించే దిశగా శరవేగంగా పరిణామాలు

సిరియా మళ్లీ భగ్గుమంటోంది. దేశంలో రెండో అతి పెద్ద నగరమైన అలెప్పో తాజాగా తిరుగుబాటుదార్ల పరమైంది. ప్రభుత్వ సైన్యం, తిరుగుబాటు సేనల మధ్య ఘర్షణ తారస్థాయికి చేరడంతో మళ్లీ అంతర్యుద్ధం రాజుకుంది. 2011 తర్వాత జరిగిన అంతర్యుద్ధంలో సిరియాలో ఏకంగా 3 లక్షల మందికిపైగా జనం మరణించారు. 60 లక్షల మంది విదేశీ బాట పట్టారు. తర్వాత కాస్త ప్రశాంతంగా ఉన్న సిరియాలో ఇలా ఉద్రిక్తతలు పెరగడం తాలూకు మూలాలు ఉక్రెయిన్-రష్యా, ఇరాన్-ఇజ్రాయెల్ యుద్ధాల్లో ఉన్నాయి.

- సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

2011లో 'అరబ్ వసంతం' పేరిట అరబ్ దేశాల్లో ప్రజాస్వామ్య ఉద్యమం ఊపందుకుంది. రాచరికం పోయి ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం రావాలంటూ జనం వీధుల్లోకి వచ్చారు. ఈజిప్టులో ఈ పోరాటం ఉవ్వెత్తున ఎగిసి ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వానికి దారులు ఏర్పడ్డాయి. అది ఇతర అరబ్ దేశాల ప్రజలకూ స్ఫూర్తినిచ్చింది. సిరియా ప్రజలు కూడా నియంతగా అధికారం చలాయిస్తున్న అధ్యక్షుడు బషర్ అల్ అసద్‌ను గద్దె దించడమే లక్ష్యంగా పోరుబాట పట్టారు. వాటిని అసద్ ఉక్కుపాదంతో అణచేయడంతో జనం ఆయుధాలు చేతపట్టారు. సైన్యంలో అసద్‌ను వ్యతిరేకించే వర్గం కూడా వారితో చేతులు కలిపింది. అంతా కలిసి తిరుగుబాటుదార్లుగా మారారు. దేశమంతటా వేర్వేరు తిరుగుబాటు దళాలు ఏర్పడ్డాయి. వీటి సిద్ధాంతాలు వేరైనా అసద్‌ను తొలగించి ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయడమే ఉమ్మడి లక్ష్యం. అసద్ అంటే గిట్టని తుర్కియే, సౌదీ అరేబియా, యూఏఈతో పాటు అమెరికా తదితర దేశాలు తిరుగుబాటుదార్లకు అన్ని రకాలుగా మద్దతిస్తున్నాయి. దాంతో సిరియాలో ప్రభుత్వ వ్యతిరేక శక్తులు మరింత బలం పుంజుకున్నాయి. అటు అసద్‌కు మద్దతుగా సిరియా మిత్రదేశాలైన ఇరాన్, రష్యా రంగంలోకి దిగాయి. ఇరాన్ సైన్యంతో పాటు లెబనాన్ మిలిటెంట్ గ్రూప్ హెజ్‌బొల్లా అసద్ సైన్యానికి అండగా నిలిచాయి. రష్యా ఇచ్చిన యుద్ధ విమానాలతో సిరియా వైమానిక దళానికి కొత్త బలం చేకూరింది. అసద్ సైన్యం, తిరుగుబాటు సేనల మధ్య ఏళ్ల తరబడి భీకర యుద్ధమే జరిగింది.

ఉగ్ర సంస్థలకు చేదు అనుభవం

సిరియా పరిణామాలను అల్‌ఖైదా, ఐసిస్ వంటి అంతర్జాతీయ ఉగ్రవాద సంస్థలు తమకనుకూలంగా మార్చుకున్నాయి. తిరుగుబాటుదార్లకు సాయం చేసే నెపంతో సిరియాపై పట్టు సాధించాయి. 2014 నాటికి ఈ జిహాదీల పెత్తనం పెరిగిపోయింది. ముఖ్యంగా దేశవ్యాప్తంగా ఐసిస్ ప్రభావం విపరీతంగా పెరిగింది. ఉగ్రవాదులకు సిరియా శాశ్వత అడ్డాగా మారుతుందన్న ఆందోళనలు వ్యక్తమయ్యాయి. అమెరికా రంగంలోకి దిగి సిరియన్ డెమొక్రటిక్ ఫోర్సెస్ (ఎస్డీఎఫ్) సాయంతో విరుచుకుపడటంతో అల్‌ఖైదా, ఐసిస్ తోకముడిచి దేశం వీడాయి.

కాల్పుల విరమణతో ఆగిన ఉద్రిక్తతలు

సిరియాలో పలు ప్రావిన్స్‌లను తిరుగుబాటుదార్లు ఆక్రమించడం, తర్వాత వాటిని ప్రభుత్వ సైన్యం స్వాధీనం చేసుకోవడం జరుగుతూ వచ్చింది. 2020లో ఇడ్లిబ్ ప్రావిన్స్ తిరుగుబాటుదార్ల చేతుల్లోకి వచ్చింది. ఆ సమయంలో కాల్పుల విరమణ ప్రతిపాదనకు రష్యా, తుర్కియేతో పాటు తిరుగుబాటుదారులూ ఒప్పుకున్నారు. ఉమ్మడి పహారాతో సెక్యూరిటీ కారిడార్ ఏర్పాటుకు ఒప్పందం కుదిరింది. నాటినుంచీ కీలకమైన ప్రావిన్సులతో పాటు సిరియాలో మెజారిటీ భూభాగం తిరుగుబాటుదార్ల అధీనంలోనే ఉండిపోయింది.

ఇప్పుడే ఎందుకీ అలజడి?

అసద్ మిత్రదేశమైన రష్యా ఉక్రెయిన్ యుద్ధంలో తలమునకలుగా ఉంది. సిరియాపై దృష్టి పెట్టే స్థితిలో లేదు. మరో మిత్రదేశం ఇరాన్ కూడా ఇజ్రాయెల్ దాడులతో ఉక్కిరిబిక్కిరవుతోంది. హెజ్‌బొల్లా గ్రూప్‌కూ ఎదురుదెబ్బలు తగులుతున్నాయి. వాటినుంచి సైనిక సాయం అందక అసద్ నిస్సహాయ స్థితిలో ఉన్నారు. బయటి సాయం లేక ఆయన ప్రభుత్వమూ బలహీనపడింది. ఈ పరిస్థితిని వాడకుంటూ తిరుగుబాటుదార్లు క్రియాశీలకంగా మారారు. 'మిలటరీ ఆపరేషన్స్ కమాండ్' పేరిట కొత్త కూటమి కట్టారు. పెద్దగా ప్రతిఘటనే లేకుండా వాణిజ్య రాజధాని అలెప్పోతో పాటు శివారు ప్రాంతాలు, గ్రామాల్లోనూ పాగా వేశారు. ఇది అసద్‌కు భారీ ఎదురుదెబ్బే. అమెరికా, ఇజ్రాయెల్, పశ్చిమ దేశాల అండదండలతో వాళ్లిప్పుడు మొత్తం సిరియానే స్వాధీనం చేసుకొనే దిశగా అడుగులు వేస్తున్నారు. అలెప్పోతో పాటు పరిసర ప్రాంతాలను తిరిగి స్వాధీనం చేసుకోవడానికి ఆదివారం సైన్యం ఎదురుదాడి యత్నాలు మొదలుపెట్టినా పెద్దగా ప్రభావం చూపలేకపోతోంది. అసద్ నుంచి విముక్తి పొందడానికి సిరియాకు ఎక్కువ రోజులు పట్టకపోవచ్చు. ఆ తర్వాత ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమే ఏర్పడుతుందా? లేక పశ్చిమ దేశాల కీలుబొమ్మ సర్కారు గద్దెనెక్కుతుందా అన్నది మాత్రం ఆసక్తికరం.

నాయకత్వం ఎవరిది?

సిరియాలో తిరుగుబాటుదార్లతో ఏర్పాటైన 'మిలటరీ ఆపరేషన్స్ కమాండ్'కు హయత్ తాహ్రీర్ అల్-షామ్ సంస్థ నాయకత్వం వహిస్తోంది. ఇది గతంలో అల్-నుస్రా ఫ్రంట్ పేరుతో అల్‌ఖైదాకు అనుబంధంగా పనిచేసింది. తర్వాత స్వతంత్రంగా వ్యవహరిస్తోంది. ఇడ్లిబ్ ప్రావిన్స్‌లో అధికారం చెలాయిస్తోంది. తుర్కియే, అమెరికా మద్దతుతో సిరియాలో కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్న కొన్ని గ్రూప్‌లు తాహ్రీర్ అల్-షామ్‌కు అండగా నిలుస్తున్నాయి.

మహారాష్ట్ర ఉప ముఖ్యమంత్రిగా
షిండే తనయుడు!

ఆ పదవి పట్ల షిండే విముఖత

ముంబై: మహారాష్ట్రలో రాజకీయ పరిణామాలు మారిపోతున్నాయి. ఉప ముఖ్యమంత్రి పదవి తీసుకోవడానికి శివసేన(షిండే) నేత, ఆపద్ధర్మ ముఖ్యమంత్రి ఏక్‌నాథ్ షిండే విముఖంగా ఉన్నట్టు చెబుతున్నారు. దాంతో ఆయన తనయుడు, లోక్‌సభ సభ్యుడు శ్రీకాంత్ షిండే పేరు తెరపైకి వచ్చింది. కొత్త ప్రభుత్వంలో షిండే స్థానంలో ఆయన్ను ఉప ముఖ్యమంత్రిని చేస్తారని ప్రచారం సాగుతోంది. దీనిపై ఏక్‌నాథ్ షిండే స్పందిస్తూ చర్చలు కొనసాగుతున్నాయని స్పష్టం చేశారు. ఆయన ఆదివారం సతారా జిల్లాలోని తన స్వగ్రామంలో మీడియాతో మాట్లాడారు. మహాయుతి సమావేశంలో విస్తృతంగా చర్చించి కొత్త ప్రభుత్వ ఏర్పాటుపై తుది నిర్ణయం తీసుకుంటామని పేర్కొన్నారు. కూటమిలో ఎలాంటి విభేదాలు లేవని తేల్చిచెప్పారు. కొత్త సీఎంపై బీజేపీ అధిష్టానం ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నా మద్దతిస్తానని అన్నారు. అనంతరం స్వగ్రామం నుంచి ముంబై బయలుదేరి వెళ్లారు. మరోవైపు ముఖ్యమంత్రిగా దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్ పేరు ఖరారైందని బీజేపీ సీనియర్ నేత ఒకరు చెప్పారు. సోమవారం లేదా మంగళవారం బీజేపీ శాసనసభాపక్ష సమావేశం జరుగుతుందని తెలిపారు. పార్టీ ఎమ్మెల్యేలంతా ఫడ్నవీస్‌ను నాయకుడిగా ఎన్నుకుంటారని వెల్లడించారు. ఆయన ఈ నెల 5న ప్రమాణ స్వీకారం చేస్తారని బీజేపీ వర్గాలు చెబుతున్నాయి.

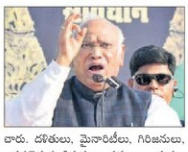
మహాయుతిలో భిన్న స్వరాలు

అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితాలపై మహాయుతి పక్షాల నాయకులు రకరకాలుగా స్పందిస్తున్నారు. శివసేన విచ్ఛిన్నం కాకుండా బీజేపీతో కలిసి పోటీ చేసి ఉంటే ఆ రెండు పార్టీల కూటమి ఇంకా ఎక్కువ సీట్లు గెలిచేదని కేంద్ర మాజీ మంత్రి, బీజేపీ నేత రావుసాహెబ్ దన్వే చెప్పారు. మహాయుతిలో ఎన్సీపీ (అజిత్) భాగస్వామి కాకపోయి ఉంటే శివసేన (షిండే)కు 90 నుంచి 100 సీట్లు వచ్చేవని ఆ పార్టీ ఎమ్మెల్యే గులాబ్‌రావు పాటిల్ అభిప్రాయపడ్డారు. అయినా అజిత్‌ను ప్రభుత్వంలో చేర్చుకోవడంపై ఏక్‌నాథ్ షిండే ఏనాడూ బీజేపీని ప్రశ్నించలేదని చెప్పారు.

తాజ్‌మహల్ చార్మినార్‌నూ
కూల్చేస్తారా?

బీజేపీకి ఖర్గే సూటి ప్రశ్న

న్యూఢిల్లీ: ముస్లింల సారథ్యంలో నిర్మాణం పూర్తిచేసుకున్న దేశంలోని ప్రఖ్యాత కట్టడాలన్నింటినీ కూల్చేస్తారా అంటూ బీజేపీకి కాంగ్రెస్ చీఫ్ మల్లికార్జున ఖర్గే సూటి ప్రశ్న వేశారు. దేశంలోని ప్రతి మసీదు వద్దా సర్వేలు చేపడుతూ బీజేపీ నాయకత్వం భారతీయ సమాజాన్ని విభజిస్తోందని ఆరోపించారు. ''అర్థంపర్థం లేని సర్వేలతో ప్రజలను మోదీ ఐక్యంగా, శాంతంగా జీవించకుండా చేస్తున్నారు. ముస్లింలు నిర్మించారు కాబట్టి ఎర్రకోట, తాజ్‌మహల్, కుతుబ్ మినార్, చార్మినార్ వంటివాటన్నింటినీ కూల్చేస్తారా?'' అని సూటిగా ప్రశ్నించారు. ఉత్తర ప్రదేశ్‌లోని సంభాల్‌లో మసీదు ఉన్న చోట గతంలో హిందూ ఆలయం ఆనవాళ్లున్నాయా అని తెల్సుకునేందుకు సర్వే చేపట్టడం, దానిపై ముస్లింల నుంచి తీవ్ర వ్యతిరేకత రావడం, ఆ ఉద్రిక్తత చివరికి పోలీసు ఘర్షణలకు, మరణాలకు దారి తీయడం తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలో ఆదివారం ఢిల్లీలోని రాంలీలా మైదాన్‌లో జరిగిన భారీ బహిరంగ సభలో పాల్గొన్న ఖర్గే కూల్చివేతల అంశాన్ని ప్రముఖంగా ప్రస్తావించారు.

దళితులు, మైనారిటీలు, గిరిజనులు, ఇతర వెనుకబడిన వర్గాల సమాఖ్య ఆధ్వర్యంలో ఈ కార్యక్రమం జరిగింది. ''ఒక తీర్పు తర్వాత దేశ చరిత్రలో ఎన్నడూలేని పోకడ మొదలైంది. మసీదుల కింద ఆలయాల ఆనవాళ్లున్నాయో కనుగొనేందుకు సర్వేల పేరిట బయల్దేరారు. వీటికి మద్దతు పలికే వారి సంఖ్యా పెరిగింది. దశాబ్దాలుగా ఉన్న ప్రార్థనాస్థలాల స్వభావాన్ని కొత్తగా మార్చకూడదని 1991నాటి చట్టం స్పష్టంచేస్తోంది. అయినాసరే ఆ చట్ట ఉల్లంఘనకు బీజేపీ బరి తెగిస్తోంది'' అంటూ మండిపడ్డారు. మోదీని ఉద్దేశిస్తూ.. '' ఐక్యంగా ఉంటే భద్రంగా ఉంటామని మీరన్నారు. మేము ఇప్పటికే ఐక్యంగా ఉన్నాం. ఐక్యంగా ఉన్న మమ్మల్ని విభజించేది మీరే'' అని ఖర్గే దుయ్యబట్టారు.

భాగవత్ మాటా బీజేపీ వినదా?

''2023లో ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ చీఫ్ మోహన్ భాగవత్ ఒక మంచి విషయం చెప్పారు. 'రామమందిర నిర్మాణమే మన లక్ష్యం. అంతేగానీ మనం ప్రతి మసీదు కింద శివాలయం వెతకకూడద'ని చెప్పారు. కానీ భాగవత్ మాటను కూడా మోదీ, అమిత్‌షా సహా బీజేపీ నేతలెవరూ అస్సలు పట్టించుకోవట్లేదు. బహుశా భాగవత్ తాను బహిరంగంగా చెప్పే కొన్ని విషయాలను బీజేపీ నేతలకు చెప్పరేమో. వీళ్లందరిదీ మొదటినుంచీ ద్వంద్వ వైఖరే'' అంటూ ఖర్గే మండిపడ్డారు. ''గిరిజనులు, మైనారిటీలు, ఓబీసీలు తమ హక్కులను మాత్రమే గాక రాజ్యాంగాన్ని, ప్రజాస్వామ్యాన్ని కూడా కాపాడుకోవాలి. అప్పుడే వారి లక్ష్యాలను నెరవేర్చుకోగలరు. ఎలాంటి విపత్కర పరిస్థితులు ఎదురైనా మనందరం ఐక్యంగా నిలబడదాం. ఐక్యంగా ఉంటే కులాల ప్రాతిపదికన ప్రయత్నించినా మన ఐక్యతను మోదీ విచ్ఛిన్నం చేయలేరు. సాధారణ ప్రజానీకం అంటే మోదీకి గిట్టదు. మనల్ని ద్వేషించే వాళ్లతోనే మన పోరు. అందుకే రాజకీయ శక్తి అనేది చాలా ముఖ్యం'' అని ఖర్గే అన్నారు.

పెచ్చరిల్లుతున్న డిజిటల్, సైబర్ నేరాలు

డీజీపీలు, ఐజీపీల సదస్సులో ప్రధాని మోదీ ఆందోళన

భువనేశ్వర్: డిజిటల్ మోసాలు, సైబర్ నేరాలతోపాటు కృత్రిమ మేధతో సామాజిక, కుటుంబ సంబంధాలకు భంగం కలిగే డీప్‌ఫేక్ కేసులు పెరుగుతుండటంపై ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. సాంకేతికతను గరిష్ట స్థాయిలో వాడుకుంటూ పోలీస్ కానిస్టేబుళ్లపై పనిభారం తగ్గించేందుకు ప్రయత్నించాలని సూచించారు. పోలీసు సిబ్బంది, వనరుల కేటాయింపులో పోలీస్‌స్టేషన్లు కేంద్ర స్థానాలుగా మారాలన్నారు. ఆదివారం ప్రధాని మోదీ 59వ అఖిల భారత డీజీపీలు, ఐజీపీల సదస్సులో మాట్లాడారు. భద్రతాపరమైన సవాళ్లను ఎదుర్కొనే విషయమై సదస్సులో అన్ని కోణాల్లోనూ విస్తృత స్థాయి చర్చలు జరిగినందుకు ఆయన సంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. కృత్రిమ మేధను వాడుకుంటూ సవాళ్లను అవకాశాలుగా మల్చుకోవాలని కోరారు. అర్బన్ పోలీసింగ్ కార్యక్రమాన్ని దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న 100 నగరాల్లో పూర్తి స్థాయిలో అమలు చేస్తామని చెప్పారు. మూడు రోజుల పాటు జరిగిన ఈ సదస్సులో సుమారు వెయ్యి మంది పాల్గొన్నారు. ముగింపు కార్యక్రమంలో హోం మంత్రి అమిత్ షా, జాతీయ భద్రతా సలహాదారు అజిత్ ధోవల్ పాల్గొన్నారు.

భారత్, బంగ్లాదేశ్ రెండూ ఒక్కటే

మైనారిటీల అణచివేతపై ముఫ్తీ వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలు

జమ్మూ: భారత్‌లోని మైనారిటీల పరిస్థితి మాదిరిగానే ప్రస్తుతం బంగ్లాదేశ్‌లో హిందువులపై అణచివేత కొనసాగుతోందని పీడీపీ చీఫ్ మెహబూబా ముఫ్తీ పేర్కొన్నారు. 'బంగ్లాదేశ్‌లో హిందూ సోదరులు అణచివేతకు గురవుతున్నారని వింటున్నాం, మరి మన దేశంలోని మైనారిటీలు కూడా అలాంటి అనుభవాలనే చవిచూస్తున్నారు. రెండూ ఒక్కటే. నాకైతే తేడా కనిపించడం లేదు' అంటూ వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలు చేశారు. ప్రస్తుతం మన దేశంలో పరిస్థితులు బాగో లేవన్నారు. ప్రఖ్యాత అజ్మీర్ దర్గాలో ఏఎస్ఐ సర్వే వ్యవహారంపై ఆమె ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ''దర్గాను కూడా తవ్వేస్తారా. ఇలా ఎంతకాలం?'' అని ముఫ్తీ ప్రశ్నించారు. మత ప్రాతిపదికన ప్రజలను విభజించే శక్తులను కలిసికట్టుగా ఎదుర్కోకుంటే 1947 నాటి ఘర్షణలు పునరావృత్తమయ్యే ప్రమాదముంది'' అన్నారు.

ఢిల్లీలో ఒంటరి పోరే

కాంగ్రెస్‌తో పొత్తుండదు: కేజ్రీవాల్

న్యూఢిల్లీ: విపక్ష 'ఇండియా' కూటమిలో ఐక్యతకు మరో తార్కాణం తెరమీదకొచ్చింది. ఢిల్లీలో త్వరలో జరగబోయే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఒంటరిగానే పోటీచేస్తామని ఆప్ ప్రకటించింది. ఒంటరిగా పోటీ చేస్తామని కాంగ్రెస్ ప్రకటించిన నేపథ్యంలో తాము కూడా ఎవరితోనూ పొత్తులేకుండా ఎన్నికల బరిలో దిగుతున్నట్లు ఆప్ జాతీయ కన్వీనర్ కేజ్రీవాల్ ఆదివారం స్పష్టంచేశారు. ఢిల్లీలో మీడియా సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు. ఢిల్లీ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఏ పార్టీతోనూ పొత్తు పెట్టుకోవడం లేదని ప్రకటించారు. ఇటీవల లోక్‌సభ ఎన్నికల్లోనూ పంజాబ్‌లో కాంగ్రెస్‌తో కలిసి ఉమ్మడిగా పోటీచేసేందుకు ఆప్ విముఖత వ్యక్తంచేసిన విషయం విదితమే. ఇప్పుడు ఢిల్లీ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లోనూ ఒంటరిగా బరిలో దిగుతామని చెప్పి విపక్షాల 'ఇండియా' కూటమిలో ఐక్యతను కేజ్రీవాల్ ప్రశ్నార్థకం చేశారు. ఇటీవలికాలంలో వేర్వేరు రాష్ట్రాల్లో అసెంబ్లీ ఎన్నికలు జరిగిన ప్రతిసారీ కీలక రాష్ట్రాల్లో అధికార పీఠంపై కాషాయ జెండాను విజయవంతంగా ఎగరేస్తూ వస్తున్న బీజేపీని ఢిల్లీ పీఠం మాత్రం దశాబ్దానికి పైగా ఊరిస్తూనే ఉంది. ఇలాంటి సందర్భాల్లో కేంద్రంలో బీజేపీ వ్యతిరేక ఓటును రాష్ట్రస్థాయిలో ఆప్, కాంగ్రెస్ ఉమ్మడిగా ఒడిసి పడతాయని ఆశిస్తున్న వేళ పొత్తులేదని చెప్పి కేజ్రీవాల్ విపక్ష పార్టీల్లో నిరాశను పెంచారు.

శాంతి భద్రతలపై మాట్లాడినందుకే నాపై దాడి

మోదీ ప్రభుత్వం ఢిల్లీలో శాంతిభద్రతలను పరిరక్షించలేకపోతోందని కేజ్రీవాల్ ఆరోపించారు. నేరగాళ్లపై చర్యలు తీసుకుని శాంతిభద్రతలను కాపాడాలని డిమాండ్ చేసినందుకు ఇటీవలి పాదయాత్రలో తనపై దాడి చేయించిందని విమర్శించారు. ''నాపై చల్లిన ద్రావకం నిరపాయకరమైనది. ప్రమాదకరమైనది అయితే పరిస్థితి వేరుగా ఉండేది. గత 35 రోజుల్లో ఇలా నాపై మూడు దాడులు జరిగాయి'' అని మండిపడ్డారు. ఆప్ ఎమ్మెల్యే నరేశ్ బల్యాన్ అరెస్ట్‌ను ఖండించారు. ఆయనకు ఏడాదిగా గ్యాంగ్‌స్టర్ల నుంచి బెదిరింపులు వస్తున్నాయన్నారు. నేరస్తులకు రక్షణ కల్పించి, ఫిర్యాదుదారులనే అరెస్ట్ చేస్తామన్నట్లుగా కేంద్ర హోం మంత్రి అమిత్ షా వైఖరి ఉందని వ్యాఖ్యానించారు.

కనీసం ముగ్గుర్ని కనండి

ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ చీఫ్ మోహన్ భాగవత్

నాగ్‌పూర్: ''సమాజం ఉనికి కొనసాగాలి. ప్రమాదంలో పడరాదు. అందుకోసం దంపతులు ఇద్దరి కంటే ఎక్కువ సంతానాన్ని కనాలి. కనీసం ముగ్గురు సంతానాన్ని కలిగి ఉండాల్సిన అవసరం ఎంతో ఉంది'' అని రాష్ట్రీయ స్వయం సేవక్ సంఘ్ చీఫ్ మోహన్ భాగవత్ అన్నారు. దేశంలో జనాభా పెరుగుదల 2.1 శాతానికి దిగువకు పడిపోతే సమాజమే కనుమరుగవుతుందని భాగవత్ ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు.

నాగ్‌పూర్‌లో ఆదివారం జరిగిన ఆర్‌ఎస్‌ఎస్ సమ్మేళన్‌లో ఆయన ప్రసంగించారు. 'సమాజానికి కుటుంబమే ప్రాతిపదిక. కుటుంబమూ ఒక యూనిట్' అని అన్నారు. ''జనాభా పెరుగుదల ఇంతగా తగ్గితే వేరెవరూ నాశనం చేయాల్సిన అవసరం లేకుండా సమాజం దానంతటదే అంతర్ధానమవుతుంది. పలు సిద్ధాంతాలు చెబుతున్న విషయమిది'' అని అన్నారు.

ఎఫ్‌బీఐ డైరెక్టర్‌గా కశ్యప్ పటేల్

వాషింగ్టన్: అమెరికా అధ్యక్షుడిగా ఎన్నికైన ట్రంప్ బృందంలో మరో భారతీయ అమెరికన్‌కు చోటు దక్కింది. దేశంలో అత్యంత శక్తివంతమైన ఫెడరల్ బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ (ఎఫ్‌బీఐ) డైరెక్టర్‌గా తనకు అత్యంత సన్నిహితుడైన కశ్యప్ పటేల్‌ను ట్రంప్ ఎంపిక చేశారు. ''కశ్యప్ (కాష్) పటేల్ ఎఫ్‌బీఐ తదుపరి డైరెక్టర్‌గా వ్యవహరిస్తారని ప్రకటించడానికి గర్వపడుతున్నా. కాష్ తెలివైన న్యాయవాది, పరిశోధకుడు. 'అమెరికా ఫస్ట్' పోరాట యోధుడు. అవినీతిని బహిర్గతం చేయడం, న్యాయాన్ని సమర్థించడం, అమెరికా ప్రజలను రక్షించడంలో వృత్తిగా గడిపారు'' అని ట్రంప్ తన సొంత సోషల్ మీడియా ప్లాట్‌ఫామ్ ట్రూత్ సోషల్‌లో శనివారం ప్రకటించారు. 44 ఏళ్ల పటేల్.. ట్రంప్ మొదటి పర్యాయంలో అమెరికా తాత్కాలిక రక్షణ మంత్రికి చీఫ్ ఆఫ్ స్టాఫ్‌గా పని చేశారు. తన మొదటి టర్మ్‌లో కాష్ అద్భుతంగా పనిచేశారని, 60కి పైగా జ్యూరీ ట్రయల్స్‌ను కాష్ విచారించారని, రష్యా మోసాన్ని వెలికి తీయడంలో పటేల్ కీలక పాత్ర పోషించారని ట్రంప్ కొనియాడారు. ''కాష్ నేతృత్వంలోని ఎఫ్‌బీఐ అమెరికాలో పెరుగుతున్న నేరాలను అంతం చేస్తుంది. వలస క్రిమినల్ ముఠాలను నిర్మూలిస్తుంది. సరిహద్దు వెంబడి మానవ, మాదకద్రవ్యాల అక్రమ రవాణాను నివారిస్తుంది. ఎఫ్‌బీఐకి విశ్వసనీయత, సమగ్రతను తిరిగి తీసుకురావడానికి అటార్నీ జనరల్ పామ్ బోండీ ఆధ్వర్యంలో కాష్ పనిచేస్తారు'' అని ట్రంప్ పేర్కొన్నారు.

న్యూయార్క్‌లో జన్మించిన కశ్యప్ పటేల్ మూలాలు గుజరాత్‌లో ఉన్నాయి. న్యూయార్క్‌లోని క్వీన్స్‌లో పుట్టి పెరిగారు. లా చదివాక ఫ్లోరిడాలో స్టేట్ పబ్లిక్ డిఫెండర్‌గా, ఫెడరల్ పబ్లిక్ డిఫెండర్‌గా చేశారు. వాషింగ్టన్ డీసీ న్యాయశాఖలో మూడున్నరేళ్లు అంతర్జాతీయ ఉగ్రవాద ప్రాసిక్యూటర్‌గా పనిచేశారు. రక్షణ శాఖలో స్పెషల్ ఆపరేషన్స్ కమాండ్‌లోనూ చేరారు. ఇంటర్ ఏజెన్సీ సహకార కార్యకలాపాలలో ఏడాది పాటు కొనసాగారు. తర్వాత తీవ్రవాద వ్యతిరేక సీనియర్ న్యాయవాదిగా నియమితులయ్యారు. హౌస్ ఇంటెలిజెన్స్ కమిటీ తరఫున రష్యాపై దర్యాప్తునకు నేతృత్వం వహించి మీడియా దృష్టిని ఆకర్షించారు. 2019 సెప్టెంబర్, 2020 ఫిబ్రవరిలో ట్రంప్, ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ హ్యూస్టన్, అహ్మదాబాద్ ర్యాలీల్లో కీలక పాత్ర పోషించారు.

ఈవీఎంల హ్యాకింగ్, ట్యాంపరింగ్ అబద్ధం

సామాజిక మాధ్యమాల్లో ఉన్న వీడియోపై ఈసీ స్పష్టీకరణ

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఈవీఎంలను హ్యాక్ చేయవచ్చంటూ సోషల్ మీడియాలో జరుగుతున్న ప్రచారం అవాస్తవమని కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం స్పష్టం చేసింది. ఈవీఎంను హ్యాకింగ్, ట్యాంపరింగ్ చేస్తానని ఒక వ్యక్తి చెబుతున్నట్టు ఓ వీడియో వెరలవుతున్న నేపథ్యంలో ఆదివారం ఈసీ ఈ మేరకు స్పందించింది. ఇలాంటి వాటిపై కఠినంగా వ్యవరిస్తామని తెలిపింది. ''ఈవీఎం స్వతంత్ర వ్యవస్థ కలిగిన యంత్రం. దాన్ని వైఫై, బ్లూటూత్ తదితరాలతో అనుసంధానం చేయలేం. మహారాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఎన్నికల సందర్భంగా ఈవీఎంల హ్యాకింగ్ గురించి మాట్లాడిన వ్యక్తిని సయ్యద్ షుజాగా గుర్తించాం. ప్రస్తుతం విదేశాల్లో ఉన్న అతనిపై కేసు నమోదు చేశాం'' అని తెలిపింది. ఈవీఎంలపై అసత్యాలు ప్రచారం చేసే వారిపై చర్యలు తప్పవని హెచ్చరించింది.

రష్యా రక్షణ బడ్జెట్ రూ.10 లక్షల కోట్లు!

కీవ్: ఉక్రెయిన్‌తో యుద్ధం కొనసాగుతున్న నేపథ్యంలో రష్యా అధ్యక్షుడు వ్లాదిమిర్ పుతిన్ రక్షణ వ్యయాన్ని రికార్డు స్థాయిలో పెంచారు. 2025 బడ్జెట్‌లో 32.5శాతాన్ని జాతీయ రక్షణకు కేటాయించారు. రక్షణ వ్యయంగా 13.5 ట్రిలియన్ రూబుల్స్ (రూ.పది లక్షల కోట్లు) కేటాయించినట్లు ఆదివారం ప్రకటించారు. గత ఏడాది మొత్తం బడ్జెట్‌లో 28.3శాతం రక్షణకు కేటాయించగా.. ఈ ఏడాది 32.5శాతానికి చేరింది. రష్యా పార్లమెంటు ఉభయ సభలు, స్టేట్ డ్యూమా, ఫెడరేషన్ కౌన్సిల్ బడ్జెట్ ప్రణాళికలను ఆమోదించాయి.

సాక్షి 24|7
తమిళనాడు
TAMILNADU
సోమవారం । 2 । డిసెంబర్ । 2024

విల్లుపురం: వరదలో చిక్కుకున్న ఓ వృద్ధురాలిని తరలిస్తున్న సిబ్బంది

న్యూస్‌రీల్

అధ్యాపకురాలి మృతిపై అనుమానాలు

– 4 ఏళ్ల కొడుకు మాట్లాడిన వీడియో వైరల్

సేలం : కుటుంబ సమ స్యలతో ఐదు నెలల గర్భిణి అయిన అధ్యాపకురాలు అనుమానాస్పద స్థితిలో ఆత్మహత్యకు పాల్పడిన ఘ టన సంచ లనం రేపింది. దీనికి సంబంధించి ఆమె నాలుగేళ్ల కొడుకు మాట్లాడిన వీడియో సా మాజిక మాధ్యమాలలో వైరల్ అవుతోంది. వివరాలు.. తూత్తుకుడి జిల్లా నాసరేత్ తిరుమరైయూ ర్ ప్రాంతానికి చెందిన సెల్వరాజ్ కుమారుడు ప్రవీమ్ కుమార్ (35). అదే ప్రాంతానికి చెందిన జపసింగ్ సామువేల్ కుమార్తె షెర్లిన్ గోల్డా (35) లు ప్రేమించి 2019లో పెళ్లి చేసుకున్నారు. వీరికి డీజే విన్స్ (4) కుమారుడు ఉన్నాడు. ఈ దంపతు లు ఇద్దరు అక్కడ ఉన్న ప్రైవేటు కళాశాలలో అధ్యాపకులుగా పని చేస్తున్నారు. కాగా భార్య భర్తకు అప్పుడప్పుడూ తాగాదా సాగుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఈ స్థితిలో 5 నెలల గర్భవతిగా ఉన్న షెర్లిన్ గోల్డా ఈనెల 22న అనుమాస్పద స్థితిలో ఇంటిలో ఉరి వేసుకుని ఆత్మహత్యకు పాల్పడింది. ఈ ఘటనపై ఆమె తండ్రి ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి విచారణ జరుపుతూ వస్తున్నారు. ఈ స్థితిలో తల్లిని కోల్పోయిన నాలుగేళ్ల కుమారుడు డీజే వి న్స్ తన తండ్రి ప్రవీస్ కొట్టడంతో తల్లి షర్లిన్ చనిపోయిందంటూ మాట్లాడిన వీడియో దృశ్యాలు సామాజిక మాధ్యమాల్లో వైరల్ అవుతున్నాయి. దీంతో పోలీసులు ఆ కోణంలో విచారణ చేపట్టారు.

లండన్ నుంచి చెన్నైకు అన్నామలై

సాక్షి,చెన్నై: బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు అన్నామలై ఆదివారం లండన్ నుంచి చెన్నైకు చేరుకున్నారు. లండన్‌లోని ఆక్స్‌ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయంలో రాజకీయాలకు సంబంధించిన కోర్సును అభ్యసించేందుకు అన్నామలైకు అవకాశం దక్కిన విషయం తెలిసిందే. ఈ కోర్సు నిమిత్తం చెన్నై నుంచి ఆగస్టులో లండన్‌కు బయలుదేరి వెళ్లారు. అక్కడి నుంచి తరచూ పార్టీ వ్యవహారాలపై దృష్టి పెడుతూ వచ్చారు. అదే సమయంలో అన్నామలై విదేశాలకు వెళ్లడంతో హెచ్. రాజ నేతృత్వంలో సమన్వయ కమిటీని ఏర్పాటు చేసి పార్టీ వ్యవహారాలను బీజేపీ అధిష్టానం పరిశీలిస్తూ వచ్చింది. పార్టీ సభ్యత్వ నమోదు, సంస్థాగత ఎన్నికల ప్రక్రియ మీద దృష్టి పెట్టారు. ప్రస్తుతం లండన్ పర్యటనను ముగించుకుని చెన్నైకు వచ్చారు. విమానాశ్రయంలో ఆయనకు పార్టీ వర్గాలు బ్రహ్మరథం పట్టే విధంగా ఆహ్వానాలు పలికాయి. ఈ సందర్భంగా ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ, పార్టీ కార్యక్రమాలను విస్తృతం చేస్తూ వచ్చిన సమన్వయ కమిటీ పనితీరు సహకారాన్ని గుర్తు చేస్తూ అభినందించారు. రాష్ట్రంలోని రాజకీయ పరిస్థితులను ప్రస్తావిస్తూ విజయ్ రాజకీయ ప్రవేశాన్ని ఆహ్వానించారు. ఆయన పూర్తిస్థాయిలో రాజకీయాల్లోకి దిగినానంతరం, ఆయన కార్యక్రమాలు విస్తృతం చేసిన తర్వాత మిగిలిన విషయాల గురించి మాట్లాడుతానని కొన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు దాట వేశారు. ఉదయనిధి స్టాలిన్ డిప్యూటీ సీఎం కావడం గురించి వ్యాఖ్యలు చేస్తూ అద్భుత పనితీరుతో మంచి చేస్తే ఆహ్వానిస్తామన్నారు. డీఎంకేలో కుటుంబం రాజకీయం కొనసాగుతోందన్నారు.

విజయ్‌పై విమర్శలు

సాక్షి, చెన్నై : ఫెంగల్ తుపాన్ చెన్నై నుంచి రామనాథపురం వరకు 13 జిల్లాల్లో బీభత్సం సృష్టిస్తున్నా.. తమిళగ వెట్రి కళగం అధ్యక్షుడు విజయ్ నుంచి ఎలాంటి స్పందన రాకపోవడం విమర్శలకు దారి తీసింది. ఇటీవల విజయ్ రాజకీయ పార్టీని ప్రకటించి, అడపాదడపా ప్రకటనలతో ప్రజలలోకి వస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో చెన్నై, శివారులలో శుక్ర, శనివారాలలో భారీ వర్షం కురిసినా శని, ఆదివారాలలో విల్లుపురం, కడలూరు, తిరువణామలై తదితర జిల్లాలో అతిభారీ వర్షాలు పడ్డా విజయ్ నుంచి ఎలాంటి స్పందన రాకపోవడంతో సామాజిక మాధ్యమాలలో విమర్శలు, సటైర్లు వేసే వాళ్లు పెరగడం గమనార్హం. 13 జిల్లాలలోని ప్రజలు అవస్థలు పడుతుంటే అధికార, ప్రతి పక్ష పార్టీల నేతలందరూ సహాయక పనుల మీద దృష్టి పెట్టారు. అయితే విజయ్ కనీసం ఒక ప్రకటన విడుదల చేయక పోవడంపై విమర్శలు వస్తున్నాయి.

ఫెంగల్ తుపాన్ పుదుచ్చేరి, విల్లుపురం, కడలూరు జిల్లాల్లో తాండవం చేసింది. చెంగల్పట్టు, తిరువణ్ణామలై జిల్లాలనూ వణికించింది. ఈ తుపాన్ పుదుచ్చేరి వద్ద తీరాన్ని తాకడంతో కాంచీపురం, చెన్నై, తిరువళ్లూరు గండం నుంచి గట్టెక్కాయి. ఫెంగల్ ధాటికి పుదుచ్చేరి అతలాకుతలం కాగా, విల్లుపురం, కడలూరు చిగురుటాకుల్లా వణికిపోయాయి. వేలాది గృహాలను, వందలాది గ్రామాలను వరద నీరు చుట్టుముట్టడంతో పాటు వర్షాలు కొనసాగుతుండటంతో సహాయక చర్యలకు ఆటంకం కలుగుతోంది. ఆదివారం రాత్రి తిరువణ్ణామలై గిరివలయం మార్గంలో వీఓసీ నగర్ వద్ద కొండ చరియలు విరిగిపడి ఏడుగురు మట్టిలో కూరుకుపోయినట్లు సమాచారం.

జలమయమైన విల్లుపురం బస్టాండ్

ఫెంగల్.. విలయ తాండవం

- తుపాను కేంద్రం ఒకే చోట 6 గంటలకు పైగా కేంద్రీకృతం కావడంతో అతి భారీ వర్షాలు
- అతలాకుతలమైన పుదుచ్చేరి, విల్లుపురం, కడలూరు
- జలదిగ్బంధంలో వందలాది గ్రామాలు
- వేలాది గృహాల్ని చుట్టుముట్టిన వరదనీరు
- పొంగిపొర్లుతున్న వాగులు, వంకలు, నదులు
- పంటలకు అపార నష్టం
- సహాయక చర్యలు విస్తృతం
- రంగంలోకి ఆర్మీ సిబ్బంది

సాక్షి, చెన్నై: ఫెంగల్ తుపాన్ చెన్నైకు సమీపంలోని పుదుచ్చేరి – మరక్కాణం మధ్య తీరాన్ని తాకవచ్చని తొలుత వాతావరణశాఖ అధికారులు భావించారు. అయితే శనివారం అర్ధరాత్రి సమయంలో ఈ తుపాన్ పుదుచ్చేరి వద్దే తీరాన్ని దాటింది. అనంతరం ముందుకు కదల కుండా కొన్ని గంటల పాటు అక్కడే స్థిరంగా ఫెంగల్ కేంద్రం ఉండడంతో అతిభారీ వర్షాలను కేంద్ర పాలిత ప్రాంతం పుదుచ్చేరితోపాటు పొరుగున ఉన్న తమిళనాడు జిల్లాలైన విల్లుపురం, కడలూరు తీవ్రంగా నష్టపోయాయి.

విల్లుపురం విల విల..

విల్లుపురం జిల్లా వ్యాప్తంగా అతి భారీ వర్షాలు పడ్డాయి. ఎటు చూసినా నీళ్లే, వాగులు, వంకలు పొంగి పొర్లుతున్నాయి. వందలాది గ్రామాల మధ్య సంబంధాలు తెగాయి. విల్లుపురం నగరం పరిధిలో ఈ వీధిలో చూసినా నడుం లోతుల్లోకి నీళ్లు చేరడం, విద్యుత్ సరఫరా ఆగడంతో రాత్రంతా జనం బిక్కు బిక్కు మంటూ కాలం గడపాల్సి వచ్చింది. ఉదయాన్నే తమ ఇళ్ల ముంగిట రోడ్లు కనిపించనంతగా వరద ఉధృతి కొనసాగడంతో అవస్థలు తప్పలేదు. కింది భాగంలో ఉన్న వందలాది ఇళ్లలోకి నీళ్లు చేరాయి. ఇక గ్రామాలలో పరిస్థితి అధ్వానంగా మారింది. చుట్టూ నీళ్లు చేరడంతో అనేక గ్రామాలు దీవులుగా మారాయి. ఈదురు గాలుల దాటికి ఎక్కడివక్కడ చెట్లు, విద్యుత్ స్తంభాలు నేలకొరిగాయి. విద్యుత్ సరఫరా లేక పోవడంతో గ్రామాలు అంధకారంలో మునిగి ఉన్నాయి. ఈ జిల్లా పరిధిలోని దిండివనం, మైలం, బ్రహ్మదేశం పరిసరాల్లో పంట, ఆస్తి నష్టం అధికంగానే ఉండే అవకాశాలు ఉన్నాయి. మైలంలో 51 సెం.మీ , దిండివనంలో 37 సెం.మీ, విల్లుపురంలో 27 సెం.మీ, సెంజి 25 సెం.మీ, వానూరు, విక్రవాండిలలో తలా 24 సెం.మీ, మరక్కాణం 23 సెం.మీ, మేల్ మలయనూరు 22 సెం.మీ మేర అతిభారీ వర్షం పడడాన్ని బట్టి చూస్తే, విల్లుపురం జిల్లాలో పరిస్థితులు ఎంత దారుణంగా ఉన్నాయో అర్థం చేసుకోవచ్చు. వర్షాలు కొనసాగుతుండటంతో సహాయక చర్యలకు ఆటంకాలు తప్పడం లేదు. నగరాల పరిధిలో విస్తృతంగా సహాయక చర్యలు సాగుతున్నా, గ్రామాల వైపుగా వెళ్ల లేని పరిస్థితి నెలకొంది. నగరాలలో రాత్రి సమయానికి విద్యుత్ సరఫరా అనేక చోట్ల పునరుద్ధరించినా గ్రామాలు మాత్రం అంధకారంలో మునిగిపోయాయి. సోమవారం రాత్రి నాటికి సహాయక చర్యలు పూర్తిస్థాయిలో ముగించేందుకు డిప్యూటీ సీఎం ఉదయనిధి స్టాలిన్ నేతృత్వంలో అధికార యంత్రాంగం, మంత్రుల బృందాలు పరుగులు తీస్తున్నాయి. మూడున్నర దశాబ్దాల తర్వాత విల్లుపురం వాసులు ఇంతపెద్ద భారీవర్షాని చవి చూశారు. సేలం, ఈరోడ్, కరూర్‌ల నుంచి అదనపు సిబ్బందిని రంగంలోకి దించారు. వర్షం తగ్గితే చాలు గ్రామాలలోకి దూసుకెళ్లి సహాయక చర్యలు ముమ్మరం చేసే విధంగా సర్వం సిద్ధం చేసి ఉంచారు. వాగులు వంకలలో నీటి ఉధృతి తగ్గినా ముందుకు సాగవచ్చునని సహాయక బృందాలు ఆయా ప్రాంతాలలో తిష్ట వేశాయి. అనేక మార్గాలలో వాహనాల సేవలు ఆగడంతో పాటు కొన్ని చోట్ల వరద నీటిలో వాహనాలు చిక్కుకోవడంతో వాటిని తొలగించడం శ్రమగా మారింది. విల్లుపురం కామరాజర్ పాండియన్‌నగర్‌లో వాగు పొంగడంతో ఓ ఇంట్లోకి నీళ్లు చేరింది. ఈ దృశ్యాలను చిత్రీకరించేందుకు వెళ్లిన ఓ ఛానల్ బృందం ఆ ఇంట్లో ఉన్న మహిళను ఇద్దరు చిన్నారులను రక్షించింది. ఆరు నెల పసి బిడ్డను రెండు బకెట్ల సాయంతో ఒడ్డుకు తీసుకు రావడం గమనార్హం.

పుదుచ్చేరిలో ఒరిగిన విద్యుత్ స్తంభం

విల్లుపురంలో మేల్‌కొంద గ్రామంలో రోడ్డుకెక్కిన చెరువు

పుదుచ్చేరి కకావికలం

పుదుచ్చేరిలో 48 సెం.మీ వర్షం పడింది. దీంతో ఇక్కడి ప్రతి రోడ్డు, ప్రతి వీధిలోనూ మోకాలి లోతు నుంచి నడుం లోతు వరకు నీళ్లు నిలిచింది. ఎక్కడికక్కడ చెట్లు నేలకొరిగాయి. ఆరు గంటల పాటు తుపాన్ కేంద్రం ముందుకు కదలకుండా కేంద్రీకృతం కావడంతో కురిసిన అతి భారీ వర్షానికి పుదుచ్చేరి వాసులు బెంబేలెత్తి పోయారు. పుదుచ్చేరి బస్టాండ్ , రైల్వే స్టేషన్లు సైతం నీట మునిగాయి. ప్రధాన ప్రాంతాలన్నీ జలదిగ్బంధంలో చిక్కడంతో సాగరంలో పుదుచ్చేరి కలిసిందా? అన్నట్టుగా ఏరియల్ వ్యూ దృశ్యాలు కనిపించాయి. సహాయక చర్యలు చేపట్టేందుకు ఇక్కడ ఆర్మీ సైతం రంగంలోకి దిగింది. ఆర్మీ వర్గాల పడవల సాయంతో లోతట్టు ప్రాంతాలలోని ప్రజలను రక్షించి శిబిరాలకు తరలించారు. వందలాది శిబిరాలలో లోతట్టు ప్రాంత వాసులు తలదాచుకున్నారు. సినిమా థియేటర్లు, అన్ని రకాల దుకాణాలు పుదుచ్చేరిలో మూత పడ్డాయి. పాల ప్యాకెట్లు, నిత్యవసర వస్తువుల కోసం జనం తల్లడిల్లాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. పుదుచ్చేరిలో జన జీవనం పూర్తిగా స్తంభించినట్లయ్యింది. లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ కైలాసనాథన్, సీఎం రంగస్వామి, మంత్రులు ఆయా ప్రాంతాలలో సహాయక చర్యలను ముమ్మరం చేశారు. పుదుచ్చేరి – విల్లుపురం మధ్య రవాణా ఆగిపోయింది.

నేడు పాఠశాలలకు సెలవు

సాక్షి, చెన్నై: ఫెంగల్ తుపాను కారణంగా భారీ వర్షాలు కురుస్తున్న కడలూరు, విల్లుపురం, తిరువణ్ణామలై , కళ్లకురిచ్చి జిల్లాలోని పాఠశాలలు, కళాశాలలకు సోమవారం సెలవు అధికారులు ప్రకటించారు. తిరుపత్తూరు, రాణిపేట,వేలూరు, ధర్మపురి, కృష్ణగిరి జిల్లాల్లోనూ ఇది కొనసాగనుంది. ఇక పుదుచ్చేరిలోనూ అన్ని పాఠశాలలు, కళాశాలలకు సెలవులిచ్చారు.

కడలూరులో కష్టాలు..

ఈశాన్య రుతు పవనాల రూపంలో ఏటా కడలూరు వాసులకు కన్నీటి కష్టాలు తప్పదు. గతంలోనూ ఇక్కడ అపార నష్టం వాటిల్లింది. అయితే ప్రస్తుత తుపాన్ పుదుచ్చేరిని తాకడంతో కడలూరులోనూ అనేక మండలాలలో భారీగానే వర్షం పడింది. ఇక్కడి లోతట్టు ప్రాంతాలలోకి వరద నీరు చేరడంతో ప్రజలకు కష్టాలు తప్పలేదు. 5 వేల గృహాలను వరదలు చుట్టుముట్టి ఉన్నాయి. వాగులు వంకలు, నదులలో నీటి ఉధృతి పెరగడంతో సహాయక చర్యలు విస్తృతంగా సాగుతున్నాయి. కడలూరులో 18 సెం.మీ వర్షం పడింది. విల్లుపురానికి కూత వేటు దూరంలో తిరువణ్ణామలై జిల్లా పరిధిలోనూ వర్షాలు కుమ్మరించాయి. ఇక్కడ కూడా 18 సెం.మీ వర్షం పడటంతో జన జీవనం స్తంభించింది. చెంగల్పట్టు, కళ్లకురిచ్చి, వేలూరు, రాణిపేట జిల్లాలో సైతం మోస్తరు వర్షం కురిసింది. అయితే విల్లుపురం, కడలూరు, తిరువణ్ణామలైకు భారీనష్టం ఎదురైంది.

వర్షాలకు ఆరుగురి మృతి

సాక్షి, చెన్నై : ఫెంగల్ తుపాను ప్రభావంతో కురిసిన వర్షాలతో మరణాల సంఖ్య ఆరుకు చేరింది. ఇందులో ఐదుగురు విద్యుదాఘాతానికి గురై మరణించారు. చెన్నైలో వర్షం పడ్డా విద్యుత్‌సరఫరాకు ఎలాంటి ఆటంకం కలగలేదు. అదే సమయంలో ప్యారిస్‌లో శనివారం విద్యుదాఘతానికి గురై ఉత్తరాది యువకుడు చందన్ మరణించాడు. ఈ ఘటన మురవ ముందే శనివారం రాత్రి వేళచ్చేరిలో తెగి పడ్డ విద్యుత్ తీగల కారణంగా శక్తివేల్, వ్యాసార్పాడి గణేషపురం సబ్ వేలో నీటి తొలగింపులో నిమగ్నమై ఉన్న ఇసైవానన్ అనే కార్మికుడు, వానగరంలో పులవేశ్వర్(20) అనే మరో ఉత్తరాది కార్మికుడు, ఆవడిలో విఘ్నేష్(37) విద్యుదాఘాతానికి గురై మృతి చెందారు. పుదుచ్చేరిలోని మొదలియార్ పేటలో వర్షపు నీరు ఇంట్లోకి ప్రవేశించడంతో గాఢ నిద్రలో ఉన్న పెయింటర్ రాజీ(27) నీట మునిగి మరణించాడు. ఇతడి భార్య, కుమారుడిని శిబిరానికి ముందుగానే అధికారులు తరలించడంతో వారు ప్రాణాల నుంచి బయటపడ్డారు. అయితే రాజీ ఇంట్లోనే ఉండి పోవడంతో నీట మునిగి మరణించాడు.

పుదుచేరి కరువాడు కుప్పం ప్రాంతంలో నీటిలో నిండిన వీధులు

విల్లుపురంలో పళణి పర్యటన

సాక్షి, చెన్నై: ఫెంగల్ రూపంలో తీవ్రంగా దెబ్బ తిన్న విల్లుపురం జిల్లాలో ఆదివారం మధ్యాహ్నం నుంచి అన్నాడీఎంకే ప్రధాన కార్యదర్శి పళనిస్వామి విస్తృతంగా పర్యటించారు. వరద ముంపునకు గురైన ప్రాంతాలలో బాధితులను పరామర్శించారు. దెబ్బతిన్న పంటలను పరిశీలించారు. సహాయక చర్యలలో పార్టీ వర్గాలు విస్తృతంగా దూసుకెళ్లాలని ఆదేశించారు. పళణి స్వామితో పాటు పర్యటనలో రాజ్యసభ సభ్యుడు , మాజీ మంత్రి సీవీ షణ్ముగం తదితర నేతలు ఉన్నారు.

కడలూరులో బాధితులను సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలిస్తున్న అరక్కోణం రక్షణ దళ సిబ్బంది

పుదుచ్చేరిలో బాధితులను సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలిస్తున్న ఆర్మీ బృందం, పవళకారన్ చావడి ప్రాంతంలో వరద నీరు, సహాయక చర్యలను పరిశీలిస్తున్న ఎల్జీ కైలాసనాథన్, వీడూర్, ఆనైమడువు డ్యాం నుంచి నీటి విడుదలను పరిశీలిస్తున్న అధికారులు

వర్షం కురుస్తూనే ఉంది.. పూర్తిగా ఆగలేదు!

- సీఎం స్టాలిన్ వ్యాఖ్య
- అధికారుల పనితీరుపై అభినందన
- పళణిని తాను పట్టించుకోవడం లేదంటూ చురక

సాక్షి, చెన్నై: వర్షం కురుస్తూనే ఉందని.. పూర్తిగా ఆగలేదని, ఆగగానే చెన్నైలో నీళ్లన్నీ పూర్తిగా తొలగిస్తామని సీఎం స్టాలిన్ వ్యాఖ్యానించారు. అధికారుల పనితీరును అభినందిస్తూ, పళణి స్వామి ఆరోపణలు, విమర్శలను పట్టించుకోవడం లేదన్నారు. వివరాలు.. ఫెంగల్ తుపాన్ సృష్టించిన విలయంతో విల్లుపురం, కడలూరు తదితర జిల్లాలో జరుగుతున్న సహాయక పనులను, పునరుద్ధరణ పనులను స్టేట్ ఎమర్జెన్సీ సెంటర్ నుంచి సీఎం పరిశీలించారు. పనులను వేగవంతం చేయించే విధంగా చర్యలు విస్తృతానికి ఆదేశించారు. డిప్యూటీ సీఎంతో పాటు అనేక మంది మంత్రులను జిల్లాలో మోహరింపజేశారు. చెన్నైలో సాధారణ పరిస్థితులు నెలకొనేందుకు తీసుకున్న చర్యలను వివరించారు. చెన్నైలో ఎప్పుడు వర్షం వచ్చినా, నీళ్ల చేరే ప్రాంతాలలో 1,686 మోటార్ పంపులు ఎల్లప్పుడూ సిద్ధంగా ఉండే విధంగా చర్యలు తీసుకున్నారు. చెన్నైలోని 32 సహాయ శిబిరాల ఉన్న 1018 మందికి కల్పించిన వసతులను ఆరా తీశారు. చెన్నై కార్పొరేషన్‌లో 22 వేల మంది సిబ్బంది సేవలను అందించడం, వారి పనితీరును అభినందించారు. విల్లుపురం జిల్లాలో రికార్డు స్థాయిలో వర్షం నమోదైందని, డిప్యూటీ సీఎం ఉదయనిధి, మంత్రులు కె. పొన్ముడి, శివశంకర్, సెంథిల్ బాలాజీ, ఎంఆర్‌కే పన్నీరు సెల్వం , సీవీ గణేషన్, సీనియర్ ఐఏఎస్‌లు గగన్ దీప్ సింగ్ బేడీ, ఎస్‌ఏ రామన్, మణి వాసన్, ఆల్బీ జాన్ వర్గీస్, కిరణ్ కురాల, పొన్నయ్య, శివరాజు వంటి అధికారులు సహాయక పనులను విస్తృతంలో నిమగ్నమై ఉన్నారని ఈ సందర్భంగా వివరించారు. విల్లుపురం, కడలూరులలో రాష్ట్ర, జాతీయ విపత్తు నిర్వహణ బృందాలు వీరోచితంగా శ్రమిస్తున్నాయన్నారు. ఈ జిల్లాలో ప్రస్తుతం 26 శిబిరాలలో 1500 మంది ఉన్నారని పేర్కొన్నారు. బాధిత ప్రజలకు పునరావాసం కల్పన, సాయం అందించే విధంగా సమీక్షించడంతో పాటు అందుకు అవసరమైన నిధుల కోసం కేంద్ర బృందాన్ని ఇక్కడకు పంపించాలని కోరనున్నట్లు తెలిపారు. చెంగల్పట్టు, తిరువణ్ణామలై, కళ్లకురిచి జిల్లాల్లో కూడా వర్షాలు కురుస్తున్నాయని, ఇక్కడ కూడా అప్రమత్తంగా ముందు జాగ్రత్తలను విస్తృతం చేశామన్నారు. ఇంకా అనేక జిల్లాల్లో వర్షాలు కురుస్తున్నాయని, పూర్తి ఆగలేదని ఈసందర్భంగా ఓ ప్రశ్నకు సమాధానం ఇచ్చారు. బాధిత ప్రజలను ఆదుకుంటామన్నారు. పంట నష్టం తీవ్రతపై సర్వే చేయిస్తామన్నారు. సోమవారం సమగ్ర సమాచారం, సమీక్షతో కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకుంటామన్నారు. అవసరం అయితే, తానే స్వయంగా విల్లుపురం, కడలూరులకు వెళ్లడానికి సిద్ధం అని వ్యాఖ్యలు చేశారు. వర్షాలపై అన్నాడీఎంకే ప్రధాన కార్యదర్శి పళణి స్వామి చేస్తున్న వ్యాఖ్యలను ప్రస్తావించగా, ఆయన విమర్శలు, ఆరోపణలు పట్టించుకోదలచుకోలేదని, తమకు ప్రజలే ముఖ్యం అని ముందుకు సాగారు.

చేపాక్కంలోని రాష్ట్ర అత్యవసర సహాయ కేంద్రంలో సమీక్షిస్తున్న సీఎం స్టాలిన్

ట్రిప్లికేన్‌లో చేపట్టిన సహాయక చర్యలపై సిబ్బంది వద్ద ఆరాతీస్తున్న డిప్యూటీ సీఎం ఉదయనిధి స్టాలిన్

కొళత్తూరులో పర్యటన..

అనంతరం సీఎం స్టాలిన్ తన నియోజకవర్గం కొళత్తూరులో వర్షం కారణంగా ఎదురైన పరిస్థితులను పరిశీలించారు. సెల్వి నగర్‌లో వర్షపు నీటి సేకరణ, శుద్ధీకరణ పనులను వీక్షించారు. శ్రీనివాసన్‌నగర్‌లోని సిటీ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో చికిత్సలో ఉన్నవారిని, అక్కడ సిద్ధంగా ఉన్న వైద్య సంబంధిత ఉపకరణల గురించి డాక్టర్లను అడిగి తెలుసుకున్నారు. జి.కె.ఎం. కాలనీ, పెరియార్ నగర్ ప్రభుత్వ సబర్బన్ ఆసుపత్రిలో వసతులను పరిశీలించారు. ఈ పర్యటనలో సీఎం వెంట మంత్రులు కేఏన్ నెహ్రూ, శేఖర్‌బాబు, ఎంపీలు కళానిధి వీరాస్వామి, ఆర్. గిరిరాజన్, మేయర్ ప్రియ ఉన్నారు.

మద్యం దొరుకుతోంది.. మరి పాలు?

సాక్షి, చెన్నై: కేంద్ర పాలిత ప్రాంతం పుదుచ్చేరిలో అన్ని రకాల దుకాణాలుమూత పడ్డా మద్యం దుకాణాలన్నీ తెరిచి ఉంచడం విమర్శలకు దారి తీశాయి. వరదలో మద్యం ఏరులై పారుతున్నా, పాల ప్యాకెట్లు మాత్రం దొరకడం లేదని జనం ఆవేదన వ్యక్తం చేయడం గమనార్హం. మద్యం దుకాణాలను తెరచి ఉంచేందుకు బదులుగా పాల ప్యాకెట్ల పంపిణీపై రంగస్వామి ప్రభుత్వం దృష్టి పెట్టి ఉండాల్సిందని ప్రతి పక్షాలు విమర్శలు గుప్పించాయి.

నష్ట పరిహారం కోసం..

విల్లుపురం, కడలూరు, తిరువణ్ణామలై తదితర జిల్లాలో వరద ముంపునకు గురైన బాధితులకు నష్ట పరిహారం ప్రకటించాలని డీఎంకే ప్రభుత్వాన్ని అన్నాడీఎంకే, పీఎంకే, అమ్మ మక్కల్ మున్నేట్రకళగం తదితర పార్టీలు డిమాండ్ చేశాయి. పంటలను కోల్పోయిన రైతులకు, కట్టు బట్టలతో నిలబడ్డ బాధితులకు సరైన న్యాయం జరిగే విధంగా నష్ట పరిహారం ప్రకటించాలని ఆ పార్టీల నేతలు డిమాండ్ చేశారు. ఇదిలా ఉండగా అన్నాడీఎంకే ప్రధాన కార్యదర్శి పళణి స్వామి విల్లుపురంలో ఆదివారం విస్తృతంగా పర్యటించిన నేపథ్యంలో సోమవారం సీఎం స్టాలిన్ స్వయంగా ఆ జిల్లాకు వెళ్లేందుకు నిర్ణయించారు. విల్లుపురం, దిండివనం, మైలం, తదితర ప్రాంతాలలో సీఎం పర్యటించేందుకు అధికారులు చర్యలు తీసుకున్నారు.

పుదుచ్చేరిలో బాధితుల కోసం పడవలో తాగు నీరు, బిస్కెట్లు సరఫరా, పుదుచ్చేరిలో కృష్ణానగర్‌లో వరద నీటి ప్రవాహం

క్లుప్తంగా

కోవైలో ఆకట్టుకున్న కొంగు ఫుడ్ ఫెస్టివల్

- పోటెత్తిన ఆహార ప్రియులు
- తోపులాటతో వాగ్వాదం

ఆహార ప్రియుల తోపులాటతో వాగ్వాదం

సేలం: కోయంబత్తూరు గొప్పతనాన్ని చాటే రీతిలో ప్రతి ఏడాది కోవై ఉత్సవాలు నిర్వహించడం ఆనవాయితీ. ఈ క్రమంలో ఈ ఏడాది కోవై ఉత్సవాలు గత నవంబర్ 23వ తేదీ కోలాహలంగా ప్రారంభమయ్యాయి. ఈ ఉత్సవాలలో భాగంగా శనివారం కొంగు వివాహ ఫుడ్ ఫెస్టివల్ ఏర్పాటు చేశారు. ఈ ఫుడ్ ఫీస్ట్‌లో పలు క్యాటరింగ్ సంస్థలు పాల్గొన్నాయి. ఇందులో వందకు పైగా స్టాళ్లను ఏర్పాటు చేసి శాఖాహార, మాంసాహార వంటకాలతోపాటు ఫాస్ట్ ఫుడ్, పండ్ల రసాలు, కొంగు మండలంలో నిర్వహించే వివాహ వేడుకల విందులో అందించే వంటకాలను తయారు చేశారు. నిర్వాహకులు నిర్ణయించిన ఛార్జీలను చెల్లించి వేలాది మంది ఆహార ప్రియులు ఫుడ్ ఫెస్టివల్‌కు తరలివచ్చారు. పెద్ద సంఖ్యలో రావడంతో దాదాపు ప్రతి స్టాల్‌లో క్యూ కట్టాల్సి వచ్చింది.

తోపులాట.. వాగ్వాదం

అయితే కొన్ని వంటకాల వద్ద రద్దీ అధికం కావడంతో తోపులాట చోటు చేసుకుంది. వయసులో పెద్ద వారు అక్కడ నిలిచి ఉన్న యువకులను దూషించినట్లు తెలుస్తోంది. దీంతో అక్కడ వాగ్వాదం చోటుచేసుకుంది. నిర్వాహకులు సరిగ్గా ఏర్పాటు చేయలేదని ఆహార ప్రియులు ఆరోపించారు. ఈ సంఘటన దృశ్యాలు సామాజిక మాధ్యమాలలో వైరల్ అవుతున్నాయి.

ఏర్కాడ్‌లో భారీ హిమపాతం

- వాహన చోదకుల పాట్లు

పట్టపగలే లైట్లు వేసుకుని రోడ్లపై తిరుగుతున్న వాహనాలు

సేలం: పేదల ఊటీగా పేరుగాంచిన ఏర్కాడ్‌లో ఆదివారం ఉదయం భారీ హిమపాతం కుమ్మరించింది. ఏర్కాడ్‌లో గత కొన్ని రోజులుగా మంచు కురుస్తోంది. అప్పుడప్పుడూ వర్షం పడుతోంది. ఈక్రమంలో శనివారం నుంచి దట్టమైన పొగమంచు ఆవహించింది. ఇక్కడ ఆదివారం పొగమంచు మధ్యలో వర్షం పడుతూ వాతావరణం చాలా చల్లగా మారింది. రాత్రి, పగలు తేడా లేకుండా దట్టమైన పొగమంచు కమ్ముకోవడంతో హెడ్‌లైట్లు వెలగకుండానే వాహనాలు నిలిచిపోయాయి. కురుస్తున్న వర్షంతో చలి తీవ్రత ఎక్కువగా ఉండడంతో ప్రజలు ఇళ్ల నుంచి బయటకు రావడానికి తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈ భారీ వర్షం కారణంగా ఏర్కాడ్‌లో ప్రధాన వ్యవసాయ పరిశ్రమ అయిన కాఫీ వ్యవసాయం కూడా బాగా దెబ్బతింది. కొనసాగుతున్న సంక్షోభం కారణంగా స్థానిక ప్రజల జనజీవనం కష్టతరంగా మారింది. ఏర్కాడుకు వచ్చిన పర్యాటకులు బయటకు రాలేని పరిస్థితి నెలకొడంతో తీవ్ర ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

కిరాణా దుకాణం వ్యాపారిపై హత్యాయత్నం

- మద్యం మత్తులో అన్నాడీఎంకే నాయకుడి కుమారుడి వీరంగం

తీవ్ర గాయాలతో చికిత్స పొందుతున్న కిరాణా దుకాణ వ్యాపారి డిల్లిబాబు

తిరుత్తణి: కిరాణా దుకాణం వ్యాపారిపై అన్నాడీఎంకే ప్రముఖుడి కుమారుడు హత్యాయత్నానికి పాల్పడడం తిరుత్తణి బజారులో ఆదివారం మధ్యాహ్నం కలకలం రేపింది. వివరాలు.. తిరుత్తణి కమ్మవారి వీధికి చెందిన డిల్లిబాబు(44) స్థానిక బజారు వీధిలో కిరాణా దుకాణం జరుపుతున్నారు. అతని దుకాణం వద్దకు మద్యం మత్తులో వెళ్లిన యువకుడు అకస్మాత్తుగా చేతిలోని కత్తి తీసి వ్యాపారం చేస్తున్న ఢిల్లీబాబు తల, చేతుల మీద నరికాడు. అయితే గాయాలతో తప్పించుకున్న వ్యాపారి కేకలతో అక్కడున్న వ్యాపారులు యువకుడి నుంచి కాపాడి వెంటనే తిరుత్తణి ప్రభుత్వాసుపత్రిలో చేర్పించారు. వైద్యులు చికిత్స అందిస్తున్నారు. హత్యాయత్నం సంఘటనతో డీఎస్పీ కందన్, సీఐ మదియరసన్ ఆసుపత్రికి చేరుకుని చికిత్స పొందుతున్న వ్యాపారి నుంచి వివరాలు సేకరించారు. తిరుత్తణికి చెందిన అన్నాడీఎంకే కార్యకర్త, మాజీ మున్సిపల్ కౌన్సిలర్ నాగూర్‌పిచ్చై కుమారుడు ముహ్మద్ యూసప్ అలీ(20) తన మిత్రుడితో కలిసి ఈ దాడికి పాల్పడినట్లు బాధితుడు ఆరోపించారు. ఈమేరకు పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి పరారైన యువకుల కోసం గాలిస్తున్నారు.

- 277 చోట్ల నీటి తొలగింపు
- విమాన సేవల పునరుద్ధరణ
- సహాయక చర్యలలో మంత్రులు
- పలుచోట్ల సీఎం స్టాలిన్ పరిశీలన

చెన్నై పెరియార్ నగర్ ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో ఓ రోగి వద్ద చికిత్స గురించి ఆరాతీస్తున్న సీఎం స్టాలిన్

చెన్నై 77వ వార్డు పరిధిలోని పట్టాలం వద్ద వరదనీటి తొలగింపు పనులను పరిశీలిస్తున్న మంత్రి శేఖర్ బాబు, మేయర్ ప్రియ

గండం నుంచి గట్టెక్కిన చెన్నై!

సాక్షి, చెన్నై: ఫెంగల్ పెనుగండం నుంచి చెన్నై, శివారులోని కాంచీపురం, తిరువళ్లూరు జిల్లాల గట్టెక్కాయి. శుక్ర, శనివారం చెన్నైలో భారీ వర్షాలు కురిసిన విషయం తెలిసిందే. ఫెంగల్ తుపాన్ చెన్నైకు సమీపంలోని మహాబలిపురం –మర్కానం మధ్య తీరం దాటవచ్చు అని తొలుత అంచనా వేశారు. అయితే పుదుచ్చేరి తీరానికి ఫెంగల్ పరిమితం కావడంతో గండం నుంచి చెన్నై నగరం, శివారు వాసులు బయటపడ్డారు. వివరాలు.. డిసెంబరు నెల వస్తోందంటే చాలు చెన్నై నగరం, శివారు జిల్లాల వాసుల గుండెలలో దడ మొదలవుతోంది. ఏటా ఈశాన్యరుతు పవనాలతో ఈ మేరకు చెన్నై, శివారు వాసులు విపత్తులను ఎదుర్కొంటూ వస్తున్నారు. ప్రస్తుతం కూడా భారీ వర్షాలే చెన్నై, శివారులలో కురిశాయి. అయితే ఫెంగల్ చెన్నై సమీపంలో తీరం దాటి కేంద్రీకృతమై ఉన్న పక్షంలో అతిభారీ వర్షాలతో మరో మారు ఇక్కడి ప్రజలు పెను గండాన్ని ఎదుర్కొని ఉండేవారు. ఈ తుపాన్ పుదుచ్చేరి తీరం వద్ద కేంద్రీకృతం కావడంతో అతి భారీ వర్షాలు, నష్టాల నుంచి తాజాగా చెన్నై వాసులకు కాస్త ఊపశమనం కలిగినట్లయ్యింది. అయినా ఈశాన్య రుతు పవనాల సీజన్ ఈనెలఖరు లేదా జనవరి మొదటివారం వరకు కొనసాగనున్నడంతో మరింతంగా వర్షాలు లేదా, ఏదేనీ గండం వెంటాడేనా? అన్న టెన్షన్ తప్పడం లేదు.

ముమ్మరంగా సాయం..

శుక్ర, శనివారాలో కురిసిన వర్షాలకు చెన్నైలో 341 ప్రాంతాలలో నీళ్లు చేరాయి. మోటార్ల ద్వారా నీటి తొలగింపును విస్తృతం చేశారు. ఆదివారం నాటికి 277 ప్రాంతాలలో పూర్తిగా నీటిని తొలగించారు. మరో 64 చోట్ల ముమ్మరంగా పనులు కొనసాగుతున్నాయి. శనివారం రాత్రి ఈదురు గాలుల దాటికి తిరువీకానగర్, అన్నానగర్ పరిసరాలలో 22 చోట్ల చెట్లు నేలకొరిగాయి. వీటిని ఆగమేఘాలపై తొలగించారు. అన్నానగర్‌లో సహాయ పనుల సమయంలో ఓ ఆవు తన బిడ్డతో సహా గుర్తుతెలియని వాహనం ఢీకొట్టి పడి ఉండడంతో పశు వైద్యశాలకు తరలించి చికిత్స అందించారు. ఆదివారం ఉదయాన్నే మంత్రి శేఖర్‌బాబు, ఎం. సుబ్రమణియన్, మేయర్ ప్రియ పలుచోట్ల పర్యటించి సహాయక పనులు వేగవంతం చేయించారు. ఒక్క గణేష పురం సబ్ వే మినహా అన్ని సబ్ వేలలో నీటిని తొలగించి వాహనాల రాకపోకలను పునరుద్ధరించారు. చెన్నైపట్టినంబాక్కం పరిసరాలని ఇసుక దిబ్బలుగా మారడంతో వాటిని తొలగించే పనులు వేగవంతం చేశారు. 9 లక్షల మందికి ఆహారం అందించగా, ఇందులో 3 లక్షల మందికి అమ్మక్యాంటీన్ల ద్వారా పంపిణీ చేశారు. 200 చోట్ల వైద్య శిబిరాలను ఏర్పాటు చేసి, ఆ పరిసర వాసులకు వైద్య చికిత్సలను అందించారు. చెన్నైకు నీరు అందించే చెంబరంబాక్కం రిజర్వాయర్ నీటి మట్టం 20 అడుగులకు చేరింది. నీటి రాక సెకనుకు 4 వేల క్యూ సెక్కులుగా ఉండడంతో, రిజర్వాయర్ నుంచి ఉబరి నీటి విడుదలకు ముందస్తు చర్యలపై అధికారులు దృష్టి పెట్టారు. చెన్నై, శివారులలో 134 చెరువులు తాజా వర్షంతో నిండు కుండలుగా మారాయి. కాగా చెన్నైలో స్టేట్ కంట్రోల్ రూమ్ నుంచి విపత్తు నిర్వహణ శాఖ మంత్రి కేకేఎస్ ఎస్ఎస్ఆర్ రామచంద్రన్ ఎప్పటికప్పుడు పరిస్థితులను జిల్లా అధికారులకు చేర వేస్తూ అప్రమత్తం చేవచ్చారు. 2 కోట్ల మందికి అలర్ట్ హెచ్చరికలను ఫోన్‌లకు ఎస్ఎంఎస్‌ల రూపంలో చేరవేశారు. మహాబలిపురం, ఈసీఆర్, ఓఎంఆర్ మార్గాలలో నేలకొరిగిన విద్యుత్ స్తంభాలు, చెట్లను తొలగించే పనులు వేగవంతంగా జరుగుతున్నాయి. చెన్నై శివారు ప్రాంతాలలో కొంతమేరకు అనేక చోట్ల నీళ్లు చేరి ఉండడంతో వాటిని తొలగించేందుకు తాంబరం, ఆవడి కార్పొరేషన్ల అధికారులు పనుల మీద దృష్టి పెట్టారు.

రవాణా పునరుద్ధరణ

చెన్నైలో రవాణా సేవలు పునరుద్ధరించారు. ఎలక్ట్రిక్ రైళ్లు పట్టాలెక్కాయి. చెన్నై నుంచి యథాప్రకారం వివిధ ప్రాంతాలకు రైలు సేవలు మొదలయ్యాయి. కొన్ని మార్గాల్లో మార్పులు చేశారు. 12 గంటల పాటు మూత పడ్డ చెన్నై విమానాశ్రయం ఆదివారం వేకువ జామున ఒంటి గంటలకు తెరచుకుంది. వాతావరణం అనుకూలించినానంతరం విమాన సేవలను పునరుద్ధరించారు. యథా ప్రకారం విమానాల టేకాఫ్, ల్యాండింగ్‌లు జరిగాయి.

కొనసాగనున్న వర్షాలు

ఆదివారం చెన్నై, శివారులలో తెరపించి తెరపించి అప్పుడప్పుడూ చిరు జల్లులు పలకరించాయి. ఫెంగల్ ఉదయం 11.30 గంటల సమయంలో వాయుగుండంగా బలహీన పడింది. ఇది సోమవారం అల్పపీడనంగా మరింత బల హీన పడనుంది. చెన్నైకు నైరుతీ దిశలో 120 కి.మీ దూరంలో కేంద్రీకృతమైన ఈ గండం క్రమంగా కదలనుంది. ఈ ప్రభావంతో ఉత్తర తమిళనాడులోని సముద్ర తీరజిల్లాలు, వేలూరు, తిరుపత్తూరు,రాణి పేటలతో పాటు పశ్చిమ కనుమలలోని నీలగిరి, కోయంబత్తూరు, ఈరోడ్, తిరుప్పూర్, తేని, దిండుగల్ జిల్లాలో వర్షాలు కురవనున్నాయి. సముద్రం నుంచి తేమతో కూడిన గాలి ఈ వాయుగుండం వెన్నంటి కదులుండడంతో మంగళవారం వరకు వర్షాలు కొనసాగనున్నట్టు వాతావరణ కేంద్రం ప్రకటించింది. ఈ దృష్ట్యా చెన్నైకు వర్షాలు మరింతగాపడేనా అన్నది వేచిచూడాల్సిందే. అదే సమయంలో ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి ఎం. సుబ్రమణియన్ పేర్కొంటూ, చెన్నైకు ప్రస్తుతం కురిసిన వర్షాలుసరి పోదని, మరింతగా వర్షాలు అవశ్యమని, అప్పుడే సంవృద్ధిగా వేసవిలో నీటిని అందించేందుకు వీలుంటుందని, మరింతగా వర్షాలను ఆహ్వానిద్దామని వ్యాఖ్యలు చేశారు. కాగా వర్ష ప్రభావిత జిల్లాలో సోమవారం బడులు తెరచుకునేనా అన్న ప్రశ్న తప్పడం లేదు. పాఠశాలలో ఏ మేరకు నీళ్లు ఉన్నాయో, తేమతో నిండి ఉన్నాయా? అని విద్యాశాఖ అధికారులు పరిశీలిస్తున్నారు.

చెన్నై టీనగర్ మ్యాడ్లీ సబ్‌వేలో వరద నీటి తొలగింపు పనులు, ట్రిప్లికేన్‌లో బాధితుల కోసం వండిన ఆహారాన్ని పరిశీలిస్తున్న డిప్యూటీ సీఎం ఉదయనిధి స్టాలిన్, చెన్నై ఆర్‌కే నగర్‌లో బాధితులకు ఆహారం అందజేస్తున్న అన్నాడీఎంకే జిల్లా కార్యదర్శి రాజేష్, చెన్నై అడయారులో తాత్కాలిక వైద్యశిబిరంలో మంత్రి సుబ్రమణియన్ పరిశీలన

జాలర్లు వేటకు వెళ్లకపోవడంతో కళతప్పిన చెన్నై కాశిమేడు ఫిషింగ్ హార్బర్, చెన్నై మందవెలి బస్టాండులో వరద నీరు, మాధవరం రౌంటానా వద్ద వరద నీటిని తొలగిస్తున్న పోలీసు, పట్టినపాక్కం సముద్రతీరంలో రోడ్డుపై చేరిన ఇసుకను తొలగిస్తున్న దృశ్యం

కోలీవుడ్ టాక్స్

సూర్య వాడివాసల్‌కు ముహూర్తం షురూ?

నటుడు సూర్య, దర్శకుడు వెట్రిమారన్ టీమ్

తమిళసినిమా: సూర్య ఇప్పుడు చేతినిండా చిత్రాలతో బిజీగా ఉన్న విషయం తెలిసిందే. కంగువ వంటి భారీ బ్రహ్మాండ చిత్రం తర్వాత ఈయన కార్తీక్ సుబ్బరాజ్ దర్శకత్వంలో తన 44వ చిత్రాన్ని షూటింగ్ పూర్తి చేశారు. నటి పూజాహెగ్డే కథానాయకిగా నటించారు. కాగా ప్రస్తుతం సూర్య తన 45వ చిత్ర షూటింగ్‌లో పాల్గొంటున్నారు. నటుడు ఆర్జే బాలాజీ దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ చిత్ర షూటింగ్ ఇటీవలే ప్రారంభమైంది. ఇందులో కథానాయకిగా నటి త్రిషను ఎంపిక చేసినట్లు ప్రచారం జరుగుతోంది. కాగా సూర్య కథానాయకుడిగా నటించటానికి అంగీకరించిన మరో క్రేజీ చిత్రం వాడి వాసల్. వెట్రి మారన్ దర్శకత్వంలో కలైపులి ఎస్ థాను తన వీ క్రియేషన్స్ పతాకంపై చాలా కాలం క్రితమే ప్రారంభించారు. ఈ చిత్రానికి సంబంధించిన రిహార్సల్స్ కూడా జరిగాయి. అయితే ఆ చిత్రానికి ముందు వెట్రి మారన్ హాస్యనటుడు సూరిని కథానాయకుడిగా పరిచయం చేస్తూ విడుదలై చిత్రాన్ని ప్రారంభించారు. ఆ చిత్రం మంచి విజయాన్ని సాధించడంతో దానికి సీక్వెల్ ను కూడా మొదలెట్టి ఇటీవల పూర్తి చేశారు. విడుదలై టు చిత్రం ఈనెల 20న తెరపైకి రావడానికి ముస్తాబవుతోంది. తదుపరి దర్శకుడు వెట్రి మారన్ సూర్య కథానాయకుడిగా నటించే వాడి వాసల్ చిత్రంపై దృష్టి పెట్టనున్నట్లు సమాచారం. దీంతో ఈ చిత్రం షూటింగ్ వచ్చే ఏడాది ఏప్రిల్ నుంచి ప్రారంభం కానున్నట్లు తెలిసింది. ఈ లోగా సూర్య తన 45వ చిత్ర షూటింగ్ పూర్తిచేయనున్నట్లు సమాచారం. కాగా జల్లికట్టు క్రీడ నేపథ్యంలో సాగే సూర్య వెట్రిమారన్ కాంబోలో తెరకెక్కనున్న వాడివాసల్ చిత్ర షూటింగ్ 12 నుంచి 15 నెలలపాటు జరిగే అవకాశం ఉన్నట్లు ,చిత్రాన్ని 2027లో తెరపైకి తీసుకురావడానికి ప్రణాళికను సిద్ధం చేస్తున్నట్లు సమాచారం. కాగా ఈ క్రేజీ కాంబినేషన్లో రూపొందిన ఉన్న చిత్రానికి సంబంధించిన అధికారిక ప్రకటన ఇంకా వెలువడలేదు.

వాయిదా పడటం బాధగా ఉంది

నటి ఆషికా రంగనాథ్

తమిళసినిమా: దక్షిణాది చిత్ర పరిశ్రమను చుట్టేస్తున్న వారిలో మలయాళం, కన్నడ బ్యూటీలే ఎక్కువగా ఉంటున్నారన్నది వాస్తవం. ముఖ్యంగా శాండిల్ ఫుడ్ భామలు అనుష్క, రాశీఖన్నా, పూజా హెగ్డే వంటివారు తెలుగు, తమిళం భాషల్లో రాణించారు. ప్రస్తుతం నటి రష్మిక మందన్న ఇండియన్ క్రష్‌గా వెలిగిపోతున్నారు. తాజాగా ఆషిక రంగనాథ్ అదే బాటలో పయనిస్తున్నారని చెప్పవచ్చు. తన మాతృభాషలో క్రేజీ బాయ్ అనే చిత్రం ద్వారా కథానాయకిగా పరిచయమైన ఈ కన్నడ బ్యూటీ ఆ తర్వాత తెలుగులో నాగార్జునకు జంటగా నా సామి రంగ చిత్రంతో ఎంట్రీ ఇచ్చారు. ఆ చిత్రం మంచి విజయాన్ని అందుకోవడంతో పాటు ఆషీక రంగనాథ్ కు మంచి గుర్తింపును తెచ్చిపెట్టింది. దీంతో కోలీవుడ్ దృష్టి పడింది. ఇక్కడ నటుడు అధర్వకు జంటగా పట్టత్తు అరసన్ చిత్రంతో రంగ ప్రవేశం చేశారు. కాగా తాజాగా నటుడు సిద్దార్థ్ కథానాయకుడిగా నటించిన మిస్ యూ చిత్రంలో నాయకిగా నటించారు. దీంతోపాటు కార్తీ సరసన సర్దార్ 2 చిత్రంలోనూ నటించే అవకాశాన్ని దక్కించుకున్నారు. కాగా మిస్ యూ చిత్రం నిర్మాణ కార్యక్రమం పూర్తిచేసుకుని అక్టోబర్ 29న విడుదల కావాల్సింది. అయితే ఇక్కడ తుపాన్ వంటి అననుకూల పరిస్థితులు కారణంగా చిత్ర విడుదలను వాయిదా వేస్తున్నట్లు యూనిట్ వర్గాలు అధికారికంగా ప్రకటించారు. దీనిపై నటి ఆషీక రంగనాథ్ స్పందిస్తూ మిస్ యూ చిత్రం విడుదల వాయిదా పడటం తనకు బాధ కలిగించిందన్నారు. అయితే అంతా బాగానే జరుగుతుందని నమ్ముతున్నానన్నారు. ఇంతకుముందు నిర్ణయించిన విడుదల తేదీ కంటే ఇంకా మంచి తేదీ లభిస్తుందని భావిస్తున్నానన్నారు. అది చిత్రాన్ని అత్యధిక ప్రేక్షకుల మధ్యకు తీసుకెళ్లడానికి ఉపకరిస్తుందని, ఈ విషయాన్ని గమనిస్తే మిస్ యూ చిత్రం విడుదల వాయిదా అనే నిర్ణయం సరైనదేనని నమ్ముతున్నట్లు ఆమె పేర్కొన్నారు.

అంతర్జాతీయ చిత్రోత్సవాలకు వేంబు

తమిళసినిమా: మంజు సినిమాస్ పతాకంపై గోల్డెన్ సురేష్, ఎస్. విజయలక్ష్మి సంయుక్తంగా నిర్మిస్తున్న చిత్రం వేంబు. మెడ్రాస్ ,తంగలాన్ ,కబాలి వంటి పలు చిత్రాల్లో ముఖ్య పాత్రలు పోషించి గుర్తుంపు పొందిన నటుడు హరికృష్ణన్ కథానాయకుడిగా నటించిన ఈ చిత్రంలో ద్రౌపది, మండేలా చిత్రాల ఫేమ్ షీలా కథానాయకిగా నటించారు. మారి ముత్తు, జయరావు, పరియేరుమ్ పెరుమాళ్, కర్ణన్ చిత్రాల ఫేమ్ జానకి తదితరులు ముఖ్య పాత్రలు పోషించిన ఈ చిత్రం ద్వారా జస్టిన్ ప్రభు దర్శకుడుగా పరిచయం అవుతున్నారు. ఎ.కుమరన్ ఛాయాగ్రహణం, మణికంఠన్ మురళి సంగీతాన్ని అందించిన ఈ చిత్రం నిర్మాణ కార్యక్రమాలు పూర్తి చేసుకుని వచ్చే ఏడాది ఫిబ్రవరి నెలలో తెరపైకి రావడానికి సిద్ధమవుతోంది. కాగా ఈ చిత్ర వివరాలను మీడియాకు విడుదల చేసిన ప్రకటనలో దర్శకుడు జస్టిస్ ప్రభు తెలుపుతూ స్త్రీ అనగానే ఏదో ఒక లోపాన్ని చూసే ఈ సమాజంలో దాన్ని అధిగమించి ఒక తండ్రి తన కుమార్తెకు ఎలా అండగా నిలిచారు? అనే ఇతివృత్తంతో రూపొందించిన చిత్రం. అదేవిధంగా ఎల్లవేళలా ఏ పోలీస్ శాఖనో, ప్రభుత్వమో మనకు రక్షణ కల్పించలేని పరిస్థితుల్లో ఒక యువతి తనను తాను రక్షించుకోవడమే ఈ చిత్ర కథాంశమని పేర్కొన్నారు. ఒక మంచి సందేశంతో కూడిన ఈ చిత్రాన్ని విడుదలకు ముందే పలు అంతర్జాతీయ చిత్ర ఉత్సవాలకు పంపినట్లు, అందులో త్వరలో అహ్మదాబాద్‌లో త్వరలో జరగనున్న అంతర్జాతీయ చిత్ర ఉత్సవాల్లో ప్రదర్శనకు తమ చిత్రం ఎంపిక అయిందని చెప్పడానికి ఆనంద పడుతున్నట్లు పేర్కొన్నారు. సహజత్వంతో కూడిన మంచి సందేశాత్మక కథా చిత్రాలకు ప్రేక్షకుల ఆదరణ ఎప్పుడు ఉంటుందని, అలాంటి చిత్రాల్లో తమ వేంబు చిత్రం చేరుతుందనే నమ్మకాన్ని దర్శకుడు వ్యక్తం చేశారు.

వేంబు చిత్రంలో నటి షీలా

బ్లాక్ మెయిల్‌కు డబ్బింగ్ చెబుతున్న జీవీ

తమిళసినిమా: సంగీత దర్శకుడు గాను, కథానాయకుడుగాను రెండు పడవలపై సక్సెస్ ఫుల్‌గా ప్రయాణం చేస్తున్న నటుడు ప్రకాష్ కుమార్. ఈయన తాజాగా సంగీతాన్ని అందించిన అమరన్ చిత్రం సాధించింది. కాగా తాజాగా జి. ప్రకాష్ కుమార్ కథానాయకుడిగా నటిస్తున్న చిత్రం బ్లాక్ మెయిల్. జేడీఎస్ ఫిలిం ఫ్యాక్టరీ పతాకంపై జయకోడి అమల్ రాజ్ నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రానికి ఇరవుక్కు ఆయిరం కన్ గళ్, కన్నై నమ్మాదే వంటి సక్సెస్ఫుల్ చిత్రాల దర్శకుడు ఎం.మారన్ దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. నటి తేజు అశ్విని నైతిక నటిస్తున్న ఇందులో రమేష్ తిలక్ హరిప్రియ తదితరులు ముఖ్యపాత్రలు పోషిస్తున్నారు. డి. ఇమాన్ సంగీతాన్ని ,శ్యాన్ లోకేష్ ఛాయాగ్రహణం అందిస్తున్న విచిత్ర వివరాలు దర్శకుడు తెలుపుతూ చిత్ర షూటింగ్ పూర్తి అయిందని అనుకున్న విధంగా షూటింగ్ పూర్తి కావడం సంతోషంగా ఉందన్నారు. నటుడుగా, సంగీత దర్శకుడుగా బిజీగా ఉన్న జీవీ ప్రకాష్ కుమార్ ఈ చిత్ర షూటింగ్ కు ఎంతగానో సహకరించారని పేర్కొన్నారు. పలు ఆసక్తికరమైన అంశాలతో, అనూహ్య సంఘటనతో సాగే క్రైమ్, థ్రిల్లర్ డ్రామా కథా చిత్రంగా బ్లాక్ మెయిల్ ఉంటుందని చెప్పారు. కాగా ప్రస్తుతం చిత్ర నిర్మాణాంతర కార్యక్రమాలు శరవేగంగా జరుగుతున్నాయని చెప్పారు . నటుడు జీవీ ప్రకాష్ కుమార్ తన పాత్రకు డబ్బింగ్ చెబుతున్నారని దర్శకుడు తెలిపారు. ఈ చిత్రం కచ్చితంగా ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకుంటుందనే నమ్మకాన్ని ఆయన వ్యక్తం చేశారు.

జీవీ ప్రకాష్‌కుమార్‌తో చిత్ర యూనిట్

క్లుప్తంగా

వాకింగ్ చేస్తున్న వ్యాపారి హత్య

సంఘటనా స్థలంలో పరిశీలిస్తున్న పోలీసులు

సేలం: వాకింగ్‌కు వెళ్లిన వ్యాపారి హత్యకు గురైన ఘటన ఆదివారం అవినాశిలో కలకలం రేపింది. అవినాశి వేలాయుధం పాలయం గ్రామ పంచాయతీ, కాశికొండంపుదూర్ తామరై గార్డెన్ నివాస ప్రాంతానికి చెందిన సుబ్రమణియం కుమారుడు రమేష్(45) నాలుగు చక్రాల వాహనాల కన్సల్టింగ్ వ్యాపారం చేస్తున్నాడు. అయన ఆదివారం ఉదయం వాకింగ్‌కు వెళ్లిన సమయంలో కోవై–సేలం జాతీయ రహదారి, మంగలం రోడ్డు బైపాస్ సమీపంలో సర్వీస్ రోడ్డుపై గుర్తు తెలియని ముఠా కత్తులతో రమేష్‌పై దాడి చేసింది. తీవ్రంగా గాయపడిన రమేష్‌ను స్థానికులు ప్రాథమిక వైద్యం చేసి, చికిత్స నిమిత్తం కోవైలోని ప్రైవేటు ఆస్పత్రి తరలిస్తుండగా మార్గం మధ్యలో మృతి చెందాడు. వాకింగ్‌కు వెళ్లిన రమేష్ హత్యకు గురైన సంఘటన ఆ ప్రాంతంలో కలకలం రేపింది. సమాచారం అందుకున్న అవినాశి పోలీసులు సంఘటనా స్థలానికి చేరుకుని కేసు నమోదు చేసుకుని విచారణ జరుపుతున్నారు.

రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారి కిడ్నాప్

అన్నానగర్: రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారిని కిడ్నాప్ చేసిన అన్నాడీఎంకే నేతతో సహా ఇద్దరు వ్యక్తులను పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. మరొకరి కోసం వెతుకుతున్నారు. కేరళలోని కోల్ లాంగోడ్‌కు చెందిన సిబు ఆంథోని(50) రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం చేస్తున్నాడు. ఇతనికి నెల్లై, రాధాపురంలో 60 సెంట్ల భూమి ఉంది. ఆ భూమిని విక్రయించేందుకు అట్రంగరై పల్లివాసల్‌లోని హాలో బ్లాక్ కంపెనీ యజమాని అయిన కూతాంగులికి చెందిన డాన్ బాస్కో (52)తో మాట్లాడాడు. ధర విషయంలో ఇరువర్గాలు ఏకీభవించకపోవడంతో డాన్ బాస్కో మళ్లీ రియల్ ఎస్టేట్ అధికారితో, అన్నాడీఎంకే నాయకుడు ముడవంకులానికి చెందిన సుబ్రమణి(38), కూతంగులికి చెందిన సరో చర్చలు జరిపారు. వెళ్లర్‌లో జరిగిన ఈ చర్చల్లో ఇరువర్గాలు మళ్లీ ఏకీభవించలేదు. దీంతో కోపోద్రిక్తుడైన డాన్‌బాస్కోతో సహా ముగ్గురు వ్యక్తులు సిబు ఆంథోనిని కిడ్నాప్ చేసి రాయపల్లివాసల్‌లోని హాలో బ్లాక్ కంపెనీలో బంధించి 30 సెంట్ల భూమిని కొనుగోలు చేయాలని బ్లాక్ మెయిల్ చేశారు. ఫిర్యాదు ఆధారంగా పోలీసులు డాన్ బాస్కో, సుబ్రమణి అనే ఇద్దరు వ్యక్తులను అరెస్టు చేశారు. అజ్ఞాతంలో ఉన్న సరో కోసం వెతుకుతున్నారు.

వైద్యుల మరుగుదొడ్డిలో కెమెరా

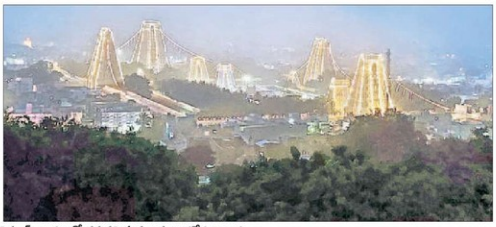

వెంకటేష్

సేలం: ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో డాక్టర్లు, నర్సులు ఉపయోగించే మరుగుదొడ్డిలో కెమెరాను అమర్చిన ట్రైనీ డాక్టర్‌ను ఆదివారం పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. ఈ సంఘటన పొల్లాచ్చిలో కలకలం రేపింది. పొల్లాచ్చి ఉడుమలై రోడ్డులో ఉన్న జిల్లా ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి ప్రతి రోజు వేలాది మంది ఔట్ పేషెంట్లు, ఇన్ పేషెంట్లు వచ్చి చికిత్స పొందుతుంటారు. వారికి చికిత్స అందించడం కోసం డాక్టర్లు, నర్సులు, శిక్షణ వైద్యులు అంటూ అనేక మంది ఇక్కడ పని చేస్తున్నారు. పొల్లాచ్చి ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో డాక్టర్లు, నర్సులు ఉపయోగించే మరుగుదొడ్లు వేర్వేరుగా ఉన్నాయి. ఈ క్రమంలో శనివారం మరుగుదొడ్డికి వెళ్లిన ఒక మహిళా నర్సు ఒకరు అక్కడ బ్రష్‌కు రబ్బరుతో కట్టబడిన ఒక పెన్‌ను పోలిన కెమెరా ఉండడం చూసి దిగ్భ్రాంతి చెందింది. వెంటనే ఈ విషయం గురించి ఆర్ఎంఓ మారిముత్తు వద్ద ఫిర్యాదు చేసింది. అధికారులు విచారణలో ఆస్పత్రిలో మూడో సంవత్సరం ఎంఎస్ ఆర్థో శిక్షణ డాక్టర్‌గా పని చేస్తున్న కృష్ణగిరి జిల్లా ఊత్తంకరైకు చెందిన వెంకటేష్ (33) కెమెరాను అక్కడ ఉంచినట్టు తెలిసింది. ఫిర్యాదు మేరకు పొల్లాచ్చి ఈస్ట్ పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి వెంకటేష్‌ను ఆదివారం అరెస్టు చేశారు. పోలీసుల విచారణలో పలు దిగ్భ్రాంతికర సమాచారం వెల్లడైంది. గత నవంబర్ 16వ తేదీ శిక్షణకు చేరిన వెంకటేష్ పది రోజుల క్రితం ఆన్‌లైన్ ద్వారా చిప్‌ను కొనుగోలు చేసినట్టు తెలిసింది. ఆ తర్వాత ఆ చిప్‌ను పెన్ కెమెరాలో అమర్చి, దానిని బాత్‌రూమ్‌లో బ్రష్‌కు కట్టాడు. ప్రతి రోజూ ఆ మరుగుదొడ్డిని ఉపయోగించే వారి దృశ్యాలను రహస్యంగా వీక్షిస్తూ వచ్చినట్టు తెలిసింది. తొలుత విషయం తెలిసి ఆస్పత్రిలో అధికారుల విచారణ జరిపిన సమయంలో కూడా వెంకటేష్ ఏమీ తెలియనట్టు అక్కడికి వచ్చిన, ఆ బ్రష్‌కు కట్టి ఉన్న పెన్ కెమెరాలోని చిప్‌ను తీసినట్టు తెలిసింది. ఇంకా ఆస్పత్రిలో వేరే ఎక్కడైనా కెమెరాలు పెట్టి ఉన్నాడా అనే కోణంలో పోలీసులు వెంకటేష్ వద్ద విచారణ జరుపుతున్నారు.

ప్రైవేటు స్కూళ్లకు రక్షణ కల్పించాలి
– తమిళనాడు ప్రభుత్వానికి వినతి

కొరుక్కుపేట: ప్రైవేట్ పాఠశాలల రక్షణ చట్టాలను రూపొందించాలని తమిళనాడు ప్రైవేట్ ఫండింగ్ స్కూల్స్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు పీటీ అరసకుమార్ తెలిపారు . ఆదివారం అసోసియేషన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ సమావేశం అరసకుమార్ అధ్యక్షతన జరిగింది. ఇందులో నిర్వాహకులు కేఆర్ నందకుమార్, ఇలంగోవన్, శ్రీధర్, ఎం ఆరుముగం, మనోకరణ్ తదితరుల సమక్షంలో పలు తీర్మానాలు ఆమోదించారు. అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు అరసకుమార్ మాట్లాడుతూ వైద్యులు, క్లినిక్‌లకు భద్రతాచట్టం ఉన్నట్టే ప్రైవేట్ పాఠశాలలకు, వాటిలో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులకు కూడా రక్షణ కల్పించేందుకు తమిళనాడు ప్రభుత్వం భద్రతా చట్టాన్ని రూపొందించాలని, ప్రైవేట్ పాఠశాలలపై సంఘ వ్యతిరేకులు దాడులు చేసి ఆస్తులకు నష్టం కలిగించడం, ఉపాధ్యాయులపై విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులు దాడులు చేస్తున్న ఘటనలను పోలీసు శాఖ, ప్రభుత్వం అరికట్టాలని డిమాండ్ చేశారు. పెండింగ్‌లో ఉన్న ప్రైవేట్ పాఠశాలల సీరియల్ గుర్తింపును వెంటనే మంజూరు చేయాలని, అర్హత సాధించిన ప్రైవేట్ పాఠశాలలకు శాశ్వత గుర్తింపు ఇవ్వాలని కోరారు.

కార్తీక బ్రహ్మోత్సవాలు ప్రారంభం

పుష్పాలంకరణలో ఉన్న అమ్మవారు, విద్యుత్ కాంతులతో దర్శనమిస్తున్న అరుణాచలేశ్వరాలయం

– ఆకట్టుకుంటున్న విద్యుద్దీపాలంకరణ

వేలూరు: తిరువణ్ణామలై అరుణాచలేశ్వరాలయంలో కార్తీక బ్రహ్మోత్సవాలు దుర్గమ్మ ఉత్సవంతో ఆదివారం సాయంత్రం ప్రారంభమైంది. అరుణాచలేశ్వరాయంలో ప్రతి సంవత్సరం పది రోజులపాటు కార్తీక బ్రహ్మోత్సవాలు నిర్వహించి, ఆఖరి రోజు మహా కొండపై మహా దీపాన్ని వెలిగించడం ఆనవాయితీ. ఈ నెల 4వ తేదీన ఆలయంలో ధ్వజారోహణంతో బ్రహ్మోత్సవాలు ప్రారంభం కానుంది. అంతకుముందు మూడు రోజులపాటు ఆలయంలో వివిధ ఉత్సవాలను నిర్వహిస్తారు. మొదటి రోజైన ఆదివారం రాత్రి ఆలయంలోని దుర్గమ్మ వారికి శివాచార్యులు ప్రత్యేక పూజలు, అభిషేకాలు, దీపారాధన పూజలు నిర్వహించారు. అనంతరం ప్రత్యేక బాణ వేడుకల నడుమ దుర్గమ్మ వారిని కామధేను వాహనంపై ఉంచి మాడ వీధుల్లో ఊరేగించారు. ఈ సందర్భంగా భక్తులు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొని దుర్గమ్మవారికి ప్రత్యేక కర్పూర హారతులు పట్టి మొక్కులు తీర్చుకున్నారు. మాడ వీధుల్లో భక్తులకు అమ్మవారు ప్రత్యేక పుష్పాలంకరణల మధ్య దర్శనమివ్వడంతో భక్తులు అరుణాచలేశ్వరునికి హరోం హరా నామస్మరణంతో హోరెత్తించారు. ఇదిలా ఉండగా సోమవారం సాయంత్రం పిడారియమ్మన్ ఉత్సవం, మంగళవారం సాయంత్రం వినాయకుని ఉత్సవం జరగనుంది. అదే విధంగా కార్తీక బ్రహ్మోత్సవాల్లో భాగంగా ఈ నెల 4వ తేదీ నుంచి పదిరోజులపాటు స్వామివార్లు వివిధ వాహనాల్లో మాడ వీధుల్లో భక్తులకు దర్శనమివ్వనున్నారు. పది రోజులపాటు జరిగే ఉత్సవాల్లో ఎటువంటి ఆటంకాలు లేకుండా భక్తులకు ఎటువంటి ఇబ్బందులు కలగకుండా ఉండాలని కోరుతూ దుర్గమ్మకు ప్రత్యేక పూజలు, ప్రార్థనలు చేశారు. ఉత్సవంలో భాగంగా దుర్గమ్మ ఆలయాన్ని విద్యుత్ దీపాలతో అలంకరించారు. ఇదిలా ఉండగా బ్రహ్మోత్సవాలను పురస్కరించుకొని ఆలయాన్ని శోభాయమానంగా అలంకరించారు. పట్టణం విద్యుత్ కాంతుల వెలుగులతో భక్తులను ఆకట్టుకుంటుంది.

నీట మునిగిన వరిపంట

నీట మునిగిన వరిపంట

తిరుత్తణి: ఫెంగల్ తుపాను ప్రభావంతో తిరువలంగాడు ప్రాంతంలో 200 ఎకరాల వరిపంట నీట మునిగింది. పంట దిగుబడికి వచ్చిన సమయంలో నీట మునగడంతో రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోవాల్సి వచ్చింది. ఫెంగల్ తుపాను ప్రభావంతో తిరుత్తణి, పళ్లిపట్టు, ఆర్కేపేట పరిసర ప్రాంతాల్లో మూడు రోజులుగా నిరవధికంగా వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. లోతట్టు ప్రాంతాలు జలమయం కాగా, చెరువులు, కుంటలు వేగంగా నిండుతున్నాయి. తీరప్రాంతాల్లోని ప్రజలను అధికారులు ముందస్తుగా శిబిరాలకు తరలించి నిత్యావసర సహాయకాలు అందజేస్తున్నారు. తిరుత్తణిలో శనివారం నుంచి ఆదివారం ఉదయం 6 గంటల వరకు 20 సెం.మీ వర్షం నమోదైంది. అలాగే తిరులంగాడులో 11 సెం.మీ, పళ్లిపట్టులో 14 సెం.మీ, ఆర్కేపేటలో 13 సెం.మీ వర్షపాతం నమోదైంది. తిరువలంగాడు యూనియన్‌లోని మనవూరు, రాజపద్మాపురం ప్రాంతాల్లో 200 ఎకరాల్లో సాగు చేసిన వరిపంట దిగుబడికి సిద్ధంగా ఉన్న క్రమంలో తుపాను ప్రభావంతో తీవ్ర నష్టాన్ని ఏర్పరిచింది. పళ్లపట్టు పట్టణంలో వెస్ట్ వీధిలో కాపురం ఉంటున్న ఒంటరి మహిళ గౌరి(68) ఇంటి పైకప్పు కూలిపోయింది. అయితే ఆ సమయంలో మహిళ ఇంట్లో లేకపోవడంతో అదృష్టవశాత్తు ప్రమాదం తప్పింది. ఆర్కేపేట సమీపం షోళింగర్ రోడ్డు మార్గంలో చింతచెట్టు కూలింది. ఆ సమయంలో ఆ మార్గంలో వాహన చోదకులు ప్రయాణం చేయక పోవడంతో ప్రాణనష్టం తప్పింది. పళ్లిపట్టు హైవే శాఖ అధికారులు సంఘటన ప్రాంతం చేరుకుని గంటపాటు శ్రమించి కూలిన చెట్టును తొలగించారు. గంట ఆలస్యంగా వాహనాల రాకపోకలు ప్రారంభమయ్యాయి.

తిరుపత్తూరులో ఏసీ బస్సు దగ్ధం

– ప్రాణాలతో బయట పడ్డ 35 మంది ప్రయాణికులు

వేలూరు: తిరుపత్తూరు జిల్లా నాట్రంబల్లిలో ఆదివారం వేకువ జామున ప్రైవేటు ఏసీ బస్సు ఉన్నపళంగా దగ్ధమైంది. అదృష్టవశాత్తు అందులోని 35 మంది ప్రయాణికులు ప్రాణాలతో బయట పడ్డారు. చెన్నై నుంచి బెంగళూరుకు ప్రవేటు ఏసీ బస్సు శనివారం రాత్రి బయల్దేరింది. ఇందులో మొత్తం 35 మంది ప్రయాణికులు ప్రయాణిస్తున్నారు. బస్సును ఆదిల్‌బాషా నడుపుతున్నాడు. బస్సు తిరుపత్తూరు జిల్లా నాట్రంబల్లి సమీపంలోని వెల్లకల్‌నత్తం వద్ద వెలుతున్న సమయంలో బస్సు వెనుక వైపున ఉన్న టైరు పేలింది. దీంతో బస్సును డ్రైవర్ రోడ్డు పక్కన నిలిపి వేశాడు. అనంతరం బస్సులో ఉన్న ప్రయాణికులు మొత్తం మందిని కిందకు దింపి వేశారు. అనంతరం బస్సు చిన్న చిన్నగా మంటలు మొదలై పూర్తిగా దహనమైంది. వెంటనే డ్రైవర్ నాట్రంబల్లి అగ్నిమాపక సిబ్బంది, పోలీసులకు సమాచారం అందజేయడంతో అగ్నిమాపక సిబ్బంది సంఘటనా స్థలానికి చేరుకుని మంటలను అదుపు చేశారు. వేకువ జామున వర్షాలు కురుస్తున్న నేపథ్యంలో మంటలను త్వరగా అదుపు చేసేందుకు కుదిరింది. బస్సులోని 35 మంది ప్రయాణికులు అదృష్టవశాత్తు ప్రాణాలతో బయట పడడంతో ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

తుపాను బాధితులకు అండ

– మంత్రి నాజర్

శిబిరంలో బాధితులకు సహాయకాలను అందజేస్తున్న రాష్ట్ర మైనారిటీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి నాజర్

తిరువళ్లూరు: ఫెంగల్ తుపాను సృష్టించిన బీభత్సంతో నష్టపోయిన బాధితులను ప్రభుత్వం అన్ని విధాలుగా ఆదుకుంటుందని రాష్ట్ర మైనారిటీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి నాజర్ హామీ ఇచ్చారు. ఫెంగల్ తుపాను ప్రభావంతో జిల్లాలో కుండపోత వర్షపాతం నమోదైంది. భారీ స్థాయిలో ఈదురు గాలులు వీచి తీవ్ర నష్టాన్ని కలిగించాయి. వర్షం ధాటికి ముంపునకు గురైన వారిని గుర్తించి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన శిబిరాలకు తరలించారు. తిరువళ్లూరు జిల్లా పొన్నేరి, తిరుపాళ్యవనం తదితర రెండు ప్రాంతాల్లో ఏర్పాటు చేసిన శిబిరాలను మంత్రి నాజర్, కలెక్టర్ డాక్టర్ ప్రభుశంకర్ పరిశీలించారు. అక్కడి బాధితులకు అందుతున్న సదుపాయాలు, వసతులపై ఆరా తీశారు. నాణ్యమైన ఆహారం అందించడంతో పాటు బాధితులకు ఇబ్బందులు లేకుండా చూడాలని అధికారులను ఆదేశించారు. అనంతరం మంత్రి నాజర్ మీడియాతో మాట్లాడుతూ తుపానుతో నష్టపోయిన బాధితులందరికీ అన్ని విధాలా సాయం చేస్తామన్నారు. బాధిత ప్రాంతాల్లో శాశ్వత పరిష్కారం కోసం నివేదిక సిద్ధం చేయాలని కలెక్టర్‌ను ఆదేశించినట్టు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఎమ్మెల్యేలు టీజే గోవిందరాజన్, దురైచంద్రశేఖర్, జెడ్పీ చైర్‌పర్సన్ ఉమామహేశ్వరి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఓమ్నీ వ్యాను ఢీ

- దంపతులు సహా ముగ్గురి దుర్మరణం
- ఒకరికి తీవ్రగాయాలు
- నామక్కల్ జిల్లాలో దారుణం

ప్రమాదానికి కారణమైన ఓమ్నీ వ్యాన్

మలయన్నన్, నిర్మల, చెల్లమ్మాళ్ (ఫైల్)

సేలం : నామక్కల్ జిల్లా మోగనూర్ సమీపంలో తెల్లవారుజామున వాక్కింగ్‌కు వెళ్లిన వారిపై ఓమ్నీ వ్యాను ఢీకొనడంతో భార్యాభర్తలు సహా ముగ్గురు దుర్మరణం చెందారు. నామక్కల్ జిల్లా మోహనూర్ మెయిన్ రోడ్డుపై ఆదివారం తెల్లవారుజామున స్థానికులు అనేక మంది వాకింగ్‌కు వెళ్లేవారు. తెల్లవారుజామున 5 గంటల సమయంలో రాసిపాలెంకు చెందిన మలయన్నన్ (70), అతని భార్య నిర్మల (55), అదే ప్రాంతానికి చెందిన చెల్లమ్మాళ్ (65) నామక్కల్ – మోగనూరు ప్రధాన రహదారిపై కట్టూరు పెట్రోల్ బంకు సమీపంలో నడుచుకుంటూ వెళ్తున్నారు. చిన్నపాటి వర్షం కురుస్తుండడంతో ఆ సమయంలో నామక్కల్ నుంచి మోగనూరు వైపు చేపల లోడుతో వెళ్తున్న ఓమ్నీ వ్యాను అకస్మాత్తుగా అదుపుతప్పి రోడ్డు పక్కన వెళుతున్న వారిని వేగంగా ఢీకొంది. దీంతో శరీరాలు ఛిద్రమై ముగ్గురు ఘటనా స్థలంలోనే దుర్మరణం చెందారు. సమాచారం అందుకున్న మోహనూరు పోలీసులు అక్కడికి చేరుకుని కారు కింద చిక్కుకున్న ముగ్గురి మృతదేహాలను బయటకు తీసి శవపంచనామా నిమిత్తం నామక్కల్ ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల ఆస్పత్రికి తరలించారు. కారు నడుపుతున్న మోగనూరు బాంబట్టి వీధికి చెందిన మణికంఠన్‌కు తీవ్ర గాయాలు కాగా చికిత్స నిమిత్తం నామక్కల్‌లోని ఓ ప్రైవేట్ ఆసుపత్రిలో చేర్పించారు. మోహనూరు పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. ప్రమాదంలో మృతి చెందిన చెల్లమ్మాళ్ కుమారుడు అనారోగ్య కారణాలతో 5 రోజుల క్రితం మృతి చెందగా, ప్రస్తుతం ఆమెతోపాటు అదే ప్రాంతానికి చెందిన ముగ్గురు వ్యక్తులు ప్రమాదంలో మృతి చెందడం మోగనూరులో విషాదం నింపింది.

ఎడతెరిపిలేని వర్షం

- పలు గ్రామాలు జలదిగ్బంధం
- పునరుద్ధరణకు నోచుకోని విద్యుత్

పూర్తిగా నిండిన పింజివాక్కం ఆనకట్ట

తిరువళ్లూరు: ఫెంగల్ తుపాను ప్రభావంతో జిల్లాలో భారీ వర్షపాతం నమోదైంది. పలు గ్రామాలు ఇప్పటికే జలదిగ్బంధంలో చిక్కుకున్నాయి. నిత్యావసర వస్తువు లు సైతం అందకపోవడంతో ప్రజలు నానా ఇబ్బంది లు పడుతున్నారు. శుక్రవారం నుంచి జిల్లాలో భారీ వ ర్షం పడుతోంది. తుపాను తీరం దాటినా వర్షం మాత్రం విరామం ఇవ్వడం లేదు. జిల్లాలో జమీన్‌కొరట్టూ రు, పూందమల్లి మినహా మిగిలిన ప్రాంతాల్లో అతి భా రీ వర్షాలు పడ్డాయి. దీంతో నివాసాలు జలదిగ్బంధంలో చిక్కుకున్నాయి. ఇళ్ల చుట్టూ నీరు చేరడంతో ప్రజ లు బయటకు రాలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. తిరునిండ్రవూర్‌లోని సెంథిల్‌నగర్, పెరియార్‌నగర్, ఆవడి, తిరుముల్లైవాయల్, తిరువేర్కాడు, పింజివాక్కం, కడంబత్తూరు ఎస్టీ కాలనీలతో సహా వందకు పైగా నివాస ప్రాంతాల్లో నీరు చేరింది. వీరి కోసం ఆవడి, ఊత్తుకోట, పూందమల్లి, తిరునిండ్రవూర్, తిరువల్లూరు, గు మ్మిడిపూండితో సహా వేర్వేరు ప్రాంతాల్లో 23 శిబిరాల ను ఏర్పాటు చేశారు. ఈ శిబిరాల్లో 279 మంది పురు షులు, 283 మంది స్త్రీలు, 265 చిన్నారులతో సహా మొత్తం 827 మందిని తరలించి ఆశ్రయం కల్పిస్తున్నారు. జిల్లాలో 70 శాతం బస్సులు మాత్రమే నడిచాయి. అ యితే భారీ వర్షాల కారణంగా జనం బయటకు తక్కు వ స్థాయిలో రావడంతో బస్సులు ఖాళీగా కనిపించా యి. చెన్నై నుంచి తిరుత్తణి వరకు యథావిధిగా రైళ్ల రాకపోకలు సాగించినా సాధారణ సమయం కంటే ఆ లస్యంగా నడిచాయి. ఎన్నూరు నుంచి రావాల్సిన పెట్రోల్ డీజిల్ లారీలు రాకపోవడంతో బంక్‌ల వద్ద నో స్టాక్ బోర్డులు కనిపించాయి. కోయంబేడు నుంచి ఆ శించిన స్థాయిలో కూరగాయలు, పండ్లు రాకపోవడంతో ధరలు అమాంతంగా పెరిగాయి. శనివారం రాత్రి వీచిన బలమైన గాలికి చెట్లు, విద్యుత్ స్తంభాలు కూలిపోవడంతో చాలా గ్రామాల్లో విద్యుత్ నిలిపి వేయడంతో అంధకారం నెలకొంది. కాకలూరు, సిప్‌కాట్, గమ్మిడిపూండి సిప్‌కాట్‌లలో వరద నీరు చేరడంతో అక్కడ ఉత్పత్తికి అంతరాయం ఏర్పడింది.

తిరువళ్లూరులో ఎడతెరిపి లేకుండా కురుస్తున్న వర్షం

77 చెరువులు ఫుల్

జిల్లాలో మొత్తం 581 చెరువులు, 3296 చిన్నపాటి కొ లనులు ఉన్నాయి. గత మూడు రోజుల నుంచి కురుస్తున్న భారీ వర్షాలతో 77 చెరువులు, 516 చిన్నపాటి కొలనుల్లో వంద శాతం నీరు చేరింది. 161 చెరువులకు 75శాతం, 85 చెరువులకు 50 శాతం నీరు చేరినట్టు అధికారులు వెల్లడించారు. కడంబత్తూరు యూనియన్ పింజివాక్కం గ్రామంలో నూతనంగా నిర్మించిన చెక్‌డ్యామ్ నిండిపోయింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం తిరుపతి జిల్లా పిచ్చాటూరులోని రిజర్వాయర్ నుంచి మిగులు జలాలను విడుదల చేయడంతో ఆరణియార్ నదిలో నీటి ప్రవాహ ఉధృతి పెరిగింది.

2294.50 మి.మీ వర్షపాతం

తిరువళ్లూరు జిల్లాలో ఒక్కరోజే 2294.50 మిమీ వర్షపాతం నమోదయ్యింది. గుమ్మిడిపూండిలో 220మి మీ, పళ్లిపట్టులో 140మిమీ, ఆర్కేపేటలో 128మిమీ, చోళవరంలో 127మిమీ, పొన్నేరిలో148మిమీ, రెడ్‌హిల్స్‌లో 147మిమీ, జమీన్‌కొరట్టూరులో 150మిమీ, పూందమల్లిలో 114.50మిమీ, తిరువేళాంగాడులో 108మిమీ, తిరుత్తణలో 198మిమీ, పూండిలో 130మి మీ, తామరపాక్కంలో 165మిమీ, తిరువళ్లూరు, ఊత్తుకోటలో 140మిమీ, ఆవడిలో 239 మిమీ సహా మొత్తం 2294.50 మిమీ వర్షపాతం నమోదయ్యింది. భారీ వర్షాలకు పది గుడిసెలు దెబ్బతిన్నాయి. ఆరణి, పెద్దపాళ్యం వద్ద రెండు రోడ్లు కొట్టుకపోవడంతో ఆరు గ్రామాలకు చెందిన ప్రజల రాకపోకలు స్తంభించాయి. మెయ్యూరు గ్రామంలో విద్యుదాఘాతానికి మూడుపశువులు మృతి చెందాయి. సుమారు రెండువేల ఎకరాలకు పైగా వరి పంటలు నీటిలో మునిగిపోయాయి.

హెల్ప్‌లైన్ ఏర్పాటు :

తిరువళ్లూరు జిల్లాలో ఫెంగల్ తుపాను బాధితుల కో సం కలెక్టర్ కార్యాలయంలో హెల్ప్‌లైన్‌ను అధికారులు ఏర్పాటు చేశారు. బాధితులు సాయం కోసం 044–27 666746, 27664177, 9444317862, 9498901077 నంబర్‌లకు సంప్రదించాలని కలెక్టర్ డాక్టర్ ప్రభుశంకర్ కోరారు.

ఇసుక అక్రమ రవాణాపై కేసు నమోదు

అన్నానగర్: ఇసుక అక్రమ రవాణాకు సంబంధించి రామనాథపురం జిల్లా బీజేపీ కార్యవర్గంపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. రామనాథపురం పరిధిలో నది ఇసుక అక్రమ రవాణా జరుగుతున్నట్లు పోలీసులకు సమాచారం అందింది. అనంతరం ఆదివారం రామనాథపురం సమీపంలోని నీలకండి గ్రామంలో పోలీసులు వాహన తనిఖీలు నిర్వహించారు. అనంతరం అటుగా వస్తున్న టిప్పర్ లారీని అడ్డుకుని సోదాలు చేశారు. దీంతో లారీలోని వ్యక్తులు కిందకు దిగి పరుగులు తీశారు. సరైన పత్రాలు లేకుండా లారీలో నది ఇసుకను అక్రమంగా తరలిస్తున్నట్లు గుర్తించారు. దీనిపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

రిజర్వాయర్లకు భారీగా నీటి చేరిక

పూండి రిజర్వాయర్‌కు భారీగా చేరుతున్న వరదనీరు, రిజర్వాయర్‌ను పరిశీలిస్తున్న ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజినీర్ అరుళ్‌మొళి

- నిండిన పుళల్, చెమరంబాక్కం
- పూండి, చోళవరం డ్యామ్‌లలో పెరుగుతున్న నీటి మట్టం

తిరువళ్లూరు: ఫెంగల్ తుపాను ప్రభావంతో చెన్నై ప్రజల దాహార్తిని తీర్చే పూండి, చెమరంబాక్కం, చోళవరం, రెడ్‌హిల్స్, కన్నన్‌కోట–తేరువాయి కండ్రిగ రిజర్వాయర్లకు రికార్డు స్థాయిలో ఇన్‌ఫ్లో పెరుగుతోంది. దీంతో అధికారులు అప్రమత్తమయ్యారు. ఇప్పటికే చెమరంబాక్కం, రెడ్‌హిల్స్, తేరువాయికండ్రిగ రిజర్వాయర్ల నీటి మట్టం అత్యధిక స్థాయికి చేరుకుంది. పూండి, చోళవరం రిజర్వాయర్ల నీటి మట్టం వేగంగా పెరుగుతోంది. వర్షానికి ముందుకు రెడ్‌హిల్స్, చెమరంబాక్కం రిజర్వాయర్లలో ఆశించిన మేరకు నీరు నిల్వ ఉన్నా పూండి, చోళవరం, తేరువాయి కండ్రిగ రిజర్వాయర్ల నీటి మట్టం కనీస స్థాయికి పడిపోయింది. గత వారం రోజుల నుంచి కురుస్తున్న వర్షాలకు రెడ్‌హిల్స్, చెమరంబాక్కం, తేరువాయికండ్రిగ రిజర్వాయర్లు దాదాపు పూర్తిగా నిండాయి. మిగిలిన రిజర్వాయర్ల నీటి మట్టం వేగంగా పెరుగుతోంది.

భారీగా ఇన్‌ఫ్లో

జిల్లాలోని ప్రధాన రిజర్వాయర్లకు భారీగా ఇన్‌ఫ్లో పెరుగుతుండడంతో అధికారుల అప్రమత్తమయ్యారు. నిత్యం ఇన్‌ఫ్లోను పరిశీలిస్తూ ఉన్నతాధికారులకు సమాచారాన్ని చేరవేస్తున్నారు. దీంతోపాటు ఏక్షణంలోనైనా గేట్లు తెరిచి నీటిని దిగువకు విడుదల చేసే అవకాశం ఉంది. సమీప ప్రాంతాల్లోని ప్రజలను సైతం అప్రమత్తం చేశారు. రెడ్‌హిల్స్ రిజర్వాయర్‌లో మొత్తం 21.20 అడుగుల మేరకు నీటిని నిల్వచేసుకోవచ్చు. ప్రస్తుతం ఇక్కడ 18.22 అడుగుల మేరకు నీరు నిల్వ ఉంది. ఇన్‌ఫ్లో సెకనుకు 3470 క్యూసెక్కుల మేర వస్తోంది. చెమరంబాక్కం రిజర్వాయర్‌లో మొత్తం 24 అడుగుల మేరకు నీటిని నిల్వ చేసుకోవచ్చు. ప్రస్తుతం రిజర్వాయర్‌లో 22 అడుగుల నీరు నిల్వ ఉండగా ఇన్‌ఫ్లో సెకనుకు 4217 క్యూసెక్కులుగా ఉంది. కన్నన్‌కోట–తేరువాయి కండ్రిగ రిజర్వాయర్ మొత్తం నీటి సామర్థ్యం 36.61 అడుగులు. ప్రస్తుతం ఇక్కడ 32 అడుగుల మేరకు నిల్వ వుంది. ఇన్‌ఫ్లో సెకనుకు 1188 క్యూసెక్కులుగా ఉంది. పూండి రిజర్వాయర్ నీటి మట్టం 35 అడుగులు కాగా గత రెండురోజుల్లోనే రెండు అడుగుల మేరకు పెరిగి ప్రస్తుతం 28 అడుగులకు చేరింది.

పుళల్ చెరువుకు జలకళ

రిజర్వాయర్‌కు ఇన్‌ఫ్లో రూపంలో 1059 క్యూసెక్కుల నీరు చేరుతోంది. చోళవరం రిజర్వాయర్‌లో మొత్తం 18.86 అడుగుల నీటిని నిల్వ చేసుకోవచ్చు. ప్రస్తుతం 2.29 అడుగుల నీరు మాత్రమే నిల్వ ఉంది. రిజర్వాయర్‌కు సెకనుకు 140 క్యూసెక్కుల నీరు ఇన్‌ఫ్లోగా వస్తోంది. మొత్తానికి ప్రధాన రిజర్వాయర్లు అయిన పూండి, పుళల్, చెమరంబాక్కం, కన్నన్‌కోట–తేరువాయికండ్రిగ రిజర్వాయర్లకు భారీగా ఇన్‌ఫ్లో వస్తుండడంతో రిజర్వాయర్ల నీటి మట్టం వేగంగా పెరుగుతోంది.

వేలూరు, తిరువణ్ణామలైలో భారీ వర్షాలు

వర్షాలకు నేల మట్టమైన చింత చెట్లు, వీధుల్లోకి చేరిన వర్షపు నీరు, వరద ముప్పు ప్రాంతాలను తనిఖీ చేస్తున్న ప్రత్యేక అధికారి విజయ్ కార్తికేయన్, కలెక్టర్ సుబ్బలక్ష్మి

- నేల మట్టమైన అరటి, వరి పంటలు
- కనసల్‌పేటలో ఇళ్లలోకి చేరిన వర్షపు నీరు

వేలూరు: బంగాళాఖాతంలో ఏర్పడిన వాయుగుండం తుపానుగా మారడంతో వేలూరు, తిరువణ్ణామలైలో శనివారం ఉదయం నుంచి భారీ వర్షాలు కురవడంతో రెండు రోజులపాటు ప్రజలు ఇంటి నుంచి బయటకు వెళ్లలేక ఇంటికే పరిమితమవుతున్నారు. జిల్లా వ్యాప్తంగా విస్తారంగా వర్షాలు కురవడంతో రోడ్లు, వీధులన్నీ వర్షపు నీటితో నిండిపోయాయి. అదే విధంగా వర్షపు నీరు వేలూరు నేతాజీ మార్కెట్‌లోకి చేరుకోవడంతో వ్యాపారులు, కొనుగోలుదారులు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఆదివారం ఉదయం నుంచి సాయంత్రం వరకు వర్షాలు విడవకుండా కురుస్తుండడంతో విద్యుత్ శాఖ అధికారులు ఎటువంటి ప్రమాదాలు జరగకుండా ముందు జాగ్రత్తగా విద్యుత్ సరఫరాను నిలిపి వేశారు.

తప్పని ఇబ్బందులు

కార్మికులు, ఉద్యోగస్తులు బయటకు వెళ్లలేక తీవ్ర ఇబ్బందులు పడ్డారు. అదే విధంగా వర్షం కారణంగా వేలూరు గ్రీన్ సర్కిల్, కొత్త బస్టాండ్, బజారు వీధి పూర్తిగా వర్షపు నీటితో నిండి పోవడంతో వాహన చోదకులు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడి వాహనాన్ని నడపాల్సి వచ్చింది. వేలూరు పట్టణంలోని కన్‌సాల్‌పేటలో 40 ఇళ్లలోకి వర్షపు నీరుతోపాటు డ్రైనేజి కాలువ నీళ్లు చేరాయి. వెంటనే కార్పొరేషన్ అధికారులు ఆ ప్రాంతానికి వెళ్లి నీటిని విద్యుత్ మోటర్ల ద్వారా నీటిని తీసే పనిలో నిమగ్నమయ్యారు. రాణిపేట జిల్లాలో సంవత్సరాల తరబడి ఉన్న చింత చెట్టు నేల కొరగడంతో ట్రాఫిక్ స్తంభించి పోయింది. వెంటనే చెట్టు నరికి తీసే పనిలో కార్మికులు నిమగ్నమయ్యారు. కన్నమంగళం కొన్ని ప్రాంతాల్లో విద్యుత్ స్తంభాలు విరిగి పడడంతో విద్యుత్ సరఫరా లేక ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడ్డారు. తిరువణ్ణామలై జిల్లాలోని సెయ్యారు, ఆరణి, తిరువణ్ణామలై, పోలూరు, తండ్రాంబట్టు తదితర ప్రాంతాల్లోను రెండు రోజుల నుంచి వర్షాలు కురవడంతో ఆ ప్రాంతాలన్ని జలమయమయ్యాయి. సందవాసల్, పడవేడు, పుష్పగిరి, కాట్పాడి తదితర ప్రాంతాల్లోని అరటి, వరి పంటలు పూర్తిగా నేల మట్టం కావడంతో రైతులు దిక్కుతోచని పరిస్థితిలో ఉన్నారు.

ప్రైవేటు వైద్యాన్నే ఆశ్రయిస్తున్నారు

ఏదైనా అనారోగ్య సమస్య వస్తే ప్రైవేటు ఆసుపత్రులను ఆశ్రయిస్తున్నవారు దేశంలో 48.2 శాతం. 50 శాతానికి పైగా ప్రజలు ప్రభుత్వ వైద్య కేంద్రాల్లో చికిత్స పొందుతున్నారు. అనారోగ్య సమస్య వస్తే దగ్గరలోని ప్రైవేటు వైద్యుడు లేదా చిన్న చిన్న క్లినిక్‌లకు వెళ్లేవారు 28 శాతానికిపైగా ఉన్నారు. ఆసుపత్రులకు వెళ్లకుండా మెడికల్ షాపులకు వెళ్లి, వాళ్లిచ్చే మందులు వేసుకునేవారు కూడా ఉన్నారు.

ప్రభుత్వ వైద్యం

ఎక్కడ?	ఎంత శాతం?
ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి	20.2
కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్ / గ్రామీణ ఆసుపత్రి	14.6
ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం	10.3
ప్రభుత్వ డిస్పెన్సరీ	1.9
ప్రాథమిక వైద్య సదుపాయాలు	1.5
(యూహెచ్‌సీ /యూహెచ్‌పీ/ యూఎఫ్‌డబ్ల్యూసీ) ఇతరాలు	2.1

ప్రైవేటు వైద్యం

ఎక్కడ?	ఎంత శాతం?
ప్రైవేటు ఆసుపత్రి	17.6
ప్రైవేటు వైద్యుడు / క్లినిక్	28.2
మెడికల్ షాప్	0.7
ఇతరాలు	1.7

ఆధారం: జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే -5

శ్రీవారి దర్శనానికి 12 గంటలు

తిరుమల: తిరుమలలో భక్తుల రద్దీ సాధారణంగా ఉంది. క్యూ కాంప్లెక్స్‌లో 4 కంపార్ట్‌మెంట్లు నిండాయి. శనివారం అర్ధరాత్రి వరకు 73,619 మంది శ్రీవారిని దర్శించుకుని హుండీలో రూ.3.35 కోట్లు సమర్పించారు. టైంస్లాట్ టికెట్లు ఉన్నవారికి సకాలంలో, లేనివారికి 12 గంటల్లో, ఎస్ఈడీ టోకెన్లు ఉన్నవారికి 2 గంటల్లో దర్శనం అవుతోంది.

ఘాట్ రోడ్‌లో యువకుల హల్‌చల్

తెలంగాణకు చెందిన 08 జెడ్ 6003 వాహనంలోని యువకులు ఘాట్ రోడ్‌లో వికృత చేష్టలు చేస్తూ, వాహనాలపై నిలబడుకుని తిరుమలకు వెళ్లారు. ప్రమాదకరంగా ఫీట్లు చేస్తూ వాహనంపై చుట్టుపక్కల వారిని భయభ్రాంతులకు గురిచేశారు. వీరిని చూసిన భక్తులందరూ ఇలాంటి వారిపై టీటీడీ కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు.

కియోస్క్ మిషన్ ప్రారంభం

టీటీడీ నిర్వహిస్తోన్న ఎస్వీ అన్న ప్రసాదం ట్రస్ట్‌కు విరాళం ఇచ్చేందుకు తిరుమలలోని మాతృశ్రీ తరిగొండ వెంగమాంబ అన్న ప్రసాద కేంద్రంలో ఏర్పాటు చేసిన కియోస్క్ మిషన్‌ను టీటీడీ అడిషనల్ ఈవో వెంకయ్య చౌదరి ఆదివారం ప్రారంభించారు.

కూటమి ప్రభుత్వంపై ప్రజల్లో అసంతృప్తి

• సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీనివాసరావు

సత్యవేడు: కూటమి ప్రభుత్వంపై ప్రజల్లో అసంతృప్తి మొదలైందని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి.శ్రీనివాసరావు విమర్శించారు. తిరుపతి జిల్లా, సత్యవేడులో ఆదివారం జరిగిన 14వ జిల్లా మహాసభల్లో ఆయన ప్రసంగించారు. రాష్ట్రంలో నెలకొన్న పరిస్థితుల వల్ల నూతన ప్రత్యామ్నాయ రాజకీయపార్టీ కోసం ప్రజలు ఎదురుచూస్తున్నారని ఆయన అన్నారు. స్మార్ట్ మీటర్లు ధ్వంసం చేయాలని పిలుపు నిచ్చిన టీడీపీకి అధికారంలోకి వచ్చాక చేవచచ్చిందా అంటూ నిలదీశారు. మాజీ ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్ మాటకు విలువలేదని పార్లమెంట్ సాక్షిగా బీజేపీ తూలనాడి రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక హోదా ఇవ్వనంటూ తెగేసి చెప్పినా కూటమి ప్రభుత్వానికి చీమ కుట్టినట్లు కూడా లేదన్నారు.

రేషన్ బియ్యం అక్రమ రవాణాలో నా ప్రమేయం లేదు

• శాన్ మెరైన్ సంస్థ అధినేత అలీషా

సాక్షి ప్రతినిధి, కాకినాడ: రేషన్ బియ్యం అక్రమ రవాణాలో తన ప్రమేయం లేదని శాన్ మెరైన్ సంస్థ అధినేత అలీషా ఆదివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. తనకు అసలు పోర్టులో ఎగుమతి, దిగుమతికి సంబంధించి ఎటువంటి లైసెన్సు లేదని స్పష్టం చేశారు. ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్‌కళ్యాణ్ పోర్టు పరిశీలనలో భాగంగా తన పేరు ప్రస్తావించడాన్ని, కొన్ని మీడియా సంస్థలు సోషల్ మీడియా రేషన్ బియ్యం అక్రమ రవాణాతో తనకు సంబంధం ఉన్నట్టు చేస్తున్న ప్రచారాన్ని ఖండించారు. ఇందులో ఎంతమాత్రం వాస్తవం లేదని స్పష్టం చేశారు. రాజకీయాలకు అతీతంగా అందరి సహకారంతో కాకినాడ కేంద్రంగా 14 ఏళ్లుగా అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో నౌకలు తయారు చేస్తూ దేశ, విదేశాలకు అందిస్తున్నట్లు తెలిపారు. దీనిద్వారా ప్రత్యక్షంగా 500 మంది, పరోక్షంగా మూడువేల మంది ఉపాధి పొందుతున్నారని పేర్కొన్నారు. కాకినాడ సిటీ మాజీ ఎమ్మెల్యే ద్వారంపూడి చంద్రశేఖరరెడ్డికి, తనకు వ్యాపార సంబంధాలున్నాయని చేస్తున్న ప్రచారంలో వాస్తవం లేదని తెలిపారు. ఒక వ్యాపారవేత్తగా అధికారంలో ఉన్న రాజకీయ నాయకులను కలవడం సహజమని పేర్కొన్నారు. తన సంస్థ శాన్ మెరైన్ నౌకల తయారీలో జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించి ఎన్నో అవార్డులు సొంతం చేసుకుందని తెలిపారు.

మేరీమాతకు వలంటీర్ల వినతి

కూటమి నేతలకు కనువిప్పు కలిగేలా చూడాలని విజయవాడలోని గుణదల మేరీమాతకు వలంటీర్లు ఆదివారం వినతిపత్రం సమర్పించారు. రాష్ట్ర వలంటీర్స్ అసోసియేషన్, ఏఐవైఎఫ్ ఆధ్వర్యంలో భారీగా వలంటీర్లు ఆదివారం గుణదల కొండపైకి చేరుకున్నారు. సీఎం చంద్రబాబు, డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్, బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షురాలు పురందేశ్వరికి కనువిప్పు కలిగించి తమ న్యాయమైన కోర్కెలు నెరవేరేలా చూడమని మోకాళ్లపై కూర్చొని మేరీమాతను ప్రార్థించారు. దీనస్థితిలో ఉన్న తమపై ప్రభుత్వ పెద్దలకు కనికరం కల్పించేలా చేయాలని కోరారు

– గుణదల (విజయవాడ తూర్పు)

దుర్గమ్మ సేవలో హైకోర్టు జడ్జి

విజయవాడలోని ఇంద్రకీలాద్రిపై కొలువైన దుర్గమ్మను ఏపీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ కె.శ్రీనివాస్‌రెడ్డి కుటుంబ సమేతంగా ఆదివారం దర్శించుకున్నారు. దర్శనానికి విచ్చేసిన జస్టిస్ శ్రీనివాస్‌రెడ్డికి అధికారులు ఆలయ మర్యాదలతో స్వాగతం పలికారు. పంచహారతుల సేవలో పాల్గొన్న అనంతరం అమ్మవారిని దర్శించుకుని ప్రత్యేక పూజలు జరిపించుకున్నారు. ఆలయ ఈవో కేఎస్ రామరావు జస్టిస్ శ్రీనివాస్‌రెడ్డికి అమ్మవారి చిత్రపటం, ప్రసాదాలు, శేషవస్త్రాలను అందజేశారు.

– ఇంద్రకీలాద్రి (విజయవాడ పశ్చిమ)

స్ట్రెచర్ రంగు మారింది

సాక్షి ఎఫెక్ట్..

తెలుగుదేశం పార్టీ నేతల పిచ్చి పరాకాష్టకు చేరి... గుంటూరు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో రోగులను తీసుకువెళ్లే స్ట్రెచర్‌కు పసుపు రంగు వేసిన వైనంపై నవంబర్ 30న సాక్షి దినపత్రికలో కథనం ప్రచురితం అయ్యింది. దీనిపై ఆస్పత్రి అధికారులు స్పందించారు. హుటాహుటిన స్ట్రెచర్‌లకు తెలుపు రంగు వేశారు.

– గుంటూరు

విమానాల్లో వన్యప్రాణులు

అక్రమ రవాణా రూటు మార్చిన స్మగ్లర్లు

- బల్లులు, తాబేళ్లు, పాములు, ఇగ్వానాలు.. కాదేదీ స్మగ్లింగ్‌కు అనర్హం
- విశాఖ విమానాశ్రయంలో ప్రమాదకరమైన బల్లులు స్వాధీనం
- 2023-24లో అక్రమ రవాణాకు 18 సార్లు అడ్డుకట్ట వేసిన కస్టమ్స్

ఎయిర్‌పోర్టుల ద్వారా రవాణా జరుగుతున్న సరీసృపాలు **46%**

2011-20 మధ్య ఎయిర్‌పోర్టుల్లో స్వాధీనం చేసుకున్న వన్య ప్రాణులు **70,000**

ఎయిర్‌పోర్టుల ద్వారా రవాణా జరుగుతున్న క్షీరదాలు **18%**

2023-24లో వన్యప్రాణుల అక్రమ రవాణా కేసులు **18**

సాక్షి, విశాఖపట్నం: మూఢ నమ్మకాలతో కొందరు..! హోదా కోసం మరికొందరు..! కారణమేదైనా అరుదైన వన్యప్రాణులు సంపన్నుల ఇళ్లల్లో తారసపడుతున్నాయి. నిఘా వ్యవస్థ కళ్లుగప్పి విమానాల్లో ఖండాతరాలు దాటి వస్తున్నాయి. ఇవి స్మగ్లర్లకు కాసులు కురిపిస్తున్నాయి. అక్రమ రవాణాపై కస్టమ్స్ నిఘా పెరగడంతో స్మగ్లర్లు ఎప్పటికప్పుడు కొత్త ఎయిర్‌పోర్టులను అన్వేషిస్తున్నారు. థాయ్‌లాండ్, మలేషియా నుంచి దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు వన్యప్రాణుల అక్రమ రవాణా జోరుగా సాగుతోంది. ఒకప్పుడు ఓడలలో వీటిని అక్రమంగా తరలించగా ఇప్పుడు వైమానిక మార్గాలను ఎంపిక చేసుకుంటున్నారు. వన్యప్రాణుల అక్రమ రవాణాకు స్మగ్లర్లు వైమానిక రంగాన్ని వినియోగిస్తున్న టాప్ 10 దేశాల్లో భారత్ ఉండటంపై ఐక్యరాజ్యసమితి (యూఎన్ఈపీ) ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది.

చెన్నైలో అధికం

వివిధ దేశాల నుంచి భారత్‌కు అక్రమంగా వన్య ప్రాణులను తరలిస్తుండగా పట్టుబడిన కేసుల్లో మూడొంతులు చెన్నై ఎయిర్‌పోర్టుల్లో నమోదైనవే కావడం గమనార్హం. ఇక్కడ నిఘా పెరగడంతో తాజాగా బెంగళూరు, హైదరాబాద్‌తో పాటు విశాఖ ఎయిర్‌పోర్టులను ప్రత్యామ్నాయాలుగా స్మగ్లర్లు ఎంచుకుంటున్నారు. చెన్నై, ముంబై, ఢిల్లీ ఎయిర్‌పోర్టులు అక్రమ రవాణాలో మొదటి మూడు స్థానాల్లో ఉన్నాయి.

ఆదాయం పెరుగుతుందనే మూఢ నమ్మకంతో..

తాబేళ్లు, అరుదైన బల్లులను పెంచితే ఆదాయం పెరుగుతుందని కొందరి మూఢనమ్మకం. పాములను పెంచితే కష్టాలు తొలగిపోతాయని మరికొందరి విశ్వాసం. స్మగ్లర్లకు ఇది కాసులు కురిపిస్తోంది. ఇగ్వానాలు, మార్మోసెట్‌లు, కంగారూలు, విదేశీ తాబేళ్లు, విషపూరిత పాములు, యాలిగేటర్‌లు, అరుదైన పక్షులను కొనుగోలు చేసేందుకు రూ.లక్షలు వెచ్చిస్తున్నారు. వీటిని ఎలా పెంచాలనే విషయాలపై సోషల్ మీడియాలో సమాచారం సేకరిస్తున్నారు. బ్యాంకాక్, దుబాయ్, కౌలాలంపూర్, ఆస్ట్రేలియా, ఆఫ్రికా నుంచి ఎక్కువగా వీటి అక్రమ రవాణా జరుగుతోంది. యూఎన్ ఈపీ ట్రాఫిక్ తాజా నివేదిక ప్రకారం 2011– 2020 మధ్య 70,000 రకాల అరుదైన జీవ జాతులు 18 భారతీయ విమానాశ్రయాల ద్వారా అక్రమ రవాణా జరిగాయి. వీటిలో సరీసృపాలు 46 శాతం ఉండగా 18 శాతం క్షీరదాలున్నాయి. ఇండియన్ స్టార్ టార్టాయిస్, బ్లాక్ పాండ్ తాబేళ్లు, జలగలు, ఇగ్వానాలు వీటిలో ఉన్నాయి. దేశంలోని వివిధ ఎయిర్‌పోర్టుల్లో 2023–24లో అక్రమ రవాణాకు సంబంధించి 18 కేసులను నమోదు చేయగా 230 వన్యప్రాణుల్ని స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

పాములు నుంచి బల్లుల దాకా సజీవంగా..

గతంలో ఏనుగు దంతాలు, పాంగోలిన్ పొలుసులు, పులి చర్మాలు, జంతు చర్మాలు, గోళ్లు అక్రమంగా తరలించగా ఇప్పుడు ఏకంగా సజీవంగా ఉన్న వన్య ప్రాణులనే స్మగ్లింగ్ చేయడం విస్తుగొలుపుతోంది. 2019లో చెన్నై విమానాశ్రయంలో స్వాధీనం చేసుకున్న ఆఫ్రికన్ హార్న్ పిట్ వైపర్‌లు, ఇటీవల హైదరాబాద్ ఎయిర్‌పోర్టులో పట్టుబడిన తాచుపాములు, విశాఖ ఎయిర్‌పోర్టులో లభ్యమైన ప్రమాదకరమైన బల్లులు.. ఇలా సజీవంగా తరలించేందుకు స్మగ్లర్లు సిద్ధపడుతున్నారు.

కట్టుదిట్టంగా తనిఖీలు

విమానాశ్రయంలో నిరంతరం తనిఖీలు జరుగుతున్నాయి. బ్యాగేజ్ తనిఖీల విషయంలో రాజీ పడే ప్రసక్తే లేదు. డీఆర్ఐ, కస్టమ్స్ సహా అన్ని విభాగాల ఆధ్వర్యంలో ప్రతి ప్రయాణికుడినీ క్షుణ్ణంగా పరిశీలిస్తున్నాం. వన్యప్రాణుల వ్యాపారంపై ఉక్కుపాదం మోపుతున్నాం. చెక్‌లిస్టులు, తనిఖీ కేంద్రాల వద్ద ప్రయాణికులకు అవగాహన కల్పిస్తున్నాం.

– రాజారెడ్డి, విశాఖపట్నం ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్‌పోర్టు డైరెక్టర్

తెలంగాణలో భారీ ఎన్‌కౌంటర్

ఏడుగురు మావోయిస్టులు మృతి

- ములుగు జిల్లా, ఏటూరునాగారం మండలం, చెల్పాక సమీపంలో ఘటన
- మృతుల్లో తెలంగాణ రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యుడు కురుసం మంగు
- రెండు ఏకే-47లు, ఇతర ఆయుధాలు స్వాధీనం

ఎన్‌కౌంటర్‌లో మృతిచెందిన కిషోర్, కామేష్, ఏగోలపు మల్లయ్య

సాక్షి ప్రతినిధి, వరంగల్/ఏటూరు నాగారం: ఆదివారం ఉదయం 6.15 గంటలు. అప్పటిదాకా పక్షుల కిలకిలారావాలు విన్పించిన ములుగు జిల్లా ఏటూరునాగారం మండలం చెల్పాక సమీప పాలకమ్మ వాగు అటవీ ప్రాంతంలో ఉన్నట్టుండి తుపాకులు గర్జించాయి. మావోయిస్టులు-గ్రేహౌండ్స్ బలగాల మధ్య భారీ ఎన్‌కౌంటర్ చోటు చేసుకుంది. ఈ ఘటనలో ఏడుగురు మావోయిస్టులు మరణించినట్లు ములుగు జిల్లా ఎస్పీ శబరీష్ ప్రకటించారు. మృతుల్లో తెలంగాణకు చెందిన ఒక మావోయిస్టు ఉండగా మిగతా ఆరుగురు ఛత్తీస్‌గఢ్‌కు చెందిన వారని ఆయన తెలిపారు. ఎస్పీ కథనం ప్రకారం పూర్తి వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి.. నవంబర్ 21న రాత్రి ములుగు జిల్లా వాజేడులో ఉయికే రమేష్, ఉయికే అర్జున్‌లను ఇన్‌ఫార్మర్ల పేరిట మావోయిస్టులు హత్య చేశారు. ఈ నేపథ్యంలో గ్రేహౌండ్స్ బలగాలు ములుగు జిల్లా అడవుల్లో కూంబింగ్ ముమ్మరం చేశాయి. ఆదివారం ఉదయం చెల్పాక అడవుల్లో 10 నుంచి 12 మంది ఆలివ్‌గ్రీన్ దుస్తులు ధరించిన సాయుధ మావోయిస్టులు.. పోలీసు పార్టీలను గుర్తించి వెంటనే కాల్పులు మొదలెట్టారు. ఆయుధాలు వదిలి లొంగిపోవాలని హెచ్చరించినా వినకుండా కాల్పులు కొనసాగించారు. దీంతో ఆత్మరక్షణ కోసం పోలీసులు జరిపిన కాల్పుల్లో ఏడుగురు మావోయిస్టులు మృతి చెందారు. మిగతా వారు పారిపోగా ఘటన స్థలంలో రెండు ఏకే–47 రైఫిళ్లు, ఒక జీ-6, ఒక ఇన్సాస్, 303 రైఫిళ్లు, మందుగుండు సామగ్రి పోలీసులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. మృతులను తెలంగాణ రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యుడు, ఇల్లందు, నర్సంపేట ఏరియా కమిటీ కార్యదర్శి కుర్సం మంగు అలియాస్ భద్రు, పాపన్న (35), దండకారణ్యం డివిజన్ కమిటీ సభ్యుడు, ఏటూరునాగారం-మహదేవపూర్ ఏరియా కమిటీ కార్యదర్శి ఏగోలపు మల్లయ్య అలియాస్ మధు, కోటి, కమలాకర్ (43), ఏరియా కమిటీ సభ్యులు ముస్సాకి దేవల్ అలియాస్ కరుణాకర్ (22), ముస్సాకి జమున (23), పార్టీ సభ్యులు జైసింగ్ (25), కిషోర్ (22), కామేష్ (23)గా పోలీసులు గుర్తించారు. ఏగోలపు మల్లయ్యది తెలంగాణలోని పెద్దపల్లి జిల్లా పాలకుర్తి మండలం రాణాపూర్ గ్రామం కాగా, మిగతా ఆరుగురు ఛత్తీస్‌గఢ్ రాష్ట్రానికి చెందిన వారు.

మృతుల వివరాలు..

1.కుర్సం మంగు: గొత్తికోయ. ఛత్తీస్‌గఢ్ రాష్ట్రం బీజాపూర్ జిల్లా చేరమంగి గ్రామం. తెలంగాణ రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యుడు, ఇల్లందు-నర్సంపేట ఏరియా కమిటీ కార్యదర్శి. ఇతని వద్ద లభ్యమైన ఆయుధం ఏకే-47.

2.ఏగోలపు మల్లయ్య: పెద్దపల్లి జిల్లా పాలకుర్తి మండలం రాణాపూర్ గ్రామం. తెలంగాణ, డివిజన్ కమిటీ సభ్యుడు, ఏటూరునాగారం-మహదేవపూర్ ఏరియా కమిటీ కార్యదర్శి. ఇతని వద్ద కూడా ఏకే-47 లభ్యమైంది.

3.ముస్సాకి దేవల్: గొత్తికోయ. ఛత్తీస్‌గఢ్ రాష్ట్రం బీజాపూర్ జిల్లా ఉసూర్ గ్రామం. ఇతని వద్ద జీ3 రైఫిల్ లభ్యమైంది.

4.ముస్సాకి జమున: గొత్తికోయ. ఛత్తీస్‌గఢ్ రాష్ట్రం బైరామ్‌ఘర్ గ్రామం.

5.జైసింగ్: పార్టీ సభ్యుడు. ఇంద్రావతి ప్రాంతం. లభ్యమైన ఆయుధం.303 రైఫిల్.

6.కిషోర్: పార్టీ సభ్యుడు. ఛత్తీస్‌గఢ్ రాష్ట్రం బీజాపూర్ జిల్లా గంగులూరు పీఎస్ పరిధి పాంపాడ్ గ్రామం. లభ్యమైన ఆయుధం ఇన్సాస్ రైఫిల్.

7.కామేష్: పార్టీ సభ్యుడు. ఛతీస్‌గఢ్ రాష్ట్రం బీజాపూర్ జిల్లా ఉసూర్ పీఎస్ పరిధి మలంపెంట గ్రామం. లభ్యమైన ఆయుధం ఎస్‌బీబీఎల్ గన్.

అయ్యో.. పాపం..!

- చలి తట్టుకోలేక బెడ్రూమ్‌లో నిప్పుల కుంపటి
- పొగ కమ్మేయడంతో ప్రాణాలు కోల్పోయిన నాయనమ్మ, మనవడు

మృతి చెందిన చిలకమ్మ, బాలుడు నాని

అరకులోయ టౌన్(అల్లూరి సీతారామరాజుజిల్లా): చలికి తట్టుకోలేక బెడ్రూమ్ తలుపు, కిటికీ మూసుకొని.. నిప్పుల కుంపటి పెట్టుకొని నిద్రించిన ఇద్దరు ఊపిరాడక మృతి చెందారు. ఈ ఘటన శనివారం రాత్రి అరకులో చోటుచేసుకుంది. కుటుంబసభ్యులు తెలిపిన వివరాలు.. డుంబ్రిగుడ మండలం సెందెంగి వలసకు చెందిన కొర్రా చిలకమ్మ స్థానిక శారద నికేతన్ పాఠశాలలో ఆయాగా పనిచేస్తోంది. తన కుమారుడి కుటుంబంతో కలిసి ఏరియా ఆస్పత్రి సమీపంలోని ఫారెస్టు క్వార్టర్స్‌లో నివసిస్తోంది. శనివారం రాత్రి చలి ఎక్కువగా ఉండటంతో బెడ్రూమ్‌లో నిప్పుల కుంపటి పెట్టుకొని.. తలుపు, కిటికీలన్నీ మూసి చిలకమ్మ తన మనవడు కొర్రా నాని(7)తో కలిసి నిద్రపోయింది. ఆదివారం ఉదయం 7 గంటలకు చిలకమ్మ కుమారుడు బలరామ్ తలుపు తెరిచి చూసే సరికి.. చిలకమ్మ, నాని విగతజీవులుగా పడి ఉన్నారు. దీంతో బలరామ్ వెంటనే పోలీసులకు సమాచారం అందించాడు. పోలీసులు ఘటనాస్థలిని పరిశీలించి.. కుటుంబసభ్యులను విచారించారు. కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నామని సీఐ హిమగిరి తెలిపారు.

విహారం.. విషాదం..!

- చెట్టును ఢీకొట్టిన కారు
- ముగ్గురు దుర్మరణం.. మరొకరికి తీవ్రగాయాలు

విడపనకల్లు: అనంతపురం జిల్లా విడపనకల్లు సమీపంలో జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదంలో ముగ్గురు దుర్మరణం చెందగా..మరొకరికి తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. మృతుల్లో ఇద్దరు వైద్యులున్నారు. పోలీసులు తెలిపిన మేరకు..కర్ణాటకలోని బళ్లారికి చెందిన ప్రముఖ క్యాన్సర్ శస్త్రచికిత్స నిపుణుడు గోవిందరాజులు (54), ఆప్తమాలజిస్ట్ డాక్టర్ యోగీష్ భావమని (53), వారి మిత్రుడు, వ్యాపారి వెంకటనాయుడు (45), ఆయుర్వేదిక్ వైద్యుడు అమరగౌడ పాటిల్ హాంకాంగ్‌లో విహారయాత్ర ముగించుకుని శనివారం రాత్రి బెంగళూరు విమానాశ్రయానికి చేరుకున్నారు. అక్కడి నుంచి మధ్య రాత్రి బళ్లారికి కారులో బయలుదేరారు. తెల్లవారుజామున 5.30 గంటల సమయంలో విడపనకల్లు సమీపంలోని 42వ జాతీయ రహదారిలో రోడ్డు ఎడవైపున ఉన్న చెట్టును వీరి కారు అతివేగంతో ఢీకొట్టింది. దీంతో కారు నుజ్జునుజ్జై..అందులోనే ఇరుక్కుపోయి గోవిందరాజులు, యోగీష్ భావమని, వెంకటనాయుడు అక్కడికక్కడే మృతి చెందారు. అమరగౌడ పాటిల్‌కు తీవ్రగాయాలయ్యాయి. బళ్లారికి తెల్లవారుజామున 4 గంటలకే చేరుకోవాల్సిన వారు ఎంతకూ రాకపోవడంతో కుటుంబ సభ్యులు ఫోన్ చేశారు. అందరి ఫోన్లు స్విచ్ఛాఫ్ వచ్చాయి. దీంతో కారు ఆచూకీని జీపీఎస్ ద్వారా గుర్తించి ఘటనాస్థలికి చేరుకున్నారు. అప్పటికే ఉరవకొండ రూరల్ సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టర్ చిన్నగౌసు తన సిబ్బందితో కారులో ఇరుక్కుపోయిన మృతదేహాలను జేసీబీతో బయటకు తీయించి పోస్టుమార్టానికి తరలించారు. క్షతగాత్రుడిని మెరుగైన చికిత్స కోసం బళ్లారికి తరలించారు. ఘటనపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

హనుమంతునిపై పట్టాభిరాముడిగా అమ్మవారు

చంద్రగిరి: శ్రీ పద్మావతి అమ్మవారి కార్తీక బ్రహ్మోత్సవాల్లో భాగంగా నాలుగవ రోజైన ఆదివారం రాత్రి పట్టాభిరాముడు అలంకరణలో అమ్మవారు హనుమంత వాహనంపై భక్తులకు దర్శనమిచ్చారు. అమ్మవారిని సుప్రభాతంతో నిద్రమేల్కొల్పి నిత్యకైంకర్యాలు నిర్వహించి రాజమన్నార్ అలంకరణలో కల్పవృక్ష వాహనంపై కొలువుదీర్చారు. మధ్యాహ్నం శ్రీకృష్ణస్వామి ముఖమండపంలో స్నపన తిరుమంజనం, సాయంత్రం ఆస్థాన మండపంలో ఊంజల్ సేవ నిర్వహించారు. రాత్రి అమ్మవారిని ఆస్థాన మండపం నుంచి వేంచేపుగా వాహన మండపానికి తీసుకువచ్చి హనుమంత వాహనంపై కొలువుదీర్చారు. పట్టువస్త్రాలు, వజ్రవైఢూర్యాలతో ధనుర్బాణము ధరించిన పట్టాభిరాముడుగా అమ్మవారిని అలంకరించారు. అనంతరం హనుమంత వాహనంపై అమ్మవారు కొలువై తిరువీధులలో ఊరేగుతూ భక్తులను కటాక్షించారు.

కొత్తూరు ఇక్కత్‌కు ఏఐ సాంకేతికత

• కేంద్ర హస్త కళల సంస్థ రీజనల్ డైరెక్టర్ లక్ష్మణరావు

విజయపురిసౌత్: పల్నాడు జిల్లా మాచర్ల మండలం కొత్తూరులోని ఇక్కత్‌కు ఆర్టిఫీషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (ఏఐ)ను జోడించే అవకాశాలున్నాయని దక్షిణ భారత కేంద్ర హస్తకళల సంస్థ రీజనల్ డైరెక్టర్ ఎ.లక్ష్మణరావు చెప్పారు. కొత్తూరు వీవర్స్ కాలనీలో ఇక్కత్ హస్తకళాకారులకు 3 నెలల శిక్షణ గురు–శిష్య హస్త శిల్పి ప్రశిక్షన్‌తోపాటు డిజైన్ డెవలప్‌మెంట్ కార్యక్రమాలను ఆదివారం ఆయన పర్యవేక్షించారు. వినియోగదారులు ఏ తరహా చీరలను, డ్రెస్ మెటీరియల్స్‌ను ఆదరిస్తారో తెలిపే ఏఐ సాంకేతికత చెన్నై నిఫ్ట్ సంస్థలో మాత్రమే ఉందని, వారిని కొత్తూరుకు తీసుకువస్తామని హామీ ఇచ్చారు. కార్యక్రమంలో విజయవాడ హస్తకళల సేవా కేంద్రం అధికారి రవీంద్ర గౌతమ్ పాల్గొన్నారు.

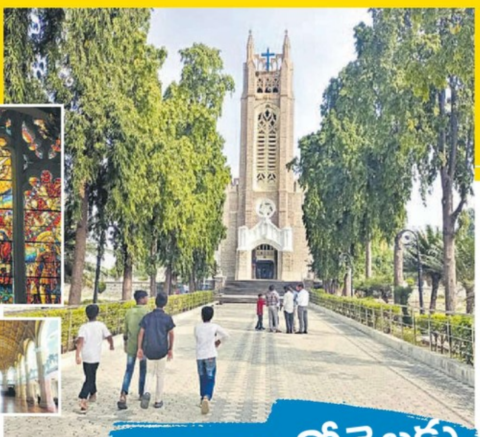
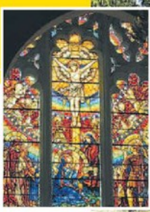
ఆర్‌వీఆర్‌జేసీ విద్యార్థుల ప్రతిభ

టీసీఎస్ ఉద్యోగాలకు అత్యధిక ప్యాకేజీతో 321 మంది ఎంపిక

గుంటూరు రూరల్: ప్రతి విద్యార్థికి ఉజ్వల భవిష్యత్తును అందించేందుకు నైపుణ్యంతో కూడిన విద్యావిధానాలు అందించి ఉపాధికల్పనే లక్ష్యంగా తమ కళాశాల కృషి చేస్తుందని ఆర్‌వీఆర్‌జేసీ ఇంజినీరింగ్ కళాశాల అధ్యక్షుడు డాక్టర్ రాయపాటి శ్రీనివాస్, ఉపాధ్యక్షులు జాగర్లమూడి మురళీమోహన్, డాక్టర్ మద్దినేని జగదీష్‌కుమార్ తెలిపారు. గుంటూరు జిల్లా చౌడవరంలోని కళాశాలలో శనివారం అంతర్జాతీయ సాఫ్ట్‌వేర్ సంస్థ టీసీఎస్ ప్రాంగణ ఎంపికలు నిర్వహించింది. ఈ ఎంపికల్లో ఉత్తమ ప్రతిభను చూపి భారీగా 321 మంది విద్యార్థులు ప్రైమ్‌రోల్‌లో రూ.9 లక్షల ప్యాకేజీ, డిజిటల్ రోల్‌లో రూ.7 లక్షల ప్యాకేజీ, నింజా రోల్‌లో రూ.3.5 లక్షల ప్యాకేజీలతో ఉద్యోగాలను పొందారని కళాశాల సెక్రటరీ కరస్పాండెంట్ ఆర్.గోపాలకృష్ణ, ట్రెజరర్ డాక్టర్ కె.కృష్ణప్రసాద్ తెలిపారు. తమ కళాశాల విద్యార్థులకు తాము అందిస్తున్న మెరుగైన శిక్షణకు ఈ ఉద్యోగాలే నిదర్శనమని కళాశాల ప్రిన్సిపల్ డాక్టర్ కె.శ్రీనివాస్ చెప్పారు. సీఎస్ఈ విభాగం నుంచి 102 మంది, ఈసీఈ నుంచి 51 మంది, ఐటీ నుంచి 45 మంది, సీఎస్ఎం నుంచి 33 మంది, ఎస్‌టీఎస్ నుంచి 26 మంది, సీఎస్‌డీ నుంచి 20 మంది, ఐవోటీ నుంచి 20 మంది, ఈఈఈ నుంచి 9 మంది, మెకానికల్ ఇంజినీరింగ్ నుంచి ఐదుగురు, సివిల్ ఇంజినీరింగ్ నుంచి ముగ్గురు, ఎంసీఏ నుంచి ఏడుగురు.. మొత్తం 321 మంది ఉద్యోగాలు పొందారని వివరించారు.

సన్నిధి

కరుణామయుని కోవెలకు వందేళ్ల ఉత్సవాలు

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా గుర్తింపు ఉన్న మెదక్ చర్చి ఆసియాలో రెండో అతి పెద్ద చర్చిగా గుర్తింపు పొందింది. చారిత్రాత్మక వారసత్వ సంపదకు నిలువెత్తు నిదర్శనంగా నిలుస్తున్న ఈ కట్టడం నిర్మాణం జరిగి వందేళ్లు పూర్తవుతున్న సందర్భంగా ఆ విశేషాలు...

అది మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం జరుగుతున్న సమయం... తినడానికి తిండిలేక... చేద్దామంటే పని లేక ప్రజలు ఆకలితో నకనకలాడి అలమటిస్తున్న రోజులు. మరో బాధాకరమైన విషయం... అంటురోగాలతో జనం పిట్టల్లా నేలరాలి చనిపోతున్న దుర్భరమైన పరిస్థితులు అవి. పట్టెడన్నం దొరికితేనే పంచభక్ష్యపరమాన్నాలుగా భావించి పరమానంద పడుతున్న రోజులు. సరిగ్గా ఇటువంటి దుర్భర పరిస్థితులలో దేశంకాని దేశం నుండి ఖండంతరాలు దాటి సాక్షాత్తూ పరలోకం నుంచి ప్రభువు పంపిన దేవ దూతలా వచ్చాడు చార్లెస్ వాకర్ పాస్నెట్. ఇంగ్లాండ్ దేశస్థుడైన ఆయన ముందుగా సికింద్రాబాద్‌లోని అప్పటి మిలటరి(ఆర్మీ) సేనకు నాయకుడిగా వచ్చినట్లు చరిత్ర చెబుతోంది. అప్పటికే అమాయక ప్రజలనేకులు గత్తర వ్యాధితో మూకుమ్మడిగా చనిపోతున్నారు. ఈ పరిస్థితి గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో అధికంగా ఉంది.

> వందేళ్ల పండగకు ముస్తాబవుతున్న మెదక్ చర్చి
> 23న శతాబ్ది ఉత్సవాలు
> చర్చి నిర్మాణ ప్రదాత చార్లెస్ వాకర్ పాస్నెట్ రక్తసంబంధీకుల రాక
> ముఖ్య అతిథిగా హాజరు కానున్న తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి

ఆకలి తీర్చిన ఆలయం..!

ఆకలితో ఎవరూ చనిపోకూడదని భావించిన చార్లెస్ వాకర్ పాస్నెట్ ఈ ప్రాంతంలో చర్చి నిర్మాణం తలపెట్టాడు. చర్చ్ నిర్మాణం కోసం దాదాపు 200 రకాల నమూనాలను తయారు చేశారట. వాటిలో ఏది ఉత్తమమైనదో తెలియక ఆందోళన చెందుతూ వాటన్నింటిని ముందు పెట్టుకుని మోకరిల్లి 'పరలోకదేవా ఇందులో ఏ నమూనా ప్రకారం నిర్మించాలో దారిచూపు' అంటూ ప్రార్థన చేయగా ఉన్నటుండి పెద్ద గాలి వచ్చి అందులోని 199 నమూనా కాగితాలు కొట్టుకుపోయి ఒకే ఒక్క నమూనా మిగిలిందట. అదే దైవ నిర్ణయంగా భావించి దాని ప్రకారం నిర్మించబడిందే ప్రస్తుత చర్చి అని పెద్దలు చెబుతున్నారు. నిర్మాణానికి తన వద్ద ఉన్న డబ్బు సరిపోక పోవడంతో స్వదేశంలో భిక్షమెత్తి మరీ నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేశారు వాకర్.

ఈ చర్చి వల్లే 'మెదక్'కు ఆ పేరు

వేలాది మంది కూలీలతో పది సంవత్సరాల పాటు కొనసాగిన నిర్మాణం వల్ల కాలే కడుపులకు పట్టెడు మెతుకులు దొరికేవట. అప్పట్లో ఈ ప్రాంతానికి గుల్షనాబాద్ అని పేరు. వేలాది జనం చర్చి నిర్మాణంలో భాగస్వాములు కావటం కోసం తండోపతండాలుగా తరలి వెళ్లేవారట. వారిని చూసి ఎక్కడికి వెళ్తున్నారని అడిగితే 'మెతుకు' కోసం పనికి వెళ్తున్నామంటూ చెప్పేవారట. దీంతో ఈ ప్రాంతం గుల్షనాబాద్ నుంచి మెతుకు సీమగా పేరు గాంచింది. అది కాస్తా రానురాను మెదక్‌గా రూపాంతరం చెందింది.

> ఈ కట్టడాన్ని మూడు గవాక్షాలు, పలు రంగుటద్దాలతో నిర్మింపజేశారు. తూర్పున ఏసుక్రీస్తు జన్మవృత్తాంతం, పడమర క్రీస్తును శిలువ వేసిన దృశ్యం, ఉత్తరాన క్రీస్తు పునరుత్థానుడై నిలిచిన దృశ్యాలు కనిపిస్తాయి. వీటిని తయారు చేసిన కళాకారులు ఇంగ్లాండ్ దేశానికి చెందిన ఫ్రాంకో ఓ, సాలిస్‌బర్‌లు. అంతే కాకుండా ఇవి సూర్యరశ్మి వెలుతురులో (పగలు) మాత్రమే కనిపిస్తాయి. సూర్య అస్తమయం అయిందంటే కనిపించవు. ఈ నిర్మాణం 1914 నుండి 1924 డిశంబర్ వరకు 10 ఏళ్లపాటు జరుగగా డిశంబర్ 25న క్రిస్మస్ పర్వదినం రోజున ఆరంభించారు. ఈ చర్చిలో ఒకేసారి 5 నుంచి 6 వేల మంది కూర్చొని ప్రార్థనలు చేసుకోవచ్చు.

175 అడుగుల ఎత్తు, 100 అడుగుల వెడల్పుతో ఠీవిగా కనిపించే మెదక్ చర్చిని భారతీయ, విదేశీ కళానైపుణ్యాల మేళవింపుతో నిర్మించారు. రెండంతస్తుల్లో నిర్మించిన ఈ కట్టడం, శిఖరం.. వందేళ్లు పూర్తయినా చెక్కుచెదరకుండా ఉండటం విశేషం. నిర్మాణం పటిష్ఠంగా ఉండేందుకు భారతీయ పురాతన పద్ధతులను అనుసరించారు. చర్చి లోపల ప్రతిధ్వనులు వినిపించని విధంగా నిర్మాణంలో జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు.

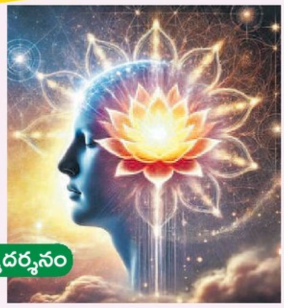
ప్రశాంతతకు, పవిత్రతకు నిలయమైన ఈ చర్చికి ఇంకా అనేక ప్రత్యేకతలున్నాయి. చర్చి నిర్మాణానికి రాతి, డంగుసున్నాన్ని మాత్రమే వాడారు. పిల్లర్లు, బీములు లేకుండా రెండు అంతస్తులతో విశాలమైన ప్రార్థనా మందిరాన్ని, శిఖరాన్ని నిర్మించడం నాటి పనితనానికి అద్దం పడుతోంది. 200 అడుగుల పొడవుతో సువిశాలమైన చర్చి చూపరులను కట్టిపడేస్తుంది.

ఈ చర్చి నిర్మాణం కోసం ఆరో నిజాం 1000 ఎకరాల భూమిని కేటాయించారు. సుమారు 14 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేశారు. కొంతకాలం కిందట 2 కోట్లతో మరమ్మతులు చేశారు. క్రిస్మస్, గుడ్ ఫ్రైడే లాంటి పర్వదినాల్లో ఈ చర్చిని సందర్శించేందుకు విదేశీయులు కూడా వస్తుంటారు. సందర్శకుల్లో క్రైస్తవులే కాకుండా ఇతర మతస్థులు కూడా ఉంటారు.

ఉత్సవాలకు సీఎం రేవంత్ రెడ్డి

ఆసియా ఖండంలోనే అద్భుతంగా నిర్మించిన ఈ చర్చి నిర్మాణం జరిగి ఈ డిశంబర్ 25 నాటికి 100 సంవత్సరాలు పూర్తి కానుంది. 25న క్రిస్మస్ కావడం వల్ల ఆ రోజున భక్తుల ప్రార్థనలకు అంతరాయం కలగకుండా ఉండేందుకు ఈనెల 23న శతజయంతి ఉత్సవాలను అంగరంగ వైభవంగా నిర్వహించేందుకు నిర్వాహకులు చర్చిని ముస్తాబు చేస్తున్నారు. 23న పదిహేను మంది బిషప్‌లతో ఉదయం నుంచే ప్రత్యేక ఆరాధనలు జరుగుతాయి. ఇందులో భాగంగా మెదక్ పరిధిలోని ఉమ్మడి మెదక్, ఆదిలాబాద్, నిజామాబాద్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్ జిల్లాల పరిధిలో పలు క్రీడా, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, చిన్నారుల కోసం చిత్రలేఖనం, నృత్యం తదితర పోటీలను నిర్వహిస్తున్నారు. ఉత్సవాలకు సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి ముఖ్య అతిథిగా రానున్నారు. అలాగే చర్చి నిర్మాణదాత చార్లెస్ వాకర్ పాస్నెట్ రక్త సంబంధీకులు సైతం హాజరు అవుతారని నిర్వాహకులు చెబుతున్నారు.

–సీహెచ్. నీలయ్య
సాక్షి, మెదక్

ఆత్మదర్శనం

జీవితంలో ఎంత పొందినా, ఎంత కీర్తి గడించినా, ఇంకా ఏదో కావాలి అన్న కోరిక మానవుడిని అనుక్షణం వెంటాడుతూ ఉంటుంది. ఫలితంగా ఇంకా ఏదో కావాలని నిరంతరాయంగా అన్వేషణ సాగుతుంటుంది. ఏది గమ్యం, ఎటు వైపు పయనం అన్న అవగాహన లేకుండా మనిషి ప్రయాణం సాగిపోతూ ఉంటుంది. కోరికల వలయంలో కూరుకుపోతూ కొట్టుమిట్టాడతాడు మనిషి. చాలామందికి కోరికల నిజతత్వంపై అవగాహన ఉండదు. అందుకే ప్రాపంచిక విషయాలకు సంబంధించిన కల్పనలు చేసుకుంటూ, కలలు కంటూ, అనేకమైన కోరికలతో జీవితాలను వెళ్లదీస్తారు.

కోరికలను తీర్చేది...

ప్రాపంచికమైన కోరికలను మాత్రమే తీర్చుకోవడం ద్వారా శాశ్వతమైన ఆనందాన్ని పొందాలని భావించేవారు సత్యానికి చాలా దూరంగా ఉన్నట్లు లెక్క. ఇటువంటి మనస్థితి ఉన్నవారు కోరికలు తీరని పక్షంలో మానసిక సమతుల్యతని కోల్పోతారు. కోరికలు తీరకపోవడం కారణంగా ఏర్పడే లోటు వల్ల వారు తమ పరిస్థితిని మరింత దుర్భరం చేసుకుంటారు.

బాహ్యమైన విషయాలు సంతోషాన్ని తప్పక అందిస్తాయి. కానీ ఆత్మతృప్తిని, ఆనందాన్ని అందించలేవు. బాహ్యమైన విషయాల ద్వారా కానీ, వస్తు సంపదల ద్వారా కానీ ఏర్పడే సంతోషం కొద్దిసమయం పాటే నిలబడుతుంది. ఈ కారణంగానే ఒక కోరిక తీరిన వెంటనే మరొక కోరిక పుట్టుకొస్తుంది. ఇంకా ఇంకా ఏదో కావాలని మనిషి నిరంతరం తపన పడుతూ, అన్వేషిస్తూనే ఉంటాడు. ఆత్మజ్ఞానమే ఆ అన్వేషణకు సమాధానం. ఎన్నడూ మార్పు చెందనిది, శాశ్వతమైనది మాత్రమే యదార్థమైన సంతృప్తిని ఇవ్వగలదు. ఆత్మతత్వం ఏమిటో అవగాహనకు వచ్చినప్పుడు మాత్రమే మనిషికి సంపూర్ణమైన తృప్తి కలుగుతుంది.

> ఆత్మజ్ఞానం కోసం మీరు దేన్నీ వదిలి పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. నిజానికి ఆత్మజ్ఞానంలోనే మీకు కావాల్సిన సాఫల్యమంతటినీ కనుగొంటారు. మీ హృదయం లోనే దివ్యమైన ఆనందాన్ని, ఆత్మ తృప్తిని అనుభూతి చెందుతారు. ఆత్మతో అనుసంధానం కలిగినప్పుడు బాహ్యంగా మీరు దేన్నీ అన్వేషించాల్సిన అవసరం ఉండదు. ముఖ్యంగా సాధన చేసే యోగికి తీరని కోరికలు ఏవి ఉండవు.

ఆత్మతృప్తి అనంతమైన కోరికలన్నిటిని తీరుస్తుంది. నిజమైన ఆనందం మీలోనే ఉంది. ఆ ఆనందమే మీ నిజ తత్వమై ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. ఆత్మ సాక్షాత్కారంలోనే నిజమైన ధన్యత ఉంది.

చాలామంది ఆత్మవిద్య కోసం ఎందుకు అన్వేషణ చేయరంటే, ఆత్మజ్ఞానం కోసం వాళ్లు దేన్నో వదిలి వేయాలని భ్రమ పడతారు. ధ్యానసాధన చేసి ఆత్మజ్ఞానం పొందిన ఎందరో మహనీయులు, మహాత్ములు ఆత్మదర్శనంతోనే తమకు మిగిలినవన్నీ సమకూరాయని తెలిపారు, నిరూపించారు కూడా. మీరు ఆశించే ప్రతిదీ పరమాత్మ సృష్టిలోనే ఉంది అన్న సత్యాన్ని తెలుసుకోండి. ఈ విషయాన్ని ప్రగాఢంగా నమ్మండి. దేన్ని కోరుకుంటే కోరికలన్నీ తీరి మనసు శాంతిస్తుందో అదే ఆత్మ. ఆ ఆత్మదర్శనం దిశగా అడుగులు వేయండి. ఈ రోజే సాధన మొదలు పెట్టండి.

– మాతా ఆత్మానందమయి
ఆధ్యాత్మిక గురువు

కోలీవుడ్ టార్చ్ బేరర్స్

కొంతకాలంగా నడక మార్చుకుంటోంది తమిళ సినిమా. వెండితెర నిర్వచనాన్ని మార్చే బాధ్యతను భుజానికెత్తుకున్నారు కోలీవుడ్ కొత్త కథనాయకులు. ఇక్కడ కథానాయకులు అంటే తెరపై కనిపించే హీరోలు కారు. సిల్వర్ స్క్రీన్‌ను రీ డిఫైన్ చేస్తూ ఇండస్ట్రీకే టార్చ్ బేరర్స్‌గా మారిన దర్శకులు. హీరోల ఇమేజ్ చుట్టూ తిరిగే కథలకు ఎండ్ కార్డ్ వేసి రొటీన్ ఫార్ములా సినిమాలకు మంగళం పాడేశారు ఈతరం దర్శకులు. సమాజం పెద్దగా పట్టించుకోని అంశాలనే ముడి సరుకుగా తీసుకుని ఈ దర్శకులు తెరకెక్కిస్తున్న చిత్రాలు తమిళ సినిమాను కొత్త పంథాలోకి తీసుకెళ్తున్నాయి. అట్టడుగు ప్రజల జీవితాలే ఆ చిత్రాల కథా వస్తువులు. ప్రతి ఫ్రేమ్‌లోనూ సామాజిక స్పృహ ఉట్టిపడేలా సోషల్ కమిట్‌మెంట్‌తో సినిమాలు తీస్తున్నారు. కోలీవుడ్ స్థాయిని పెంచుతున్న ఆ ముగ్గురు దర్శకుల గురించి తెలుసుకుందాం.

సామాజిక వివక్షే కథగా...

అణిచివేతకు గురైన వాడికే వివక్ష వికృత రూపం తెలుస్తుంది. తమిళనాడులో అణగారిన వర్గానికి చెందిన మారి సెల్వరాజ్ తాను అనుభవించిన, తన చుట్టూ ఉన్నవాళ్లు ఎదుర్కొంటున్న సామాజిక వివక్షనే సినిమా కథలుగా మార్చుకున్నారు. అట్టడుగు ప్రజల గళంగా మారారు ఈ దర్శకుడు. తమిళ సంస్కృతి నేపథ్యంలో వాస్తవ జీవిత గాథలను ఆవిష్కరిస్తున్నారు. 2018లో తొలి చిత్రం 'పరియేరుం పెరుమాళ్' నుంచి 'కర్ణన్, మామన్నన్, మొన్నటి 'వాళై' వరకు ప్రతి చిత్రంలోనూ కులం కట్టుబాట్లు, ప్రజల హక్కులు, గౌరవప్రదమైన జీవితం... మారి సెల్వరాజ్ చర్చకు పెట్టే అంశాలు ఇవే. మెయిన్ స్ట్రీమ్ సినిమా పట్టించుకోని పాత్రలకు వాయిస్ ఇస్తూ తన సినిమా ద్వారా సామాజిక పోరాటం చేస్తున్నారు. మారి సెల్వరాజ్ సినిమాల్లో కల్చరల్ రిప్రజెంటేషన్ తప్పక ఉంటుంది. బడుగు బలహీన వర్గాల గ్రామీణ జీవన విధానాన్ని నిజాయితీగా కళ్లకు పట్టే ప్రయత్నంలో ఈయన ప్రతి సందర్భంలోనూ సక్సెస్ అవుతున్నారు.

పోరాట యోధులుగా...

సినిమా అంటే ఏదో ఒక కథ చెప్పడం కాదు. వివక్ష కారణంగా పూడుకుపోయిన గొంతులకు వాయిస్ ఇవ్వాలి. శతాబ్దాల నుంచి వివక్షను అనుభవిస్తున్న కమ్యూనిటీలో పుట్టిన వ్యక్తి స్వరం సినిమాగా చూపించాల్సి వచ్చినప్పుడు ఘాటుగానే ఉంటుంది. పా. రంజిత్ సినిమాలు కూడా అంతే. అంబేద్కర్ ఆలోచనా విధానానికి తగ్గట్టు దళిత్ ఐడెంటిటీని ఎస్టాబ్లిష్ చేసేందుకు చిత్ర పరిశ్రమలో రాజీలేని పోరాటమే చేస్తున్నారాయన. కబాలి (2016), కాలా (2018)... ఈ రెండు చిత్రాల్లో సూపర్ స్టార్ రజనీకాంత్ స్టార్ ఇమేజ్‌కి సామాజిక న్యాయం కోసం పోరాడే యోధుడి పాత్రను మేళవించి పా. రంజిత్ చిత్రించిన విధానం తరాలుగా అన్యాయాలకు గురవుతున్న వర్గాలకు కొత్త బలాన్ని ఇచ్చింది. రంజిత్ సినిమాలకు రజనీకాంత్ కూడా ఫిదా అయిపోయారు. సామాజిక అంశాలు... వాటిని ప్రభావితం చేసే పొలిటికల్ డైనమిక్స్ రంజిత్ సినిమాలో నిండి ఉంటాయి. చరిత్ర మూలాల్లోకి వెళ్లి దళితుల సంఘర్షణలను, వారి ఆత్మగౌరవ పోరాటాలను వెలికి తీసి ఈ ఏడాది 'తంగలాన్' రూపంలో పా. రంజిత్ సృష్టించిన సునామీ సినీ విమర్శకుల మెప్పు పొందింది. దర్శకుడిగా దృశ్య రూపం ఇవ్వడంతో సరిపెట్టకుండా నిర్మాతగా మారి ఈ తరహా చిత్రాలెన్నింటికో బ్యాక్‌బోన్‌గా నిలిచారు. మారి సెల్వరాజ్ తొలి చిత్రం 'పరియేరుం పెరుమాళ్' అందులో ఒకటి. దళిత జీవితాలను తెరకెక్కించే క్రమంలో వారిని బాధితులుగా కాకుండా పోరాట యోధులుగా చూపిస్తూ అవసరమైన చోట కమర్షియల్ ఎలిమెంట్స్‌ను కూడా జోడించి సాగిస్తున్న మూవీ జర్నీ తమిళ ఇండస్ట్రీలో పా. రంజిత్‌కు ప్రత్యేక స్థానాన్ని ఇచ్చింది.

మారి సెల్వరాజ్, వెట్రిమారన్, పా. రంజిత్

కఠినమైన వాస్తవాలతో...

తమిళనాడులోని సామాజిక-రాజకీయ వాతావరణాన్ని నిజ జీవితాలకు దగ్గరగా చూపించడంలో వెట్రిమారన్‌ది ప్రత్యేక శైలి. వాస్తవాలు ఎంత కఠినంగా ఉంటాయో వెట్రిమారన్ సినిమాలు కూడా అంతే. విభిన్న వర్గాల జీవితాలను సజీవంగా చూపించడంలో వెట్రిమారన్ ముందుంటారు. ఈయన సినిమాల్లో కనిపించే సామాజిక సమస్యల పరిధి విస్తృతంగా ఉంటుంది. 'ఆడుగళం, విశారణై, అసురన్'... ఏ సినిమా తీసుకున్నా వాటి నేపథ్యంలో కనిపించేది ప్రజల పోరాటాలే. కళను వినోదానికి పరిమితం చేయకుండా సామాజిక మార్పుకు ఆయుధంగా మార్చుకున్న దర్శకులుగా మారి సెల్వరాజ్, పా. రంజిత్, వెట్రిమారన్ కనిపిస్తారు. కమర్షియల్ ఎలిమెంట్స్ చొప్పించినా సరే ఈ ముగ్గురి సినిమాలో పీడిత ప్రజలే ప్రధాన పాత్రలుగా ఉంటారు. వాళ్లే హీరోలుగా సినిమాను నడిపిస్తారు. భిన్న చిత్రాల ద్వారా వీళ్లు సంధిస్తున్న ప్రశ్నలు దేశ సరిహద్దులు దాటి అంతర్జాతీయ స్థాయిలో విమర్శకుల ప్రశంసలు అందుకుంటున్నాయి. ఇంటర్నేషనల్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్స్ లోనూ వీళ్ల ముద్ర కనిపిస్తోంది. చిత్ర పరిశ్రమ వినోద సాధనంగా మారి, నేల విడిచి సాము చేస్తున్న సందర్భంలో వాస్తవికత, సామాజిక చైతన్యాన్ని నమ్ముకుని స్టోరీ టెల్లింగ్‌కు కొత్త అర్థం చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు ఈ ముగ్గురు. దర్శకులుగా వీరిది బాధ్యతాయుతమైన ప్రయాణం.

– ఫణి కుమార్ అనంతోజు

సినిమా

మహేశ్‌గారు ఎంజాయ్ చేస్తూ డబ్బింగ్ చెప్పారు

– నమ్రతా శిరోద్కర్ ఘట్టమనేని

అలీ, నమ్రత, సత్యదేవ్

హాలీవుడ్ బ్లాక్‌బస్టర్ ఫిల్మ్ 'ది లయన్ కింగ్'కు ప్రీక్వెల్‌గా 'ముఫాసా: ది లయన్ కింగ్' సినిమా రూపొందిన సంగతి తెలిసిందే. బారీ జెన్కిన్స్ దర్శకత్వంలో రోమన్ స్కీ, మార్క్ సెర్యాక్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం డిసెంబరు 20న విడుదల కానుంది. ఈ చిత్రం ఇంగ్లిష్‌తో పాటు తెలుగు, తమిళ, హిందీ భాషల్లో డిసెంబరు 20నే రిలీజ్ కానుంది. 'ముఫాసా: ది లయన్ కింగ్'లోని ప్రధాన పాత్రలుగా కనిపించే ముఫాసా పాత్రకు మహేశ్‌బాబు, టాకాకు సత్యదేవ్, పుంబాకు బ్రహ్మానందం, టిమోన్‌కు అలీ, కిరోస్ పాత్రకు అయ్యప్ప పి. శర్మ వాయిస్ ఓవర్స్ ఇచ్చారు. ఆదివారం జరిగిన ఈ చిత్రం ప్రెస్‌మీట్‌లో మహేశ్‌బాబు సతీమణి నమ్రతా శిరోద్కర్ ఘట్టమనేని ఈ సినిమా కొత్త పోస్టర్‌ను లాంచ్ చేసి, మాట్లాడుతూ– ''ముఫాసా: ది లయన్ కింగ్' మంచి ఎమోషనల్ రైడ్ మూవీ. మహేశ్‌బాబుగారు ఎంజాయ్ చేస్తూ, డబ్బింగ్ చెప్పారు'' అన్నారు. ''నా వాయిస్ డిస్నీ లైబ్రరీలో ఉండటం ఓ గ్రేట్ అచీవ్‌మెంట్‌గా ఫీలవుతున్నాను. మహేశ్‌బాబుగారితో కలిసి టాకా పాత్రకు డబ్బింగ్ చెప్పడం సంతోషంగా ఉంది'' అని తెలిపారు సత్యదేవ్. ''టిమోన్ పాత్రకు డబ్బింగ్ చెప్పడం నా అదృష్టం'' అని పేర్కొన్నారు అలీ.

అశోక్ కుమార్, కృష్ణచైతన్య, సీహెచ్ రామారావు, వెంకయ్యనాయుడు, సీహెచ్ ఫణి, ఆర్. నారాయణమూర్తి

ఘంటసాల సినిమా చూడటం తెలుగు వారి కర్తవ్యం

– మాజీ ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడు

''ఘంటసాలగారిని శతాబ్ది గాయకుడు (సింగర్ ఆఫ్ సెంచరీ) అంటారు. ఆయన్ను నేను అమర గాయకుడు అంటాను. ఒక సాధారణ వ్యక్తిగా మొదలైన ఆయన జీవితం సంగీతంతో సాగుతూ... స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడిగానే కాకుండా, సినీ గాయకుడిగా, సంగీత దర్శకుడిగా, భగవద్గీత గానాన్ని అందించిన తొలి తెలుగు స్ఫూర్తిగా భావితరాలకు ఆయన ఆదర్శంగా నిలుస్తారని భావిస్తున్నాను'' అన్నారు మాజీ ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడు. దివంగత ప్రముఖ గాయకులు ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు జీవితం ఆధారంగా తెరకెక్కిన బయోపిక్ 'ఘంటసాల: ది గ్రేట్'. ఈ చిత్రంలో ఘంటసాల పాత్రలో కృష్ణచైతన్య నటించారు. ఘంటసాల భార్య సావిత్రి పాత్రలో కృష్ణ చైతన్య భార్య మృదుల నటించారు. సీహెచ్ రామారావు దర్శకత్వంలో సీహెచ్ ఫణి నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఫిబ్రవరి 14న రిలీజ్ కానుంది. ఈ సందర్భంగా ఆదివారం హైదరాబాద్‌లో జరిగిన ఈ సినిమా రిలీజ్ డేట్ అనౌన్స్‌మెంట్ పోస్టర్ లాంచ్ ఈవెంట్‌కు ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన మాజీ ఉపరాష్ట్రపతి వెంకయ్యనాయుడు మాట్లాడుతూ– ''ఘంటసాలగారిపై సినిమా తీసినందుకు ఫణి గారిని అభినందిస్తున్నాను. కృష్ణచైతన్య, మృదులలను మెచ్చుకుంటున్నాను. సదుద్దేశంతో తీసిన ఈ సినిమా చూడటం తెలుగు వారి కర్తవ్యం'' అన్నారు. మరో అతిథి దర్శక-నిర్మాత-నటుడు ఆర్. నారాయణమూర్తి మాట్లాడుతూ– ''ఘంటసాలకు భారత రత్న ఇవ్వాలి. ఉత్తరాది గాయకులకు ఇచ్చి ఆయనకు ఎందుకు ఇవ్వలేదు? ఎంజీఆర్‌కు భారతరత్న ఇచ్చి ఎన్టీఆర్‌కు ఇవ్వలేదు. ఆయనకూ ఇవ్వాలి'' అని అన్నారు. ''మా సినిమాను ప్రేక్షకులకు ఆశీర్వదించాలని కోరుకుంటున్నాను'' అన్నారు కృష్ణచైతన్య. ''ఘంటసాలగారి పాట ఎంత గొప్పదో అందరికీ తెలుసు. కానీ ఆయన వ్యక్తిత్వం కొందరికే తెలుసు. ఆయన వ్యక్తిత్వాన్ని, జీవితాన్ని ఈ సినిమాలో చెప్పడం జరిగింది'' అని తెలిపారు సీహెచ్ రామారావు.

కొరియన్ కనకరాజు?

కొరియన్ కనకరాజుగా మారనున్నారట వరుణ్ తేజ్. ఆయన హీరోగా మేర్లపాక గాంధీ దర్శకత్వంలో తెరకెక్కనున్న సినిమాను ఆదివారం ప్రకటించారు. యూవీ క్రియేషన్స్, ఫస్ట్ ఫ్రేమ్ ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్స్ నిర్మించనున్న ఈ సినిమా ప్రీ ప్రొడక్షన్ వర్క్స్ జరుగుతున్నాయి. వచ్చే మార్చిలో చిత్రీకరణ ప్రారంభం కానుంది. ''ఈ న్యూ ఏజ్ ఎంటర్‌టైన్మెంట్ ఫిల్మ్‌లో వరుణ్ తేజ్ క్యారెక్టర్ కొత్తగా ఉంటుంది'' అని యూనిట్ పేర్కొంది. కాగా ఈ సినిమాకు 'కొరియన్ కనకరాజు' అనే టైటిల్‌ను పరిశీలిస్తున్నారనే టాక్ వినిపిస్తోంది.

వరుణ్ తేజ్

ప్రేమ... వినోదం...

కవిన్, అపర్ణా దాస్ ప్రధాన పాత్రల్లో గణేష్ కె. బాబు తెరకెక్కించిన చిత్రం 'డా..డా'. తమిళంలో ఘనవిజయం సాధించిన ఈ చిత్రాన్ని 'పా.. పా..' పేరుతో నీరజ కోట తెలుగులో రిలీజ్ చేయనున్నారు. డిసెంబరు 13న ఈ చిత్రం ఏపీ, తెలంగాణతో పాటు అమెరికా, ఆస్ట్రేలియాలో రిలీజ్ కానుంది. ''తండ్రీ కొడుకుల సెంటిమెంట్‌తో తెరకెక్కిన చిత్రం 'పా.. పా..'. తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ఎంజీఎం సంస్థ అచ్చిబాబు రిలీజ్ చేయబోతున్నారు'' అని నీరజ కోట తెలిపారు.

కవిన్, అపర్ణా దాస్

క్షణ క్షణం ఉత్కంఠ

''కథ, కథనాలను నమ్మి 'ఎమ్ 4 ఎమ్'ని హాలీవుడ్ రేంజ్‌లో రూపొందించాం. మా సినిమా గోవా ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్‌లో ప్రదర్శితం కావడం హ్యాపీగా ఉంది'' అని మోహన్ వడ్లపట్ల చెప్పారు. జో శర్మ, సంబీత్ ఆచార్య లీడ్ రోల్స్‌లో నటించిన చిత్రం 'ఎమ్ 4 ఎమ్'. మోహన్ వడ్లపట్ల దర్శకత్వంలో మోహన్ మీడియా క్రియేషన్స్, జో శర్మ మెక్‌విన్ గ్రూప్ (యూఎస్ఏ) పై రూపొందిన ఈ చిత్రం తెలుగు, హిందీ, తమిళ, కన్నడ, మలయాళ భాషల్లో త్వరలో విడుదల కానుంది. ''క్షణక్షణం ఉత్కంఠతో నడిచే ఈ మూవీలో ఇన్వెస్టిగేటివ్ జర్నలిస్టుగా చేశాను'' అని తెలిపారు జో శర్మ.

జో శర్మ, మోహన్

అర్జున్‌కు అధికారికంగా 2800 ఎలో రేటింగ్

అంతర్జాతీయ చెస్‌లో అరుదైన 2800 ఎలో రేటింగ్ మైలురాయిని తెలంగాణ గ్రాండ్ మాస్టర్ ఇరిగేశి అర్జున్ అధికారికంగా అధిగమించాడు. విశ్వనాథన్ ఆనంద్ తర్వాత ఈ ఘనత సాధించిన రెండో భారతీయ ప్లేయర్‌గా, ప్రపంచ చెస్‌లో 16వ ప్లేయర్‌గా అర్జున్ గుర్తింపు పొందాడు. తాజా ర్యాంకింగ్స్‌లో అర్జున్ 2801 ఎలో రేటింగ్‌తో నాలుగో ర్యాంక్‌లో ఉన్నాడు. 21 ఏళ్ల అర్జున్ అక్టోబర్‌లో యూరోపియన్ క్లబ్ కప్ టోర్నీ సందర్భంగా లైవ్ రేటింగ్స్‌లో తొలిసారి 2800 మైలురాయిని దాటాడు.

గుకేశ్, డింగ్ లిరెన్ ఆరో గేమ్ 'డ్రా'

ప్రపంచ చెస్ కిరీటం కోసం తలపడుతున్న భారత్, చైనా గ్రాండ్‌మాస్టర్లు దొమ్మరాజు గుకేశ్, డింగ్ లిరెన్‌ల మధ్య 'డ్రా'ల పరంపర కొనసాగుతోంది. సింగపూర్ సిటీలో ఆదివారం జరిగిన ఆరో రౌండ్ గేమ్ 46 ఎత్తుల్లో 'డ్రా'గా ముగిసింది. ప్రస్తుతం ఇద్దరూ 3 పాయింట్లతో సమఉజ్జీలుగా కొనసాగుతున్నారు. మరో 8 రౌండ్లు మిగిలుండగా ఇంకో 4.5 పాయింట్లు ఎవరు ముందుగా గెలిస్తే వారే ప్రపంచ చాంపియన్ అవుతారు. నేడు విశ్రాంతి దినం. మంగళవారం ఏడో గేమ్ జరుగుతుంది.

'పింక్' మ్యాచ్‌లో భారత్‌దే విజయం

- ఫిట్‌నెస్, ఫామ్ చాటుకున్న గిల్
- రాణించిన నితీశ్ రెడ్డి, జైస్వాల్
- పీఎం ఎలెవన్‌పై టీమిండియా గెలుపు

కాన్‌బెర్రా: భారత్, ప్రైమ్ మినిస్టర్ ఎలెవన్ జట్ల మధ్య రెండు రోజుల డే–నైట్ ప్రాక్టీస్ మ్యాచ్ 'వన్డే'కు పరిమితమైంది. వరుణుడు కరుణించడంతో భారత బ్యాటర్లు 'పింక్ బాల్'తో ఆ కాస్త ప్రాక్టీస్‌కు నోచుకున్నారు. భారీ వర్షం వల్ల తొలి రోజు ఆటంతా రద్దవగా... రెండోరోజు వన్డేలా నిర్వహించారు. ఒక్కో జట్టుకు 46 ఓవర్లు కేటాయించారు. జట్టులోని 11 మందికి బ్యాటింగ్, బౌలింగ్ చేసే అవకాశం కల్పించారు. భారత జట్టు ఐదు వికెట్లు కోల్పోయి ఈ మ్యాచ్‌లో గెలిచింది. మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగిన పీఎం టీమ్ 43.2 ఓవర్లలో 240 పరుగులకు ఆలౌటైంది. ఓపెనర్ స్యామ్ కొన్‌స్టాస్ (97 బంతుల్లో 107; 14 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) సెంచరీతో అలరించాడు. హనో జాకబ్స్ (60 బంతుల్లో 61; 4 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు), జాక్ క్లేటన్ (52 బంతుల్లో 40; 6 ఫోర్లు) రాణించారు. హర్షిత్ రాణా (4/44) నిప్పులు చెరగడంతో ఒక దశలో పీఎం జట్టు 138 పరుగులకే 7 వికెట్లను కోల్పోయింది. అయితే కొన్‌స్టాస్, జాకబ్స్ ఎనిమిదో వికెట్‌కు 67 పరుగులు జోడించడంతో పీఎం జట్టు 200 పైచిలుకు స్కోరు చేయగలిగింది. భారత బౌలర్లలో ఆకాశ్‌దీప్ 2 వికెట్లు పడగొట్టగా... సిరాజ్, ప్రసిధ్ కృష్ణ, సుందర్, జడేజా తలా ఒక వికెట్ తీశారు. అనంతరం భారత జట్టు మొత్తం 46 ఓవర్లు ఆడి 5 వికెట్లు కోల్పోయి 257 పరుగులు సాధించింది. టీమిండియా 42.5 ఓవర్లలోనే 241 పరుగుల విజయలక్ష్యాన్ని అందుకున్నా... ప్రాక్టీస్ కోసం పూర్తి ఓవర్లు ఆడింది. టాపార్డర్ బ్యాటర్ శుబ్‌మన్ గిల్ (62 బంతుల్లో 50 రిటైర్డ్ నాటౌట్; 7 ఫోర్లు) ఫిట్‌నెస్, ఫామ్ చాటుకోగా... ఓపెనర్ యశస్వి జైస్వాల్ (59 బంతుల్లో 45; 9 ఫోర్లు), ఆంధ్ర ప్లేయర్ నితీశ్ కుమార్ రెడ్డి (32 బంతుల్లో 42; 5 ఫోర్లు, 1 సిక్స్), వాషింగ్టన్ సుందర్ (36 బంతుల్లో 42 నాటౌట్; 5 ఫోర్లు) రాణించారు.

కాన్‌బెర్రా ఎంపీ అలిసియా పేన్ నుంచి విన్నర్స్ ట్రోఫీ అందుకుంటున్న రోహిత్

నితీశ్ రెడ్డి

సింధు నిరీక్షణ ముగిసె...

- రెండేళ్ల తర్వాత మళ్లీ టైటిల్ సొంతం
- సయ్యద్ మోడీ ఓపెన్‌లో మూడోసారి విజేతగా నిలిచిన భారత స్టార్
- పురుషుల సింగిల్స్ చాంప్ లక్ష్య సేన్
- గాయత్రి–ట్రెసా జాలీ జోడీకి మహిళల డబుల్స్ టైటిల్

లక్నో: టాప్ సీడ్ హోదాకు తగ్గట్టు ఆడిన భారత స్టార్ షట్లర్ పీవీ సింధు ఈ ఏడాది టైటిల్ లోటును తీర్చుకుంది. ఆదివారం ముగిసిన సయ్యద్ మోడీ ఇంటర్నేషనల్ వరల్డ్ టూర్ సూపర్–300 బ్యాడ్మింటన్ టోర్నీలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన సింధు చాంపియన్‌గా నిలిచింది. తద్వారా 2 సంవత్సరాల 4 నెలల 18 రోజుల టైటిల్ నిరీక్షణకు తెరదించింది. ప్రపంచ 119వ ర్యాంకర్ వు లువో యు (చైనా)తో 47 నిమిషాలపాటు జరిగిన మహిళల సింగిల్స్ ఫైనల్లో ప్రపంచ 18వ ర్యాంకర్ సింధు 21–14, 21–16తో గెలుపొందింది. ఈ విజయంతో సింధుకు 15,750 డాలర్ల (రూ.13 లక్షల 31 వేలు) ప్రైజ్‌మనీతోపాటు 7000 ర్యాంకింగ్ పాయింట్లు లభించాయి. సయ్యద్ మోడీ ఓపెన్‌లో సింధు టైటిల్ నెగ్గడం ఇది మూడో సారి. ఆమె 2017, 2022లోనూ విజేతగా నిలిచింది. ప్రపంచ బ్యాడ్మింటన్ సమాఖ్య వరల్డ్ టూర్‌లో ఈ ఏడాది సింధుకిదే తొలి టైటిల్‌కాగా... ఓవరాల్‌గా 18వ సింగిల్స్ టైటిల్ కావడం విశేషం. 29 ఏళ్ల సింధు చివరిసారి 2022 జూలైలో సింగపూర్ ఓపెన్‌లో విజేతగా నిలిచింది. ఆ తర్వాత ఆమె ఖాతాలో మరో టైటిల్ చేరలేదు. ఈ ఏడాది మలేసియా మాస్టర్స్ టోర్నీలో సింధు ఫైనల్ చేరినా రన్నరప్ ట్రోఫీతో సరిపెట్టుకుంది.

'ఈ విజయం నాలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని రెట్టింపు చేసింది. నా ప్రధాన లక్ష్యం గాయాల బారిన పడకుండా పూర్తి ఫిట్‌గా ఉండటమే. 2028 లాస్ ఏంజెలిస్ ఒలింపిక్స్ చాలా దూరంలో ఉన్నా ఫిట్‌గా ఉంటే వరుసగా నాలుగో ఒలింపిక్స్‌లోనూ బరిలోకి దిగుతా. ఈ ఏడాదిని టైటిల్‌తో ముగించినందుకు ఆనందంగా ఉంది. కొన్ని రోజులు విశ్రాంతి తీసుకుంటా. జనవరి నుంచి కొత్త సీజన్‌ను ప్రారంభిస్తా' అని సింధు వ్యాఖ్యానించింది.

లక్ష్య సేన్ జోరు

పురుషుల సింగిల్స్ విభాగంలో భారత నంబర్‌వన్ లక్ష్య సేన్‌కే టైటిల్ లభించింది. 31 నిమిషాలపాటు జరిగిన ఫైనల్లో లక్ష్య సేన్ 21–6, 21–7తో జియా హెంగ్ జేసన్ (సింగపూర్)పై గెలిచాడు. లక్ష్య సేన్‌కు 15,570 డాలర్ల (రూ. 13 లక్షల 31 వేలు) ప్రైజ్‌మనీతోపాటు 7000 ర్యాంకింగ్ పాయింట్లు లభించాయి. లక్ష్య సేన్‌కు కూడా ఈ ఏడాది ఇదే తొలి టైటిల్ కావడం గమనార్హం. ఈ సంవత్సరం లక్ష్య సేన్ మొత్తం 14 టోర్నీలు ఆడగా... ఈ టోర్నీలోనే ఫైనల్‌కు చేరుకొని టైటిల్ సాధించడం విశేషం. మరోవైపు పురుషుల డబుల్స్ విభాగంలో పృథ్వీ కృష్ణ–సాయిప్రతీక్ (భారత్).. మిక్స్‌డ్ డబుల్స్ విభాగంలో ధ్రువ్ కపిల–తనీషా క్రాస్టో (భారత్) జోడీలు రన్నరప్‌గా నిలిచాయి.

సింధు విజయగర్జన

లక్ష్య సేన్

గాయత్రి–ట్రెసా జోడీ అదుర్స్

మహిళల డబుల్స్ విభాగంలో పుల్లెల గాయత్రి–ట్రెసా జాలీ (భారత్) జోడీ టైటిల్‌ను సొంతం చేసుకుంది. గాయత్రి–ట్రెసా కెరీర్‌లో ఇదే తొలి సూపర్–300 టైటిల్ కావడం విశేషం. ఫైనల్లో గాయత్రి–ట్రెసా ద్వయం 21–18, 21–11తో బావో లి జింగ్–లి కియాన్ (చైనా) జంటను ఓడించింది. ఈ ఏడాది ఓవరాల్‌గా గాయత్రి–ట్రెసా జోడీ 20 టోర్నీలు ఆడి ఎట్టకేలకు తొలి టైటిల్‌ను దక్కించుకుంది. గాయత్రి–ట్రెసా జంటకు 16,590 డాలర్ల (రూ. 14 లక్షలు) ప్రైజ్‌మనీతోపాటు 7000 ర్యాంకింగ్ పాయింట్లు లభించాయి. ఈ సంవత్సరం నిలకడగా రాణించిన గాయత్రి–ట్రెసా ద్వయం ఈనెల 11 నుంచి 15 వరకు చైనాలో జరిగే సీజన్ ముగింపు టోర్నీ వరల్డ్ టూర్ ఫైనల్స్‌కు అర్హత సాధించింది.

స్వర్ణ పతకాలతో పుల్లెల గాయత్రి–ట్రెసా జాలీ

విజేత రిషితా రెడ్డి

సాక్షి, హైదరాబాద్: అంతర్జాతీయ టెన్నిస్ సమాఖ్య (ఐటీఎఫ్) జూనియర్ సర్క్యూట్‌లో తెలంగాణ అమ్మాయి బసిరెడ్డి రిషితా రెడ్డి అద్భుత ప్రదర్శన కొనసాగుతోంది. రెండు వారాల వ్యవధిలో ఆమె తన ఖాతాలో రెండో టైటిల్‌ను జమ చేసుకోవడం విశేషం. న్యూఢిల్లీలో జరిగిన ఐటీఎఫ్ జే100 టోర్నీలో హైదరాబాద్‌కు చెందిన రిషితా రెడ్డి చాంపియన్‌గా నిలిచింది. అండర్–18 సింగిల్స్ ఫైనల్లో రిషిత 4–6, 6–4, 6–3తో నెల్లీ ఇవనోవా (రష్యా)పై విజయం సాధించింది. గతవారం గువాహటిలో జరిగిన జే60 ఐటీఎఫ్ టోర్నీలోనూ రిషిత సింగిల్స్ విభాగంలో టైటిల్ గెల్చుకుంది.

ఐసీసీ చైర్మన్‌గా జై షా

దుబాయ్: అంతర్జాతీయ క్రికెట్ మండలి (ఐసీసీ) నూతన చైర్మన్‌గా జై షా ఆదివారం పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టారు. పీఠం ఎక్కగానే ఆయన ముందు చాంపియన్స్ ట్రోఫీ రూపంలో సవాల్ ఎదురుగా ఉంది. అయితే ఇది వరకే ఆతిథ్య పాకిస్తాన్‌కు భారత్ వెళ్లదనే స్పష్టమైన సంకేతం ఉండటంతో ఇదేమంత సమస్య కాబోదని ఐసీసీ వర్గాలు భావిస్తున్నాయి. ఐసీసీ చైర్మన్‌గా పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టిన ఐదో భారతీయుడిగా జై షా గుర్తింపు పొందాడు. గతంలో దివంగత జగ్మోహన్ దాల్మియాతో పాటు శరద్ పవార్, శశాంక్ మనోహర్, ఎన్. శ్రీనివాసన్‌లు ఐసీసీలో అత్యున్నత పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టారు. అయితే 36 ఏళ్ల వయసులోనే జై షా ఎన్నికవడం ద్వారా అతిపిన్న వయసులో ఐసీసీ చైర్మన్ అయిన తొలి వ్యక్తిగా ఘనత వహించాడు. రెండేళ్లపాటు ఆయన పదవీలో కొనసాగుతారు.

బోర్డు కార్యదర్శి?

తదుపరి బోర్డు కార్యదర్శి ఎవరనే దానిపై ఇప్పటి వరకూ స్పష్టతే లేదు. ఐపీఎల్ చైర్మన్ అరుణ్ ధుమల్‌తో పాటు బీసీసీఐ కోశాధికారి ఆశిష్ షెలర్, సంయుక్త కార్యదర్శి దేవజీత్ లోన్ సైకియాల పేర్లు ప్రధానంగా వినిపిస్తున్నాయి. ఇక ఐసీసీలో భారత ప్రతినిధిగా బోర్డు అధ్యక్షుడు రోజర్ బిన్నీ లేదంటే సీనియర్ ఉపాధ్యక్షుడు రాజీవ్ శుక్లాలలో ఒకరు పాల్గొంటారు.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

భవిత

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

నిఫ్ట్‌లో యూజీ, పీజీ, పీహెచ్‌డీ కోర్సుల్లో ప్రవేశాలు

నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫ్యాషన్ టెక్నాలజీ(నిఫ్ట్).. దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న 18 క్యాంపస్‌లలో అకడమిక్ సెషన్ 2025–26కు సంబంధించి బ్యాచిలర్, మాస్టర్ డిగ్రీ, పీహెచ్‌డీ కోర్సుల్లో ప్రవేశాలకు దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» నిఫ్ట్ క్యాంపస్‌లు: బెంగళూరు, భోపాల్, భువనేశ్వర్, చెన్నై, దమణ్, గాంధీనగర్, హైదరాబాద్, జోధ్‌పూర్, కాంగ్రా, కన్నూర్, ముంబై, న్యూఢిల్లీ, పాట్నా, పంచకుల, రాయ్‌బరేలి, షిల్లాంగ్, శ్రీనగర్, వారణాసి.

కోర్సుల వివరాలు

» బ్యాచిలర్ ప్రోగ్రామ్: నాలుగేళ్ల వ్యవధి.
» బ్యాచిలర్ ఆఫ్ డిజైన్ ప్రోగ్రామ్(బీడీఈఎస్): ఫ్యాషన్ డిజైన్/లెదర్ డిజైన్/యాక్సెసరీ డిజైన్/టెక్స్‌టైల్ డిజైన్/నిట్‌వేర్ డిజైన్/ఫ్యాషన్ కమ్యూనికేషన్/ఫ్యాషన్ ఇంటీరియర్.
» మాస్టర్స్ ప్రోగ్రామ్: రెండేళ్ల వ్యవధి. మాస్టర్ ఆఫ్ డిజైన్ ప్రోగ్రామ్(ఎండీఈఎస్), మాస్టర్ ఆఫ్ ఫ్యాషన్ మేనేజ్‌మెంట్(ఎంఎఫ్ఎం), మాస్టర్ ఆఫ్ ఫ్యాషన్ టెక్నాలజీ (ఎంఎఫ్‌టెక్). పీహెచ్‌డీ ప్రోగ్రామ్(డిజైన్, మేనేజ్‌మెంట్, టెక్నాలజీ).
» అర్హత: యూజీ ప్రోగ్రామ్‌కు 10+2 పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులవ్వాలి. పీజీ ప్రోగ్రామ్‌కు ఏదైనా డిగ్రీ లేదా బీఎఫ్‌టెక్, బీఈ/బీటెక్, పీహెచ్‌డీ ప్రోగ్రామ్‌కు సంబంధిత విభాగంలో మాస్టర్స్ డిగ్రీ ఉత్తీర్ణులై ఉండాలి.
» వయసు: యూజీకి 24 ఏళ్లు మించకూడదు. పీజీ, పీహెచ్‌డీ కోర్సులకు వయోపరిమితి లేదు.
» ఎంపిక విధానం: రాతపరీక్ష, ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా ఎంపికచేస్తారు.

ముఖ్యమైన తేదీలు

యూజీ, పీజీ ప్రోగ్రామ్

» ఆన్‌లైన్ రిజిస్ట్రేషన్‌కు చివరితేది: 06.01.2025.
» దరఖాస్తుల సవరణ తేది: 10.01.2025 నుంచి 12.01.2025 వరకు.
» అడ్మిట్ కార్డ్ డౌన్‌లోడ్ తేది: జనవరి మూడో వారం 2025.
» డిగ్రీ, పీజీ ప్రవేశ పరీక్ష తేది: 09.02.2024.
» సిట్యుయేషన్ టెస్ట్/ఇంటర్వ్యూ/డాక్యుమెంట్ వెరిఫికేషన్: ఏప్రిల్, 2025.
» వెబ్‌సైట్: www.nift.ac.in/admission

మజ్‌గావ్ డాక్ షిప్‌బిల్డర్స్‌లో 234 నాన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ పోస్టులు

ముంబైలోని మజ్‌గావ్ డాక్ షిప్‌బిల్డర్స్ లిమిటెడ్.. రెగ్యులర్ ప్రాతిపదికన నాన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య: 234.

పోస్టుల వివరాలు

» స్కిల్డ్–1(ఐడీ–5): చిప్పర్ గ్రైండర్, కాంపోజిట్ వెల్డర్, ఎలక్ట్రిక్ క్రేన్ ఆపరేటర్, ఎలక్ట్రీషియన్, ఎలక్ట్రానిక్ మెకానిక్, ఫిట్టర్, గ్యాస్ కట్టర్, జూనియర్ హిందీ ట్రాన్స్‌లేటర్, జూనియర్ డ్రాఫ్ట్స్‌మ్యాన్(మెకానికల్), జూనియర్ డ్రాఫ్ట్స్‌మ్యాన్(ఎలక్ట్రికల్ /ఎలక్ట్రానిక్స్), జూనియర్ క్వాలిటీ కంట్రోల్ ఇన్‌స్పెక్టర్ (మెకానికల్), జూనియర్ క్వాలిటీ కంట్రోల్ ఇన్‌స్పెక్టర్(ఎలక్ట్రికల్/ఎలక్ట్రానిక్స్), మిల్ రైట్ మెకానిక్, మెషినిస్ట్, జూనియర్ ప్లానర్ ఎస్టిమేటర్(మెకానికల్), జూనియర్ ప్లానర్ ఎస్టిమేటర్(ఎలక్ట్రికల్/ఎలక్ట్రానిక్స్), రిగ్గర్, స్టోర్ కీపర్/స్టోర్ స్టాఫ్, స్ట్రక్చరల్ ఫ్యాబ్రికేటర్, యుటిలిటీ హ్యాండ్(స్కిల్డ్), ఉడ్ వర్క్ టెక్నీషియన్(కార్పెంటర్).
» సెమీ–స్కిల్డ్–1(ఐడీ–1): ఫైర్ ఫైటర్స్, యుటిలిటీ హ్యాండ్(సెమీ–స్కిల్డ్).
» స్పెషల్ గ్రేడ్ (ఐడీ–9): మాస్టర్ ఫస్ట్ క్లాస్, యాక్ట్ ఇంజనీర్‌కు లైసెన్స్.
» అర్హత: పదో తరగతి ఉత్తీర్ణులవ్వాలి. సంబంధిత విభాగంలో ఐటీఐ, ఎన్ఏసీ పరీక్ష, డిప్లొమా, డిగ్రీ, పీజీ, సర్టిఫికెట్ ఆఫ్ కాంపిటెన్సీ(ఫస్ట్ క్లాస్ మాస్టర్) ఉత్తీర్ణులై ఉండాలి.
» వయసు: 01.11.2024 నాటికి 18 నుంచి 38 ఏళ్ల మధ్య ఉండాలి. మాస్టర్ ఫస్ట్ క్లాస్ /యాక్ట్ ఇంజనీర్‌కు లైసెన్స్ ట్రేడుకు గరిష్ఠంగా 48 ఏళ్లు మించకూడదు.
» వేతనం: నెలకు స్పెషల్ గ్రేడ్(ఐడీ–9) –రూ.22,000 నుంచి రూ.83,180, స్కిల్డ్ గ్రేడ్ –1(ఐడీ–5) రూ.17,000 నుంచి రూ.64,360, సెమీ–స్కిల్డ్ గ్రేడ్–1(ఐడీ–2) రూ.13,200 నుంచి రూ.49,910.
» ఎంపిక విధానం: రాతపరీక్ష, ఉద్యోగానుభవం, ట్రేడ్/స్కిల్ టెస్ట్, డాక్యుమెంట్ వెరిఫికేషన్, మెడికల్ ఎగ్జామినేషన్ ఆధారంగా ఎంపికచేస్తారు.
» దరఖాస్తు విధానం: ఆన్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
» ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తులకు చివరితేది: 16.12.2024
» అర్హులైన అభ్యర్థుల జాబితా వెల్లడి తేది: 31.12.2024.
» ఆన్‌లైన్‌పరీక్ష తేది: 15.01.2025.
» వెబ్‌సైట్: https://mazagondock.in

ఎంబీఏకు మరో మార్గం.. సీమ్యాట్!

» సీమ్యాట్-2025 నోటిఫికేషన్ విడుదల
» సీమ్యాట్ స్కోర్‌తో ఎంబీఏ, పీజీడీఎం కోర్సుల్లో ప్రవేశం
» వేయికి పైగా ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లకు ప్రామాణికంగా సీమ్యాట్

కామన్ మేనేజ్‌మెంట్ అడ్మిషన్ టెస్ట్(సీమ్యాట్).. దేశ వ్యాప్తంగా ఏఐసీటీఈ గుర్తింపు పొందిన ఇన్‌స్టిట్యూట్స్‌లో ఎంబీఏ, పీజీ మేనేజ్‌మెంట్ కోర్సుల్లో ప్రవేశానికి నిర్వహించే పరీక్ష! ఈ పరీక్షలో స్కోర్ ఆధారంగా దాదాపు వేయి ఇన్‌స్టిట్యూట్స్‌లో ఎంబీఏ తదితర మేనేజ్‌మెంట్ పీజీ కోర్సులకు దరఖాస్తు చేసుకునే అవకాశం లభిస్తుంది. ఎన్‌టీఏ ప్రతి ఏటా సీమ్యాట్‌ను నిర్వహిస్తోంది. తాజాగా సీమ్యాట్-2025కు దరఖాస్తు ప్రక్రియ ప్రారంభించింది. ఈ నేపథ్యంలో.. సీమ్యాట్‌తో ప్రయోజనాలు, పరీక్ష విధానం, ప్రిపరేషన్ తదితర వివరాలు..

బ్యాచిలర్ డిగ్రీ విద్యార్థుల్లో ఎక్కువ శాతం మంది లక్ష్యం మేనేజ్‌మెంట్ పీజీ. ఇందుకోసం ఐఐఎంల్లో ప్రవేశానికి నిర్వహించే క్యాట్ మొదలు రాష్ట్ర స్థాయిలోని ఉమ్మడి ఎంట్రన్స్‌ల వరకూ.. ఎన్నో ప్రవేశ పరీక్షలకు సిద్ధమవుతున్నారు. కానీ అందుబాటులో ఉండే సీట్లు, పోటీ కారణంగా అందరికీ సీట్లు లభించకపోవచ్చు. ఇలాంటి వారికి మెరుగైన ప్రత్యామ్నాయం సీమ్యాట్. ఈ పరీక్షలో స్కోర్ ఆధారంగా జాతీయ స్థాయిలో ఏఐసీటీఈ గుర్తింపు పొందిన ఎంబీఏ కళాశాలల్లో అడ్మిషన్ లభిస్తుంది.

నిర్వహణ.. ఎన్‌టీఏ

సీమ్యాట్‌ను 2018 వరకు ఏఐసీటీఈ సొంతంగా నిర్వహించేది. 2019 నుంచి నేషనల్ టెస్టింగ్ ఏజెన్సీ(ఎన్‌టీఏ) ఆధ్వర్యంలో పరీక్ష జరుగుతోంది. ఫలితాల అనంతరం విద్యార్థులు ఆయా ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లలో ప్రవేశానికి ప్రత్యేకంగా దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

అర్హతలు

బ్యాచిలర్ డిగ్రీ ఉత్తీర్ణత ఉండాలి. చివరి సంవత్సరం చదువుతున్న విద్యార్థులు కూడా దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. ఎలాంటి గరిష్ఠ వయో పరిమితి నిబంధన లేదు.

400 మార్కులకు పరీక్ష

సీమ్యాట్‌ను మొత్తం అయిదు విభాగాల్లో నిర్వహిస్తారు. క్వాంటిటేటివ్ టెక్నిక్స్, డేటా ఇంటర్‌ప్రిటేషన్ 20 ప్రశ్నలు–80 మార్కులు, లాజికల్ రీజనింగ్ 20 ప్రశ్నలు–80 మార్కులు, లాంగ్వేజ్ కాంప్రహెన్షన్ 20 ప్రశ్నలు–80 మార్కులు, జనరల్ అవేర్‌నెస్ 20 ప్రశ్నలు–80 మార్కులకు, ఇన్నోవేషన్ అండ్ ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్‌షిప్ 20 ప్రశ్నలు–80 మార్కులకు పరీక్ష జరుగుతుంది. మొత్తం మూడు గంటల వ్యవధిలో ఆన్‌లైన్ విధానంలో ఆబ్జెక్టివ్ ప్రశ్నలతో పరీక్ష నిర్వహిస్తారు. ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు మార్కులు కేటాయిస్తారు. ప్రతి తప్పు సమాధానానికి 1 మార్కు నెగెటివ్ మార్కింగ్ నిబంధన ఉంది.

వేయికిపైగా ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లు

సీమ్యాట్–2025 స్కోర్‌ను దేశవ్యాప్తంగా వేయికి పైగా ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లు పరిగణనలోకి తీసుకుంటున్నాయి. సదరు ఇన్‌స్టిట్యూట్‌ల్లో మాస్టర్ ఆఫ్ బిజినెస్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ (ఎంబీఏ), పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ ప్రోగ్రామ్ ఇన్ మేనేజ్‌మెంట్(పీజీపీఎం), పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ డిప్లొమా ఇన్ మేనేజ్‌మెంట్(పీజీడీఎం) కోర్సుల్లో ప్రవేశాలకు సీమ్యాట్ స్కోరుతో ప్రవేశం పొందొచ్చు. క్యాట్‌లో మంచి ర్యాంకు దక్కని విద్యార్థులకు సీమ్యాట్ చక్కని ప్రత్యామ్నాయంగా నిలుస్తోంది.

మలి దశ ఎంపిక ప్రక్రియ

సీమ్యాట్ స్కోర్ ఆధారంగా ప్రవేశాలు కల్పించే ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లు.. మలిదశలో ప్రత్యేక ఎంపిక ప్రక్రియను అనుసరిస్తున్నాయి. ఆయా కాలేజీలు సీమ్యాట్‌లో పొందాల్సిన కనీస స్కోర్‌ను నిర్దేశిస్తున్నాయి. ఆ స్కోర్ సాధించిన వారు ఎంబీఏలో అడ్మిషన్ కోసం ప్రత్యేకంగా దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

జీడీ, పీఐలు

పలు ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లు మలిదశలో గ్రూప్ డిస్కషన్(జీడీ), పర్సనల్ ఇంటర్వ్యూ(పీఐ) నిర్వహిస్తున్నాయి. వీటిలో చూపిన ప్రతిభ, పొందిన మార్కులు, సీమ్యాట్ స్కోర్‌కు వెయిటేజీ కల్పించి ప్రవేశాలు ఖరారు చేస్తున్నాయి. కొన్ని ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లు నేరుగా సీమ్యాట్ స్కోర్ ఆధారంగా కనీస కటాఫ్‌ను నిర్దేశించి ఫైనల్ మెరిట్ లిస్ట్ రూపొందించి సీట్ల భర్తీ చేస్తున్నాయి.

ముఖ్య సమాచారం

- దరఖాస్తు విధానం: ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
- ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తు చివరి తేదీ:2024,డిసెంబర్13
- దరఖాస్తు సవరణ అవకాశం: 2024, డిసెంబర్ 15 నుంచి 17 వరకు
- సీమ్యాట్ అడ్మిట్ కార్డ్ డౌన్‌లోడ్ సదుపాయం: 2025 జనవరి 20
- సీమ్యాట్ తేదీ: 2025, జనవరి 25
- పూర్తివివరాలకు వెబ్‌సైట్: https://exams.nta.ac.in/CMAT

రాత పరీక్షలో రాణించేలా

క్వాంటిటేటివ్ టెక్నిక్స్ అండ్ డేటా ఇంటర్‌ప్రిటేషన్

అభ్యర్థుల్లోని గణిత, డేటా విశ్లేషణ నైపుణ్యాలను పరీక్షించే విభాగం ఇది. ఇందులో మంచి స్కోర్ సాధించాలంటే.. అర్థమెటిక్–రేషియోస్, మిక్చర్స్–అలిగేషన్స్, టైమ్ అండ్ వర్క్, యావరేజెస్, పర్సంటేజెస్, టైమ్ అండ్ స్పీడ్, ప్రాఫిట్ అండ్ లాస్, ఇంటరెస్ట్, బేసిక్ స్టాటిస్టిక్స్‌పై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టాలి. అదే విధంగా నెంబర్ ప్రాపర్టీస్, ప్రాబబిలిటీ, కౌంటింగ్ ప్రిన్సిపల్స్, జామెట్రీ, డెరివేటివ్స్ (మ్యాగ్జిమా–మినిమా) వంటి ప్యూర్ మ్యాథ్స్ అంశాలను ప్రాక్టీస్ చేయాలి. డేటా ఇంటర్‌ప్రిటేషన్‌కు సంబంధించి టేబుల్ అండ్ పై ఛార్ట్స్, బార్ డయాగ్రమ్స్ అండ్ గ్రాఫ్స్, ఛార్ట్స్‌లను పరిశీలించడం, వాటిలోని గణాంకాలను విశ్లేషించడం వంటి నైపుణ్యాలు సొంతం చేసుకునేలా ప్రిపరేషన్ సాగించాలి.

లాజికల్ రీజనింగ్

ఈ విభాగం కోసం లీనియర్, సీటింగ్, సీక్వెన్సింగ్ అండ్ అరేంజింగ్ విత్ కండిషన్స్ టు కోడింగ్ తదితర అంశాలపై దృష్టి పెట్టాలి. స్టేట్‌మెంట్–కంక్లూజన్, లాజికల్ పజిల్, న్యూమరికల్ పజిల్, వెన్ డయాగ్రమ్, ట్రూ–ఫాల్స్ స్టేట్‌మెంట్స్, విజువల్ రీజనింగ్ టాపిక్స్‌పై ప్రత్యేక దృష్టితో ప్రాక్టీస్ చేయాలి. ఇందుకోసం క్యాట్, ఎక్స్‌ఏటీ తదితర పరీక్షల పూర్వ ప్రశ్న పత్రాలను సాధన చేయడం ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది.

లాంగ్వేజ్ కాంప్రహెన్షన్

అభ్యర్థుల్లోని ఇంగ్లిష్ నైపుణ్యాలను పరీక్షించే విభాగం ఇది. యూసేజ్ ఆఫ్ ఆర్టికల్ నాన్ ఫెనైట్స్, డాంగ్లింగ్ మాడిఫైర్, యూసేజ్ ఆఫ్ నౌన్స్ అండ్ ప్రొనౌన్స్, అడ్జెక్టివ్స్, ఆడ్ వెర్బ్స్, ప్రిపోజిషన్స్–రెగ్యులర్, ఫాలోవుడ్, సింటాక్స్, సబ్జెక్ట్–వెర్బ్ అరేంజ్‌మెంట్, సింపుల్, కంటిన్యూయస్, పర్ఫెక్ట్ టెన్సెస్ అండ్ కండిషనల్ అన్‌రియల్ పాస్ట్, జంబల్డ్ పారాగ్రాఫ్స్ వంటి అంశాలపై పట్టు సాధించడం ద్వారా మంచి మార్కులు సొంతం చేసుకునే అవకాశం ఉంది. అదే విధంగా రీడింగ్ కాంప్రహెన్షన్ పాసేజెస్ కూడా ఈ విభాగంలో ఉంటాయి. 500 నుంచి 600 పదాలతో పాసేజ్‌లు ఇస్తారు. తర్వాత పాసేజ్‌కు సంబంధించిన ఇంటర్‌ఫియరెన్స్ డ్రాన్, సెంట్రల్ ఐడియా, ఫ్రేజెస్, ఇడియమ్స్, తదితరాల నుంచి ప్రశ్నలు అడుగుతారు. ప్రామాణిక ఇంగ్లిష్ దినపత్రికలను రోజూ చదువుతూ వొకాబ్యులరీ పెంచుకోవాలి. సెంటెన్స్ ఫార్మేషన్‌పై పట్టుసాధించాలి.

జనరల్ అవేర్‌నెస్

జనరల్ నాలెడ్జ్, సమకాలీన అంశాలపై అవగాహనను పరీక్షించే విభాగం ఇది. స్టాండర్డ్ జీకే బుక్స్, న్యూస్ పేపర్లు, వీక్లీలు, వెబ్‌సైట్స్, పిరియాడికల్స్‌ను ఫాలో అవ్వాలి. వీటితోపాటు బిజినెస్, జాతీయ, అంతర్జాతీయ అంశాలు, వార్తల్లో వ్యక్తులు, భారత రాజ్యాంగం, వివిధ దేశాలు–కరెన్సీలు, భారతదేశం–రాష్ట్రాలు, అంతర్జాతీయ సంస్థలు, ద్రవ్య, కోశ గణాంకాలు, ఇటీవల చోటు చేసుకుంటున్న సమకాలీన పరిణామాలపై అవగాహన ఏర్పరచుకోవాలి.

ఇన్నోవేషన్, ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్‌షిప్

ఆవిష్కరణలు, ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్‌షిప్ అంశాలు మేనేజ్‌మెంట్ విద్యార్థులకు కీలకమని భావించి ఈ విభాగాన్ని ప్రవేశపెట్టారని చెప్పొచ్చు. అభ్యర్థులు.. ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్‌షిప్ అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం చేపడుతున్న పథకాలు, కార్యక్రమాలపై అవగాహన ఏర్పరచుకోవాలి. అదే విధంగా ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్‌షిప్‌నకు సంబంధించిన టెక్నికల్ టెర్మినాలజీ (సీడ్ ఫండింగ్, క్రౌడ్ ఫండింగ్, ఏంజెల్ ఇన్వెస్టర్స్ తదితర) పై అవగాహన పొందాలి. స్టార్టప్ ఇండియా, మేకిన్ ఇండియా వంటి పథకాల లక్ష్యాలు, వాటి ప్రస్తుత పరిస్థితులపైనా అవగాహన ఏర్పరచుకోవాలి.

250-350 స్కోర్ సాధించేలా

సీమ్యాట్ ద్వారా టాప్ ఇన్‌స్టిట్యూట్స్‌లో ప్రవేశం కోరుకునే అభ్యర్థులు 300 నుంచి 350 మార్కులు సాధించేలా కృషి చేస్తే ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది. గత రెండేళ్ల ఫైనల్ మెరిట్ లిస్ట్‌లను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే.. 300కు పైగా స్కోర్ సాధించిన అభ్యర్థులు వేయికి పైగా ఉండగా, 250 నుంచి 300 మధ్యలో స్కోర్ సాధించిన అభ్యర్థుల సంఖ్య దాదాపు 10వేలుగా ఉంది. కాబట్టి అభ్యర్థులు ఈ శ్రేణిలో స్కోర్ సాధించేలా కృషి చేస్తే టాప్ ఇన్‌స్టిట్యూట్స్‌లో ప్రవేశం ఖరారు చేసుకునే అవకాశం ఉంది.

స్టాక్ మార్కెట్లు
(శుక్రవారం ముగింపు)

దేశీ సూచీలు

	సెన్సెక్స్ ▲	నిఫ్టీ ▲
	759	217
	79,803	24,131

విదేశీ సూచీలు

సూచీ	ముగింపు		మార్పు
నాస్‌డాక్	19,218	▲	158
డోజోన్స్	44,911	▲	189
ఎఫ్‌టీఎస్ఈ 100	8,287	▲	6
డాక్స్	19,626	▲	201
షాంఘై	3,326	▲	31
నికాయ్	38,208	▽	141

• అమెరికా • బ్రిటన్ • జర్మనీ • చైనా • జపాన్

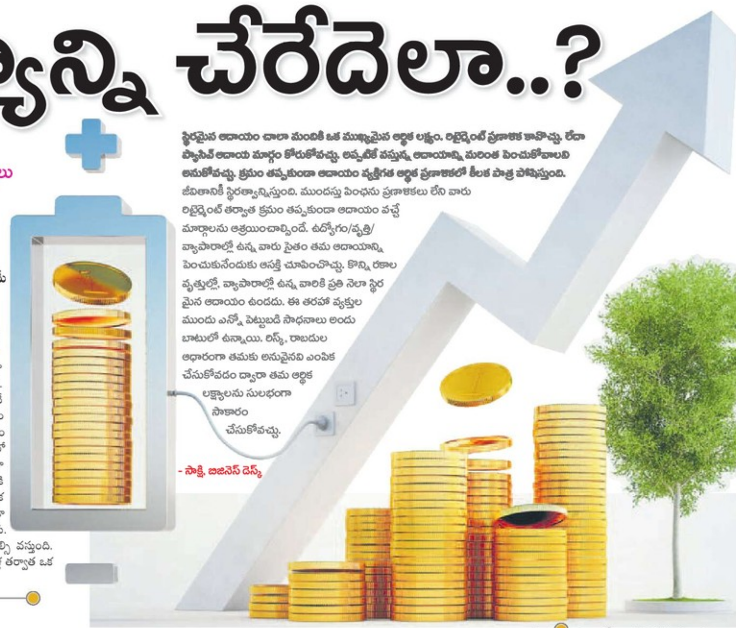
ఫారెక్స్ రేట్లు (రూ. లలో)

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఒకటి	84.09	85.11
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఒకటి	105.70	108.53
€	యూరో	ఒకటి	88.11	90.71
¥	జపాన్ ఎన్ (100)	ఒకటి	55.56	56.99
AU$	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఒకటి	53.98	56.21
S$	సింగపూర్ డాలర్	ఒకటి	60.57	65.29
SAR	సౌదీ రియాల్	[illegible]	21.63	23.19
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	[illegible]	22.09	23.87
¥	చైనా యువాన్	[illegible]	10.77	12.59

ఆర్థిక లక్ష్యాన్ని చేరేదెలా..?

స్థిరమైన ఆదాయం చాలా మందికి ఒక ముఖ్యమైన ఆర్థిక లక్ష్యం. రిటైర్మెంట్ ప్రణాళిక కావొచ్చు. లేదా ప్యాసివ్ ఆదాయ మార్గం కోరుకోవచ్చు. అప్పటికే వస్తున్న ఆదాయాన్ని మరింత పెంచుకోవాలని అనుకోవచ్చు. క్రమం తప్పకుండా ఆదాయం వ్యక్తిగత ఆర్థిక ప్రణాళికలో కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. జీవితానికీ స్థిరత్వాన్నిస్తుంది. ముందస్తు పింఛను ప్రణాళికలు లేని వారు రిటైర్మెంట్ తర్వాత క్రమం తప్పకుండా ఆదాయం వచ్చే మార్గాలను ఆశ్రయించాల్సిందే. ఉద్యోగం/వృత్తి/వ్యాపారాల్లో ఉన్న వారు సైతం తమ ఆదాయాన్ని పెంచుకునేందుకు ఆసక్తి చూపించొచ్చు. కొన్ని రకాల వృత్తుల్లో, వ్యాపారాల్లో ఉన్న వారికి ప్రతి నెలా స్థిరమైన ఆదాయం ఉండదు. ఈ తరహా వ్యక్తుల ముందు ఎన్నో పెట్టుబడి సాధనాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. రిస్క్, రాబడుల ఆధారంగా తమకు అనువైనవి ఎంపిక చేసుకోవడం ద్వారా తమ ఆర్థిక లక్ష్యాలను సులభంగా సాకారం చేసుకోవచ్చు.

– సాక్షి, బిజినెస్ డెస్క్

స్థిరమైన ఆదాయానికి ఎన్నో మార్గాలు
- పోస్టాఫీస్ మంత్లీ ఇన్‌కమ్ స్కీమ్
- సీనియర్ సిటిజన్ సేవింగ్స్ స్కీమ్
- మ్యూచువల్ ఫండ్స్ మంత్లీ ఇన్‌కమ్ ప్లాన్లు
- బీమా సంస్థల యాన్యుటీ ప్లాన్లు
- సిస్టమ్యాటిక్ విత్‌డ్రాయల్ కూడా ఒక సాధనమే
- రిస్క్, రాబడుల ఆధారంగా తుది ఎంపిక

పోస్టాఫీసు నెలవారీ ఆదాయ పథకం (ఎంఐఎస్)

నెలవారీ ఆదాయం కోసం అందుబాటులోని డెట్ సాధనాల్లో ఇది కూడా ఒకటి. ఇందులో పెట్టుబడులకు నూరు శాతం భారత ప్రభుత్వం హామీ ఉంటుంది. కనుక పెట్టుబడులు, రాబడుల విషయంలో ఎలాంటి రిస్క్ ఉండదు. రిస్క్ వద్దనుకునే వారికి అనువైనది. ప్రస్తుతం ఇందులో పెట్టుబడిపై 7.4 శాతం వార్షిక రాబడి అందుబాటులో ఉంది. ఈ ప్రకారం రూ. లక్ష పెట్టుబడిపై ప్రతి నెలా రూ.616 ఆదాయంగా అందుతుంది. ఇందులో డిపాజిట్ కాల వ్యవధి ఐదేళ్లు. గడువు తీరిన తర్వాత మరో ఐదేళ్లకు తిరిగి ఇన్వెస్ట్ చేసుకోవచ్చు. ఒకరు గరిష్టంగా రూ.9,00,000 వరకు, ఉమ్మడిగా అయితే రూ.15,00,000 ఇన్వెస్ట్ చేసుకోవచ్చు. ఇందులో పెట్టుబడులకు, వడ్డీ రాబడికి ఎలాంటి పన్ను ప్రయోజనం లేదు. రాబడి పన్ను పరిధిలోకి వస్తుంది. తమ వార్షిక ఆదాయంలో చూపించి పన్ను చెల్లించాల్సిందే. 10 ఏళ్లు నిండిన మైనర్ పేరిట కూడా ఖాతా ప్రారంభించొచ్చు. నెలవారీ వడ్డీని పోస్టల్ సేవింగ్స్ ఖాతాలో జమ చేస్తారు. గడువు కంటే ముందే ఈ పథకం నుంచి వైదొలిగేట్టు అయితే కొంత నష్టపోవాల్సి వస్తుంది. డిపాజిట్ చేసిన ఏడాది నుంచి మూడేళ్లలోపు అయితే పెట్టుబడిలో 2 శాతం, మూడేళ్ల తర్వాత ఒక శాతాన్ని కోత విధిస్తారు.

దీర్ఘకాల ప్రభుత్వ బాండ్లు (జీ-సెక్‌లు)

5–40 ఏళ్ల కాలంతో ఇవి ఉంటాయి. వీటిపై ఆరు నెలలకు ఒకసారి వడ్డీ ఆదాయం పొందొచ్చు. కేంద్రం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తమ వ్యయాల కోసం ఈ బాండ్ల ద్వారా నిధులు సమీకరిస్తాయి. వీటిల్లో రిస్క్ లేదనే చెప్పుకోవచ్చు. ఇన్వెస్టర్లు ఆర్‌బీఐ వద్ద రిటైల్ డైరెక్ట్ ఖాతాను ఉచితంగా తెరిచి, జీసెక్‌లలో ఇన్వెస్ట్ చేసుకోవచ్చు. ఈ ఖాతా ద్వారా ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీలను ప్రైమరీ, సెకండరీ మార్కెట్లో ఎలాంటి చార్జీలు లేకుండా కొనుగోలు చేసుకోవచ్చు. ప్రభుత్వ బాండ్లలో ఫిక్స్‌డ్, ఫ్లోటింగ్, ఇన్‌ఫ్లేషన్ ఇండెక్స్‌డ్ అని పలు రకాలున్నాయి. గడువు ముగిసే వరకు కొనసాగకుండా, మధ్యంతరంగా సెకండరీ మార్కెట్లో విక్రయించాలనుకుంటే అప్పటి వడ్డీ రేట్ల పరంగా చేతికి వచ్చే మొత్తంలో మార్పు ఉండొచ్చు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ట్రెజరీ బిల్లులు, డేటెడ్ సెక్యూరిటీలు (జీ–సెక్‌లు) జారీ చేస్తుంటుంది. ఇందులో ట్రెజరీ బిల్లులు అన్నవి 91 రోజులు, 182 రోజులు, 364 రోజుల వ్యవధితో వస్తాయి. వీటిల్లో వడ్డీ చెల్లింపులు ఉండవు. కూపన్ రేటు మేర ముందే ముఖ విలువలో తగ్గించి తీసుకుంటారు. కనుక ఇన్వెస్టర్లు జీసెక్‌లను ఎంపిక చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఇక రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు స్టేట్ గవర్నమెంట్ సెక్యూరిటీలు జారీ చేస్తుంటాయి.

సీనియర్ సిటిజన్ సేవింగ్స్ స్కీమ్ (ఎస్‌సీఎస్ఎస్)

60 ఏళ్లు నిండిన వారికే ఈ పథకంలో ఇన్వెస్ట్ చేసుకోవడానికి అనుమతి ఉంది. పదవీ విరమణ తర్వాత ఆదాయం కోరుకునే వారు ఈ పథకాన్ని పరిశీలించొచ్చు. ఇందులో ఒకరు రూ.30లక్షల వరకు ఇన్వెస్ట్ చేసుకోవచ్చు. దంపతులు అయితే ఉమ్మడిగా రూ.60 లక్షలు ఇన్వెస్ట్ చేసుకోవచ్చు. పథకం కాల వ్యవధి ఐదేళ్లు. దీనిపై 8.2 శాతం వడ్డీ లభిస్తుంది. అన్ని పోస్టాఫీసుల్లోనూ, కొన్ని బ్యాంక్ శాఖల్లో ఎస్‌సీఎస్ఎస్ ఖాతా తెరవొచ్చు. ప్రతి మూడు నెలలకు ఒకసారి వడ్డీ చెల్లిస్తారు. ఇది ఆదాయపన్ను పరిధిలోకి వస్తుంది. ఇందులో చేసే పెట్టుబడిపై అదే ఆర్థిక సంవత్సరంలో సెక్షన్ 80సీ కింద పన్ను ప్రయోజనం మినహాయింపును క్లెయిమ్ చేసుకోవచ్చు. వడ్డీ రాబడిని ఏ ఏడాదికి ఆ ఏడాదే పన్ను రిటర్నుల్లో చూపించాల్సి ఉంటుంది. ఆదాయ శ్లాబుకు అనుగుణంగా పన్ను రేటు చెల్లించాల్సి వస్తుంది. ముందస్తు పదవీ విరమణ తీసుకున్న వారికి కనీస వయోపరిమితి 55 ఏళ్లుగా ఉంది. రక్షణ దళాల్లో పనిచేసిన మాజీ ఉద్యోగులు 50 ఏళ్లకే ఇందులో ఇన్వెస్ట్ చేసుకోవచ్చు.

మంత్లీ ఇన్‌కమ్ ప్లాన్లు

మ్యూచువల్ ఫండ్స్ సంస్థలు మంత్లీ ఇన్‌కమ్ ప్లాన్లను (ఎంఐపీలు) ఆఫర్ చేస్తుంటాయి. ప్రధానంగా డెట్ సెక్యూరిటీల్లో, స్వల్పంగా (10–20శాతం) ఈక్విటీల్లో ఇన్వెస్ట్ చేయడం ద్వారా ఇన్వెస్టర్లకు స్థిరాదాయాన్ని అందిస్తాయి. వీటిల్లో రాబడులకు ఎలాంటి హామీ ఉండదు. స్థిరంగానూ ఉండవు. మార్కెట్ ఆధారితంగా రాబడులు ఉంటాయి. కొన్ని సందర్భాల్లో రాబడులు మరీ తగ్గొచ్చు. వీటిల్లో రిస్క్ తక్కువ. లిక్విడిటీ ఎక్కువ. ఎప్పుడు అవసరమైతే అప్పుడు పెట్టుబడిని వెనక్కి తీసుకోవచ్చు.

సిస్టమ్యాటిక్ విత్‌డ్రాయల్ ప్లాన్లు (ఎస్‌డబ్ల్యూపీ)

ఈక్విటీ మ్యూచువల్ ఫండ్స్‌లో సిస్టమ్యాటిక్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ ప్లాన్(సిప్)లు గురించి తెలిసే ఉంటుంది. ఎంపిక చేసుకున్న పథకాల్లో క్రమం తప్పకుండా ఇన్వెస్ట్ చేసుకునేందుకు వీలు కల్పించేదే సిప్. దీనికి విరుద్ధంగా ఈక్విటీ ఫండ్స్‌లో ఇన్వెస్ట్ చేసి క్రమంగా కొంత చొప్పున ఉపసంహరించుకోవడమే ఎస్‌డబ్ల్యూపీ. ఎంత మేర ఉపసంహరించుకోవాలన్నది ఇన్వెస్టర్ అభీష్టమే. తమ వద్దనున్న మొత్తాన్ని ఇన్వెస్ట్ చేసుకునేందుకు అనువైన ఫండ్స్‌ను ముందుగా ఎంపిక చేసుకోవాలి. అందులో ఏకమొత్తంలో కాకుండా, ఆరు నుంచి 12 నెలల సమాన వాయిదాల్లో ఇన్వెస్ట్ చేసుకోవాలి. దీనివల్ల కొనుగోలు సగటుగా మారుతుంది. ఆ తర్వాత నుంచి ప్రతి నెలా నిర్ణీత శాతం మేర ఎస్‌డబ్ల్యూపీ ద్వారా ఉపసంహరించుకోవచ్చు. రాబడుల కంటే మూడు శాతం తక్కువ ఉపసంహరణకు పరిమితం కావాలి. దీనివల్ల ఈ మూడు శాతం తిరిగి పెట్టుబడి వృద్ధికి దోహదపడుతుంది. దీంతో ద్రవ్యోల్బణ ప్రభావాన్ని అధిగమించేందుకు వీలుంటుంది.

మోతీలాల్ ఓస్వాల్ అస్సెట్ మేనేజ్‌మెంట్ కంపెనీ చీఫ్ బిజినెస్ ఆఫీసర్ అఖిల్ చతుర్వేది సూచన ప్రకారం.. ఈక్విటీల్లో 65 శాతం, డెట్‌కు 35 శాతం కేటాయించే అగ్రెస్సివ్ హైబ్రిడ్ ఫండ్స్ లేదా ఈక్విటీలకు 60 శాతం, డెట్‌కు 40 శాతం కేటాయించే బ్యాలన్స్‌డ్ అడ్వాంటేజ్ ఫండ్స్‌ను పరిశీలించొచ్చు. వీటిల్లో దీర్ఘకాలంలో రాబడులు 12–13 శాతం మేర ఉంటాయి. కనుక ఉపసంహరణ 6–9 శాతం మించకూడదు. ఈక్విటీ సేవింగ్స్ ఫండ్స్‌ను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవచ్చు. ఇవి అయితే ఈక్విటీ కేటాయింపులను 35 శాతానికే పరిమితం చేసి మిగిలిన మొత్తాన్ని డెట్‌కు కేటాయిస్తాయి. వీటిల్లో దీర్ఘకాల రాబడి 9–10 శాతం మేర ఉంటుంది. కనుక 6 శాతం ఉపసంహరణకు పరిమితం కావాలి. ఇవే ఫండ్స్‌లో ఇన్వెస్ట్ చేసి, డివిడెండ్ ఆప్షన్ ఎంపిక చేసుకున్నా సరిపోతుంది. కానీ, డివిడెండ్ ఎప్పుడు ప్రకటించాలన్నది ఫండ్స్ సంస్థల అభీష్టం. అందుకే ఎస్‌డబ్ల్యూపీ మెరుగైన ఆప్షన్ అవుతుంది. వీటిల్లో పెట్టుబడులకు ఎలాంటి పన్ను ప్రయోజనం లేదు. కానీ, ఏడాదిలోపు విక్రయించిన పెట్టుబడులకు సంబంధించి లాభంపై 20 శాతం పన్ను, ఏడాది మించిన పెట్టుబడులు విక్రయించగా వచ్చిన లాభంపై మొదటి రూ.1.25 లక్షల తర్వాతి మొత్తంపై 12.5 శాతం పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

యాన్యుటీ ప్లాన్లు

పెట్టుబడిపై మరుసటి నెల నుంచే ఆదాయాన్నిచ్చే 'ఇమీడియెట్ యాన్యుటీ ప్లాన్'లను జీవిత బీమా కంపెనీలు ఆఫర్ చేస్తుంటాయి. ఎల్ఐసీ నుంచి జీవన్ శాంతి, జీవన్ అక్షయ్ ఇవే తరహా ప్లాన్లు. ఇన్వెస్టర్ల అవసరాలకు అనుగుణంగా ఈ ప్లాన్లలో ఎన్నో ఆప్షన్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఎంపిక చేసుకున్న కాలం వరకు స్థిరమైన రాబడులు ఇందులో వస్తాయి. వడ్డీ రేట్లలో అస్థిరతల ప్రభావం వీటి రాబడిపై ఉండవు. నెలవారీ, త్రైమాసికం, ఆరు నెలలు, ఏడాదికోసారి ఆదాయం వచ్చే ఆప్షన్లలో ఒకదాన్ని ఎంపిక చేసుకోవచ్చు. జీవితకాలానికి ఈ యాన్యుటీ ప్లాన్లను తీసుకోవచ్చు. మరణానంతరం పెట్టుబడిని నామినీకి అందిస్తారు. వీటికి పన్ను పరమైన ప్రయోజనాలు లేవు. ఈ ప్లాన్ల నుంచి అందుకునే రాబడిపై 1.8 శాతం జీఎస్‌టీ చెల్లించాలి. ఈ ఆదాయం పన్ను పరిధిలోకి వస్తుంది. డిఫర్డ్ యాన్యుటీ ప్లాన్లు అని కూడా ఉంటాయి. అవి ఏక మొత్తంలో ఇన్వెస్ట్ చేసిన వెంటనే కాకుండా.. నిర్ణీత కాలం తర్వాత నుంచి క్రమం తప్పకుండా చెల్లింపులు చేసేవి.

ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్లు (ఎఫ్‌డీలు)

బ్యాంకుల్లో దీర్ఘకాల డిపాజిట్లపై వడ్డీ 7–9 శాతం మధ్య ఉంది. ప్రముఖ బ్యాంకుల్లో ఇది 7–8 శాతం మధ్య ఉంటే, స్మాల్ ఫైనాన్స్ బ్యాంకులు కొంచెం అదనంగా ఆఫర్ చేస్తున్నాయి. బ్యాంక్ ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్ (నాన్ క్యుములేటివ్)లపై ప్రతి నెలా వడ్డీ చెల్లింపులు లభిస్తాయి. కాకపోతే మరీ దీర్ఘకాలానికి (పదేళ్లకు మించిన) డిపాజిట్ చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉండదు. పైగా ఎలాంటి పన్ను ప్రయోజనం లేదు. వడ్డీ రాబడి ఆదాయ పన్ను పరిధిలోకి వస్తుంది. రిస్క్ పరంగా చూస్తే.. బ్యాంక్ ఎఫ్‌డీలకు ఆర్‌బీఐ డిపాజిట్ లింక్ ఇన్సూరెన్స్ స్కీమ్ కింద రక్షణ ఉంటుంది. బ్యాంక్ సంక్షోభంలో పడితే ఒక బ్యాంక్ పరిధిలో ఒక ఖాతాదారు పేరిట ఎంత డిపాజిట్ ఉన్నప్పటికీ గరిష్టంగా రూ.5లక్షల వరకు వెనక్కి వస్తుంది. కనుక ఒక బ్యాంక్ పరిధిలో (ఎన్ని శాఖలైనా) రూ.5లక్షలే డిపాజిట్ చేసుకోవడం తెలివైన నిర్ణయం.

కార్పొరేట్ డిపాజిట్లు

నాన్ బ్యాంకింగ్ ఫైనాన్షియల్ కంపెనీ (ఎన్‌బీఎఫ్‌సీ)లు, హౌసింగ్ ఫైనాన్స్ కంపెనీలు (హెచ్‌ఎఫ్‌సీలు) తమ డిపాజిట్ల ద్వారా నిధులు సమీకరిస్తుంటాయి. ఈ తరహా కార్పొరేట్ ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్ల(నాన్ క్యుములేటివ్)లో ఇన్వెస్ట్ చేసుకుని, వీటి నుంచి నెలవారీ/మూడు నెలలు/ఆరు నెలలు/ఏడాదికి ఒకసారి చొప్పున ఆదాయం తీసుకునే వెసులుబాటు ఉంది. వీటిని బ్యాంక్ డిపాజిట్లతో పోల్చి చూడొచ్చు. బ్యాంకుల్లో రూ. 5 లక్షల వరకు డిపాజిట్లకు రక్షణ ఉంటుంది. కానీ కార్పొరేట్ డిపాజిట్లలో ఎలాంటి హామీ ఉండదు. కనుక రిస్క్ తగ్గించుకునేందుకు ఏఏఏ రేటెడ్, ఏఏ ప్లస్ రేటెడ్ డిపాజిట్లను ఎంపిక చేసుకోవచ్చు. సంబంధిత ఆర్థిక సంస్థ గత చరిత్రను ఇన్వెస్ట్ చేసే ముందు పరిశీలించాలి. బ్యాంక్ ఎఫ్‌డీల కంటే కాస్త అధిక రాబడులు వీటిల్లో ఉంటాయి. వడ్డీ ఆదాయానికి ఎలాంటి పన్ను ప్రయోజనాల్లేవు. ఉదాహరణకు బజాజ్ ఫైనాన్స్, శ్రీరామ్ ఫైనాన్స్ సంస్థలు డిపాజిట్లపై నిధులు సమీకరిస్తుంటాయి. ఇవి మెరుగైన రేటింగ్ కలిగిన సంస్థలు.

బాండ్ ల్యాడర్ పోర్ట్‌ఫోలియో

వివిధ కాల వ్యవధులతో బాండ్లను కొనుగోలు చేయడం. అంటే ఒక్కో బాండ్ మెచ్యూరిటీ ఒకే తేదీతో కాకుండా, వరుస క్రమంలో ఉండేలా చూసుకోవాలి. ఉదాహరణకు ఏడాది కాలానికి ఒకటి తీసుకుంటే, 13 నెలలు, 14 నెలలు, 15 నెలలు ఇలా అనమాట. గడువు తీరి చేతికి వచ్చిన ప్రతి బాండ్ మెచ్యూరిటీ మొత్తంలో అసలుతో తిరిగి బాండ్ కొనుగోలు చేయాలి. వడ్డీ భాగాన్ని ఆదాయం కింద వినియోగించుకోవాలి.

పీర్ టు పీర్ (పీ2పీ) లెండింగ్

పీ2పీ ఫిన్‌టెక్ ప్లాట్‌ఫామ్‌లు ప్రత్యేకంగా ఉన్నాయి. ఇవి రుణం కావాల్సిన వారిని, అదే సమయంలో రుణంపై ఆదాయం కోరుకునే వారిని ఒకే వేదికగా కలుపుతాయి. బాండ్లు, ఎఫ్‌డీల కంటే పీ2పీ ప్లాట్‌ఫామ్‌లు ఎక్కువ రాబడికి మార్గం చూపుతాయి. కాకపోతే రుణం తీసుకునే వ్యక్తికి సంబంధించి ఆర్థిక చరిత్ర ఈ సంస్థలకు పెద్దగా తెలియదు. కనుక రుణ ఎగవేతల రిస్క్ వీటిల్లో ఉంటుంది. వడ్డీ ఆదాయంలో కొంత పంచుకునేట్టు అయితే పీ2పీ సంస్థలు రుణం వసూలు బాధ్యతను తీసుకుంటున్నాయి.

వీటిని గమనించాలి..

- నెలవారీ లేదా త్రైమాసికంవారీ స్థిరమైన ఆదాయానికి వీలుగా పెట్టుబడి సాధనం ఎంపికలో ఎంతో ఆచితూచి వ్యవహరించాలి. అందరికీ అన్నీ అనుకూలంగా ఉండవు. పెట్టుబడికి అందుబాటులో ఉన్న నిధి, వాటిపై ఆశిస్తున్న రాబడి, ఎంత రిస్క్ తీసుకోగలరు? ఇలాంటివన్నీ పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. తమ ఆకాంక్షలకు సరిపోలే ఉత్పత్తిని ఎంపిక చేసుకోవాలి. పెట్టుబడుల వృద్ధికి, పెట్టుబడిపై స్థిరమైన రాబడికి మధ్య వ్యత్యాసం ఉంది. స్పష్టత తెచ్చుకోలేకపోతే ఈ విషయంలో నిపుణుల సాయం తీసుకోవడానికి వెనుకాడొద్దు.
- రాబడిపై పన్ను బాధ్యతను తప్పకుండా గుర్తించాలి. పన్ను పోను నికర రాబడి ఎంతన్నది చూడాలి. తమ పెట్టుబడుల కాల వ్యవధికి అనుకూలమైన ఉత్పత్తిని ఎంపిక చేసుకోవాలి.
- పెట్టుబడి మొత్తాన్ని ఏదో ఒక సాధనంలో కాకుండా, ఒకటికి మించిన సాధనాల మధ్య వైవిధ్యం చేసుకోవడాన్ని పరిశీలించాలి.

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో బీవోబీ 'కిసాన్ పఖ్వాడా'

ముంబై: రైతులు, గ్రామీణ ప్రాంతాలవారికి తోడ్పాటు అందించే దిశగా ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణలో 'బరోడా కిసాన్ పఖ్వాడా' 7వ ఎడిషన్‌ను నిర్వహించినట్లు ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకింగ్ దిగ్గజం బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా (బీవోబీ) తెలిపింది. ఈ సందర్భంగా వ్యవసాయ రంగం కోసం ఉద్దేశించిన తమ డిజిటల్ ఉత్పత్తులతో పాటు ప్రభుత్వ పథకాలపై కూడా అవగాహన కల్పించినట్లు వివరించింది. 70 పైచిలుకు కార్యక్రమాల ద్వారా 3,700 మంది పైగా రైతులకు చేరువైనట్లు, సుమారు రూ. 25 కోట్ల వ్యవసాయ రుణాలను మంజూరు చేసినట్లు బ్యాంకు తెలిపింది. డిజిటల్ బరోడా కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డ్, డిజిటల్ గోల్డ్ లోన్ మొదలైన డిజిటల్ ఉత్పత్తులను మరింత ప్రాచుర్యంలోకి తేవడంపై దృష్టి పెడుతున్నట్లు బ్యాంక్ హైదరాబాద్ జోన్ జనరల్ మేనేజర్ రితేష్ కుమార్ తెలిపారు.

కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్-నెక్ / 100కు రూ.లలో)

2-12-2024

విశాఖ	600–00
చిత్తూరు	633–00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	608–00
విజయవాడ	620–00
రిటైల్ ధర (డజను)	84.00
హైదరాబాద్	610–00
వరంగల్	612–00
రిటైల్ ధర	6.70

సిప్‌తో మూడేళ్లలో రూ.10 లక్షలు!

Q & A

ధీరేంద్ర కుమార్
సీఈవో, వ్యాల్యూ రీసెర్చ్

డెట్ ఫండ్స్ ఈల్డ్ టు మెచ్యూరిటీ (వైటీఎం), యావరేజ్ మెచ్యూరిటీ అంటే ఏంటి?

– చంద్ర గుణ శేఖర్

డెట్ ఫండ్స్ విశ్లేషణకు వైటీఎం, యావరేజ్ మెచ్యూరిటీ రెండూ కీలక కొలమానాలు. ఫండ్ పనితీరు సామర్థ్యాలు, రిస్క్‌ను వీటి సాయంతో తెలుసుకోవచ్చు.

వైటీఎం: మ్యూచువల్ ఫండ్ పథకం పోర్ట్‌ఫోలియోలో బాండ్లను గడువు తీరే వరకు కొనసాగిస్తే వచ్చే రాబడిని తెలియజేస్తుంది. ఉదాహరణకు ఒక డెట్ ఫండ్ వైటీఎం 8గా ఉంటే.. రాబడులు సుమారుగా ఆ స్థాయిలో ఉంటాయని అర్థం. కానీ, ఫండ్స్ పోర్ట్‌ఫోలియోలో మేనేజర్ చేసే మార్పులతో వాస్తవ రాబడులు వేరుగా ఉండొచ్చు. రోజువారీ ఎక్స్‌పెన్స్ రేషియో మినహాయింపులు, పెట్టుబడుల రాక, పోక ఇవన్నీ నికర రాబడులను ప్రభావితం చేస్తాయి. ఒక డెట్ ఫండ్‌లో ప్రస్తుత పోర్ట్‌ఫోలియో ప్రకారం ఎంత రాబడులు వస్తాయన్నది వైటీఎం తెలియజేస్తుంది.

యావరేజ్ మెచ్యూరిటీ: ఫండ్ పోర్ట్‌ఫోలియోలో వివిధ బాండ్లు వివిధ కాలాలకు మెచ్యూరిటీ అవుతాయి. అన్ని బాండ్ల మెచ్యూరిటీల సగటు మెచ్యూరిటీని ఇది తెలియజేస్తుంది. ఉదాహరణకు ఒక పోర్ట్‌ఫోలియోలో రెండు బాండ్లు ఉండి, ఒకటి 10 ఏళ్లు, మరొకటి 5 ఏళ్లకు మెచ్యూరిటీ తీరుతుందని అనుకుందాం. అప్పుడు వీటి సగటు మెచ్యూరిటీ 7.5 ఏళ్లు అవుతుంది. ఫండ్ పోర్ట్‌ఫోలియో వడ్డీ రేట్ల సున్నితత్వాన్ని ఇది తెలియజేస్తుంది. యావరేజ్ మెచ్యూరిటీ ఎంత దీర్ఘకాలానికి ఉంటే అంతగా వడ్డీ రేట్ల మార్పుల ప్రభావం ఉంటుందని అర్థం చేసుకోవాలి. యావరేజ్ మెచ్యూరిటీ తక్కువగా ఉంటే ఈ ప్రభావం తక్కువ. వైటీఎం ద్వారా ఫండ్ సగటు రాబడిని, యావరేజ్ మెచ్యూరిటీ ద్వారా ఆ ఫండ్ పోర్ట్‌ఫోలియోపై వడ్డీ రేట్ల మార్పు ప్రభావం ఏ మేరకు ఉంటుందో తెలుసుకోవచ్చు.

నా వయసు 35 ఏళ్లు. వచ్చే మూడేళ్లలో సిస్టమ్యాటిక్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ ప్లాన్ (సిప్) ద్వారా రూ.10 లక్షలు సమకూర్చుకోవాలని అనుకుంటున్నాను. లార్జ్‌క్యాప్ ఫండ్స్, ఈక్విటీ సేవింగ్స్ ఫండ్స్‌కు ఎక్కువ పెట్టుబడిని కేటాయించాలని అనుకుంటున్నాను. ఇవి ఎక్కువ రాబడులు ఇస్తాయని విన్నాను. నా లక్ష్యానికి ఇది మెరుగైన పెట్టుబడుల వ్యూహమేనా?

– జిగ్నేష్

మీ లక్ష్యం రాజీపడకూడనిది అయితే, కచ్చితంగా మూడేళ్లలో రూ.10లక్షలు రావాలని కోరుకుంటుంటే.. అందుకు ఈక్విటీ పెట్టుబడుల ఎంపిక సరైనది కాదు. 2000 సంవత్సరం నుంచి చారిత్రక రాబడుల గణాంకాలను పరిశీలిస్తే.. సెన్సెక్స్‌లో మూడేళ్ల సిప్ రాబడి మైనస్ 15 శాతంగా ఉంది. అందుకే స్వల్పకాలానికి ఈక్విటీ పెట్టుబడులు ఎంతో రిస్క్‌తో ఉంటాయి. స్వల్పకాలానికి సంబంధించి ముఖ్యమైన లక్ష్యాల విషయంలో భద్రతతో పాటు, స్థిరమైన రాబడులను ఇచ్చే సాధనాలనే పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. కనుక ఫిక్స్‌డ్ ఇన్‌కమ్ విభాగంలో షార్ట్ డ్యురేషన్ డెట్ ఫండ్స్‌ను మీరు పరిశీలించొచ్చు. వీటిల్లో ఎంతో స్థిరత్వం, ఊహించతగిన రాబడులు ఉంటాయి. దీంతో మీ పెట్టుబడులు మార్కెట్ అస్థిరతలకు గురికావు. ఒకవేళ మీ లక్ష్యంలో కొంత వెసులుబాటు ఉండి, రిస్క్ తీసుకునేట్టు అయితే అప్పుడు ఈక్విటీ పెట్టుబడులు పరిశీలించొచ్చు. అది కూడా కనీసం ఐదేళ్లు, అంతకుమించిన కాలానికే ఈక్విటీలు సూచనీయం. దీర్ఘకాలంలో సిప్ రాబడులు ప్రతికూలం నుంచి సానుకూలంలోకి మారి, సంపద సృష్టికి వీలు కల్పిస్తాయి. మార్కెట్ అస్థిరతలను అధిగమించి వృద్ధిని చూపించగలవు.

'సాక్షి ప్లస్' ఈ-పేపర్‌లో ..

నవంబర్‌లో జీఎస్‌టీ వసూళ్లు రూ.1.82 లక్షల కోట్లు	ఆటో అమ్మకాలూ పెరిగాయి

స్టాక్స్ వ్యూ

ఓఎన్‌జీసీ	జేఎమ్ ఫైనాన్షియల్	కొనొచ్చు

ప్రస్తుత ధర: రూ. 257
టార్గెట్: రూ. 325

ఎందుకంటే: ఇంధన రంగ పీఎస్‌యూ దిగ్గజం ఓఎన్‌జీసీ ఈ ఏడాది ద్వితీయ త్రైమాసికం(జులై–సెప్టెంబర్)లో స్టాండెలోన్ ప్రాతిపదికన రూ. 18,200 కోట్ల నిర్వహణ లాభం(ఇబిటా) ఆర్జించింది. ఇది మా అంచనాల రూ. 18,800 కోట్లకంటే కొద్దిగా తక్కువే అయినప్పటికీ అత్యధిక శాతం మంది అంచనాలను అందుకుంది. మరోపక్క గ్యాస్ అమ్మకాల పరిమాణం, నికర ధరలు అంచనాలకు అనుగుణంగానే నమోదయ్యాయి. ఇక స్టాండెలోన్ నికర లాభం అందరి అంచనాల(రూ. 9,200 కోట్లు)ను అధిగమిస్తూ రూ. 12,000 కోట్లను తాకింది. ఇందుకు ఇతర ఆదాయం జంప్‌చేయడం, డ్రై వెల్ రైటాఫ్‌తో పాటు పన్ను రేటు తగ్గడం తోడ్పాటునిచ్చాయి. అయితే ఓఎన్‌జీసీ విదేశ్(ఓవీఎల్) నుంచి చమురు, గ్యాస్ ఉత్పత్తి నీరసించింది. దీంతో నిర్వహణ వ్యయాల కారణంగా త్రైమాసికవారీగా సంస్థ నికర లాభం తగ్గింది. కాగా.. అంతర్జాతీయంగా రష్యాసహా చమురు ఉత్పత్తి(ఒపెక్‌ప్లస్) దేశాలు ముడిచమురు బ్యారల్ ధరలను 75–80 డాలర్ల స్థాయిలో నిలిపేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోనున్నట్లు భావిస్తున్నాం. దీంతోపాటు ప్రభుత్వం బ్యారల్‌కు 75 డాలర్ల చొప్పున నికర ధరను పొందేందుకు ఓఎన్‌జీసీ, ఆయిల్ ఇండియాను అనుమతిస్తోంది. కేజీ డీబ్ల్యూ 98/2 బ్లాకు జోరు పెంచడం ద్వారా ఉత్పత్తిలో 10–15 శాతం వృద్ధిని అందుకోనుంది.

అశోక్ లేలాండ్	ఆనంద్ రాఠీ	కొనొచ్చు

ప్రస్తుత ధర: రూ. 232
టార్గెట్: రూ. 290

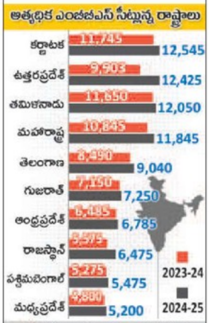
ఎందుకంటే: ఆటో రంగ దిగ్గజం అశోక్ లేలాండ్ ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం రెండో త్రైమాసికం(జులై–సెప్టెంబర్)లో రూ. 1,020 కోట్ల నిర్వహణ లాభం(ఇబిటా) ఆర్జించింది. తద్వారా రూ. 920 కోట్ల ఇబిటా అంచనాలను అధిగమించింది. ఇందుకు భారీగా మెరుగుపడ్డ స్థూలలాభ మార్జిన్లు అండగా నిలిచాయి. అయితే వార్షిక ప్రాతిపదికన ఇబిటా 6 శాతం నీరసించింది. ఈ ఏడాది ద్వితీయార్ధం(అక్టోబర్–మార్చి)లో దేశీయంగా భారీ, మధ్యతరహా వాణిజ్య వాహన విభాగం 6 శాతం వృద్ధిని అందుకోనున్న అంచనాలతో సానుకూల స్థితికి చేరే వీలుంది. మూడేళ్లపాటు అంటే 2025–27 కాలంలో వార్షికంగా 7 శాతం పురోగతిని సాధించగలదని అంచనా. టన్నేజీ మిక్స్‌తోపాటు లాభదాయకతపై ప్రత్యేక దృష్టి కారణంగా ఇబిటా మార్జిన్లు మెరుగుపడనున్నాయి. రానున్న మూడేళ్లలో ఆదాయంలో 11 శాతం, ఇబిటాలో 14 శాతం, నికర లాభాల్లో 17 శాతం చొప్పున వృద్ధిని ఊహిస్తున్నాం. అయితే కంపెనీ ప్రధాన విభాగాలలో ఆశించిన స్థాయిలో డిమాండ్ కనిపించకపోవడం, కమోడిటీ ధరల పెరుగుదల, ప్రత్యర్థి కంపెనీల నుంచి పోటీ తీవ్రతరం కావడం వంటి అంశాలను కీలక రిస్కులుగా పరిగణించవచ్చు.

గమనిక: ఈ కాలమ్‌లో షేర్లపై ఇచ్చిన సలహాలు వివిధ బ్రోకరేజ్ సంస్థలు వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయాలు మాత్రమే

దేశంలో ఎంబీబీఎస్ సీట్లు

దేశంలో 2023–24లో 1,09,940 ఎంబీబీఎస్ సీట్లు ఉంటే ప్రస్తుతం వాటి సంఖ్య 1,18,137కి పెరిగింది. గతేడాదితో పోలిస్తే ఈ ఏడాది ఏపీలో 300 సీట్లు పెరిగాయి. ఈ పెరుగుదల ఎక్కువగా నమోదైన రాష్ట్రాలు.. ఉత్తరప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, రాజస్థాన్, తెలంగాణ.

ఉత్సాహంగా వైజాగ్ మారథాన్

బీచ్ రోడ్డులో ఆదివారం నిర్వహించిన వైజాగ్ మారథాన్ ఆహ్లాదకర వాతావరణంలో ఉత్సాహంగా సాగింది. వైజాగ్ రన్నర్స్ సొసైటీ, సంధ్యా మెరైన్ సంయుక్తంగా నిర్వహించిన మారథాన్‌లో ముందుగా 21 కిలోమీటర్ల పరుగు, తర్వాత 10 కిలోమీటర్లు, చివరగా 5, 3 కిలోమీటర్ల పరుగు నిర్వహించారు. ఉదయం 5 గంటల నుంచి 9 గంటల వరకు సాగిన ఈ కార్యక్రమానికి వరుణుడు కరుణించడంతో.. పెద్ద సంఖ్యలో యువత హాజరయ్యారు. పలువురు విదేశీయులు కూడా ఈ కార్యక్రమంలో భాగస్వాములయ్యారు. 21 కిలోమీటర్ల పురుషుల విభాగంలో వేదవ్యాస్, మహిళల విభాగంలో నవ్య వడ్డే, 10 కిలోమీటర్ల పురుషుల విభాగంలో యోగేంద్ర యాదవ్, మహిళల విభాగంలో గ్రేస్ విజేతలుగా నిలిచారు. విజేతలకు రూ.5లక్షలకుపైగా నగదు పురస్కారాలు, బహుమతులను నిర్వాహకులు అందజేశారు.

- ఏయూ క్యాంపస్

జలాధివాసం వీడిన సంగమేశ్వరుడు

ప్రాచీన సంగమేశ్వరాలయం కృష్ణాజలాల నుంచి బయటపడుతోంది. శ్రీశైలం డ్యామ్‌లో నీటి మట్టం తగ్గుతుండటంతో నంద్యాల జిల్లాలోని ప్రాచీన సంగమేశ్వరాలయ శిఖర భాగం ఆదివారం దర్శనమిచ్చింది. శ్రీశైలం జలాశయం పూర్తి స్థాయి నీటిమట్టం 885 అడుగులు కాగా ఆదివారం 864.90 అడుగులకు చేరుకుంది. దీంతో ఆలయ శిఖర భాగం కృష్ణాజలాలపై భక్తులకు కనువిందు చేస్తోంది. శిఖరానికి ఆలయ పురోహితుడు తెలకపల్లి రఘురామ శర్మ కుంకుమార్చన, పుష్పార్చన, మాలాంకరణ, మంగళహారతి వంటి విశేష పూజక్రతువులు నిర్వహించారు. అనంతరం కార్తీకమాసం సందర్భంగా సాయంసంధ్యా సమయంలో కృష్ణా జలాలలో మహామంగళహారతి నిర్వహించారు.

-కొత్తపల్లి

రాష్ట్ర వాణిజ్యం.. తిరోగమనం!

నవంబర్‌లో 10% పడిపోయిన జీఎస్టీ వసూళ్లు

- గతేడాది రూ.4,093 కోట్లు కాగా, ఈ ఏడాది రూ.3,699 కోట్లకు పరిమితం
- దేశవ్యాప్తంగా జీఎస్టీ వసూళ్లలో 9.38 శాతం వృద్ధి

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో వాణిజ్య కార్యకలాపాలు తిరోగమన దిశలో సాగుతున్నాయి. కూటమి ప్రభుత్వం అధికారం చేపట్టిన తర్వాత రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వాణిజ్య కార్యకలాపాలు నెమ్మదించడంతో జీఎస్టీ వసూళ్లు క్షీణించాయి. గడచిన మూడు నెలల్లో నాలుగు, ఏడు శాతం చొప్పున జీఎస్టీ వసూళ్లు తగ్గగా, నవంబర్‌లో ఏకంగా 10 శాతం మేర క్షీణించాయి. నవంబర్‌లో రాష్ట్ర జీఎస్టీ ఆదాయం గతేడాదితో పోలిస్తే 10 శాతం క్షీణించి రూ.4,093 కోట్ల నుంచి రూ.3,699 కోట్లకు పడిపోయినట్లు కేంద్ర వాణిజ్యమంత్రిత్వ శాఖ విడుదల చేసిన గణాంకాల్లో పేర్కొంది. ఇదే సమయంలో తమిళనాడు 8 శాతం, కర్ణాటక 15 శాతం, కేరళ 10 శాతం, తెలంగాణ 3 శాతం వృద్ధి నమోదు చేస్తే దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒక్కటే క్షీణతను నమోదు చేసింది. నవంబర్‌లో దేశవ్యాప్తంగా జీఎస్టీ ఆదాయం 9.38 శాతం వృద్ధితో రూ.139,678 కోట్లుగా నమోదైంది.

దేశ సగటు కంటే వెనుకబాటు

వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలో దేశ సగటు కంటే అత్యధిక వృద్ధిరేటు నమోదు చేసిన రాష్ట్ర జీఎస్టీ వసూళ్లు ఈ ఏడాది మాత్రం వెనుకబడ్డాయి. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం ఏప్రిల్ నుంచి నవంబర్ వరకు చూస్తే దేశవ్యాప్తంగా జీఎస్టీ వసూళ్లలో 10.3 శాతం వృద్ధితో రూ.11,04,817 కోట్లు వసూళ్లు అయితే ఏపీలో కేవలం 2.2శాతం వృద్ధితో రూ.30,056 కోట్లకు పరిమితమైంది. కూటమి ప్రభుత్వం అధికారం చేపట్టిన తర్వాత సంక్షేమ పథకాలు అటకెక్కడంతో ప్రజల్లో కొనుగోలు శక్తి పడిపోవడంతోపాటు అధికారం చేపట్టి 5 నెలలు గడచినా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టకపోవడం జీఎస్టీ వసూళ్లు తగ్గిపోవడానికి కారణమని అధికారులు చెబుతున్నారు.

నవంబర్‌లో వివిధ రాష్ట్రాల జీఎస్టీ ఆదాయం పెరుగుదల ఇలా..

రాష్ట్రం	జీఎస్టీ ఆదాయం (రూ.కోట్లలో)	గతేడాదితో పోలిస్తే వృద్ధి%
కర్ణాటక	13,722	15
కేరళ	2,763	10
తమిళనాడు	11,096	8
తెలంగాణ	5,141	3
ఆంధ్రప్రదేశ్	3,699	-10

గడచిన ఐదేళ్లలో రాష్ట్ర జీఎస్టీ ఆదాయం ఇలా పెరిగింది

ఆర్థిక సంవత్సరం	రాష్ట్ర జీఎస్టీ ఆదాయం రూ. కోట్లల్లో
2019-20	28,241.33
2020-21	26,095.22 (కోవిడ్‌తో లాక్‌డౌన్ ఉన్నా)
2021-22	34,262.31
2022-23	38,840.68
2023-24	45,002.73
2024-25 (నవంబర్ వరకు)	30,056.00

ఆధిపత్యం కోసమే అంతమొందించారు

- హిజ్రా నాయకురాలు హాసిని హత్య కేసును ఛేదించిన పోలీసులు
- 12 మంది అరెస్ట్..పరారీలో ముగ్గురు

నిందితుల వివరాలను వెల్లడిస్తున్న ఎస్పీ జి. కృష్ణకాంత్

నెల్లూరు (క్రైమ్): ఆధిపత్యం, పాత కక్షల నేపథ్యంతోనే హిజ్రా సంఘ నాయకురాలు మానికల హాసిని హత్య జరిగినట్లు శ్రీపొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా ఎస్పీ జి.కృష్ణకాంత్ చెప్పారు. ఈ కేసులోని 15 మంది నిందితుల్లో 12 మందిని అరెస్ట్ చేశామని, మిగిలిన వారి కోసం గాలిస్తున్నామని తెలిపారు. నెల్లూరు ఉమేష్ చంద్ర కాన్ఫరెన్స్ హాల్‌లో హాసిని హత్యకు దారి తీసిన పరిస్థితులు, నిందితుల వివరాలను ఎస్పీ ఆదివారం వివరించారు. తోటపల్లిగూడూరు మండలం చిన్నచెరుకూరుకి చెందిన హాసిని దక్షిణ కోస్తా, రాయలసీమ జిల్లాలతో పాటుగా కర్ణాటకలోని బళ్లారి, రాయచూర్, ధార్వాడ్, చిక్‌మగళూరు, హుబ్లీ జిల్లాల్లోని ట్రాన్స్‌జెండర్లకు నాయకురాలు. నెల్లూరు జిల్లాకు చెందిన హిజ్రా సంఘ మాజీ నాయకురాలు అలేఖ్య అలియాస్ అనిల్ కుమార్‌కు హాసిని మధ్య విభేదాలున్నాయి. ఇద్దరి మీద నెల్లూరు, తిరుపతి జిల్లాలో పలు కేసులున్నాయి. హాసినికి బోడిగాడితోటకు చెందిన షీలా, సులోచనతోనూ విబేధాలున్నాయి. ఇవి తారస్థాయికి చేరుకోవడంతో హాసినిని అంతమొందించాలని వీరందరూ నిర్ణయించుకుని సుందరయ్య కాలనీకి చెందిన రౌడీషీటర్ చింతల భూపతిని,నెల్లూరు రూరల్ మండలానికి చెందిన మరో రౌడీషీటర్‌ను సంప్రదించారు. వీరి ద్వారా కొందరిని సమీకరించుకుని సుపారీ ఇచ్చి అదను కోసం వేచి చూడసాగారు. గత నెల 26న రాత్రి హాసినిని టపాతోపు రైల్వే అండర్ బ్రిడ్జి వద్ద నిందితులు హత్య చేశారు. పోలీసులు ప్రత్యేక బృందాలుగా ఏర్పడి నిందితులను గుర్తించారు. కోవూరు అండర్ బ్రిడ్జి వద్ద కార్లలో వెళ్తున్న నిందితులైన రౌడీషీటర్ వంశీకృష్ణ అలియాస్ నాని, రాము, కార్తీక్, సుబ్రహ్మణ్యం, షేక్ మస్తాన్ వలీ అలియాస్ వలీ, వెంకటాద్రి, రాజేష్, వంశీ, షీలా అలియాస్ శ్రీనివాసులు, అలేఖ్య అలియాస్ అనిల్ కుమార్, చింతల భూపతి, ఓ బాలుడిని అరెస్ట్ చేశారు.

జాతీయ స్థాయి ఫుట్‌బాల్ ట్రయల్స్‌కు ఇద్దరు మహిళలు

సాక్షి, అమరావతి: ఆల్ ఇండియా ఫుట్‌బాల్ ఫెడరేషన్ (ఏఐఎఫ్ఎఫ్)లో అండర్–20 మహిళా జాతీయ ఫుట్‌బాల్ ట్రయల్స్ కోసం ఏపీ నుంచి ఇద్దరు క్రీడాకారిణులు ఎంపికయ్యారు. అనంతపురం జిల్లా నుంచి మందల అనూష, కడప జిల్లా నుంచి తమటపు అరుణ ఎంపికైనట్లు ఏపీ ఫుట్‌బాల్ అసోసియేషన్ (ఏపీఎఫ్ఏ) తెలిపింది. డిసెంబర్ 10 నుంచి బెంగళూరులో ఈ ట్రయల్స్ జరగనున్నాయి.

నమూనా ఎన్ఎంఎంఎస్‌కు 20 వేల మంది హాజరు

సాక్షి, అమరావతి: జాతీయ స్థాయి ఉపకార వేతనాల కోసం ఈ నెల 4న జరిగే నేషనల్ మీన్స్ కం మెరిట్ స్కాలర్‌షిప్ (ఎన్ఎంఎంఎస్) టెస్ట్ కోసం స్కూల్ అసిస్టెంట్ అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో ఆదివారం నిర్వహించిన నమూనా పరీక్ష విజయవంతంగా ముగిసింది. ఈ పరీక్షకు 20 వేల మంది విద్యార్థులు హాజరైనట్లు సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు చింతల సుబ్బారావు, ప్రధాన కార్యదర్శి నరోత్తమరెడ్డి ఆదివారం ప్రకటన విడుదల చేశారు.

మాతృశాఖలకు ఎస్‌సీఈఆర్టీ ప్రొఫెసర్లు

సాక్షి, అమరావతి: ఎస్‌సీఈఆర్టీ విభాగంలో డిప్యుటేషన్‌పై ఉన్న ప్రొఫెసర్లు, లెక్చరర్లను ప్రభుత్వం మాతృశాఖలకు పంపించింది. ఈమేరకు పాఠశాల విద్య డైరెక్టర్ విజయ్ రామరాజు ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

దంత వైద్య విద్యలో ప్రమాణాల పెంపునకు కృషి

రోగుల కొరతతో విద్యార్థులు ఎక్కువగా నేర్చుకోలేకపోతున్నారు

ఈ సమస్యకు పరిష్కారం చూపడానికి కృషి చేస్తా

ప్రైవేట్ కాలేజీల్లో చికిత్సలకు యూజర్ చార్జీలపై మార్గదర్శకాలు రూపొందిస్తాం

అందుబాటు ధరల్లో సామాన్యులకు దంత వైద్యం అందేలా చర్యలు

'సాక్షి' ఇంటర్వ్యూలో డీసీఐ నూతన అధ్యక్షుడు డాక్టర్ సతీశ్‌కుమార్‌రెడ్డి

సాక్షి, అమరావతి: దేశవ్యాప్తంగా దంత వైద్య కళాశాలల్లో విద్యా ప్రమాణాల పెంపునకు కృషి చేయడంతో పాటు సామాన్యులకు ఉచితంగా, అందుబాటు ధరల్లో దంత చికిత్సలు అందించడానికి కృషి చేస్తానని డెంటల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా(డీసీఐ) నూతన ప్రెసిడెంట్ డాక్టర్ కె.సతీశ్‌కుమార్‌రెడ్డి అన్నారు. డీసీఐ ప్రెసిడెంట్‌గా బాధ్యతలు స్వీకరించిన తొలి తెలుగు వైద్యుడైన డా.సతీశ్‌కుమార్ నెల్లూరు జిల్లాకు చెందినవారు. స్కూల్, కాలేజీ విద్యను నెల్లూరు జిల్లాలోనే పూర్తి చేసిన ఆయన.. హైదరాబాద్‌లోని ఉస్మానియాలో బీడీఎస్, ఎండీఎస్ విద్యనభ్యసించారు. ఉమ్మడి ఏపీ డెంటల్ కౌన్సిల్‌కు రెండు సార్లు, విభజిత ఏపీ కౌన్సిల్‌కు ఒకసారి చైర్మన్‌గా వ్యవహరించారు. ఇటీవల డీసీఐ ప్రెసిడెంట్‌గా బాధ్యతలు స్వీకరించిన డా.సతీశ్‌కుమార్‌రెడ్డి తన భవిష్యత్ కార్యాచరణను 'సాక్షి'తో పంచుకున్నారు. ఆ వివరాలు ఆయన మాటల్లోనే..

యూజర్ చార్జీలపై మార్గదర్శకాలు..

వైద్య విద్యార్థులకు శిక్షణ సమయంలో ఎంత ఎక్కువ క్లినికల్ ఎక్స్‌పోజర్ ఉంటే వారు అంత ఎక్కువ నేర్చుకుంటారు. ఆ మేర సామర్థ్యాలు పెరిగి.. భవిష్యత్‌లో ప్రజలకు నాణ్యమైన వైద్య సేవల కల్పనకు వీలవుతుంది. డీసీఐ నిబంధనల ప్రకారం ప్రతి కాలేజీకి అనుబంధంగా ఉండే బోధనాస్పత్రిలో రోజుకు నిర్దేశించిన స్థాయిలో ఓపీలు, ఐపీలు ఉండాలి. కానీ ప్రస్తుతం దేశంలోని దంత వైద్య కళాశాలల్లో రోగుల కొరత ఉంటోంది. దీంతో విద్యార్థులు శిక్షణ సమయంలో ఎక్కువగా నేర్చుకోలేకపోతున్నారు. ఈ సమస్యను అధిగమించడంతో పాటు సామాన్యులకు ఉచితంగా, అందుబాటు ధరల్లో దంత వైద్య కళాశాలల ద్వారా చికిత్సలు అందించేందుకు ప్రయత్నిస్తాం. ప్రైవేట్ కళాశాలల్లో చికిత్సలకు యూజర్ చార్జీలపై మార్గదర్శకాలను రూపొందించాలని యోచిస్తున్నాం. ప్రజలు కూడా ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల్లో చికిత్సల కోసం రూ.వేలల్లో డబ్బు ఖర్చు పెట్టకుండా.. దంత వైద్య కళాశాలల్లోని ఆస్పత్రులకు వెళ్లాలి. అక్కడ నిపుణులైన సీనియర్ వైద్యులుంటారు.

ఇబ్బడిముబ్బడిగా దంత వైద్య కళాశాలలు..

దేశంలో దంత వైద్య కళాశాలలు ఎక్కువయ్యాయి. దీంతో కోర్సులు పూర్తి చేసిన వారందరికీ బయట ఉపాధి దొరకడం లేదు. ఇబ్బడిముబ్బడిగా కళాశాలల ఏర్పాటుతో విద్యా ప్రమాణాలు కూడా దెబ్బతింటున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో కొత్త కళాశాలలకు ప్రతిపాదనలు పంపొద్దని ఇప్పటికే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు డీసీఐ స్పష్టం చేసింది. అయినప్పటికీ కొన్ని రాష్ట్రాల నుంచి కొత్త కళాశాలల కోసం ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. కొత్త కళాశాలలు నెలకొల్పకుండా నియంత్రించే అధికారం రాష్ట్రాలకే ఉంటుంది. వచ్చిన ప్రతిపాదనలను పరిశీలించి, నిబంధనల మేరకు ఆమోదించడం, తిరస్కరించడం మాత్రమే మా చేతుల్లో ఉంటుంది. డెంటల్ ఎడ్యుకేషన్‌లో కొత్త కోర్సులు ప్రవేశపెట్టడంపైనా దృష్టి సారిస్తాం.

తల్లిపై కోపంతోనే విద్యార్థి హత్య

- మామ, మరో మహిళ కలసి ఘాతుకం
- హత్య కేసును ఛేదించిన పోలీసులు
- నిందితుల అరెస్టు

ఎస్పీ రత్న

పుట్టపర్తి టౌన్: శ్రీసత్యసాయి జిల్లా మడకశిర మండలం, ఆమిదాలగొంది జెడ్పీ ఉన్నత పాఠశాల ఎనిమిదో తరగతి విద్యార్థి చేతన్ కుమార్ (13) హత్య కేసును పోలీసులు ఛేదించారు. విద్యార్థి తల్లిపై కోపంతో మామ అశోక్, మరో మహిళ నాగలక్ష్మి కలసి ఈ దారుణానికి ఒడిగట్టినట్లు నిర్ధారించారు. కేసు వివరాలను ఆదివారం ఎస్పీ రత్న మీడియాకు చెప్పారు. మడకశిర మండలం, మరువపల్లికి చెందిన శ్రీరామప్ప–పుష్పావతి దంపతుల కుమారుడు చేతన్ కుమార్. దంపతుల మధ్య మనస్పర్థలు వచ్చి విడిపోయారు. అప్పటి నుంచి చేతన్ తల్లి వద్దే ఉంటూ చదువుకుంటున్నాడు. పుష్పావతి పిన్ని టీడీపల్లిలో నివాసం ఉంటోంది. ఆమె కుమారుడు అశోక్ ఇంటర్ చదివాడు. వ్యసనాలకు బానిసయ్యాడు. సోషల్‌మీడియాలో మహిళలతో పరిచయాలు పెంచుకుని, వివాహేతర సంబంధాలు కొనసాగించేవాడు. వరసకు అక్క అయ్యే పుష్పావతిని కూడా బలవంతం చేశాడు. అందుకు ఆమె ఒప్పుకోలేదు. విషయం కుటుంబ సభ్యులకు చెప్పడంతో వారు అశోక్‌ను దండించారు. దీంతో ఆమెపై పగ పెంచుకున్న అశోక్.. చేతన్‌ను మట్టుబెట్టాలని భావించాడు. ఈ విషయాన్ని వివాహేతర సంబంధం కొనసాగిస్తున్న మడకశిర మండలం హెచ్ఆర్ పాళ్యానికి చెందిన నాగలక్ష్మికి చెప్పాడు. దీనికి ఆమె కూడా అంగీకరించింది. ఇద్దరూ నవంబర్ 27న కర్ణాటకలోని పావగడలో ఉన్న ఓ లాడ్జిలో హత్యకు పథకం రచించారు. మరుసటి రోజు అశోక్.. చేతన్ స్కూల్‌కు వెళ్లి బొమ్మలు కొనిస్తానని చెప్పి బైకు ఎక్కించుకుని పావగడకు తీసుకెళ్లాడు. హిందుపురం సర్కిల్‌లో కత్తి, ట్వైన్‌పురి దారం కొనుగోలు చేశాడు. నాగలక్ష్మిని తీసుకుని పావగడ అటవీ ప్రాంతానికి తీసుకెళ్లి బాలుడిని హత్య చేశారు. ఈ విషయాన్ని అశోక్‌తో వివాహేతర సంబంధం కొనసాగిస్తున్న మరో మహిళ సింధు బాలుడి తాతకు ఫోన్ చేసి చెప్పింది. ఆయన స్కూల్‌కు వెళ్లి చూడగా, బాలుడు కనిపించలేదు. దీంతో పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. వారు గాలింపు చర్యలు చేపట్టగా పావగడ అటవీ ప్రాంతంలో బాలుడి మృతదేహం లభించింది. డీఎస్పీ వెంకటేశ్వర్లు ఆధ్వర్యంలో ప్రత్యేక బృందం ఏర్పాటు చేసి..విచారణ చేపట్టి నిందితులను ఆదివారం అరెస్టు చేసి రిమాండ్‌కు తరలించారు.

ద్వారకాతిరుమల శ్రీవారి క్షేత్రంలో డ్రోన్ కలకలం

- డ్రోన్‌తో తీసిన వీడియోలు సోషల్ మీడియాలో వైరల్
- విషయం బయటకు రావడంతో వాటిని డిలీట్ చేసిన యూట్యూబర్
- ఆలయ భద్రతా వైఫల్యంపై భక్తుల మండిపాటు
- ప్రాథమిక విచారణ నిర్వహించిన రెవెన్యూ, పోలీస్ అధికారులు

యూట్యూబర్ సోషల్ మీడియాలో పోస్ట్ చేసిన శ్రీవారి క్షేత్రానికి సంబంధించిన డ్రోన్ విజువల్స్‌లోని ఫొటోలు

ద్వారకాతిరుమల: ఏలూరు జిల్లా ద్వారకాతిరుమలలోని చిన వెంకన్న దివ్య క్షేత్రంలో ఆదివారం డ్రోన్ కలకలం రేగింది. ఒక యూట్యూబర్ డ్రోన్‌తో క్షేత్రంపై తీసిన వీడియోలు సోషల్ మీడియాలో వైరల్ అయ్యాయి. దీనిపై అలజడి రేగడంతో ఆ యూట్యూబర్ సోషల్ మీడియాలోని వీడియోలను తొలగించాడు. భద్రతా వైఫల్యం కారణంగానే ఈ ఘటన చోటుచేసుకుందని భక్తులు మండిపడుతున్నారు. ద్వారకాతిరుమలను ఈ ఏడాది ఆగస్టు నెలాఖరున ఒక యూట్యూబర్ సందర్శించాడు. పట్టపగలు ఆలయంపై డ్రోన్ ఎగురవేసి రాజగోపురాలు, కొండపైన, కొండ దిగువన, క్షేత్ర దేవత కుంకుళ్లమ్మ ఆలయం, పరిసర ప్రాంతాలను వీడియోలు తీశాడు. వాటిని నెలక్రితం తన యూట్యూబ్ ఛానల్‌లో, సోషల్ మీడియాలో పోస్ట్ చేశాడు. అవి వైరల్ కావడం వివాదానికి దారితీసింది. నిషేధిత ప్రాంతంలో డ్రోన్ ఎగురవేయడం ఏమిటని సర్వత్రా విమర్శలు వచ్చిన నేపథ్యంలో రెవెన్యూ, పోలీస్ అధికారులు దీనిపై ప్రాథమిక విచారణ నిర్వహించారు. దీంతో సదరు యూట్యూబర్ వెంటనే వీడియోలను తన యూట్యూబ్ ఛానల్, సోషల్ మీడియా అకౌంట్‌ల నుంచి తొలగించాడు.

మండిపడుతున్న భక్తులు...

పట్టపగలు క్షేత్రంపై డ్రోన్ ఎగురుతుంటే ఆలయ అధికారులు, భద్రతా సిబ్బంది ఏం చేస్తున్నారని భక్తులు మండిపడుతున్నారు. డ్రోన్ కెమెరాలతో షూటింగ్ నిషేధమని క్షేత్రంలోని పలు ప్రాంతాల్లో సూచిక బోర్డులు ఏర్పాటు చేసిన దేవస్థానం అధికారులు.. డ్రోన్ ఎగురవేయడాన్ని నిలువరించలేకపోవడం గమనార్హం. ఇది ముమ్మాటికీ భద్రతా వైఫల్యమేనని భక్తులు విమర్శిస్తున్నారు. రాష్ట్రంలోని ప్రధాన దేవాలయాల్లో ఒకటైన ఈ క్షేత్ర భద్రతపై అధికారులు ఇంత అలసత్వం ప్రదర్శించడం సరికాదని భక్తులు ధ్వజమెత్తుతున్నారు. గత నెలలో శ్రీశైలం క్షేత్రంపై డ్రోన్ ఎగురవేసిన ఇద్దరు వ్యక్తులను సెక్యూరిటీ సిబ్బంది పట్టుకుని డ్రోన్ సహా వారిని పోలీసులకు అప్పగించారు. దీన్ని బట్టి చూస్తే ద్వారకాతిరుమల క్షేత్రంలో భద్రతా విభాగం ఏమేరకు పనిచేస్తోందో అర్థమవుతోంది. ఇంత జరిగినా కనీసం దేవస్థానం అధికారులు గాని, భద్రతా సిబ్బంది గాని పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయకపోవడం గమనార్హం. దీనిపై ఆలయ ఈఓ ఎన్‌వీఎస్ఎన్ మూర్తిని వివరణ కోరగా, ఈ వీడియోలు ప్రైవేట్ భవనాల పైనుంచి తీసినవిగా తాము భావిస్తున్నామన్నారు. దేవాలయంలో జరిగే వాటికి మాత్రమే తాము బాధ్యత వహిస్తామని చెప్పారు. ఈ వీడియోలు నిన్నామొన్నటివి కాదని అన్నారు.

సిరుల చామంతి!

సెంటు ఎల్లో చామంతులు....
అదేనండీ మన నాటి చామంతులు
పిల్లగాలులకు ఏంచక్కా
తలలూపుతూ మురిపించడమే
కాదు.. పంట సాగు చేసిన రైతన్న
ఇంట లాభాలు కురిపిస్తున్నాయి.
విభిన్నంగా ఉంటూ ఆకర్షించడమే
కాదు.. రైతన్న ముంగిట
సిరులొలికిస్తున్నాయి.
అనతికాలంలోనే వారిని
శ్రీమంతులుగా మారుస్తున్నాయి.

- నిలకడైన ఆదాయంతో రైతుకు లాభాలు
- పండుగ సీజన్లలో భలే గిరాకీ

గుర్రంకొండ: సెంట్‌ఎల్లో చామంతి (నాటి చామంతి) సిరులు కురిపిస్తోంది. ఈ రకం పూల సాగుతో నిలకడైన ఆదాయం వస్తుండడంతో రైతులు వీటి సాగుపై ఆసక్తి చూపిస్తున్నారు. ఈ కొత్తరకం చామంతులు సాగు చేసిన రైతులు లాభాలు కళ్లజూస్తున్నారు.

కర్ణాటక నుంచి దిగుమతి: ప్రస్తుతం ఈ రకం పూల నారు మన రాష్ట్రంలోని నర్సరీల్లో లభించడం లేదు. దీంతో అన్నమయ్య జిల్లా రైతులు కర్ణాటక రాష్ట్రం నుంచి నారుమొక్కలను దిగుమతి చేసుకొంటున్నారు. సాధారణంగా ఇక్కడి నర్సరీల్లో రూ. 1 నుంచి రూ. 2 వరకు మొక్కల ధరలు ఉంటాయి. ప్రస్తుతం వీటికి డిమాండ్ ఉండడంతో రైతులు బయట రాష్ట్రాల నుంచి దిగుమతి చేసుకొంటుండడం విశేషం.

బరువు ఎక్కువ ...

సాధారణ చామంతి పూలతో పోల్చితే ఈ రకం పూలు బరువు ఎక్కువ. సాధారణ చామంతి పూల రేకుల్లా కాకుండా సెంట్ ఎల్లో చామంతి రేకుల బరువు వైవిధ్యంగా ఉంటుంది. తొందరగా రేకులు రాలిపోవు. రబ్బరు లాగా పువ్వుకే అతుక్కొని ఉంటాయి. పైగా ఇవి సాధారణ చామంతి పూల కంటే ఎక్కువ రోజులు వాడిపోకుండా సువాసన ఇవ్వగలిగిన స్వభావం ఉంది. అందుకనే మార్కెట్లో ఈరకం పూలకు ప్రత్యేకత ఉంది. ప్రస్తుతం పసుపురంగు ఉన్న పూలతోపాటు ఇప్పుడిప్పుడే తెలుపు రంగు రకం పూల సాగుపై రైతులు ఆసక్తి చూపిస్తుండడం విశేషం.

ఎకరానికి 5 టన్నుల దిగుబడి

సెంట్‌ఎల్లో పూల సాగులో 4 నుంచి 5టన్నుల పూల దిగుబడి వస్తుంది. ఇంకా మంచి ఎరువులు వేసి సకాలంలో తోటలను కాపాడుకొంటే మరో టన్ను వరకు అధికదిగుబడి రావచ్చు. సాధారణంగా 120 నుంచి 150 రోజుల నుంచి పూల దిగుబడి ప్రారంభమైన మరో 90 రోజుల పాటు పూల కోతలు వస్తుంటాయి. ఈలెక్కన పంట కాలం 7నెలల పాటు ఉంటుంది.

ఎకరానికి రూ.లక్ష ఖర్చు

సెంట్‌ఎల్లో పూలసాగు దుక్కుల దగ్గర నుంచి పూలు చేతికొచ్చేంత వరకు రూ. లక్ష వరకు ఖర్చు వస్తుంది. ఎకరానికి 8వేలు నుంచి 10 వేల మొక్కలు నాటాల్సి ఉంటుంది. ఒక నారు మొక్క మార్కెట్లో రూ.3 వరకు ధర పలుకుతోంది. ఈలెక్కన ఎకరానికి రూ. 30 వేలు నారు మొక్కలకు ఖర్చు వస్తుంది. ఎరువులు, పురుగుల మందుల పిచికారి చేయాల్సి ఉంటుంది. ప్రస్తుతం టమాటా తోటలు మాదిరిగా ఈమొక్కలకు సీడ్ కట్టెలు నాటే ప్రక్రియను రైతులు చేపట్టారు. మొక్కలు నాటిని 120 నుంచి 150 రోజుల మధ్యలో పూల దిగుబడి మొదలవుతుంది.

మార్కెట్లో కిలో రూ.130

ప్రస్తుతం ఈ రకం పూలు మార్కెట్లో కిలో రూ. 130 వరకు ధరలు పలుకుతున్నాయి. గత ఐదారైరో జులుగా ఇవే ధరలు మార్కెట్లో నిలకడగా ఉండడంతో రైతులు మంచి లాభాలు గడిస్తున్నారు. ఈ లెక్కన ఎకరానికి రూ. 3.20 లక్షల నుంచి రూ. 4 లక్షల ఆదాయం వస్తోంది. పంటసాగు ఖర్చు, కోత కూలీలు, రవాణా ఖర్చులు పోను ఎకరానికి రూ. 2.50 లక్షల నుంచి రూ. 3 లక్షల వరకు లాభాలు చవిచూసే అవకాశముంది. మార్కెట్లో ధరల నిలకడను బట్టి ఆదాయ, లాభాలు మారవచ్చు. పండుగ సీజన్‌లో ధరలు పెరుగుతాయి. మొన్న దసరా దీపావళి పండుగ సీజన్‌లో మన రాష్ట్రంతో పాటు తమిళనాడు, కర్ణాటకా రాష్ట్రాల్లో కిలో రూ.150 నుంచి రూ.250 వరకు ధరలు పలికాయి. ప్రస్తుతం పడమటి ప్రాంతాల రైతులు ఈ రకం పూల సాగు ఎక్కువగా చేపట్టారు. ప్రస్తుతం కార్తీక మాసం కావడంతో పాటు రానున్న జనవరిలో సంక్రాంతి పండుగల సీజన్‌లో మంచి ధరలు పలికే అవకాశముంది.

ఎకరంలో సాగు చేశా

సెంట్‌ఎల్లో రకం పూలను ఎకరం పొలంలో సాగు చేశాను. నారు మొక్కలు నాటి నుంచి పూల కోతలు మొదలయ్యే వరకు ఎకరానికి రూ. లక్ష వరకు ఖర్చు వచ్చింది. సాధారణ చామంతిపూలతో పోల్చితే ఈ రకం పూలలో నాణ్యత ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఈ రకం పూలు మంచి సువాసన కలిగి ఉంటాయి. మార్కెట్లో కూడా వీటికి మంచి డిమాండ్ ఉంది.

– పద్మావతి రైతు, మొరంకిందపల్లె

నిలకడైన ఆదాయం

ఈరకం పూలసాగులో రైతుకు నిలకడైన ఆదా యం వస్తుంది. మార్కెట్లో పూల ధరలు కొద్దిరోజులపాటు నిలకడగా ఉంటే నష్టాలు రావు. పూలు కుడా మార్కెట్‌కు తీసుకెళ్లేంత వరకు దెబ్బతినకుండా ఉంటాయి. సాధారణ చామంతితో పోల్చితే ఈ రకం పూలుతొందరగా పాడవవు. ఎకరానికి ఎంతలేదన్నా 4 లక్షల రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది.

-రెడ్డిమోహన్, పూల రైతు, చెరువుమొరవపల్లె

Published and printed by V. Murali on behalf of Jagati Publications Limited, Published from Vishnu Motor Plaza,2nd Floor, 31-A, Jawaharlal Nehru Road, Ekkattuthangal, Chennai -600 032 and Printed MNS Printers Private Limited, Survey no. 76/1, Noombal Village, Velappanchavadi, Poonamallee High Road, Chennai - 600 077. Jagati Publications Limited, Survey No.172, Vegata Village, Jadigenalhalli, Hoskote Taluk,Bangaluru Rural Dist, Impression Printing & Packaging Limited, C-18-19-20, Sector -59, Noida, Uttar Pradesh-201 301, Dangat Media Pvt Ltd.,22.Dighe MIDC, Navi Mumbai, Maharashtra- 400708.
Editor: V. Murali, (Responsible for selection of News under the PRB Act) RNI No:TNTEL/2008/25943